דבר

העגלים הצבאיות כובשות את העיר. ורדה צימרמן על הפרקטורים החדשים (עמ' 11)

חפירות ההצלה באתר היישוב שוהם חושפות ממצאים ארכיאולוגיים מאלפים (עמ' 13)

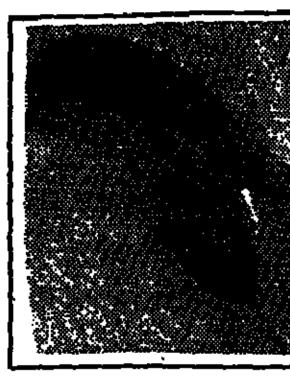
בית-הכנסת של התנועה ליהדות מתקדמת בתל-אביב הוא הרבה יותר מאשר אוהל מועד (עמ' 12)

חדשות חוץ	6
כלכלה	8–7
עכשיו	12–11
מדע	13
ספורט	15

דבר יום רביעי י"א בטבת תשנ"ה 14.12.94 גליון 21428 16 עמודים, המחיר 2.90 ש"ח (כולל מע"מ) באילת 2.40 ש"ח

וילנאי: צה"ל לא מתכוון להיכנס ללבנון בצורה מסיבית

ברק: לחזבאללה אין חסינות בשום מקום; סגן הרמטכ"ל תקף את קצין חינוך ראשי על תמיכתו בדברי אלוף פיקוד הצפון על הצורך ביוזמה התקפית של צה"ל נגד חזבאללה בדרום לבנון; צוותי טלוויזיה זרים רבים בדרום-לבנון

מאת דניאל בן-סימון ואמיר רוזנבליט

בהופעה ראשונה בפני ועדת החוץ והביטחון של הכנסת בתפקידו החדש, הבהיר סגן הרמטכ"ל, אלוף מתן וילנאי, כי אין לצה"ל כל כוונה להיכנס בצורה מסיבית לדרום לבנון. "אמנם שליטתנו בשנים האחרונות צומצמה ועברה במדינה לצה"ל, אך מטרתנו היא להגביר את הפעילות האפקטיבית נגד החזבאללה, כדי להוציאו משיווי משקל", אמר.

וילנאי הסביר שאינו יודע על כל מגבלות שהוטלו על צה"ל בעניין היוזמה הצבאית. "הצבא עובד היטב בדרום לבנון", קבע וילנאי. לדבריו, מדיניות צה"ל היא לעסוק בהגנה על חייהם של חייליו ובמקביל בפעילות התקפית נגד הטרור.

וילנאי התקיף בחריפות את קצין חינוך ראשי, שתמך בדברי אלוף עמירם לוין בעניין הצורך בפעילות יזומה. "התבטאותו אינה סבירה ונטפל בה. אין שום צורך שכל קצין יקפוץ ויאמר את דעתו, בעיקר בתחומים שאינם באחריותו. אנו צבא שיש בו ריבוי דעות ולא תמיד צריך להוציא אותן החוצה", אמר וילנאי.

צוותי טלוויזיה

לאורך הגבול עם לבנון ניכרת בימים האחרונים מתיחות רבה ופעילות ערה של צה"ל. מדיווחים מלבנון נמסר על פעילות אווירית ערה ביותר של מסוקי חיל האוויר. לא נמסר על בהלה או בריחה של תושבים מכפרים מצפון לאיזור הביטחון.

צוותי טלוויזיה מכל העולם הגיעו לאיזור, יושבים במטולה, ועוקבים אחר תנועת כוחות צה"ל בלבנון. גם צבא דרום לבנון נמצא בכוננות גבוהה. גורמים בצד"ל דרשו "פעולה צבאית קשה וכואבת, נקמה מתוקה על השבוע הקשה שעבר עלינו".

בעניין פריסת צה"ל בשטחים אמר וילנאי, כי הצבא עוסק כיום בתכנון פריסתו על פי השלב השני של ההסכם. "עתה נערכת עבודת מטה מורכבת ביותר, שסופים הסתיימה, לקראת הבחירות בשטחים", אמר. וילנאי התייחס למסמך של האלוף עוזי דיין, לפיו צה"ל צריך לזרז את הפריסה המחודשת בשטחים. "דבריו של האלוף דיין לא היו אמורים לצאת לתקשורת", הסביר וילנאי. "הצבא לא מעכב, לא עיכב ולא יעכב שום גורם מדיני בתהליך השלום".

וילנאי אמר את הדברים בתשובה לשאלה של ח"כ רן כהן, ששאל מדוע צה"ל מעכב את *ההיערכות החדשה*. "אני יודע שהדעות ביטחון אחרות מוכנות לפריסה", אמר כהן, "מדוע, אם כן, צה"ל לא מוכן?"

שריד: לוין צודק

השר יוסי שריד אמר אתמול כי "האלוף עמירם לוין אמר דברים נכונים מאוד ומציאותיים. אני מחזק את דעתו. אם מדברי הממשלה עולה כאילו יש ביקורת על האלוף לוין, שצריך להשאיר את צה"ל בשטח מבלי להגיב, אני רוצה להבהיר שלא זו הכוונה". שריד אמר את הדברים בעקבות ביקורת מצד שרים על דברי אלוף לוין בעניין היוזמה שצה"ל צריך לנקוט נגד מחבלים בדרום לבנון.

שריד הוסיף, כי "הממשלה לא אומרת לצה"ל לשבת ולספוג את אש החזבאללה. הכוונה בדברי השרים היתה, שאי אפשר לקרוא לתקריות עם החזבאללה ביומיים שלושה האחרונים מלחמה, מבלי שהצד שלנו ינקוט יוזמה".

אלוני: לוין טועה

השרה שולמית-אלוני הגיבה כי היא מתנגדת להגברת היוזמה ההתקפית של צה"ל בלבנון. "כל פעולה שלנו חייבת להימדד לפי תגובת השרשרת שעשויה להיות. בעבר, פחות מדי לקחנו בחשבון אפשרות של תגובות שרשרת. ככל שהמו"מ עם סוריה יתקדם, וסוריה תראה שמתקרבים להסכמי שלום, היא תרסן יותר את החזבאללה", אמרה.

לדבריה, "ככל שהפעולות שלנו יהיו דרמטיות יותר וילחצו את החזבאללה יותר לפינה, כך התגובה שלהם תהיה יותר חזקה". השרה העריכה כי ראש הממשלה – שאמר כי אין צורך ביוזמה התקפית בלבנון – רצה להרגיע את הרוחות לאחר דבריו של אלוף פיקוד הצפון לוין.

ח"כ רן כהן אמר אתמול, כי על פי בדיקה שערך עם סגן הרמטכ"ל בוועדת החוץ והביטחון, הדברים המיוחסים לרבין נגד יוזמות צבאיות כלפי החזבאללה, אינם נכונים. בדבריו במשדר "חמש אחרי החדשות" בקול ישראל אמר ח"כ כהן, כי צה"ל מבצע בדרום לבנון עשרות פעילויות יזומות. לדבריו, "יחידות צה"ל הטובות ביותר יוצאות לפגוע במחבלים במקומותיהם".

ח"כ רפאל איתן, שהתארח אף הוא במשדר, אמר בתגובה שיש להפעיל עוצמה באופן יזום אך מתוחכם, בלי לצאת למלחמה כוללת.

השר בנימין בן-אליעזר הגיב, כי "מי שמדבר על יוזמה התקפית גדולה בלבנון צריך לקחת בחשבון מה יהיה המחיר שישלמו תושבי הצפון". לדבריו, המצב בלבנון מחייב חשיבה האם יש מקום לשנות כיוון בפעילות צה"ל שם, מכיוון שבלבנון מתנהלת מלחמת גרילה שתיפתר רק בהסדר קבע שיושג במו"מ המדיני. השר שב הטיל את האחריות על פעילות חזבאללה על הסורים.

ברק: אין שום חסינות לחזבאללה

הרמטכ"ל אהוד ברק אמר אתמול, בשיחה עם חיילי גבעתי בנגב, כי "המדיניות היא שאין שום חסינות לחזבאללה בשום מקום".

בהגיבו על תקרית המיוחסת לראש השב"כ הפלסטיני, ג'בריל רג'וב, שבמהלכה כביכול היכה חייל צה"ל, אמר ברק: "רג'וב אינו אמור להרים יד על חיילים, ואם הוא אכן היכה חייל, הוא יטופל במפגשים אתנו".

ח"כ בני בגין אמר אתמול כי ראש הממשלה טעה כאשר הגיב על דברי אלוף לוין בעניין התקפות יזומות בלבנון. לדבריו, היתה זו טעות בשיקול דעת של ראש הממשלה. "זו פגיעה קשה – לומר לחזבאללה מטוקיו: שבו בשקט ואנחנו נתאים את פעילותנו ליוזמות שלכם".

חזבאללה בכוננות

(ע.י. "איי.אף.פי") ארגון חזבאללה הכריז אתמול על מצב כוננות בדרום לבנון, בעקבות איומיה של ישראל, אמר אתמול אחד ממנהיגי הארגון. "חזבאללה נמצא בכוננות, כדי לסכל את הנסיונות של ישראל לשינוי המצב בדרום לבנון", אמר השייח' נאביל קאוק.

לדבריו, "אנו מתכוננים לגבות מחיר כבד מהצבא הישראלי על נוכחותו באדמתנו".

כוחות הביטחון תודרכו עקב התראות על פיגועים היום, יום השנה לחמאס

מאת און לוי

כוננות מוגברת הוכרזה בצה"ל ושאר זרועות הביטחון לקראת יום החמאס, שחל היום.

בצה"ל נערכים לאפשרות של ביצוע פיגועים שונים, כולל פיגועי התאבדות. גורם צבאי בכיר בפטכ"ל אמר אמש, כי הוא "מוטרד מאוד. עשינו את כל מה שצריך כדי לקדם כל ניסיון. המפקדים והחיילים מתודרכים ובמקומות הרגישים תוגברו הכוחות".

לדברי גורמים בטחוניים בכירים, אנשי שב"כ העבירו בימים האחרונים התראות לאפשרות של פיגועים נוכח ריכוז ימי איזכור שהיו בשבועות האחרונים, ובעיקר היום, לרגל יום החמאס. מפקדי צה"ל ומג"ב תידרכו את החיילים ביהודה, שומרון ורצועת עזה לגלות ערנות מירבית ולערוך בדיקות קפדניות למבקשים לצאת לעבודה בתחומי הקו הירוק.

צה"ל והמשטרה יתגברו היום את פריסתם, ויגדילו את מספר המחסומים ביציאות מהרצועה ומיהודה והשומרון לתחומי הקו הירוק.

במסמך שהופץ לפני מספר שבועות על ידי ראשי השב"כ לצה"ל ולמשטרה נמסר, כי השבוע צפויה התגברות של פיגועים נוכח מספר תאריכי איזכור בעייתיים, כגון יום ייסוד החמאס, החל כאמור היום.

גורמים בשב"כ הבהירו, כי בכוונת המחבלים לבצע פיגועים נגד אנשי כוחות הביטחון ואזרחים ישראלים, הן בשטחים והן בתחומי הקו הירוק.

גורמי צבא בכירים ביקשו אמש להדגיש, כי במערכת הביטחון קיימת הערכה כללית, הנכונה בכל עת, לפיה ככל שהתהליך המדיני יתגבר, ינסו המתנגדים לו להגביר את פעילותם נגדו.

עכשיו זה ודאי: הדגים שנהרגו בכינרת הם אמנם דגים מורעלים ממנת מיראניה (צילום: נאור רהב/ באדיבות "מעריב") • ראה עמ' 2

ראש הממשלה נפגש עם שרי החוץ וההגנה של יפן

רבין מביע חשש שסיוע יפני לאיראן הועבר לידי טרוריסטים איסלאמיים

מאת ספי בהאן, טוקיו וסוכנויות הידיעות

מאז הגיע ראש הממשלה יצחק רבין לטוקיו, שומרים השמיים בקפדנות על מעטה אפור, ומדי פעם יורד גשם. אולם החיוכים מאירי הפנים של המארחים מפצים מעט על מזג-האוויר הקודר.

רבין המשיך אתמול בפגישותיו הרבות. בשיחה שקיים עם שר החוץ יוהיי קונו ועם שר ההגנה טוקיהירו טאמאזאווה, הביע ראש הממשלה חשש שצפון קוריאה תייצא טכנולוגיה גרעינית וציוד צבאי לאיראן ולסוריה.

רבין הוסיף, שאיראן תומכת בקנאי דת איסלאמיים במזרח התיכון, והוא מודאג מהגברת כוחם של הקיצונים האיסלאמיים במזרח התיכון בתמיכת איראן.

מדובר בנושא רגיש ביפן, שכן ישראל חוששת שסיוע יפני מסויים לאיראן הועבר לידי טרוריסטים איסלאמיים.

"כוחם הגובר. הולך של הקנאים האיסלאמיים, והקיפאון בשיחות שבין ישראל וסוריה", אמר רבין למארחיו, "הם שניים מהאיומים המיידיים הגדולים ביותר לשלום באזור".

בשיחות עם טאמאזאווה ציין רבין, כי צפון קוריאה כבר ייצאה לאיראן טילי סקאד וציוד צבאי אחר.

משרד החוץ היפני הציע את עזרת טוקיו בתיקון גשר אלנבי, ואילו רבין ביקש את עזרת יפן בבניית סכר על נהר ירמוך.

ארוחה עם הקיסר

רבין פתח את אתמול את היום בארוחת בוקר מוקדמת באורח אגודת הידידות עם ישראל בפרלמנט היפני.

בשעה 10.00 הופיע בפני פורום של אנשי כלכלה המייצגים את חברות הענק כאן. הוא הצביע על האפשרויות הנפתחות בפניהם לפעילות כלכלית בישראל ובאזור כולו.

מולם ישבו נציגים בכירים של הכלכלה הישראלית, כמו דן פרופר, דני גילרמן, אלחנן הראל, עמנואל גיל ומשה קרת.

ממחיצתם של נשיאי החברות היפניות מיהר רבין לארמון הקיסר, שם המתינו לפמליה הקיסר ורעייתו. האורחים הוזמנו לסעוד על שולחנו של הקיסר. מאחורי מחיצה של בד ניגנה תזמורת קאמרית מוזיקה קלאסית.

הקיסר ביקש לשמוע על תהליך השלום. הוא התעניין גם בפגיעות שנגרמו בישראל מטילי הסקאד במלחמת המפרץ.

חברת סוני, אחד מהענקים בתחום האלקטרוניקה, נבחרה כיעד להכרות עם ענף הובק עולם זה של התעשייה היפנית. רבין הרשים את מארחיו בהתמצאות הטובה שגילה במוצרים המתוחכמים מתוצרת סוני.

לאורחים מישראל חיכתה הפתעה: סרט מקונצרט של התזמורת הפילהרמונית של ישראל, בניצוחו של נשיא סוני, מר נורין אהגה, בעל תחביב של ניצוח על תזמורות סימפוניות.

בפגישה עם שר ההגנה הציג כל אחד את התפיסה הבטחונית בארצו, ואותרו נקודות לשיתוף פעולה בעתיד. רבין הציג את התעשיות הצבאיות של ישראל, במטרה לבחון אפשרויות לשיווק תוצרתן ביפן. היפנים לא גילו התעניינות, והצביעו על מחויבותם לתעשייה הצבאית המקומית.

המגבלות החוקתיות הקיימות עדיין ביפן במישור הצבאי מהוות גם הן גורם המקשה על פיתוח יחסים בתחום זה.

רבין עומד לצאת היום לדרום קוריאה לביקור של יומיים. זהו ביקור ראשון של ראש ממשלה ישראלי בדרום קוריאה.

רבין לשוחט: הידיעות על דחיית מס הבורסה – אינן על דעתי

מאת אמנון אמר

לאחר יומיים של נתק תקשורתי בין ראש הממשלה השוהה ביפן לבין שר האוצר, הצליחו אתמול בצהריים רבין ושוחט לנהל שיחת טלפון בנושא הבורסה.

לדברי שוחט, חזר באוזניו ראש הממשלה על דברים שאמר בתידרוך לעיתונאים הנלווים אליו, לפיהם הוא לא הסמיך אף אחד בפמלייתו להביע כל עמדה בנושא הבורסה.

בשיחה הבהיר עוד רבין לשוחט, כי כל הידיעות שהתפרסמו אתמול בתקשורת, לפיהן הוא נוטה לדחות את ביצוע מיסוי הבורסה, אינן על דעתו.

שוחט דיווח לראש הממשלה על שורה של נושאים כלכליים נוספים, ובהם החלטת היועץ המשפטי לממשלה בנושא העברת הכספים לרשות הפלסטינית והמלצת הממשל האמריקאי שלא לפגוע בהמשך הסיוע האמריקאי לישראל בשנתיים הקרובות.

(ע). – שר השיכון והבינוי, בנימין בן אליעזר, סבור כי הטלת המס על הבורסה כיום הינה שגיאה.

במהלך סיורו בגליל המערבי ציין השר בן אליעזר, כי אינו סבור שהמחלוקת סביב הטלת המס קשורה לפופולריות. לדעתו, הוויכוח אינו על המס, אלא לגבי עיתוי הטלתו.

בעמ' 8

מדד נובמבר מתפרסם מחר; הערכה: יותר מאחוז

• ירידה של 5.6 אחוזים בדורשי העבודה

פירושו של דבר / מוטי בסוק

כרסום מסוכן באמינות

כאשר ראש הממשלה נעדר מהארץ בתדירות גבוהה למדי, לתקופות זמן ארוכות למדי, שבוע וחצי כל פעם, הוא אינו יכול להתעלם מטלפון של שר האוצר באוסלו ולטעון כעבור יומיים בטוקיו, כי הטלפון, בסוויטה המלכותית שהעמידה לרשותו ממשלת יפאן, אינו תקין. יפאן, כידוע, היא המעצמה הטכנולוגית מספר אחת בעולם.

גם המשפט, החוזר על עצמו באחרונה יותר מדי פעמים, "אודיע על עמדתי רק בארץ", נשמע רע מאוד כאשר מדובר במכשיר כליכך רגיש ועדין כמו בורסה.

ממשלת העבודה (לייבור) ומרצ (שמאל) קיבלה לאחרונה שני חוקים בעלי השלכות כלכליות-חברתיות מרחיקות לכת – חוק ביטוח בריאות ממלכתי, והחוק המטיל מס על רווחים בבורסה. החוק הראשון רע לכל מי שערכים כמו צדק חברתי ושוויון עוד אומרים לו משהו. החוק השני נכון וצודק, לדעת כל מי שמאמין שמדינה צריכה לגבות מס לא רק על עבודה אלא גם על רווחי הון.

על החוק הראשון אומרים מאות מנהלי בתי חולים ורופאים, וגם שר הבריאות אפרים סנה בישיבת הממשלה האחרונה, כי הוא ייתן לאורחים פחות בריאות (תמורת יותר כסף). ועל החוק הזה אין לראש הממשלה, וגם למנכ"ל משרדו הנאמן שמעון שבס, כל מחשבה שנייה. הוא יופעל ב-1 בינואר. רבין, שבס השרים ובני משפחותיהם נהנים וימשיכו ליהנות מטיפול רפואי מיוחס.

דווקא על החוק השני יש לראש הממשלה מחשבה שנייה. רבין הרי היה יכול לומר באוסלו, ואתמול בטוקיו, הממשלה החליטה ברוב עצום, לא מזמן, להטיל מס על הבורסה. תמכתי בהחלטה ועמדתי מאחוריה. אין בדעתי לפעול לשינויה. הוא לא אמר דברים אלה. הכתבים הנלווים אליו התרשמו שהוא עדיין מתלבט.

לפני הבחירות האחרונות לכנסת הבטיח רבין למתיישבי הגולן – וכל אורח במדינה שמע את הדברים עשרות פעמים – שצה"ל לא יירד מהרמה. לפני הטלת המס על הבורסה הבטיח ראש הממשלה, בכל כובד משקלו המוסרי, שלא יוטל מס על שוק ההון בישראל. אחרי כן שינה רבין את עמדתו והצביע בממשלה בעד המס. איש לא אנס אותו לקבל את עמדת שר האוצר, איש גם לא הצמיד אקדח לרקתו.

נסיגה מהחוק שהכנסת קיבלה, אם על ידי ביטול המס או דחייה בהפעלתו, תפגע באמינות ראש הממשלה בצורה חמורה ביותר, בצורה אנושה. למעשה, כבר עכשיו, והדבר בא לידי ביטוי בציבור ובתקשורת יש כרסום מסוכן באמינות רה"מ. הציבור הרי אינו טיפש.

לפני שבוע וחצי ליגלג רבין על פוליטיקאים ישראלים המסתכלים כל יום במראת המשאלים ושואלים אותה שוב ושוב מה מעמדם הציבורי. מדינאי אמיתי, גרס רה"מ, פועל על פי תוכנית סדורה, מוכנה, לטווחים ארוכים. עד לבחירות יש שנתיים והדברים יכולים להשתנות מקצה לקצה. בינתיים רבין הוא ראש הממשלה הראשון בישראל שמעסיק מומחה למשאלי דעת קהל, על חשבון משלם המיסים, ושואל כל פעם מחדש: ראי ראי מה מצבי בציבור, האם העם אוהב אותי.

מדיניות פופוליסטית, הדבר הוכח בעבר מאות פעמים, מביאה בדרך כלל לתוצאות קשות, לעתים לאסונות.

בעמ' 6

החלה חקירתו של ר"מ איטליה –

סנטור רפובליקאי בכיר: הסיוע לישראל לא יקוצץ גם בתקציב '96

הסנטור מיץ' מקונל, שיתמנה ליו"ר הוועדה האחראית לניסוח חוק סיוע החוץ, אמר גם כי ארה"ב תקציב 75 מיליון דולר לתמיכה בתהליך השלום

מאת דרורה פרל, וושינגטון

למרות קיצוץ מתוכנן של 20 אחוז בתקציב סיוע החוץ, לא תיפגע רמת הסיוע האמריקאי לישראל בשנת הכספים הקרובה ואף לא בשנת הכספים '96/'95, כך אמר שלשום הסנטור הרפובליקאי מיץ' מקונל, שיתמנה כיו"ר ועדת המשנה לפעולות זרות שליד ועדת ההקצבות של הסנאט. לוועדת משנה זו יש תפקיד מרכזי בניסוח חוק סיוע החוץ. הוא יחליף את סנטור לייהי בתפקיד.

במסיבת עיתונאים על גבעת הקפיטול אמר מקונל, כי רק הסיוע לישראל ומצרים ישאר בעינו לאחר הקיצוץ. הוא הדגיש, כי ישראל תוסיף לקבל 1.8 מיליארד דולר בשנה כסיוע בטחוני ו-1.2 מיליארד דולר בשנה כסיוע אזרחי.

זו היתה ההצהרה המרגיעה ביותר לגבי כוונות ההנהגה הרפובליקאית בסנט לגבי המשך הסיוע לישראל. בביקורו בוושינגטון, בנובמבר, שמע ראש הממשלה, יצחק רבין, הצהרות מרגיעות רבות על כוונות הקונגרס להמשיך במתן הסיוע לישראל. אולם היתה זו הפעם הראשונה שבה נשמעה הבטחה בגורם בעל עניין שנקב בתאריכים ומספרים, ושהתחייב, בראשונה, גם לגבי מתן הסיוע בשנת '96/'95. ההערכה היא, כי מקונל תיאם את הדברים עם ההנהגה הרפובליקאית בסנט, קרוב לוודאי עם סנטור בוב דול, מנהיג הסיעה הרפובליקאית בסנט.

"זו היתה אחת מהצהרות הידידות הטובות ביותר שזכתה ישראל לשמוע מפי מחוקק אמריקאי מאז המהפך על גבעת הקפיטול", אמר מקור ישראלי, בשביעות רצון.

מקונל הדגיש עוד, כי יחד עם המשך הסיוע, תוסיף ישראל לקבל ערבויות מדינה מהממשל להלוואות בבנקים אמריקאיים. ישראל קיבלה היתר להלוואות ב-10 מיליארד דולר בערבות הממשל. עד כה, גויסו 4.25 מיליארד דולר.

עוד אמר הסנטור, כי ארה"ב תעניק גיבוי כלכלי להמשך תהליך השלום במזרח התיכון. לדבריו, בהצעת חוק סיוע החוץ ל-'96/'95, יוקצבו 75 מיליון דולר לתמיכה בתהליך השלום בין ישראל לירדן ובין ישראל לאש"ף. אך מקונל לא פירט כיצד יחולק הכסף ולמי. כך, למשל, לא ברור אם ישראל תהיה אחת מהנהנות הצפויות או שהכספים יחולקו רק בין אש"ף לירדן.

גם גורלו של סיוע אפשרי לסוריה, במקרה של הסכם שלום עם ישראל, לא ברור.

מקונל הוסיף, כי בתקציב לשנת '96/'95 יוסדרו לישראל גם מענק לקליטת עלייה בסך 80 מיליון דולר. הוא אף הבטיח שארה"ב תנקוט צעדים קונקרטיים לביטול מוחלט של החרם הערבי.

הסנטור אמר, שארה"ב רואה בישראל בעלת ברית אסטרטגית ומייחסת חשיבות רבה ליחסים הכלכליים והבטחוניים בין שתי המדינות. מכאן נובעת ההחלטה להוסיף ולקיים את רמת הסיוע ולהעניק לה הטבות אחרות.

השופט ברק: אין תחליף לביקורת שיפוטית בנושאים שבמחלוקת ערכית

"לא ניתן להפקיד את ההגנה על זכויות הפרט בידי המערכת הפוליטית"

(ע). – אין תחליף לביקורת שיפוטית בנושאים עקרוניים השנויים במחלוקת ערכית. כך אמר אתמול המשנה לנשיא בית המשפט העליון, השופט אהרון ברק, שהרצה על תפקידו של בית המשפט העליון במדינה דמוקרטית. ברק דיבר בכנס בנושא "ביקורת משפטית", באוניברסיטה העברית בירושלים.

השופט ברק לא התייחס להתקפות שהיו עליו ועל בית המשפט העליון בקרב חוגים פוליטיים מסוימים. הוא אמר, כי לגיטימיות הביקורת השיפוטית נבחנת היום בישראל בעקבות חקיקת חוקי היסוד בנושא זכויות האדם. לדבריו, המדינה עוברת היום, בעקבות חקיקת חוקי היסוד, תהליכים המקבילים לתהליכים שעברו מדינות אחרות בעולם המערבי.

ברק ציין, כי תפקידו של בית המשפט העליון במדינה דמוקרטית אינו שיפוט רגיל. "על בית המשפט העליון לתת פרשנות משפטית במקום שיש אי-בהירות לשונית בשפת החוק", אמר.

לדבריו, התפקיד נוסף המוטל על בית המשפט העליון, הוא הכרעה במקרה של מחלוקת סביב פרשנות החוק. ברק אמר, כי הצורך בפרשנות זו עולה, משום "שבניגוד למדעי הטבע ישנן שאלות משפטיות שיש להן יותר מתשובה משפטית אחת". הוא ציין, כי תפקיד בית המשפט הוא לפרש סוגיות אלו, ובייחוד את הסוגיות המשפטיות הנוגעות לערכי החברה ולנורמות שלה.

ברק דחה את הטיעון, שיש להפקיד את פתרון המחלוקות הערכיות בידי המערכת הפוליטית. ואמר: "במקרים רבים ניתן לעשות זאת – אך לא בכל המקרים. והיית פניות בנושאים אלה תפגע בחוקה, מאחר שלזכויות האדם לא תיוותר הגנה חוקתית".

ברק נימק את דעתו בכך, שבמדינה דמוקרטית דרושה הגנה לפרט מהמדינה ומדעת הרוב. לכן, לא ניתן, לדעתו, להפקיד את ההגנה על זכויות הפרט בידי המערכת הפוליטית והמדינית. "אם לוקחים את הדמוקרטיה החוקתית ברצינות, חייבים לתת למערכת השיפוטית לדון בנושאים ערכיים ונורמטיביים, גם כאשר הם שנויים במחלוקת ומנוגדים זה לזה", אמר.

השופט ברק אמר, כי אין שיטתו מבקשת להעניק כוח מוחלט לשופט, שככל ביורוקרט אחר יפגע בדמוקרטיה, אם ייתנו לו כוח מוחלט. השופט מוגבל הן על ידי החוק והן על ידי המסורת השיפוטית של מדינתו, "שיקולים אובייקטיביים ותהליך לוגי בנוגע לכל סוגיה הניצבת בפניו, הערכים והנורמות המקובלים על כלל החברה, גם אם הם עומדים בניגוד לתפיסתו האישית".

ברק ציין, שרק אם אין אפשרות לפסוק אובייקטיבית, יכול שופט לפסוק פסיקה סובייקטיבית, המבוססת על עמדתו האישית בנושא כלשהו.

זמיר: סכנה למעמד ביהמ"ש העליון

שופט בית המשפט העליון, השופט יצחק זמיר, אמר בכנס כי אם יימשכו ההתקפות על בית המשפט העליון, יתכן כי לא יוכל בית המשפט העליון להמשיך לפעול כבעבר. לדברי השופט זמיר, בית המשפט אינו יכול להילחם על כוחו, ו"הציבור הוא שצריך לבטא את אמונו בבית המשפט".

השופט זמיר הוסיף, כי רק בדרך זו, ניתן לבלום את הנסיונות לפגוע במעמד בית המשפט העליון.

השופט זמיר הזהיר, כי אם לא תינתן התמיכה הציבורית בבית המשפט העליון בהקדם קיימת סכנה ממשית לפגיעה בעצמאותו של בית המשפט.

השופט יצחק זמיר הודה, כי בית המשפט העליון מתערב כיום, יותר מבעבר, בפעילות הרשויות ובנושאים פוליטיים. לדבריו, בית המשפט העליון לא היה מעוניין בכך, אבל חברי כנסת ביקשו שבית המשפט יגן עליהם בכנסת, מפני חבריהם המפרים את "כללי המשחק" הפוליטיים. לדבריו, באה התערבות בית המשפט בנושאים פוליטיים, לאחר שבית המשפט השתכנע שאין אף גוף אחר המסוגל להעניק את הסעד הדרוש, ולתקן את הדרוש תיקון.

השופט זמיר ציין, כי לדעתו, יש "למחוא כפיים" לבית המשפט, בשל מעורבותו בנושאים אלה. הוסיף כי "בית המשפט לא יכול היה להימנע מלהתערב, כי אם היה נמנע זה היה מאשר את המעשים. התערבותו של בית המשפט הכניסה אותו אל תוך הסערה הפוליטית".

לטענת השופט זמיר, השאלה היום אינה אם התערבות בית המשפט לגיטימית, אלא אם היא נבונה ורצויה. השופט זמיר הודיע, כי הוא תומך בהתערבות בית המשפט העליון וכי הוא רואה חובה בהתערבות בית המשפט, לשם עיצוב נורמות בחברה הישראלית. מחיר התערבות בית המשפט העליון הוא, לדעת השופט זמיר, האיומים הנשמעים כיום על עצמאותו של בית המשפט העליון.

השופט זמיר קרא לציבור לבטא את אמונו בבית המשפט העליון, ואמר כי רק אמון זה יתן לבית המשפט העליון את הכוח להמשיך בפעילותו.

אסיר העולם אלן גודמן שהרג שומר בהר הבית ב־82' – ניסה לחזור לשם שוב

גודמן, שהיה בחופשה מהכלא, ניסה להסתנן למתחם בתוך קבוצה של תיירים, אך נעצר על ידי המשטרה; ניסה כבר להיכנס להר הבית בחופשה קודמת

מאת מיכל גרייבסקי

אסיר העולם אלן גודמן, שניסה לכבוש את הר הבית ב־1982 והרג אחד משומרי הוואקף, נתפס אתמול לאחר שניסה להסתנן למתחם הר הבית בתוך קבוצת תיירים בעת שהיה בחופשה מהכלא.

ב־11 באפריל 1982, שבועיים בלבד לאחר גיוסו לצה"ל, התפרץ גודמן להר הבית, ופתח באש מרובה אם־16 שקיבל בצבא. הוא הרג אחד משומרי הוואקף ופצע שמונה ערבים אחרים במתחם הר הבית, שבאו להתפלל.

גודמן נידון למאסר עולם, אך מאסרו נקצב על ידי הנשיא דאז, חיים הרצוג, עד שנת 2013. בשב"ס מעריכים כי לאור הודעת שליש על התנהגות טובה ישוחרר גודמן עוד לפני כן – בשנת 2002. גודמן לא הביע באף שלב חרטה על מעשהו.

גודמן ניסה להיכנס להר הבית לפני כמה שבועות, בחופשה קודמת, כשהוא מלווה בעיתונאי לצורך הכנת כתבה על הר הבית. שומרי הוואקף מנעו ממנו את הכניסה.

ניצב משנה דוד גבעתי, מפקד תחנת העיר העתיקה, מסר כי גודמן זוהה על ידי שומר שהיה במקום, וכי המשטרה הרחיקה אותו מהר הבית כדי למנוע מהומות ופרובוקציות.

מהמשטרה נמסר כי בחיפוש שנערך בכליו של גודמן לא נמצא דבר.

גורם בכיר במשטרת מחוז ירושלים מסר, כי גודמן שהה בחופשה בהתאם למדיניות שירות בתי הסוהר, המאפשרת לאסירים לצאת לחופשה של 72 שעות כל חודשיים, וכי הוא נמצא תחת מעקב כאשר הוא בחופשות. אותם גורמים ביקשו לציין, כי הוא יוצא לחופשה במספר תנאים, ביניהם התייצבות יומית במשטרה, התחייבות להישאר באזור ירושלים, הפקדת ערבות, ועוד. תנאים אלה לא מונעים ממנו עלייה להר הבית. מאז 90' מקבל גודמן מדי חודשיים חופשה של 72 שעות.

דובר שירות בתי הסוהר, דובי בן עמי, מסר כי עד היום לא היו עם אלן גודמן שום בעיות במהלך יציאתו לחופשות.

אביו של סגן אריאל עובדיה: הנשיא אסד אשם במות בני

(עג). – אבנר עובדיה, אביו של סגן אריאל עובדיה, שנפל השבוע בדרום לבנון במארב החזבאללה, אמר אתמול, כי האשם במות בנו ובמות חיילי צה"ל בדרום לבנון הוא הנשיא אסד, השולט על דרום לבנון.

האב התקשר ביוזמתו לתוכנית חמש אחרי החדשות בקול ישראל, שבה נדונו דברי ראש הממשלה נגד אפשרות של פתרון צבאי בלבד לבעיה בדרום לבנון.

אלה דברי האב השכול:

"הורגים לנו את הבנים שלנו. קוטפים לנו את הפרחים. אריאל היה פרח שעדיין לא פרח. בספר של בית הספר כתבו עליו שהיה טלית שכולה תכלת.

"כל הזמן נקטלים חיילים, ואף אחד לא מגיב בצורה נכונה. אנחנו לא צריכים להגיר את דמי בנינו היקרים במלחמה מול החזבאללה.

"מי שנותן פקודות יושב בדמשק. יש לו לב שחור משחור. הוא מחזיק את דון אדר, הוא גרם הרס בחמה, הרג 25 אלף סורים. הוא יכול להפסיק את הדרג ומיד. צריך לעשות משהו מולו. הוא האויב הרע השולט בכל.

"הפתרון הוא לא בדרום לבנון. אנחנו יכולים עוד עשר שנים, עוד עשרים שנה להילחם איתם, והם יקיזו את דמנו. הם עולים לשמיים. הם זוכים בתהילת עולם מבחינתם. זה לא עוזר לנו.

"אני לא נותן פתרון. אני לא אומר מה לעשות. אני רק הצבעתי מי עומד מאחורי כל זה. מי קובע ומי דן פרחים כאלה להרג ולמוות".

הלוויתו של סגן עובדיה תיערך היום בהר הרצל ב־ים

(עג). הלוויתו של סגן אריק עובדיה, שנהרג ביום ראשון בהיתקלות של כוח צה"ל עם חוליית מחבלים, באיזור מרג' עיון שבדרום לבנון, תיערך היום ב־14:00 בבית העלמין שבהר־הרצל בירושלים.

זיהוי ודאי: דגי פיראניה בכנרת

(עתניים). הדגים שנדוגו בכנרת זוהו אתמול בוודאות כדגים טורפים מסוג פיראניה ונראה, כי אלמונים שגידלו אותם באורח לא חוקי השליכו אותם לכנרת. "נוכחותם של דגי הפיראניה בכנרת הינה עובדה, ואכן דגים מסוג זה נתפסו בשלושה מקומות שונים בכנרת והועברו לידי מומחים, אשר זיהו אותם בוודאות", מסר מנהל מינהלת הכנרת, צבי אורטנברג, בעקבות גילוי דגים בכנרת שמשהו כטורפים.

"לא הייתי מגזים במידת הסכנה, משום שהדג הזה זקוק לטמפרטורות מים גבוהות בין 26 מעלות ומעלה. טמפרטורה זו אינה מצויה בתוך בכנרת, כך שאני סבור כי דגים אלה ימותו ובוודאי שלא יוכלו להתרבות. עם זאת, זהו מעשה בלתי אחראי ומיותר של אותם אנשים שזרקו את הדגים לכנרת", אמר.

אורטנברג אישר אתמול, כי הדגים נתפסו בשלושה נקודות שונות בכנרת.

האחד בשפך הכורסי, השני בסמוך לחוף כנרת והשלישי בסמוך לחמי טבריה. אלה מקומות, לדברי אורטנברג, אשר בהן טמפרטורות המים גבוהות מעט יותר, דבר המאפשר עדיין לדגים לשרוד.

עוד אמר אורטנברג, כי אגף הדיג לקח על עצמו את הטיפול בבעיה ועורך מעקב בדיקות בנוגע למיקום הדגים וכמויות משוערות, אם יש כאלה. תיערך גם ישיבת מומחים, שיביעו דעה על ההשפעה האפשרית של נוכחות דגים אלה בכנרת ועל הצעדים שיש לנקוט, אם נדרשים אכן כאלה.

שיפור במצבם של 5 חיילי גולני שנפצעו בדרום לבנון

מאת אורי שרון

שיפור חל במצבם של חמשת חיילי גולני שנפצעו בדרום לבנון, המאושפזים בבית החולים רמב"ם בחיפה.

רב"ט שמואל לנקרי (19) מקרית גת, שרגלו השמאלית נקטעה בניתוח, מוחלים במחלקה האורטופדית. מצבו בינוני. לדברי סגן מנהל בית החולים, ד"ר צבי ברישי, יישר לנקרי עוד מספר ימים בבית החולים ו יעבור לשיקום במקום אחר.

רב"ט עוני מראג'י (19) מריחניה, שהובא לבית החולים יחד עם לנקרי, נותח שלשום בערב להוצאת רסיסים מרגליו ואושפז גם הוא במחלקה האורטופדית. מצבו קל והוא ישוחרר מבית החולים בתוך מספר ימים.

שני החיילים נפצעו בהתפוצצות מוקש ישן, כאשר עסקו בבדיקת המקום שבו עלה כוח גולני על מארב מחבלים יום קודם לכן.

שיפור חל גם במצבם של שלושת פצועי המארב: הגשש רס"ר רפעה גדיר (38) מבית אל־מכסור, המאושפז במצב בינוני במחלקה הנוירוכירורגית; רב"ט משה יציב (20) מחיפה, המאושפז עדיין במחלקת התאוששות ומצבו בינוני; ועידו חלף שהועבר שלשום מבית החולים בצפת לביה"ח רמב"ם. הוא נפגע מהדירת רסיסים לשוק, נותח ואושפז במחלקה האורטופדית. מצבו מוגדר קל עד בינוני.

אתמול באו לביקור בבית החולים עשרות חיילי גולני, אך הם לא הורשו להיכנס למחלקת ההתאוששות, בה מאושפז לנקרי, בשל אופיה של המחלקה.

פועל מהודו מת מבליעת רעל עכברים שחשב בטעות לכדור נגד כאב ראש

מאת רוני ברזילי

קלר ציצגוש בן 25, פועל זר מהודו, מת אתמול בצהריים במחסן של יבואן קטניות באזור התעשייה באשדוד שבו עבד, לאחר שבלע רעל עכברים קטלני מסוג פוקס טוקסין, שאותו חשב בטעות לכדור נגד כאב ראש.

מחקירת המשטרה עולה, כי העובד ההודי, שנתקף בכאבי ראש עזים, התקשר למעסיקו וביקש לראות רופא. המעסיק המליץ לו לקחת כדור נגד כאב ראש והעובד מצא בין שקי הקטניות גלולות רעל המשמשות להדברת מזיקים ובלע אחת מהן, לאחר שחשב בטעות שמדובר בכדור נגד כאב ראש.

כעבור שניות אחדות חש ברע והתקשר שוב למעבידו. המעביד הגיע למקום והזעיק אמבולנס שהעביר את הפועל לבית החולים קפלן ברחובות. הפועל הגיע לבית החולים כשהוא סובל מקשיי נשימה קשים וכעבור זמן קצר קבע רופא את מותו מחנק.

מפקד משטרת אשדוד, סנ"צ חיים פרץ, מסר, כי המשטרה פתחה בחקירה נגד המעסיק בחשד לרשלנות בפיזור רעל עכברים במחסן השייך לו. לדבריו כוונת המשטרה לבדוק אם הודיע המעסיק לעובדיו על פיזור הרעל במחסן.

דבר DAVAR دافار

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עיתון עובדי ישראל
המו"ל: "דבר בע"מ"
נדפס בדפוס "דבר בע"מ"
המערכת והמנהלה תל־אביב
רחוב שוקן 45 ת.ד. 199, מיקוד 65233
טלפון: 5286141-03 (6 קווים)
פקסימיליה: 294783-03
מחלקת המודעות, טלפונים ישירים
5286156, 5281860, 298032
פקסימיליה מודעות: 298032-03
טלפון לפניות הציבור 07.00-22.00, 5286141-03

מייסד ועורך ראשון: ברל כצנלסון
עורך ראשי: ד"ר יורם פרי
עורך אחראי: דניאל בלוך
סניפים:
בית "דבר" רחוב שוקן 45 ת"א
טלפון: 5286141, מיקוד: 65233
ירושלים: רחוב הלל 16
טלפונים: 02-256873, 02-256589
חיפה: רחוב הנביאים 27
טלפון: 04-620111
רחובות: רחוב הרצל 168
טלפונים: 08-451381, 08-453798
הפצה "נר" 03-377056

הרמטכ"ל רב־אלוף אהוד ברק נפרד אתמול ממפקד הדרום. בין השאר נפגש עם ראשי העדה הבדואית בנגב וחיילי יחידת הגששים (צילום: רויטר)

נפתחה ועידת הפסגה ה־7 של ארגון "הוועידה האיסלאמית" בקזבלנקה

מובארק: הפונדמנטליסטים מעוותים האיסלאם ומוציאים לו שם רע בעולם

מאת דן אבידן והסוכנויות

ועידת הפסגה השביעית של ארגון "הוועידה האיסלאמית", שבו חברות 52 מדינות מוסלמיות, נפתחה אמש בקזבלנקה שבמרוקו.

בישיבת הפתיחה נאמו, בין היתר, נשיא סנגל עבדו דיוף, שאירח את הפסגה הקודמת בדקאר, המארח הנוכחי של הפסגה, חסן מלך מרוקו, והנשיא מובארק בשם הקבוצה הערבית.

בנאומו קרא מובארק למשתתפי הפסגה להחליט על הצורך בהחזרת מזרח ירושלים לריבונות ערבית, תוך הסכמה ותיאום, מבלי להתחרות זה בזה, תוך רמיזה לתחרות בין אש"ף לירדן על ניהול המקומות הקדושים לאיסלאם במזרח ירושלים. כן קרא מובארק לפתרון בעיית ירושלים המזרחית, תוך הידברות עם ישראל.

בגלל חילוקי הדעות בין אש"ף לירדן בעניין מעמד המקומות הקדושים לאיסלאם במזרח ירושלים, הועברה סוגייה זו להכרעת ראשי המדינות המוסלמיות.

הנשיא מובארק תקף בנאומו את הקבוצות האיסלאמיות הפונדמנטליסטיות, המעוותות לטענתו את אופיו המתון והסובלני של האיסלאם, גורמות לזעזועים פנימיים בעולם המוסלמי ומוציאות לאיסלאם שם רע בעולם הרחב.

כן תקף מובארק את המדינות המוסלמיות, שבשמן לא נקב, המתערבות בענייני מדינות מוסלמיות אחרות ומחרחרות תחת אושיותיהן. הוא לזם העיראקי כוויתי. מובארק אמר, כי בשל יריבויות בין מדינות מוסלמיות שונות, בשל סכסוכים פנימיים בתוך מדינות מוסלמיות, ובגלל תופעת האיסלאם הפונדמנטליסטי העוסק בטרור במטרה להפיל את המשטרים הערביים הלגיטימיים, תמונת המצב הכללית בעולם האיסלאמי היא בכי רעה.

הנשיא המצרי אמר, כי אם העמים המוסלמים לא יתעשתו ויתקנו את דרכם, יקשה עליהם להתמודד עם האתגרים שמעמיד בפניהם הסדר העולמי החדש.

מובארק תקף קשות את "הג'נוסייד" המתנהל נגד המוסלמים בבוסניה והרצגובינה. הוא אמר, שהפיצול בין המדינות המוסלמיות מונע מהן ליזום פעולה בינלאומית אפקטיבית יותר כדי לעצור טבח עם זה.

הוא קרא לאימוץ "אמנה איסלאמית" שתחייב את כל המדינות המוסלמיות לנקוט מדיניות על־פי קוד מסוים, שיבטיח יחסי שכנות טובה ושיתוף פעולה ביניהן. כן הדגיש מובארק שהמדינות המוסלמיות מוכנות לכונן יחסי שלום עם כל מדינה לא מוסלמית, על בסיס שוויוני, ולפתור סכסוכים עם מדינות זרות בדרכי מו"מ.

חסן מלך מרוקו קרא בנאומו להקים "ועדה עליונה" מתוך ועידת הפיסגה, שתהווה מקור סמכות להכרעה בענייני דת האיסלאם, כך שבעזרתה ניתן יהיה למנוע מהקבוצות האיסלאמיות הפנטיות לפרש את האיסלאם בצורה מעוותת. הוא הדגיש את אופיו המתון והרודף השלום של האיסלאם מאז ימי הנביא מוחמד, וגינה את הקבוצות האיסלאמיות הקנאיות "המסלפות את ערכי האיסלאם".

ועידת הפסגה אמורה להסתיים הערב באימוץ למעלה מ־50 החלטות. בין השאר תחליט הוועידה על תמיכה בתהליך השלום, תוך תביעה לנסיגה ישראלית מהשטחים, כולל ממזרח ירושלים וביטול כל צעדי הסיפוח בגולן.

סיסקו: אסד רוצה שלום רק בתנאים שלו

מאת דרורה פרל. וושינגטון

"אסד רוצה שלום, אבל על פי התנאים שלו בלבד", אמר עוזר שר החוץ האמריקאי לשעבר, ג'וזף סיסקו, בעקבות פגישה שקיימה באחרונה משלחת של המכון הוושינגטוני למדיניות במזרח התיכון.

סיסקו סיכם את התרשמותו מהפגישה בארוחת צהריים של המכון אתמול: "לא צפויים כל גמישות, ויתור, או סימן לריכוך". סיסקו גם ציין כי לא זוהה כל תחושת דחיפות אצל הנשיא אסד.

בתשובה לקריאות של המשלחת למחוות פומביות כלפי דעת הקהל הישראלית, השיב אסד: "אני אטפל בדעת הקהל שלי והישראלים ידאגו לדעת הקהל שלהם". מעבר לכך, הסביר סיסקו, אסד רואה בהצהרות כאלה ויתור לישראל ולא רק מהלך בדיפלומטיה פומבית, בעוד שישראל מייחסת להן חשיבות רבה לקראת האפשרות של פריצת דרך פסיכולוגית".

סיסקו הדגיש, כי השלום שמדבר עליו אסד אינו אותו השלום שעליו מדבר רה"מ רבין. אסד רואה שני שלבים: הראשון, "שלב חתימת המסמך" שיחזיר לידיו את כל רמת הגולן, השלב הרשמי של השלום; רק בשלב השני תהיה "נורמליזציה". אין משמעות הדבר שההסכם ייחתם ללא התחייבות לנורמליזציה, אולם זו תבוא, כאמור, רק לאחר נסיגה ישראלית מלאה.

זאת לעומת רבין, שגורס "פרוסת אדמה תמורת פרוסת שלום". כלומר, מידת הנורמליזציה תהיה במקביל למידת הנסיגה.

חברי המשלחת וסיסקו הדגישו בפני אסד ש"עיסקת השלום" תושג בסופו של דבר ברמה הגבוהה ביותר, כלומר בין רבין לאסד. תשובת הנשיא הסורי היתה, כי עדיין השעה מוקדמת מאוד וקיימת סכנה רצינית שאם פגישה כזאת תיכשל, יהיו השלכות שלה הרסניות ביותר.

אסד, העריך סיסקו שהיה עוזרו של קיסינג'ר בתקופת "דיפלומטיית הדילוגים" באמצע שנות ה־70 ונפגש אז פעמים רבות עם אסד – יעשה ויתורים כלשהם "רק ברגע האחרון ממש". הוא הסביר, שמצבו של אסד שונה בתכלית ממצבו של רבין. הנשיא הסורי אינו חושש לגורל שליטתו בסוריה, "הוא זקוק לזמן" כדי להכין את בנו הצעיר לתפקיד היורש לאחר מותו של בנו הבכור, "ויכול להיות גם כלי השלום".

סיסקו סיכם את המצב ואמר, שכרגע אינו צופה פריצת דרך במו"מ עם סוריה, אך גם לא את קריסתו מכיוון ששני הצדדים מעוניינים להמשיך בו.

רבין והתעשיינים נפגשו עם ראשי חברות ענק יפניות

דני גילרמן: חברות יפניות יפתחו בקרוב משרדים בת"א

מאת סמי כהאן. טוקיו

נשיא התאחדות התעשיינים, דן פרופר, סבור כי ביקור ראש הממשלה ביפן פותח פתח לניצול המפנה ההדרגתי שחל במדיניות יפן כלפי ישראל מאז נחתם הסכם אוסלו.

פרופר עומד בראש משלחת כלכלית בכירה המתלווה אל יצחק רבין. הוא אמר אתמול, כי ממגעים שהיו עם היפנים התברר, שהם מעריכים את יכולתנו, בייחוד בתחום טכנולוגיית ה"היי־טאק". פרופר סבור, שעל אף רמתם הגבוהה של היפנים בשטח זה, ניתן למצוא תחומים בהם התעשייה הישראלית יכולה לתרום להם.

לדברי פרופר, בזכות הסכמי הסחר החופשי שלנו עם ארה"ב ועם האיחוד האירופי, היפנים יכולים להשתמש בנו כגשר לשווקים אלה. פרופר הדגיש, שכדי לקדם יחסינו הכלכליים עם יפן, עלינו ללמוד את ה"קודים" של היפנים בניהול משא ומתן ובעסקים.

נשיא איגוד לשכות המסחר, דני גילרמן, חבר המשלחת, סיפר שבפגישה שהיתה אתמול עם נשיאים של כ־30 חברות ענק, המגלגלות ביחד מחזור שנתי של 3־2 טריליון דולר, הם גילו עניין להשתמש בישראל כגשר לשווקי המערב. הדבר יגביר את הסיכויים שחברות סחר יפניות יקימו משרדים במזרח התיכון.

להערכת גילרמן, קיים סיכוי שלפחות 2־3 חברות סחר יפתחו בקרוב משרדים בתל אביב.

סקר מדרג את ישראל באמצע סולם "החופש הכלכלי" של מדינות העולם

מאת דרורה פרל. וושינגטון

סקר של מרכז החשיבה השמרני "הריטג' פאונדיישן", בוושינגטון, מדרג את ישראל באמצע מדרג "חופש כלכלי" של מדינות העולם. בדרוג אזורי נפרד של מדינות המזרח התיכון, קבע הסקר שכלכלת ישראל "ברוך כלל אינה חופשית", בדומה למערכות הכלכליות של מדינות כתימן, אלג'יריה ומצרים.

"הריטג' פאונדיישן" נהנה תמיד מיוקרה גדולה בוושינגטון, אך השפעתו גברה מאוד בעקבות המהפך הרפובליקאי בסנט ובבית הנבחרים בבחירות הביניים בנובמבר. יוקרה זו באה ביום שני לידי ביטוי בהכרזת הסנטור הבכיר מיץ' מקונל, שסיווגן של מדינות במדרג החופש הכלכלי של "הריטג' פאונדיישן" יהיה אחד הקווים המנחים בהחלטות הסנט לאן לנווט את סיוע החוץ.

הסקר של "הריטג' פאונדיישן", "מפתח החופש הכלכלי" (Fredom The Index of Economic), העומד להתפרסם בקרוב כספר, קבע את מידת החופש הכלכלי של 101 מדינות לפי עשרה מדדים: מדיניות סחר; מיסוי; צריכה ממשלתית בשיעור מהתמ"ג; מדיניות מונטרית; מכשולים בדרך לכניסת הון זר למדינה; הגבלות על בנקים; פיקוח ממשלתי על שכר ומחירים; זכויות קניין פרטי; תקנות ממשלתיות; שוק שחור.

על פי שקלול מדדים אלה, דורגה ישראל במקום ה־53 מבין 101 מדינות. במקום הראשון נמצאות הונג־קונג וסינגפור (אותו מספר נקודות) כמדינות בעלות החופש הכלכלי הרב ביותר. אחריהן בהתאמה בחריין, ארה"ב, יפן, טייוואן, בריטניה (שלוש האחרונות בעלות אותו מספר נקודות), קנדה וגרמניה (אותו מספר נקודות) ואוסטריה, במקום העשירי.

בתחתית המדרג נמצאות קובה, קוריאה הצפונית, וייטנאם, מוזמביק, אנגולה, סודאן והאיטי.

לכל אחד מהמדדים נקבע ציון, מ־1 (הגבוה ביותר) עד 5 (הנמוך ביותר). הציון הסופי של כל מדינה נקבע על ידי חיבור הציונים של עשרת המדדים ומיצועם. ככל שמספר הנקודות נמוך יותר, מידת החופש הכלכלי של מדינה מסוימת גבוה יותר.

הציון הסופי של ישראל 3.10. לשם השוואה, הציון הסופי של הונג־קונג וסינגפור 1.60; של ארה"ב 1.90; של יפן, טייוואן ובריטניה 1.95.

ואלה ביצועי ישראל בעשרת מדדי הסקר: מדיניות סחר: ציון 2, הערכה: רמה נמוכה של הגנה על תוצרת מקומית. הסקר קבע שהשיעור הממוצע של תעריפי המכס בישראל הוא 2.3 אחוזים. אולם, מדגישים המחברים, נתון זה אינו משקף את המצב האמיתי בתחום ההגנה על תוצרת מקומית. פריטי יבוא רבים מארה"ב נכנסים לשוק הישראלי בתעריף מכס מופחת בגלל הסכם הסחר החופשי בין ישראל לארה"ב, אולם מכסים על סחורות ממדינות אחרות עלולים להגיע לפעמים ל־95 אחוזים. נוסף לכך, מציבה ישראל מכשולים בלתי מכסיים על יבוא, הכוללים הטלת איסור על יבוא מוצרים מסוימים, הקפדה מחמירה על תקנים וקביעת מכסות יבוא.

מיסוי – מס הכנסה: ציון 1. הערכה: רמת מיסוי גבוהה. מס על חברות: ציון 5. הערכה: רמת מיסוי גבוהה מאוד. השיעור המירבי של מס הכנסה בישראל הוא 50 אחוז, מציינים מחברי הסקר. על הכנסה ממוצעת מוטל מס בשיעור 20 אחוז. השיעור המירבי של מיסים על חברות מגיע ל־45 אחוז.

צריכה ממשלתית בשיעור מהתמ"ג (GDP): ציון 5. הערכה: רמה גבוהה מאוד של צריכה ממשלתית. שיעור ההוצאה הממשלתית כחלק מהתמ"ג מגיע ל־52 אחוז, קובעים המחברים. הדבר נובע בעיקר מהוצאות בטחוניות, והוצאות לצרכי סעד רווחה.

מדיניות מונטרית: ציון 5+. הערכה: רמה גבוהה מאוד של אינפלציה. השיעור השנתי הממוצע של האינפלציה בישראל מ־1980 עד 1991 הגיע ל־89 אחוז, מציין הסקר. ב־1992 ו־1993 ירדה האינפלציה השנתית ל־15 אחוז.

זרימת הון והשקעות זרות: ציון 1. הערכה: מכשולים מעטים מאוד לזרימת הון והשקעות. המחברים מציינים, שאין למעשה מכשולים משמעותיים להשקעות זרות בישראל. הממשלה מתירה בעלות זרה מלאה על חברות ומעניקה תמריצים למשקיעים.

הגבלות על בנקים: ציון 3. הערכה: הגבלות בינוניות על פעילות בבנקאות. הבנקאות בישראל ריכוזית מאוד, קובעים המחברים, וחלק ניכר מהענף נתון למניפולציה ממשלתית באמצעות פיקוח ותקנות. בנקים מנועים מלהשקיע בנכסי דלא ניידי, ביטוח וכמה פעילויות עסקיות אחרות.

פיקוח על שכר ומחירים: ציון 2. הערכה: רמה נמוכה של פיקוח על שכר ומחירים. המחברים מציינים, כי רוב מערכות הפיקוח על מחירים בוטלו. הן נותרו בתוקף רק על מעט מוצרים.

זכויות קניין: ציון 2. הערכה: רמה גבוהה של הגנה על קניין הפרט. החרמת רכוש בישראל אינה צפויה להתרחש, אומרים המחברים. בישראל קיימת מערכת משפטית מתוחכמת שמספקת הגנה משפטית רחבה על רכוש פרטי. מכל מקום, קובע הסקר, תסיסה אזורית ואי יציבות פוליטית מגדילים את סיכון ההשקעה.

תקנות: ציון 2. הערכה: למרות התפקיד המרכזי של הממשלה בכלכלה, נהנית ישראל ממערכת ביורוקרטית יעילה שמעודדת עסקים. תקנות ממשלתיות מוחלות ללא משוא פנים ואינן מהוות מעמסה משמעותית על עסקים.

שוק שחור: ציון 4. הערכה: רמה גבוהה של פעילות שוק שחור. הרמה הגבוהה של מכשולים הנערמים בדרכם על מוצרי יבוא גרמה להיווצרות עסקי הברחה משמעותיים למוצרי במוצרי צריכה, טוענים בסקר.

בסיווגים אזוריים חולקו המדינות לארבע קבוצות "כלכלה חופשית", "ברוך כלל כלכלה חופשית", "ברוך כלל כלכלה לא חופשית", "כלכלה בלתי חופשית". בסיווג האזורי למזרח התיכון זכתה ישראל בדירוג לא מחמיא, כדלקמן: כלכלה חופשית אף מדינה אחת; ברוך כלל כלכלה חופשית: ירדן, מרוקו, עומאן, תוניסיה; ברוך כלל כלכלה לא חופשית: אלג'יריה, מצרים, ישראל, תימן.

הציר הכלכלי בשגרירות ישראל בוושינגטון, אוהד מרני, אמר בתגובה לממצאי הדוח כי "בישראל יש יותר חירות כלכלית מכפי שמשתקף בסקר של הריטג' פאונדיישן וסקרים דומים לה".

לדבריו, הפער בין ממצאי הסקר למציאות נובע מהעובדה שעורכי סקרים כלכליים זרים לוקחים בחשבון את אופי הבעלות על שירותים ציבוריים מהמתקדמים בעולם.

אמש בתיאטרון / חיים נגיד

הפטיש האחרון מימית

תיאטרון חיפה מציג: "לילה בקניון", מחזה מאת אורלי קסטל־בלום; בימוי: עודד קוטלר; תפאורה: טליה מנל; תלבושות: גילה להט; תאורה: יחיאל אורגל; מוסיקה: אבי מסקין; תנועה: לוסי ממן; משתתפים: יואב הייט, שרגית ביקוביסקי, ריבה רוזנבאום, אלן הרן, שמואל וולף, ענת יחיאל ואחרים

השאלה איננה אם מחזה הביכורים של אורלי קסטל־בלום הוא פרודיה או פארסה. השאלה היא אם הוא מחזה, והתשובה אינה מצריכה מאמץ חיפוש מיוחד: הוא לא. אין מחזה, אין סיפור. כן, יש התרחשות בימתית אפופת ענני עשן, אורות ניאון צבעוניים, תלבושות ססגוניות, צוות רקדנים ענק, התברחויות חבוטות, דמויות שטוחות, מוסיקת קניונים בווליום מוגבר, כל המרכיבים העושים הופעה פסטיגלית מן השורה.

זוג מתנחלים, ממפוני ימית, הולכים לאיבוד בקניון, 15 שנה לאחר הפינוי. הם מחפשים זה את זה. היא מוצאת ארנק. הוא מוצא אותה. היא חוזרת לימית, למצוא שם את הפטיש האחרון כדי להידפק אתו כי יש לה בירין עוד 25 דקות, והיא אכן מוצאת אותו, והפטיש בשלח לחו"ל, שבותי בדיוק לאן, והיא בהריון. סוף.

מבחינת המבנה, המחזה הוא אוסף של מונולוגים קלישאיים, שמצורפים אליהם קטעי דו־שיח בנוסח: "איפה התיק שלה? אם אמצא את התיק שלה, לא אצטרך למצוא אותה, כי התיק יהיה תלוי על הכתף שלה".

מבחינה בימתית, ענני העשן, התנועה המסוגננת, התלבושות והמוסיקה אינם יכולים להחזיק את ההצגה, מה עוד שברור לגמרי כי הם נופחו קלות כדי לחפות על פגמי הטקסט.

וכך, למחברים אחרים, שהמחזה הראשון שכתבו לא זכה ולא יזכה מן הסתם לטיפול דומה (אלא אם כן בורכו בדימוי תקשורתי מיוחס), לא נותר אלא להתקנא ב"לילה בקניון" על עושר האמצעים שהתיאטרון הציבורי החיפאי העמיד לרשותו של מחזה בוסר חסר כל עניין כזה.

מביך עד כמה שזה מביך.

אמש במחול / אורה ברפמן

ערימה של טריקים

"סתוף", להקת פיליפ דאנטי, בימינרמה"

להקתו של פיליפ דאנטי היתה בארץ כמה פעמים בעבר, ומי שראה תוכנית אחת הבין את הפרנציפ.

דאנטי, שהתחיל כמפעיל תיאטרון בובות אינטימי, והפך לבית חרושת לייצור קסמים. יש לו בכיס איזו נוסחה מרוקת בבקבוקונים קטנים שמהם הוא יוצק למבחנה ויוצא לו מופע שאיכשהו תמיד עובד.

שותפים ל"סתוף" – מארי אנדרזוד הכוריאוגרפית, וגאל רה־מאלראלייב מעצב התאורה, ועוד אנשי אפקטים מיוחדים. הצד הטכני חשוב כאן מאוד, כמו בכל קרקס, ודאנטי מוסיף את המרכיב האחרון – הדמיון המשתולל שלו.

כשדגים עפים באוויר, זה תרגיל. אבל כשהם מנקרים בבטנה של אשה ערומה – זה תיאטרון.

משחקי האשליה משמשים אותו לא אחת לאמירה מקאברית, כיסוי הפעילות באמצעות דמויות שהן ספק אנושיות וספק חפצים. אלה מאפשרים לו לשחק בחומרים שבשום תיאטרון לא היו עוברים בלי הפגנה. דמות אדם משופרת שראשה נאכל בתאוה, סצינת אונס קבוצתי ורצח במסווה התאבדות – בשבילו אלה חומרי שעשוע.

כמופע מחול או תיאטרון, הפן המתבר רגשית אל החומר, עובר כל כך הרבה סינונים באמצעות תעלולים שאפשר להעריך כל מרכיב לחוד, אבל ביחד נשארת ערימה של טריקים. יפה, אבל לא מעמיק. מסקרן, אבל רק מבחוץ.

מזג האוויר

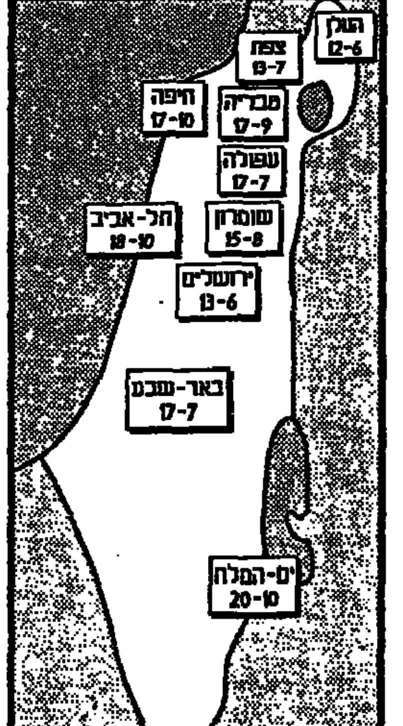

מעונן חלקית.
הטמפרטורות ללא שינוי ניכר.

צ'אנס

עלה A; לב 9; יהלום K; תלתן 10

לוטו

49, 48, 28, 16, 11, 6 המספר הנוסף: 21

"הציפיות לשיתוף פעולה רב בין ישראל למדינות ערב – מוגזמות"

מעריך ד"ר יאזיד צאיג הפלסטיני מאוניברסיטת קיימבריג'; גם בעידן השלום יעדיפו מדינות ערב יחסי מסחר ורכישת ידע עם מדינות אחרות

מאת **דן אבידן**

הציפייה לשיתוף פעולה כלכלי בקנה מידה גדול בין ישראל למדינות ערב בעידן השלום, היא מוגזמת. כך העריך אתמול ד"ר יאזיד צאיג, פלסטיני, מאוניברסיטת קיימבריג', בהרצאה באוניברסיטת תל-אביב.

לדבריו, מדינות ערב יעדיפו בעידן השלום להמשיך לקיים יחסי מסחר עם מדינות אחרות יותר מאשר עם ישראל. הן גם יוכלו לרכוש ידע וטכנולוגיה מתוחכמת בחו"ל יותר בזול מאשר מישראל.

ד"ר צאיג סבור, כי יעבור זמן עד שהממשלות הערביות יוכלו להפנות משאבים מצרכי מלחמה וביטחון לצרכי שלום, מכיוון שהן שקועות במשברים פנימיים הנובעים מחוסר יכולתן לספק את הצרכים הכלכליים והחברתיים הגדלים של אוכלוסיתן, המתרבה במהירות רבה. כתוצאה מכך עומדות ממשלות אלה במבחן כוח מול אופוזיציה איסלאמית קיצונית המאיימת על יציבותן.

להערכת ד"ר צאיג, האיסלאם הקיצוני ימשיך להתחרות בממשלות החילוניות בחלק ניכר ממדינות ערב, שכן בו רואים התושבים חלופה לשלטון שלא מצליח לספק את צרכיהם. אולם האיסלאם הפונדמנטליסטי לא יהפוך, לדעתו, לתנועה כלל-אזורית במזה"ת, אלא יתפתח או ייסוג בכל מדינה ערבית על פי התנאים הקיימים בה.

בגלל התחזקותם של שיקולים מסוימים של כל מדינה ערבית כשלעצמה בעידן השלום עם ישראל, לא צופה ד"ר צאיג התפתחותן של מערכות אזוריות משותפות. יותר צפוי, להערכתו, שתתפתח תחרות בין מדינות ערב לבין עצמן, מי תוכל להפיק יותר רווחים כלכליים ומדיניים מהסכמי השלום עם ישראל.

הסיכויים שבמזרח התיכון יתפתחו דמוקרטיות בנוסח המערב נראים נמוכים בינתיים, להערכתו.

"מחירי הירקות והפירות התייצבו בשבועיים האחרונים על מחיר גבוה מהרגיל", אמר אתמול שר החקלאות יעקב צור, אך הוא נמוך עדיין מהמירוץ המסורתי בחודשיים האחרונים". בשוק הכרמל היה אתמול שפע סחורה, רק המחיר קלקל את ההנאה (צילום: אהרידה יוחנן/ י.ס.פ.א)

הג'יהאד האיסלאמי: ננקום במתנחלים בימים הקרובים

בכיר במשטרה הפלסטינית: הידיעה על פיענוח רצח האני עבד – אינה נכונה

לדבריו, הידיעה המסולפת נועדה לערער את בטחון השב"כ

(ע). – ארגון הג'יהאד האיסלאמי הודיע אתמול, כי יבצע בימים הקרובים פעולות נקם נגד ישראל בעקבות הפרסומים שלפיהם הודו שלושה משתפי פעולה פלסטינים, אחד אל עג'מי, ואליד סיאם ושריף שחייבר, כי חיסלו את האני עבד בהוראת השב"כ הישראלי.

"ארגון הג'יהאד האיסלאמי יגיב בתנופת נגד מתיישבי גוש קטיף, שם גרים אנשי השב"כ שהורו לרצוח את הקדוש עבד", קראו ברמקולים פעילי הג'יהאד האיסלאמי במסגדים. "יהיו מספר נקמות מכאיבות, הכינו את הארונות של המתים".

ארגון הג'יהאד האיסלאמי קרא לתושבי עזה לחפש ולרדוף את משתפי הפעולה, ולהביאם "לדין הקוראן".

הארגון קרא לכל אדם החושד בשכנו כמשתף פעולה, להודיע על כך למטה המאבק המשותף של הג'יהאד האיסלאמי והחמאס.

"ידיעה מסולפת"

בכיר במשטרה הפלסטינית אמר אתמול, כי הפרסומים על פיענוח רצח האני עבד, אינם נכונים.

הבכיר במשטרה הפלסטינית סיפר, כי השלושה אכן עצורים בחשד למעורבות ברצח האני עבד, אך הידיעה כי הם הודו ברצח ומסרו כי איש שב"כ מגוש קטיף הוא שנתן להם את הפקודה לחסל את האני עבד, אינה נכונה.

הבכיר הוסיף: "כמו השלושה, יש מספר עצורים נוספים, שאין נגדם חשדות מבוססים, והם עצורים רק בחשד של שיתוף פעולה עם ישראל. הידיעה המסולפת נועדה לערער את בטחון השב"כ, ועלולה לגרום להגברת הטרור נגד ישראל בימים הקרובים", אמר.

נודע, כי החשוד הרביעי בשיתוף פעולה עם ישראל וברצח האני עבד, עבד דרימלי, הצליח להימלט מהרצועה, ככל הנראה לישראל.

מתחדש המו"מ בקהיר על השלב הבא בהסכם עם הפלסטינים

מאת **סופי בסוק**

סבב נוסף של השיחות בין ישראל והפלסטינים יתקיים היום בקהיר, על השלב הבא בהסכם קהיר.

בראש המשלחת הישראלית לשיחות יעמוד תת אלוף גבי זהר, ובראש המשלחת הפלסטינית ד"ר נביל שעת'.

השיחות יתמקדו בשני נושאים: ההערכות החדשה של צה"ל בגדה המערבית ועריכת הבחירות לרשות האוטונומיה.

מעריכים, כי גם בסבב השיחות הנוכחי, כמו בסבב הקודם לפני כשבועיים, לא תושג התקדמות, לאחר שגם ראש הרשות הפלסטינית יאסר ערפאת, ושר החוץ שמעון פרס, לא הצליחו בשיחותיהם באוסלו ובשטוקהולם, לצמצם את הפערים ביניהם.

הפלסטינים דורשים, כי הבחירות ייערכו מהקדם, וכי קודם לכן צה"ל יוציא את כוחותיו ממרכזי הערים בגדה, לפי הסכם העקרונות והסכם קהיר.

ישראל מוכנה ללכת לקראת הפלסטינים בשאלות הקשורות בבחירות, אולם מבקשת כי הפלסטינים יבואו לקראתה בנושא ההערכות החדשה של צה"ל בגדה.

"אין לכפות טיפול בחסרי בית – אלא אם יש סכנה"

– מגיבים באגודה לזכויות האזרח על כוונת שרת הרווחה אורה נמיר לשכן את חסרי הבית גם בכפייה

מאת **חגי פורשנר ואורי שרון**

"המדינה אחראית לדאוג לשלומם ולחייהם של האנשים, ובכלל זה דיירי הרחוב, אולם יש לעשות זאת בדרך שלא תפגע בכבודם", קבעו אתמול אנשי האגודה לזכויות האזרח, בתגובה להודעתה של שרת העבודה והרווחה, לפיה משרדה מתכוון לכפות טיפול על חסרי הבית. האגודה הציבה סייג לקביעתה והוא, שהזהירות האישית תקפה רק "כל עוד לא נשקפת סכנה ממשית לחייהם" של חסרי הבית.

בשנתיים האחרונות היו כמה מקרים שחסרי בית מתו מקור, רעב או אלכוהוליזם. "אדם עני, חסר בית, חולה ואלכוהוליסט אינו מאבד את זכויות היסוד שלו, את חרותו ואת כבודו", הסבירו אנשי האגודה.

"המקלט והמזון חייבים להינתן לו בלי שהדבר יותנה בהסכמתו לכל טיפול שהוא", הם קובעים.

בביקור בחיפה אמרה אתמול השרה אורה נמיר, כי ועדת העבודה והרווחה בכנסת תדון בשבוע הבא בהצעת חוק פרטית, לפיה עובדים סוציאליים יורשו לכפות על חסרי בית להתאכסן באחד משישה מרכזי השהייה והטיפול שיש בארץ.

עד שיחוקק החוק, הורתה נמיר לעובדים הסוציאליים לפעול ברוח הצעת החוק, כאשר מדובר בחסרי בית.

נמיר גילתה שחיפה נמנית עם עשר הנקודות שמשרדה יעניק להן "טיפול אינטנסיבי" בהתמודדותן עם עולים חדשים הזקוקים לסיוע. לדבריה, מתוך כ-75 אלף עולים שהגיעו לחיפה בעליות האחרונות, רק כמחציתם נותרו בה.

הרשות השנייה פועלת לסגירת תחנות רדיו פיראטיות

(ע). – הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו פועלת לסגירתן של תחנות רדיו פיראטיות. זאת, לקראת הצבאת מכרזי הרדיו האזורי ביום א' הקרוב.

היועץ המשפטי של הרשות השנייה, עו"ד יגאל קרניאל, שלח אתמול מכתב אל חברת בזק, ובו הוא דורש להפסיק את מתן שירותי התקשורת לתחנות רדיו פיראטיות.

במכתבו כותב קרניאל, כי לרשות השנייה הגיע מידע, לפיו מספקת בזק שירותי תקשורת שונים למפעילי תחנות רדיו פיראטיות, ללא רשיון ובניגוד לחוק.

כמו כן, כותב קרניאל, כי תחנות הרדיו הפיראטיות משדרות פרסומות ותשדירים מטעם בזק.

קרניאל דורש לדעת מהן הדרכים בהן מתכוונת בזק לנקוט, על מנת לשים קץ לתופעה זו.

תרעומת בקרב הפלסטינים על המשך מימוש הצהרת העקרונות

פרייח אבו מדיין: ישראל משתמטת מן ההתחייבויות שקיבלה על עצמה בהסכם

מאת **מיכל סלע**

פלסטינים בכל הדרגים הביעו בימים האחרונים תרעומת על העמדה הישראלית סביב המשך מימוש הצהרת העקרונות.

בקרב הפלסטינים שוררת אווירת יאוש, נוכח מה שמוגדר "סרובה של ישראל למלא את חלקה בהסכם, המתקבל כעת בחכמה לחוסר אמינותה".

"ישראל משתמטת מן ההתחייבויות שקיבלה על עצמה בהסכם", אומר לשיחה לדבר" שר המשפטים ברשות הפלסטינית, פרייח אבו מדיין.

"ישראל אינה יכולה לחתום על הסכם הכולל פריסה מחדש של כוחותיה ובחירות, ובבוא העת לומר: נדחה את הנסיגה", אמר.

אבו מדיין מסכים, כי למתנחלים יש בעיה של ביטחון. "אך זו אינה בעיה שלנו. ישראל הביאה אותם לשם, שישראל תדאג להם או תוציא אותם משם", אמר.

לדבריו, הרושם הוא שישראל אינה רוצה להמשיך לממש את ההסכם. "אולי היא רוצה לחזור לאופציה הירדנית, ולכן היא דוחה את הבחירות, את הפריסה מחדש, את הדיון באסירים ואת המשך בניית האמון", אמר.

לדבריו, ישראל מנסה לטפל בסרטן באמצעות אספירין. "זה לא יעבוד", אמר.

אבו מדיין אומר, כי בקרב הציבור הפלסטיני יש אכזבה מרה. "אנשינו מתנדים שתמכו בהסכם הביניים. אין שלום. ישראל יצאה מעזה, אבל אף אחד כאן אינו יכול לזוז בלי האישור שלה. דוכי גוית (שהיה ראש המינהל האזרחי האחרון, מ.ס) יצא מכאן? בסוף היום גם אני צריך ללכת אליו להתחנן שיתן לבני אישור לחזור ללימודים באוניברסיטת ביר זית. אתמול הכנסתי אותו למכונית של דיפלומט, ואני בעצמי הברחתי את בני כדי שיוכל להמשיך את לימודיו", אמר.

ישראל הודיעה בשבוע שעבר, כי תאפשר לבאלף סטודנטים תושבי עזה להגיע למקומות לימודיהם בגדה המערבית. בפועל הנפקת האישורים איטית מאוד, ורק מעטים זכו בכך.

הפרקליט הראשי של הרשות הפלסטינית, חאלד אל-קידרה, חייך אתמול חיוך מר כשהגיבו להצעה שצה"ל יסוג מהגדה רק למשך ימי מערכת הבחירות, ואחר כך ישוב. "מי ראה דבר כזה, שישלטון כיבוש נסוג ואחר כך אני צריך לתת לו היתר לחזור? כיבוש בתוספת", אמר.

הדחייה הנמשכת של הערכות צה"ל מחדש בגדה המערבית היא, לדעת אל-קידרה, נסיון לשים ללעג את הפלסטינים. "שהרי הדברים בעניין זה בהסכם ברורים כשמש בצהרי היום".

"היום, כל אדם פשוט מבין בפוליטיקה. אי אפשר לצחוק עלינו. לא על העם ולא על השלטון", אמר.

"אפשר לומר, כי העיקשות שמגלה ממשלת רבין מסלקת כל בסיס לאמינות של ישראל כלפי פתרון הקבע עם הפלסטינים. הדבר נותן לנו תמונה מיידית איזה פתרון היא מבקשת במישור הזה", כותב אתמול ב"אל-קודס" העתונאי מרמאללה, מחמד נובאני, במאמר ארוך המותח ביקורת חריפה על עמדתה הציונית המסורתית של ישראל.

הוא ממשיך בהשוואה לעמדת ישראל ברמת הגולן: "מיותר לומר, כי הביטחון אינו אלא תחבולה שמאחוריה מסתירה ישראל את הסיבות האמיתיות לסרובה לסגת בנסיגה מלאה מהגולן. שהרי היא נוקטת, משם, 35 אחוזים ממקורות המים שלה, היא משתמשת באזור כמקור לייצור היינות שלה וכמוקד למטבע קשה בתעשיית לאתר הגלישה בחרמון. ההקש ההגיוני קל: מי שמסרב לסגת מן הגולן, למרות שהסיבות התורניים בו מועטים יחסית, אינו יכול להסכים לפרק מרצונו המופשי התנחלויות בגדה, לסגת מירושלים המזרחית, שבה רואה רבין את לב העם היהודי".

"נור-1" – האניה הירדנית הראשונה בנמל אילת

מאת **שמואל תגר**

האניה הירדנית הראשונה, "נור-1", על שמה של מלכת ירדן, נקשרה אתמול אחר הצהריים ברציף הנמל האילתי.

על סיפון האניה היו 5000 כבשים, שהגיעו מנמל עקבה, שם הועמסו מאניה שהגיעה מאוסטרליה. הכבשים הורדו אל 55 משאיות שהגיעו מעזה.

הכבשים הינן רכוש שלטונות האוטונומיה.

חיילי צה"ל פצעו ערבי שניסה לפרוץ מחסום ארז בטנדר גנוב

(ע). – תושב ערבי שניסה לפרוץ את מחסום ארז בנהיגה בטנדר גנוב, נפצע אתמול בבוקר מירות חיילי צה"ל.

סמוך לשעה 6.30 התקבלה הודעה במחסום ארז על גנבת טנדר מקיבוץ כרמיה. בידיעה נמסר כי ברכב נוסעים שלושה חשודים, העצים לעבר מחסום ארז, מצפון לדרום.

כוחות הביטחון במחסום נערכו, וכעבור מספר דקות הגיע הטנדר נהוג על ידי ערבי כבן 25, שניסה לפרוץ את מחסום ארז.

החיילים קראו לו לעצור, אך הנהג פתח בנסיעה מהירה וכמעט דרס אותם. החיילים פתחו באש לעבר הרכב, והנהג נפצע.

הפצוע פונה לבית החולים ברזילי באשקלון. מצבו בינוני.

כוחות הביטחון סרקו את השטח שמצפון למחסום ארז, כדי ללכוד את שותפיו.

יו"ר מפם מתנגד לוויתורים על שכר במסגרת עסקת חבילה

מאת **אפרים דוידי**

יו"ר מפם, הנן ארז, מתנגד לכל ויתור על שכר או תוספת יוקר במסגרת עסקת חבילה, כפי שמציע שר האוצר אברהם "בייגה" שוחט, או במסגרת "אמנה חברתית-כלכלית" כפי שמציע יו"ר ההסתדרות, חיים רמון.

ארז אמר אתמול, כי "מאז 1986 קיבלו המעסיקים הנחות והקטנת עלות העבודה, בסדר גודל של 35 מיליארד ש"ח. בתקציב לשנה הקרובה הם עומדים לקבל מהאוצר 5.1 מיליארד ש"ח נוספים. זה לא מפריע לאוצר לנסות לעקר את תוספת היוקר לשכירים ב-3 אחוזים. זאת, לאחר שישה חודשי התייקרות ואינפלציה מצטברת של 7 אחוזים".

ארז אמר עוד בדברי ביקורתו על מדיניות האוצר, כי לדעתו הדרך להתמודד עם בעיות האינפלציה ועם שער מטבע החוץ ליצואנים, אינה בשום אופן על ידי פגיעה בשכירים.

"גידול הצריכה כשיעור של 13-12 אחוז לא נעשה על ידי מקבלי שכר המינימום, לא על ידי הגמלאים וגם לא על ידי השכירים המשתכרים את השכר הממוצע במשק. צריך לבדוק היטב מי הם הצרכנים הגדולים במדינה", אמר.

ארז הדגיש, כי "השכירים במשק אינם צריכים לשאת את האוברדראפט הכלכלי של המדינה ולשלם מכיסם הם".

דבריו של ארז נאמרו בעקבות פתיחת המו"מ בין האוצר להסתדרות על מסגרת עסקת החבילה. המו"מ נפתח בלשכתו של שר האוצר ביום שני, ויימשך בשבוע הבא.

תחקיר ב'וושינגטון פוסט':

"17 אלף דירות ייבנו בירושלים, מחציתן במזרח העיר, עד 97"

מאת **דרורה פרל, וושינגטון**

עד שנת '97 ייבנו באיזור ירושלים 17,000 דירות חדשות, מחציתן במזרח העיר, מסר אתמול ה"וושינגטון פוסט" מפי מקור ממשלתי בישראל.

ה"פוסט" פירסם אתמול כתבה תחקיר בנושא תחת הכותרת "ישראל מקיפה את ירושלים בבתים יהודיים חדשים". בין השאר מודגש שם כי "הבנייה הקדחתנית (היהודית) והגבלת הבנייה הערבית, נועדו לחזק את אחיזת ישראל בירושלים השלמה, לקראת המשא ומתן על הסדר הקבע".

הכתבה מלווה בתמונות של משפחות ערביות שאיבדו את בתיהן, כמו למשל משפחת ביטואני שילדיה מתייפחים בצילום על חורבות ביתם שנהרס מכיוון שנבנה ללא רשיון. בתמונה אחרת נראה אוטובוס ישן בו מתגוררת משפחה פלסטינית אחרת.

המצוטטים בכתבה קובעים, כי רה"מ יצחק רבין הפסיק אמנם את בניית ההתנחלויות בגדה המערבית, אך ממשלתו ממשיכה בביצוע תוכנית האם שגובשה ב-93', לפיה ייבנו בשלוש השנים הבאות 17,000 דירות בירושלים והאיזור.

המקור הממשלתי, שדיבר בעילום שם, אמר ל"וושינגטון פוסט" כי מתוך מספר כולל זה, 8,000 דירות ייבנו במזרח ירושלים. המטרה היא להבטיח שלא ייווצר חלל ריק בין החלק הישראלי והפלסטיני בעיר, ולקבוע חד משמעית שירושלים היא בירת ישראל.

הבנייה המסיבית מתבצעת ברכסי שועפת, גילה, רמות ופסגת זאב. גם מעלה אדומים, גבעת זאב וביתר כלולים בהגדרה "ירושלים רבתי". היישוב הר-אדר זכה בהזדמנות זו לתואר "התנחלות" שבה ייבנו עוד 700 דירות.

פקידים ישראלים הדגישו, כי כל תנופת הבנייה הזאת אינה מנוגדת או סותרת את ההתחייבות שנתנה ישראל לארה"ב ב-92' להפסיק את בניית ההתנחלויות (פרט להשלמת התחלות הבנייה), ועל בסיס זה אושרו ערבויות ממשל ארה"ב להלוואות לישראל בסכום כולל של עשרה מיליארד דולר.

רוב הבנייה עתה היא פרטית, הסבירו הפקידים, וההתחייבות התייחסה לבנייה ממשלתית בלבד. כמו כן, ההתחייבות לא התייחסה ל"ירושלים רבתי" ולא לאזורים שהוגדרו "חיוניים" לבטחון ישראל בשטחים.

על פי חוק הסיוע האמריקאי, האוסר על ישראל להשתמש בכספי הסיוע לבניית התנחלויות, נוכו ב-93' 437 מיליון דולר מסך שני מיליארד הערבויות לאותה שנה, ובספטמבר האחרון נוכו 216.5 מיליון מערבויות אשתקד. מקורות אמריקאים אמרו, שמתוך סכומים אלה נוכו כל שנה כ-6 מיליון דולר בגין בנייה ישראלית במזרח ירושלים.

הכתבה הרחבה ב"פוסט" מצביעה על כך, שההכנות לקראת המו"מ על הסדר הקבע החלו לא רק בירושלים, אלא גם בוושינגטון.

יום הקדיש הכללי לקורבנות השואה שמקום קבורתם לא ידוע נערך ביד ושם

(ע).- יום הקדיש הכללי לזכר קורבנות השואה שמקום קבורתם לא נודע, צוין אתמול בבוקר בעצרת שנערכה ביד ושם בירושלים.

העצרת אורגנה על ידי יד ושם וארגון "לכל נשמה יש משנה". השתתפו בה, לצד בני ישיבות מירושלים וניצולי שואה, גם אישי ציבור, ביניהם יו"ר הנהלת יד ושם אבנר שלו, יו"ר המועצה הבינלאומית של "יד ושם" ד"ר יוסף בורג, הרב הראשי לישראל אליהו בקשי דורון, ח"כ יוסף באר גר, ונשיא ארגון "לכל נשמה יש משנה" הרב יצחק אהרון שפירא.

הרב הראשי בקשי דורון ציין, כי יום זה נקבע על ידי הרבנות הראשית כדי לקיים את מצוות "זכור את אשר עשה לך עמלק ולא תשכח". הרב הדגיש, כי חשיבות ציון יום זה גדולה ביותר כיום, כאשר "בני בניו של השטן" מנסים עדיין להפיץ את תורתו ומכחישי השואה רבים מתמיד.

הרב הוסיף, כי כל פיגוע הוא תזכורת לאותה שיטה ברברית בה מנסים "אויבנו להשמיד את זכר ישראל". פיגועים אלה, לדברי הרב, הפכו לדבר יומיומי, עד שהתרגלנו אליהם. הסגרותיות וההכחשה גדולים פי כמה, כאשר מדובר באירועי השואה.

נשיא ארגון "לכל נשמה יש משנה", הרב שפירא, ציין כי מטרת האירוע היא לקרב את בני הנוער לשואה. הרב הוסיף, כי זו השנה החמישית שטקס כזה נערך, ובכוונת הארגון להרחיב את פעולותיו בעתיד גם לחו"ל.

ח"כ באר גר הביע צערו על כך שרק ציבור קטן השתתף בו. לדבריו, צריך לקיים ביום זה טקס ממלכתי, או לכל הפחות לשלוח נציגות ממלכתית של הממשלה והכנסת. בארגר הוסיף, כי ביקש להעלות את הנושא במליאת הכנסת, אך היו"ר הודיע לו כי הנושא אינו תואם את התקנון. בארגר הביע תמיהה על כך ש"יום האשה ויום האיידס מצוינים בכנסת, ואילו יום הקדיש הכללי לא".

אירועים נוספים שייערכו למלאת 50 שנה לניצחון על גרמניה הנאצית: ב-7 במאי תיערך בבית הנשיא קבלת פנים לנציגי הלוחמים הניצולים מהארץ ומחו"ל, שיגיעו לארץ לקראת יום העצמאות כדי להשתתף בכנס עולמי של לוחמים יהודים, ניצולים ובני משפחותיהם שייערך באיצטדיון טדי בירושלים. יום לאחר מכן ב-9 במאי תקיים הכנסת ישיבה מיוחדת בהשתתפות נציגי הלוחמים והניצולים.

בטקס הדלקת המשואות בערב יום העצמאות תוקדש משואה מיוחדת לניצחון, ובכלל זה למיליון וחצי הלוחמים היהודים בצבאות בנות הברית.

במסגרת פעולות מערכת החינוך ומרכז ההסברה יתקיים מחר, בבית התפוצות בתל אביב, כנס לאנשי הרשויות המקומיות העוסקים בחינוך, בהשתתפות פרופ' שלמה אהרונסון ופרופ' אליעזר שביד מהאוניברסיטה העברית.

עוכבו 120 פועלים מהשטחים ששהו במרכז ללא היתרים

(ע). – במבצע שערכה אתמול משטרת מחוז המרכז, עוכבו לחקירה והועברו לשטחים 120 פועלים ערבים ששהו בשטח השיפוט של מחוז המרכז, ללא היתרי שהייה בישראל.

במבצע נטלו חלק 200 שוטרי המחוז, מתנדבים, אנשי המשמר האזרחי ושוטרי משטרת התנועה הארצית.

במבצע נבדקו 507 כלי רכב של תושבי השטחים, ו-853 פועלים.

במהלך המבצע נרשמו שבעה דוחות למעסיקים ישראלים, שהעסיקו פועלי שטחים בניגוד לחוק.

המבצע החל בשעות הבוקר, ונמשך עד שעות הערב. היום תמשיך המשטרה במבצע.

"כלא חיאם דומה למחנה נאצי"

(עי"ר).- ראש הוועדה הצרפתית לזכויות האדם, מוניק פיקאר וייל, אמרה כי "כלא חיאם בדרום לבנון הוא מחנה מוות הדומה לאלה של הנאצים במלחמת העולם השנייה".

"רבים מהעצירים עיוורים, איבדו גפיים, אחרים ועיניים, והם חולים", אמרה וייל, שציטטה דו"ח שפירסם ועד של עצירים לשעבר. "כ-250 עצירים פלסטינים ולבנונים מוחזקים בכלא חיאם המנוהל בידי אנשי צד"ל".

וייל אמרה כי הכלא סגור לביקורים, וציינה כי צד"ל והישראלים לא איפשרו לה לבקר בו. היא ציינה כי עובדה זו, והידיעות על התנאים המחפירים במקום, הביאו אותה לעשות את ההשוואה עם המחנות הנאצים. "אם זה היה בית כלא טוב ונורמלי, היה אפשר לבקר בו. בעידן הנאצי לא ניתן היה לבקר בבתי הכלא הנאצים. אפשר לבקר בכלא כשהתנאים נורמליים", אמרה וייל.

הדוברת ציינה כי עציר לשעבר, סלים אחואדה, מת בשבוע שעבר בבית החולים של האוניברסיטה האמריקאית בביירות, ארבעה ימים לאחר ששוחרר מכלא חיאם. עיתוני ביירות כתבו, כי שלושת בניו של אחואדה מוחזקים עדיין בכלא.

עוד אמרה וייל, כי מטרת ביקורה בלבנון היא לפרסם פרטים על סבלם של העצירים בחיאם ושל האסירים הלבנונים בישראל. היא סיפרה על כוונתה לפנות לגורמים ישראלים, עם שובה לצרפת, כדי להשיג את אישורו של מפקד צד"ל, הגנרל אנטואן לאחד, לבקר בכלא.

"ניסיתי לבקר שם, אך לא הצלחתי עד כה. הישראלים אמרו לי לפנות ללאחד, ולאחד שלח אותי אל הישראלים", סיפרה.

האגף לרישוי ופיקוח על הבניה בעיריית חיפה, ביצע אתמול צו הריסה מנהלי למבנה שהוקם בניגוד לחוק בחזית בית, בשדרות הנשיא 100. המבנה שימש כחנות למכירת ירקות, ברחוב הראשי שעל רכס הכרמל בחיפה בסמוך לאזור בתי־המלון ומרכז הכרמל. במשך שש השנים האחרונות נאבקו רשויות העירייה בבתי משפט בערכאות שונות עד שאתמול לפנות בוקר מומש הצו.

שלושה אסירים ואיש עסקים מגבעתיים חשודים במעורבות ברצח יחזקאל אסלן

מאת אלי ברנר

שלושה אסירים בעלי עבר פלילי עשיר ואיש עסקים מגבעתיים חשודים במעורבות ברצח המסעדן ואיש העסקים יחזקאל אסלן שבוצע לפני כשנתיים ברחוב השמונאים בתל־אביב.

אסלן, ששמו נוכר לפני כ־15 שנה ברשימה של 11 ראשי הפשע המאורגן בישראל, היה בעשור הקודם יעד מודיעיני מרכזי של המשטרה ונחשב לאחד מגדולי הפשע בארץ. בשנים האחרונות לחייו נחשב למיליונר והיה בעל רשת מסעדות "שיפודי התקווה" ושותף בעסקים רבים אחרים בארץ ומחוצה לה. הוא היה דמות ידועה בשכונת התקווה, שם סייע לנזקקים ותמך בפעולות קהילתיות.

אסלן נרצח ב־24 בפברואר 93' בעת שנכנס למכוניתו שחנתה ליד מסעדה ברחוב השמונאים. ידידה שהיתה עימו, סקילה מורזי, נפצעה מיריות המתנקש, שירה כמה יריות מטווח קצר ונמלט מהמקום.

באותו לילה עצרו בלשי היחידה המרכזית במחוז תל־אביב את איש העסקים משה רוטשטיין בחשד שהזמין את הרצח, או ביצע אותו בעצמו, על רקע סכסוך בינו לבין אסלן על רווחים מסיורים בחו"ל של קבוצות מהמהמרים מישראל. החשוד שוחרר לאחר כחודש משום שהמשטרה לא הביאה ראיות להוכחת חשדותיה.

המשטרה המשיכה לנהל חקירה מודיעינית סמויה בפרשה ובימים האחרונים הוחלט לעבור לחקירה גלויה ולעצור שלושה אסירים ואיש עסקים מגבעתיים החשודים במעורבות ברצח ושלדעת המשטרה יש די ראיות נגדם.

שלושת האסירים הם אלי כהן מפתח תקווה, שנידון לפני כשנה לחמש שנות מאסר על חלקו בפרשה של יבוא קוקאין מקולומביה והמרצה את עונשו בכלא רמלה, אורי לוגן מנהריה, שנידון אשתקד לשלוש שנות מאסר על עבירות סחיטה באיומים בפרשת חברת הגבייה של האחים אלפרון והמרצה את עונשו בכלא שאטה, וראובן בראליעזר מגבעת־שמואל, המרצה גם הוא עונש מאסר על עבירות סחיטה באיומים באותה פרשה. המשטרה סירבה למסור פרטים על איש העסקים שנעצר.

הארבעה יובאו הבוקר להארכת מעצרם בפני שופט המעצרים בתל־אביב.

דוח ועדת החקירה על הדליקה בחודש שעבר קובע:

מחדלים חמורים באתר קצא"א באשקלון

"אין זו פעם ראשונה שקצא"א אינה מדווחת על אירועים בתחומה; החברה פועלת ללא רשיון; השריפה התגלתה רק חצי שעה מפריצתה"

מאת דורון שרם

דוח ועדת החקירה בנושא הדליקה באתר קצא"א באשקלון קובע, כי קיימים מחדלים חמורים בתפעול האתר.

הדוח פורסם אתמול על־ידי המשרד לאיכות הסביבה, והוצג במסיבת עתונאים עם השר לאיכות הסביבה יוסי שריד, ומנכ"ל משרדו תא"ל (מיל') אהרון ורדי.

ב־24 בנובמבר פרצה דליקה במיכל דלק באתר קצא"א (קו צינור הנפט אילת־אשקלון) בגלל פגיעת ברק. הדליקה לא דווחה כחוק למשרד לאיכות הסביבה ולרשויות הנוגעות בדבר.

הדוח חובר על־ידי אהרון ורדי, מנהל מחוז הדרום במשרד לאיכות הסביבה אריק בר דרום ואמיר לוין. הוא מעלה מחדלים חמורים בתפעול אתר קצא"א, וממצאיו מצביעים על סיכון תושבי אשקלון.

ורדי מסר, כי בעת שפרצה הדליקה הלהבות אחזו במיכל הדלק, עסקו כבאי האתר ואנשי כיבוי האש מאשקלון, בתרגיל כיבוי רחב היקף, בהשתתפות 3 כבאיות ו־30 כבאים, בתוך שטח האתר.

גלאי האש לא פעלו כבר מהלילה הקודם, אך איש לא הבחין בכך.

עוד קבע הדוח, כי האתר פועל ללא רשיון עסק. המשרד לאיכות הסביבה העביר דרישה להוצאת רשיון כבר בשנה שעברה, אך חברת קצא"א לא נענתה לדרישה. עוד נקבע, כי למפעל אין היתר רעלים כנדרש בחוק.

אין נהלים

על ההערכות המבצעית של כוחות הביטחון באתר במקרה חירום, נכתב בדוח: "לא קיימים נהלים המגדירים גופים הלוקחים חלק בהשתלטות על האירוע".

שריד אמר, כי התריע בישיבת ממשלה על הנושא, "עד כדי אולטימטום להתפטרות מתפקידי. אני רוצה לתת תרופה למכה, שלא יקרה אסון דוגמת האסון שקרה במצרים לפני מספר שבועות. אחר כך יבוא וישאלו שאלות. אם יהיה אסון – הוא יהיה גדול וכואב מאוד. גילוי הדליקה התרחש חצי שעה לאחר שהיא פרצה".

אשר לעצם אי־הדיווח והנסיון להסתיר את פריצת הדליקה נטען בדוח, כי אין זו פעם ראשונה שקצא"א אינה מדווחת על אירועים בתחומה.

ב־3 ביולי השנה נפלט כתם נפט בחוף אשקלון, בקירבת קצא"א, שהפכה תוך זמן קצר חשודה עיקרית לפליטת הנפט. הנהלת המפעל הכחישה בתוקף את הקשר שלה לזיהום, אך לאחר חקירת המשרד לאיכות הסביבה הודתה ההנהלה באשמה. תיק החקירה בעניין זה הוגש ליועץ המשפטי לממשלה לשם הגשת כתב אישום.

בסיכום הדוח נכתב, כי על המפעל לשפר באופן מיידי את מערכות ההתרעה, ...הצבת גלאי אש חדישים וציוד חדיש. כן עליה להכין מערכת אספקת מים ... לקבלת סיוע כוחות גדולים מבחוץ.

הליכים נגד האחראים

המשרד לאיכות הסביבה הודיע, כי יפתח בהליכים משפטיים ויגיש תביעה נגד האחראים למחדל במפעל.

בתשובה לשאלה אמר שריד, כי אין כוונה להעביר מפעלים לאזורים מבודדים, למעט מפעל "גלילות", שיש בו משום סכנה לתושבים, היות שמדובר בגז שהטיפול בו מסוכן.

מנכ"ל חברת קצא"א, ראובן בונה, אמר בתגובה, כי הנהלת קצא"א תלמד היטב את פרטי הדוח, מסקנותיו והמלצותיו.

לדבריו, חלק מההמלצות כבר יושם. עוד אמר, כי נושא הרישוי והמסמכים נמצא בטיפול היועצים המשפטיים של קצא"א ומשרדי הממשלה הנוגעים בדבר.

בונה טוען, כי "מעיון ראשוני בדוח עולים אי דיוקים רבים שגורמים לעיוות צורם של תיאור תיפקוד קצא"א ועובדיה, הנחשבים לדוגמא ומופת של בטיחות ויעילות בארץ ובעולם".

לדבריו, "יש לזכור, כי למעשה הצלחנו לטפל בכוחות עצמנו בדליקה שנבעה מפגיעת ברק, שהיא מכת טבע משמיים, שלא ניתן למנעה והמתרחשת כל העת ובכל העולם. הפעלנו את כל האמצעים הדרושים שהוכיחו את עצמם בזמן אמת. יתכן שבנושא הדיווח שלאחר האירוע לא היתה הקפדה ואת זה בוודאי נתקן".

השר שריד: הים באילת מזוהם בביוב והמרינה הפכה למשתנה

מאת דורון שרם

"העומס הסביבתי באילת בלתי נסבל. הים מזוהם בביוב והמרינה הפכה למשתנה" – אמר השר לאיכות הסביבה, יוסי שריד, בפגישתו השבוע עם ראש עיריית אילת, גבי קדוש, ועם תושבי אילת המוחים על ההזנחה הסביבתית.

"אילת כורתת את הענף שעליו היא יושבת, שכן הזיהום הסביבתי הבלתי נסבל יבריח את התיירים", אמר שריד.

שריד הודיע, כי לא יתרש את ההיתר להזרמת שפכים ללא מטופלים לים. לדבריו, עיריית אילת היתה צריכה לגבות מבתי המלון אגרות למימון פינוי השפכים. "במשך שנים התעשרו רבים על גבה של אילת והעירייה לא תבעה מהם דבר", אמר.

בכוונת המשרד לאיכות הסביבה לחייב כל מלון להתקין בקרבתו מתקנים קומפקטיים לטיהור שפכים עד שיופעל מתקן לטיהור שפכי אילת. "לא אאפשר הזרמת שפכים של בתי מלון לים, ואפעל בנחישות נגד כל מלון שלא יטפל בשפכים שלו", אמר שריד.

שריד האשים את ראש העירייה הקודם של אילת בהזנחת הטיפול בזיהום הים. כמו כן האשים את תושבי אילת "שבחרו פעמיים לראשות העיר אדם שלא עשה דבר למניעת זיהום הים בביוב ולהפיכת המרינה באילת למשתנה".

ראש עיריית אילת, גבי קדוש, אמר, כי נושא הביוב נמצא בראש סדר העדיפויות של העירייה. כדי להוכיח את נחישות כוונתו לפעול למניעת הזיהום הודיע קדוש, כי אם מלון "הולידי אין" לא יפתור את בעיית השפכים שלו בתוך שבועיים, תוציא לו העירייה צו סגירה.

בעוד כשנתיים תושלם הקמתו של המתקן לטיהור השפכים באילת, בעלות של 30 מיליון שקל. כפתרון ביניים יוזרמו חלק מהשפכים צפונה, למאגר אליפז, ובכך תוקטן כמות השפכים המוזרמים לים.

עיריית חיפה תפצה את האמן גרשון קניספל על הזנחת יצירותיו

(ע). – – תבליטי אמנות יצוקים מאלומיניום הקבועים במעקה גשר "פז" בחיפה ישוחזרו וישופצו על־ידי הפסל גרשון קניספל, במסגרת עבודות שיקום ושיפוץ הגשר שנעשות על־ידי עיריית חיפה.

הסכם פשרה שהושג בין הפסל גרשון קניספל ועיריית חיפה, שהתחייבה לשלם לפסל סכום של 120 אלף שקל תמורת שחזור תבליטי האמנות מפרי עבודתו שנגנבו ושיפוץ תבליטים אחרים הקבועים במעקה הגשר, אשר אתמול על־ידי שופט בית המשפט המחוזי בחיפה, שמואל ברלינר, שנתן להסכם הפשרה תוקף של פסק־דין.

קניספל, לשעבר היועץ האמנותי של העירייה, עתר בתחילת שנת 1991 לבית המשפט המחוזי בחיפה בתביעת נזיקין לתשלום 402 אלף שקל על פגיעה במוניטין הזנחת נכס אמנותי מעשה ידיו.

האמן טען, כי העירייה מופקדת לשמור על נכסים אמנותיים המוצבים במקומות ציבור. לדבריו פגעה הזנחת התבליטים האמנותיים שבגשר, שחלקם נגנבו, במוניטין שלו כאמן.

בכתב הגנה שהוגש לבית המשפט טען בארכות העירייה, כי התובע, בהיותו מנהל היחידה לשיפור פני העיר, היה אחראי להתקנת התבליטים האמנותיים ואין לו להלין אלא על עצמו. העירייה כפרה באחריותה לשימור יצירת התובע שכן לטענתה "אין זה מתפקידה להציב משמרות ליד הגשר יומם ולילה על מנת למנוע מעשי גניבה של תבליטים הממוקמים בשטח פתוח". העירייה טענה שיש לייחס את גניבת חלק מהתבליטים ל"כוח עליון" שלא היה בו כדי לפגוע במשהו בזכויותיו המקצועיות של האמן.

על־פי הסכם הפשרה שהושג בין הצדדים ישחזר האמן את חלקי התבליטים האמנותיים שנגנבו וישפץ את האחרים, בסיוע חברת "פז" שנטלה תחת חסותה את הגשר הנושא את שמה, במסגרת השיפוץ הכללי שמבצעת עיריית חיפה בגשר.

עיריית חיפה התחייבה לשלם לאמן סכום של 120 אלף שקל תמורת שחזור ושיפוץ התבליטים האמנותיים שישולמו עד מוצאי פברואר 1995.

חשוד בשיסוי כלבו בשוטר

מאת אלי ברנר

יצחק חדיף (25) מבני־ברק נעצר אתמול בחשד ששיסה את כלבו מגזע סטאף בשוטר שביקש ממנו להזדהות ולהציג מסמכים מזהים.

נציג המשטרה, רס"מ יובל אראל, טען בפני שופט השלום בתל־אביב, זכריה כספי, כי לחדיף יש עשר הרשעות קודמות ו־40 תיקי נוער ללא הרשעה. עם זאת הסכים נציג המשטרה לשחרר את חדיף בערבות בתנאי שיתייצב ביחד עם כלבו בתחנת ההסגר של עיריית רמת־גן מיד עם שחרורו מהמעצר.

הושעו פיטורי עובדי המעבדות ב'סורוקה'

מאת אמיר רוזנבלים

הושג הסכם המשעה את פיטורי 42 עובדי המעבדות בבית החולים סורוקה.

ההסכם הושג לאחר מו"מ מורכב שנערך ביום שני במועצת פועלי באר שבע, בעקבות סכסוך העבודה שהוכרז לפני שבועיים במרכז הרפואי סורוקה.

סוכם, כי מועצת הייצור הארצית של קופת חולים תקיים בדיקה מקצועית של תקני כוח האדם במעבדות בית החולים, על מנת לקבוע אם יש הצדקה לצמצום במספר העובדים.

כוכה, מועצת פועלי באר שבע אישרה לפני כשבועיים את סכסוך העבודה עליו הכריזה הסתדרות המיקרוביולוגים והביוכימאים בבית החולים סורוקה בבאר שבע.

יו"ר הסתדרות המיקרוביולוגים, אשר גולדשלגר, הודיע אז כי סכסוך העבודה הוכרז על רקע כוונת הנהלת קופת חולים הכללית והנהלת בית החולים, בראשות ד"ר חיים ראובני, לפטר 57 עובדי מעבדה, במסגרת המגמה לצמצום תקנים.

עד כה פוטרו בסורוקה 16 עובדי מעבדה, והנהלות קופ"ח ובית החולים מבקשות לפטר 42 עובדים נוספים.

מנהלי מחלקות בסורוקה התריעו, כי אם אכן תתבצע כוונת ההנהלות לפטר עובדים נוספים ולהפחית את תקני המעבדה בבית החולים ב־57 תקנים, תהפוך הרפואה בבית החולים סורוקה "לרפואה ברמה של האן יונס ושל מוצות הפליטים".

הם הזהירו, כי רופאים יעזבו את סורוקה, ויחפשו מקום עבודה במרכז הארץ, על מנת שלא ייאלצו לשאת באחריות לשירותי בריאות כושלים.

פגישה סוערת בין הצדדים התקיימה ביום שני במועצת פועלי באר שבע, בהשתתפות מזכיר המועצה מאיר בביוף, סמנכ"ל כוח האדם במרכז קופ"ח יעקב פרד, מנהל המרכז הרפואי סורוקה ד"ר חיים ראובני, מזכ"ל הסתדרות הביולוגים והביוכימאים אשר גולדשלגר, יו"ר ועד העובדים בסורוקה נורית שפירא, ומ"מ יו"ר הארגון הארצי של עובדי קופ"ח משה וליננר.

בפגישה קיבלה הנהלת קופ"ח את דרישתו הוד משמעית של בביוף, לכלול בהסכם סעיף מפורש על השעיית הפיטורים כתנאי לקיום הבדיקה.

בביוף ציין, כי כבר היום עובדי המעבדות בסורוקה מתקשים לענות על הצרכים, מאחר שהתקן של עובדי המעבדות בבית החולים הוא חצי מהמקובל בבתי חולים במרכז הארץ (תקן של 0.1 אחוז למיטה, לעומת 0.2 אחוז במרכז הארץ).

לדבריו, פיטורי עובדי המעבדות הוא מעשה חסר אחריות, שעלול לפגוע בטיפול הרפואי הניתן במקום ל־400 אלף תושבי באר שבע והנגב.

"מרכז קופ"ח הבין, כי לא ניתן לקיים תכנית הבראה על גבם ובריאותם של תושבי האזור", אמר בביוף. "אנו נילחם נגד כל ניסיון של המוסדות הארציים לפגוע בזכויותיהם של תושבי הנגב, שממילא לא זכו עד היום לקבל שירותים ציבוריים ברמה הניתנת לתושבי מרכז הארץ".

חשודים בעריפת ראשה של בת משפחתם

(ע). – שניים מבני משפחתה של הינד חמד, שגופתה ערופת הראש נמצאה שלשום, נעצרו לחקירה.

הינד חמד, רווקה בת 40, מבית ג'אללה, עבדה במפעל טקסטיל בעירה. היא יצאה ממקום עבודתה בשבת אחר הצהריים ומאז נעלמו עקבותיה. שלשום התגלתה גופתה ליד אפרת שבגוש עציון. הגופה הועברה למכון לרפואה משפטית באבו־כביר.

במשטרת ישראל חושדים, כי המניע לרצח הוא חילול כבוד המשפחה.

תושבת בת־ים טבעה למוות

(ע). – גופתה של תושבת בת־ים בת 65 נתגלתה אתמול בבוקר כשהיא צפה במים בחוף לרוגבה בבת־ים. לא נמצאו כל סימני אלימות על גופתה של האשה.

בחקירה התברר, כי האשה היתה מעורערת בנפשה וטופלה בכמה מוסדות בבת־ים.

המשטרה סבורה, כי האשה שלחה יד בנפשה כאשר נכנסה למים וטבעה.

הגופה הועברה למכון לרפואה משפטית באבו כביר.

ערעור הוגש על קולת עונשם של האחראים למותו של אליהי טובים

על סא"ל ליאור שלו ומפקדים נוספים נגזרו מאסרים על תנאי ועל חלקם גם הורדה בדרגה, לאחר שהחייל טובים נהרג בתרגיל בנבטים בנופלו לבור

(ע). – התובע הצבאי הראשי הגיש אתמול ערעור לבית הדין הצבאי לערעורים על קולת עונשם של סא"ל ליאור שלו ומפקדים נוספים מבית הספר למ"כים, שהורשעו בגרימת מוות ברשלנות לחייל אליהי טובים. על מפקדים נגזרו עונשי מאסר על תנאי והורדות בדרגה.

הערעור הוגש על ידי סגן נרב וייסמן נגד סא"ל שלו, סגן (מיל.) יהודה אדר, סג"ם (מיל.) רתי לוי, וסמ"ר (מיל.) דותן עוזרי. כמו כן הוגש ערעור על קולת עונשו של סגן (מיל.) יואב תבורה, שהורשע ברשלנות.

התאונה בה נהרג טובים היתה ב־27 באוגוסט 92' בתרגיל צבאי בנבטים. טובים נפל לבור שעומקו כ־50 מטרים בתוך מבנה נטוש, ונהרג במקום.

על המפקדים נגזרו בשבוע שעבר בבית הדין הצבאי המיוחד, בראשות אל"מ נילי פלד, עונשי מאסר על תנאי למשך 43 חודשים והורדה בדרגה לכולם, פרט לסא"ל ליאור שלו, בטענה כי הורדתו בדרגה מהווה "עונש חמור יתר על המידה".

הודעת הערעור הופנתה נגד הימנעות בית הדין הצבאי מהטלת עונשי מאסר בפועל והימנעותו מלפגוע בדרגתו של סא"ל שלו. עוד טוען המערער נגד העובדה שבית הדין לא הרשיע גם את סגן יואב תבורה.

התובע הצבאי טען, כי בית הדין שגה בהעלותו אל ראש שיקוליו את חזרתם של המורשעים כערך יסוד בלעדי, "ובהימנעו מלתת ביטוי נאות לערך החיים, שאף הוא ערך חוקתי מוגן לפי חוק יסוד כבוד האדם וחירותו, ולהכרה להגן על חיי חיילים בעתיד, על דרך הקפדה בלתי מתפשרת על הוראות בטיחות ועניישה הולמת, לגבי מפקדים המתרשלים בשמירה על חיי חייליהם".

בקשר לסא"ל שלו טוען התובע הצבאי, כי "רשלנותו מבטאת כישלון פיקודי חמור במיוחד, בהתחשב במעמדו ובדרגתו ובהיותו מג"ד ותיק בתפקידו". כן מצויין בכתב הערעור, כי הימנעות מפגיעה בדרגתו של סא"ל שלו, והימנעות מעונש של מאסר בפועל, מופה אי הטלת עונש משמעותי עליו.

תרום דם והצל חיי אדם

חברות ריסוס שהואשמו בזיהום, דרשו לפסול השופט שאוכל ירקות אורגניים

(ע). – חברות חנינה, עמישב וכימגיד, המעניקות שירותי ריסוס ממטוסים קלים, הואשמו אתמול בבית המשפט באשדוד, בזיהום מי תהום, כאשר רוקנו את מיכלי מטוסיהם מחומרי ריסוס הדברה לנחל לכיש.

כן הן מואשמות ששטפו תבשירים ומתקני ריסוס במים שנשפכו ארצה, וזיהמו את הסביבה.

הסניגור עו"ד דן צימרמן, ביקש מהשופט שלמה שוהם, לפסול עצמו מהדיון, בשל כך שהוא מעדיף לקנות ירקות אורגניים.

עו"ד צימרמן אמר, כי באחד הדיונים הקודמים התבטא השופט, שהחקלאים המותרים בארץ לריכוז חומרי הדברה וריסוס בחקלאות, גבוהים מדי.

עוד אמר, שיש לפסול כליל את השימוש בחומרי הדברה בחקלאות.

עו"ד צימרמן טען, כי השופט לא יוכל להתעלם מדעותיו האישיות בעת הדיון בתיק, ויוליקה במשוא פנים נגד שולחיו.

השופט הוליט, כי אין הצדקה לפסול את עצמו, וביקש מעורך הדין לחזור בו מהבקשה.

ההגנה הסירה את הבקשה, המשפט נמשך.

פשרה בבג"ץ: צעירי מרצ יפגינו מחוץ ליישוב נצרים

(ע). – צעירי מרצ הסכימו אתמול בבית המשפט העליון לקיים את הפגנתם נגד המשך קיומה של ההתנחלות נצרים, במחסום צה"ל על גבול רצועת עזה.

צעירי מרצ קיבלו בכך את הצעת הפשרה של אלוף פיקוד הדרום, שאול מופז, שסרב לבקשתם לקיים את ההפגנה בתחום השטח המוגן סביב ההתנחלות.

האלוף מופז טען, כי יש חשש סביר לפגיעה במשתתפי ההפגנה.

שופטי בג"ץ קיבלו את טענות אלוף הפיקוד, והמליצו בפני צעירי מרצ לקבל את הצעת הפשרה של האלוף, ולערוך את ההפגנה ליד מחסום צה"ל, דרכו עוברים תושבי נצרים בדרכם אל ההתנחלות וממנה.

בארכותם של העותרים, עו"ד ערן לב, טען בדיון כי הצעת אלוף הפיקוד אינה מקובלת על העותרים, מאחר שהשטח בו הם מבקשים להפגין הוא שטח מאובטח, המצוי באחריות צה"ל. עו"ד לב הוסיף, כי בשבוע שעבר הפגינו במקום תומכי ההתנחלות, בלא שהוטלה עליהם הגבלה.

השופט דב לוין דחה את טענותיו של עו"ד לב. הוא אמר, כי אלוף פיקוד הדרום, שהוא הסמכות המקצועית בנושא, קבע כי קיים סיכון בטחוני בקיום ההפגנה מחוץ לגדרות היישוב.

השופט לוין הוסיף, כי הפגנת תומכי ההתנחלות נערכה בתוך תחומי היישוב, כאשר המפגינים מתארחים כל סוף השבוע בבתי התושבים. לדבריו, אם היו תושבי נצרים מזמינים את צעירי מרצ להתארח בבתיהם ולקיים את ההפגנה בתוך תחומי היישוב, לא היתה מתעוררת בעיה.

השופטת דליה דורנר אמרה במהלך הדיון, כי קיים מצב קשה מבחינה בטחונית בנצרים. "בקושי שומרים שם על שלום התושבים", אמרה.

השופט לוין ציין, כי ארבעה צנחנים קיפחו את חייהם בהגנה על נצרים, מאז הוחלת הסכם עזה ויריחו, "ואם יקרה משהו למפגינים, יבואו בטענות לבית המשפט העליון הזה שאיפשר להם להפגין".

השופטים דורנר ולוין ציינו, כי הצעת אלוף הפיקוד סבירה בהחלט, ומאפשרת לעותרים להפגין במחסום הצבאי.

השופטים דחו את בקשתו של עו"ד לב, לאפשר לקבוצה מצומצמת של צעירי מרצ להפגין במשך זמן קצר בתחומי השטח המוגן שסביב ההתנחלות.

עו"ד לב טען במהלך הדיון, כי תמוהה בעיניו התנגדותו של אלוף הפיקוד להפגנה בנצרים, כאשר מדובר בהפגנת של המתנגדים להמשך קיומה של ההתנחלות.

השופט לוין שאל את עו"ד לב, אם הוא מייחס לאלוף הפיקוד שיקולים פוליטיים.

השופט לוין אמר לעו"ד לב: "כנראה שאני ואתה לא חיים באותה מדינה, ואיננו חשים אותן תחושות. דם החיילים עוד לא יבש, ואתם רוצים לסכן עוד חיילים".

לאור עמדתם של שופטי בג"ץ, דב לוין, דליה דורנר ויעקב קדמי, החליטו העותרים לבקש כי בג"ץ ימתוק את עתירתם.

כן החליטו העותרים לקבל את הצעת הפשרה של אלוף פיקוד דרום, ולקיים את ההפגנה מחוץ לרצועת עזה.

מודעות בהטבות הגדולות ביותר!! 177-022-29 29

לחברנו יוסי קוינט
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף רחובות

קבלת מודעות אבל דבר 177-022-9977
מכבדים כרטיסי אשראי
לוח ומסחריות 24 שעות ביממה בחיוג חינם

לעו"ד יהושע רודמן
משתתפים באבלך על מות
אביך
תבריך בהסתדרות
הנוער העובד והלומד

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו משה ראש
במות אמך ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מחוז הדרום

מודעות בטלפון
השרות שלנו ללא תוספת מחיר
פרסום רם טל. 03-5600780, 5605731, 5605591
ובנערב 03-5032969, 5010597, 5043568
ביצוע עבודות סדר וגרפיקה ממוחשבת

ממצאים חמורים של ועדת בדיקה במשרד הבריאות:

"סורוקה" פיברק התמחות של רופא

במחלקה לכירורגיה פלסטית בבית־החולים ניתנו חתימות כוזבות למתמחה, ד"ר אהרון עמיר, על תקופות התמחות כביכול; ספקות כבדים לגבי כל מסלול ההתמחות בסורוקה; רופא בלתי תלוי יפקח מעתה על המוסד

מאת אמיר רוזנבליט

תרהמה בבית החולים סורוקה בבאר שבע בעקבות החלטת משרד הבריאות לאמץ המלצות ועדת חקירה שמנתה מטעמו, אשר חשפה 'פברוק' התמחויות של רופא צעיר במחלקות שונות בבית החולים.

מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' מרדכי שני, אימץ את המלצות הוועדה, למנות רופא מחוץ לבית החולים, עליו יוטל בשלוש השנים הקרובות פיקוח על וארגון תבניות ההתמחות ושמירה על ביצוע כל מסלול ההתמחות בהתאם לתקנות.

הנהלת בית החולים, בראשותו של ד"ר חיים ראובני, טוענת שעדיין לא קיבלה את ממצאי הוועדה ממשרד הבריאות, ולפיכך אינה יכולה להגיב עליהם.

תחילתה של הפרשה ב־5 בספטמבר השנה, כאשר למועצה המדעית שליד ההסתדרות הרפואית בישראל הגיע מכתב אנונימי, ובו תלונה על חתימות כוזבות על תקופות התמחות שניתנו לרופא מתמחה במחלקה לכירורגיה פלסטית, ד"ר אהרון עמיר.

בעקבות קבלת המכתב, הקים יו"ר המועצה המדעית של ההסתדרות הרפואית, פרופ' שמואל אידלמן, ועדה לבדיקת החשדות. לראש הוועדה מונה פרופ' רפאל רייס, לשעבר יו"ר המועצה המדעית ומנהל מחלקה כירורגית.

הוועדה בדקה את החשדות, ביקרה בבית החולים, וראיינה את הרופאים הנוגעים בדבר וכן את הנהלת בית החולים. חברי הוועדה בדקו את המסמכים הרלוונטיים, לרבות ספר הניתוחים.

ליקויים חמורים

ממצאי הוועדה הצביעו על ליקויים חמורים בבית החולים, ולפיכך החליט הוועד הפועל של המועצה המדעית, בישיבתו מיום 21 בנובמבר, להמליץ על שורה של צעדים נגד בית החולים. מנכ"ל משרד הבריאות, ד"ר מרדכי שני, החליט לאמץ את כולן.

על רקע אי הסדרים החמורים שהתגלו בפנקס ההתמחות של המתמחה, ד"ר אהרון עמיר, ובעטיין של החתימות הכוזבות על תקופת הרוטציות המיוחסות לו, קיימים ספקות כבדים ביותר לגבי כל מסלול ההתמחות.

ד"ר עמיר, ממליצה הוועדה, יידרש לחזור על כל הרוטציות הקליניות שלא בוצעו על ידו כהלכה, כלומר 12 חודשים בכירורגיה אורטופדית, שלושה חודשים במחלקת אף־אוזן־גרון ושלושה חודשים בטיפול נמרץ כללי.

בנוסף, יידרש ד"ר עמיר לעבוד לאחר מכן בששת החודשים להתמחותו, במקצוע האם, במחלקה לכירורגיה פלסטית בבית חולים אחר.

ועדת החקירה ממליצה בפני מנכ"ל משרד הבריאות שלא לאפשר למחלקה לכירורגיה פלסטית בסורוקה, בניהולו של פרופ' ליאור רוזנברג, לקבל רופאים מתמחים חדשים, כולל רוטציונרים, למשך תקופה של 5 שנים. לאחר תקופה זו, תותנה קבלת מתמחים חדשים בהמלצת ועדה מטעם המועצה המדעית.

לא יתקבלו מתמחים חדשים

בהתייחסה למחלקה לכירורגיה כללית ג' בבית החולים, בניהולו של פרופ' אילן זירוי, ממליצה הוועדה, כי לא תותר קבלת מתמחים חדשים במסגרת המחלקה, כולל רוטציונרים, לתקופה של שלוש שנים.

אישור לקבל מתמחים חדשים לאחר תקופה זו יותנה בהמלצת ועדה שתבקר במחלקה מטעם המועצה המדעית.

לגבי המחלקות כירורגיה אורטופדית, אף־אוזן־גרון וטיפול נמרץ כללי, הומלץ כי המחלקות לא תורשנה לקבל מתמחים חדשים לתקופה של 12 חודשים. אישור לקבלת מתמחים חדשים יותנה בקבלת המלצה חיובית של ועדה שתבקר במחלקות מטעם המועצה המדעית.

ועדת החקירה המליצה בפני מנכ"ל משרד הבריאות למנות רופא מחוץ לבית החולים, שתוטל עליו, למשך תקופה של שלוש שנים, האחריות לפיקוח על וארגון של תבניות ההתמחות ושמירה על ביצוע כל מסלול ההתמחות בזמן ובהתאם לתקנות.

"בחירת בעל תפקיד זה תהיה על דעת המועצה המדעית, והוא יהיה אחראי כלפי המועצה לביצוע תבניות ההתמחות. המשך ההכרה המוסדית בכל בית החולים תותנה במינוי בעל התפקיד הנ"ל, והענקת סמכות לאדם זה לפקח על מהלך ההתמחות בבית החולים", נאמר בהמלצות.

פגיעה באמון

"כל חברי הוועדה של המועצה המדעית הסכימו, כי הנהלת בית החולים וועדת ההתמחות בסורוקה נושאות באחריות למצב, והאמון בהנהלת בית החולים כאחראית על תבניות התמחות מסודרת ומהימנה נפגע קשות", אמרה אתמול דוברת משרד הבריאות, יפעת ברמי.

הדוברת מסרה, כי מנכ"ל המשרד, פרופ' שני, קיבל את כל המלצות המועצה המדעית, שלדבריה, הנושא נמצא באחריותה ובסמכותה המליאה.

הנהלת בית החולים אסרה על הרופאים הנוגעים בדבר להתראיין. מנהל המחלקה לכירורגיה פלסטית, פרופ' ליאור רוזנברג, אמר אמש בתשובה לשאלה, כי טרם הגיעו לידיו ממצאי הוועדה, ולפיכך הוא מנוע מלהתייחס לנושא.

דוברת בית החולים 'סורוקה', בתיה קריס, מסרה אמש את התגובה הבאה: "הנהלת בית החולים 'סורוקה' עדיין ממתינה לקבלת ממצאי הבדיקה בכתב על מנת ללמוד ולהפיק את כל הלקחים הנובעים מהבדיקה. בכוונת בית החולים לפעול בכל דרך אפשרית למניעת הישנות מקרים דומים בעתיד".

חבר ועדת שחל בעבודה דורש להפסיק לאלתר את פעילותה

מאת אפרים דוידי

בקריאה לבטל את הוועדה במפלגת העבודה בראשות השר משה שחל, הדנה בעתיד ההסתדרות, יצא אתמול אחד מחבריה, אשר גולדשלגר.

הוא גם קרא לביטול "הסמכות שניתנה לה להכריע בסוגיית המשך קיום הקואליציה בין רם לעבודה בהסתדרות".

גולדשלגר הוא חבר בית נבחרי ההסתדרות מטעם מפלגתו, וחבר בהנהלת הקואליציה בהסתדרות.

גולדשלגר טען, כי "חלק ניכר מחברי הוועדה וראשיה הם יריבים פוליטיים של חיים רמון, הפועלים ממניעים אישיים־אמוציונליים ופוליטיים. הם פועלים בוועדה לביטול הקואליציה בהסתדרות".

לדבריו, "לא יתכן שאנשים שאינם חלק מההסתדרות ושאינם מודעים לצרכיהם האמיתיים, יקבעו את גורלה של סיעת העבודה בהסתדרות, מתוך שיקולים אישיים של חיסול חשבונות".

שרה פרידמן ורזי גוטרמן במסיבת העיתונאים בבית סוקולוב (צילום: גדעון מרקוביץ/ י.פ.ע.א)

"שחל וחפץ צריכים להתפטר אם לא תסתיים חקירת הציתותים בתוך חודש"

דורש האיגוד הארצי של העיתונאים; מזכיר אגודת העיתונאים בת"א: נבחרי הציבור חוששים לתקוף את המו"לים; המשטרה: החקירה נעשית במסגרת החוק

מאת אלי ברנר ועתים

האיגוד הארצי של העיתונאים בישראל יצא אתמול בקריאה לשר המשטרה ולמפכ"ל לפעול לסיום החקירה בפרשת האזנות הסתר ולהביא להגשת כתבי אישום נגד המזמינים. האיגוד דורש מהשר משה שחל והמפכ"ל אסף חפץ להתפטר מתפקידיהם, אם לא יצליחו לסיים את החקירה ולהגיש כתבי אישום נגד החשודים בהזמנת האזנות, בתוך חודש ימים.

אתמול התכנסו בבית אגודת העיתונאים בתל־אביב ועדי העיתונאים מכל אמצעי התקשורת בארץ. הם דנו במצב הקשה בו נתונים העיתונאים לנוכח מיצוי המו"לים והמאבקים הקשים ביניהם, בהם הם עושים גם שימוש בעיתונאים.

לפני מספר חודשים, כשהתפרסמה פרשת האזנות הסתר, פנה איגוד העיתונאים למועצת העיתונות בדרישה שתפעל לתיקון המצב. בכנס אתמול התקבלה הודעה המביעה אכזבה מטיפול מועצת העיתונות בעניין. הוחלט שהאיגוד הארצי של העיתונאים יקח חזרה את הטיפול בפרשה.

בכנס ועדי העיתונאים נשמעו עדויות על אווירה קשה במערכות העיתונים. עיתונאים קיבלו מכתבי איום, בהם פרטים שהושגו באמצעות האזנות סתר. החלו להגיע מכתבים אנונימיים, וחברים בוועדי העיתונאים קיבלו איומים לפיטוריהם.

יו"ר האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל, שרה פרידמן, אמרה בפגישה עם עיתונאי משטרה בתל־אביב לאחר כנס הוועדים, כי "יש תחושה שלא נורא אם החקירה נמשכת ללא סוף. נעשה שימוש בדיסאינפורמציה בפרשת האזנות הסתר. יש אי הקפדה על כללי האתיקה. העיתונאים דורשים שכל הפרטים יונחו על השולחן. אנו יודעים כי גם ידי המו"לים אינן נקיות. אנו תובעים מהמו"לים לצאת בגלוי נגד התופעה ולפרסם את כל הפרטים".

אסיפת ועדי העיתונאים דורשת מהמשטרה להגביר את צוותי החקירה, לזרזה ולסיימה בהקדם. היא טוענת כי התמשכות החקירה גורמת עוול לעיתונאים. האסיפה קראה למו"לים להפסיק לעשות שימוש בעיתונאים לצרכי המאבק ביניהם.

האיגוד הארצי של העיתונאים יצא אתמול בפנייה לפוליטיקאים שיש להם זיקה לנושא, כמו שר המשפטים ויו"ר ועדת חוקה חוק ומשפט של הכנסת, שיפסיקו לשתוק בעניין. מזכיר אגודת העיתונאים בתל־אביב, רזי גוטרמן, אמר כי אם החקירה תיגנז בלי שיתגלה מי הזמין את ההאזנות, יש סכנה שהתופעה תימשך.

לדבריו, מערכות העיתונים הפכו למבצרים של יוצאי שב"כ ומוסד, המתגוששים ביניהם תוך תאווה בלתי מרוסנת בניסיון להגיע למקורות מידע, כולל גם של עיתונאים. לדבריו, רק מעטים בקרב נבחרי הציבור העזו לתקוף את המו"לים, וזאת בשל החשש כי העיתונים יחרימו אותם, ובשל הפריימריס הקרבים. זו יכולה להיות מכה להם.

האיגוד התריע כי המצב בעיתונות מדאיג גם ללא פרשת האזנות הסתר. ריכוז השליטה בתקשורת בידי מעט המו"לים מקשה על עיתונאים להחליף מקום עבודה.

באיגוד הארצי של העיתונאים כ־3,000 חברים המועסקים בקביעות בחוזים אישיים, וכן עיתונאים חופשיים. פרידמן אמרה כי נשק השביתה יהיה האחרון בו יאחז האיגוד כנגד המו"לים.

משטרת ישראל פרסמה אתמול הודעה, בה דוחה את ההאשמות שהוטחו בה בעקבות חקירת פרשת האזנות הסתר. המשטרה קובעת כי לא מקובל במדינת חוק להכתיב למשטרה מועד לסיום חקירה, ובוודאי שאין מקום לדרוש ממנה למצוא אשמים בכל מחיר, כמשתמע מהודעת איגוד העיתונאים.

"גם אנו כמו ציבור העיתונאים רואים בחומרה את תופעת האזנות הסתר ופועלים ללא לאות להבאת החשודים לדין, ובכלל זה את המזמינים", אומרים במשטרה. המשטרה הוסיפה כי החקירה נעשית במסגרת החוק ובמגבלותיו, ולכן תכתיבים ודרישות להתפטרות, יש בהם "יותר מאשר טעם לפגם".

נמיר: קיימת בעיה באכיפת החוקים נגד אלימות במשפחה

מאת אודי שורון

שרת העבודה והרווחה, אורה נמיר, טוענת שקיימת בעיה באכיפת החוקים נגד אלימות בתוך המשפחה.

בביקור שערכה אתמול בעיריית חיפה אמרה השרה, שכל עוד נרצחות ולו אשה אחת, אי־אפשר לומר שהתופעה מטופלת. עם זאת ישנה עלייה משמעותית במודעות הציבור לנושא זה.

נמיר ציינה, כי קיימים בארץ שמונה מקלטים לנשים מוכות ובשנה הבאה ייפתחו שלושה נוספים, אחד מהם בחיפה. "הקמת מקלטים לנשים מוכות, בצד הגברת המודעות הציבורית לחומרת התופעה, היא דרך טובה יותר לטיפול בבעיה מאשר חקיקת חוקים, שחלק גדול מהם אינו נאכף", אמרה נמיר.

בתו של איש עסקים ידוע נעצרה בחשד שהוציאה במרמה כספים רבים מאביה

(עע). – שופט שלום בבאר שבע ציווה אתמול לעצור ולשלוח להסתכלות פסיכיאטרית את בתו של איש עסקים החשודה בהוצאת כספים רבים במרמה מאביה ומחברות שבבעלותו.

הצעירה בת ה־24 נעצרה שלשום ואתמול היא הובאה הצעירה בפני שופט המעצרים התורן בבית משפט השלום בעיר. נציג המשטרה ביקש לצוות על הארכת מעצרה ב־15 יום לצורך הסתכלות פסיכיאטרית.

חוקר המשטרה אמר, כי אביה של הצעירה נאלץ להתלונן נגדה במשטרה. החוקר אמר, כי בחודש ספטמבר השנה גנבה הצעירה המחאות מאביה, זייפה חתימות על ההמחאות והפיצה אותן. בינתיים נתפסו שתי המחאות: אחת על סך 6,200 שקל והאחרת על סך 1,204 שקל. החוקר ציין, שבדרך דומה הוציאה הבת כספים נוספים בסכומים לא ידועים מאביה.

ב־14.9 הוציאה הצעירה המחאה בנקאית על סך 40 שקל בבנק לאומי והוסיפה עליה שלושה אפסים. באמצעות המחאה בנקאית מזויפת זו היא רכשה בתל־אביב אופנוע עבור החבר שלה. באותה תקופה היא זייפה המחאה נוספת של אחת החברות שבבעלות אביה והוציאה במרמה מהחברה סכום של 34,500 שקל.

חוקר המשטרה טען, כי נגד החשודה תלויים ועומדים תיקים פליליים בבית המשפט המחוזי בתל־אביב, שבהם היא מואשמת בעבירות מרמה וזיוף דומות.

עו"ד אדם טל, שייצג את הצעירה בבית המשפט, העיד כי הוא מכיר את מרשתו שנים רבות. הסניגור הודיע לבית המשפט, ששוחח עם הצעירה ועם אביה וכי שניהם הסכימו שיש לערוך לה בדיקה פסיכיאטרית.

השופט משה מיכליס הוציא לצעירה צו אשפוז, בהסכמתה, בהסכמת אביה ובהסכמת המשטרה. השופט ציווה לעצור את הצעירה ל־15 יום שבמהלכם היא תופנה לפסיכיאטר המחוזי.

שחל הורה ליישם המלצת ועדת השופט אליהו גולדברג להקליט חקירות בווידאו

הוועדה הגישה המלצות בנושאי ההרשעות על סמך הודאה בלבד ומשפט חוזר

מאת מיכל גרייבסקי

"השיטה לפיה מוקלטת כל חקירה משלביה המוקדמים ביותר ראויה לאימוץ אצלנו, תוך עיגונה בחוק שיעניק לשר המשטרה סמכות לקבוע את העבירות או סוגי העבירות בהן תופעל השיטה". זוהי אחת מהמלצות דוח הוועדה לעניין הרשעה על סמך הודאה בלבד ומשפט חוזר, בראשותו של שופט בית המשפט העליון אליהו גולדברג, שהוגש אתמול לשר המשטרה ולשר המשפטים.

הוועדה, שכללה חמישה שופטים ומספר משפטנים בכירים, מונתה על ידי שר המשפטים דוד ליבאי ושר המשטרה משה שחל בנובמבר 1993 "על מנת לבחון את המצב המשפטי באשר להרשעת נאשם על סמך הודעתו ללא ראיות חיצוניות נוספות". כן נתבקשה הוועדה "לבחון מחדש את העילות בחוק לעריכת משפט חוזר ולהמליץ, אם נדרשים תיקונים בחוק, או בפרקטיקה בנושא זה".

בבדיקת הסיבות המובילות חשוד להודאת שווא מציינים חברי הוועדה מספר גורמים הקשורים לאישיותו של הנחקר והסביבה בה הוא חי. אך בראש ובראשונה הם מצטטים את השופט חיים כהן במאמרו "על זכויות הנאשם", שכתב "כבר מצאנו בדפי פסקי הדין על חוקרים שכלהם המסורה לתפוס עבריינים ולהשיג חומר מרשיע נגד חשודים חרגו מתחום המותר ונקטו בדרכים ובאמצעים פסולים".

כנגד חקירה באמצעים פסולים ממליצה הוועדה "כי חקירה בעינויים ובאמצעים פסולים חמורים כדוגמתם תפסול הודייה". אולם לדעת הוועדה אין בכך ערובה כי לא יינקטו אמצעים פסולים, ולכן מן ההכרח כי שר המשטרה יקבע תקנות וכללים ברורים למותר ולאסור בחקירה. הוועדה מוסיפה כי "מן הראוי שתוקם במטה הארצי של המשטרה יחידת בקרה הכוונה ארצית", שמתפקידה יהיה לא רק לפקח מקרוב על עבודות החוקרים כדי למנוע נקיטת אמצעים פסולים במהלך חקירה, אלא גם לשמש ביקורת תוך שימת דגש על איתור חקירות השווא.

ביחס לקטין חשוד ממליצה הוועדה כי לקטין תהיה זכות לכך שאחד מהוריו יהיה נוכח בעת החקירה, או לחליפין אפוטרופוס קצין מבחן לנוער או עובד סוציאלי לפי בחירתו של הקטין. זכות זו תוענק גם לחשוד מבוגר הלוקה בנפשו או בשכלו.

הוועדה ממליצה להרחיב את השימוש בפוליגרף לצרכים חקירתיים, כדי לתת לחוקר אינדיקציה, גם אם לא חד משמעית, לגבי מהימנותו של הנחקר ולגבי אפיקי החקירה הרצויים.

עוד ממליצה הוועדה להקפיד על מיון השוטרים שיעסקו בחקירה ולהעמיק את הכשרתם במסגרת יחידה מיוחדת שתוקם לצורך כך במשטרה.

ביחס לעילות למשפט חוזר קבעה הוועדה כי יש להוסיף עילה למשפט חוזר במקרים בהם "נתגלו עובדות או ראיות העשויות לכרסם או ביחד עם חומר שהיה בפני בית המשפט בראשונה לשנות את תוצאות המשפט לטובת הנידון". זאת בניגוד למצב הקיים, לפיו רק עובדות, או ראיות חדשות שלא היו יכולות להיות בידי הנידון, אפשרו משפט חוזר. כמו כן ממליצה הוועדה כי תיקבע עילה נוספת למשפט חוזר, והיא אם "התעורר חשש של ממש כי בהרשעת הנדון יש משום עיוות דין".

שר המשטרה משה שחל אמר אתמול כי עקב אחר כל דיוני הוועדה, וכבר לפני השלמת עבודתה הורה ליישם מקצת ממסקנותיה, כדוגמת הקלטת חקירות בווידאו, היערכות להקמת יחידה לתשאול והכשרת חוקרים, קיום עבודת מטה להקמת יחידה ארצית לבקרת חקירות, הכשרת בודקי פוליגרף והעמדת מכשירי פוליגרף לסיוע חוקרים. השר שחל ביקש להודות לוועדה ולשופט גולדברג על תרומתם "במציאת דרכים וכלים להבטיח שחקירות המשטרה אכן יבטיחו את עשיית הצדק בהליך השיפוטי".

סולימן אל עביד שהורשע ברצח חנית קיקוס ערער לביהמ"ש העליון

פרקליטו טוען כי ההודאה שמסר אל עביד מופרכת וחסרת בסיס

(עע). – סולימן אל עביד, שהורשע בהחלטת רוב על ידי בית המשפט המחוזי בבאר־שבע ברצח חנית קיקוס, הגיש באמצעות בא־כוחו, עו"ד אביגדור פלדמן, ערעור לבית המשפט העליון. עו"ד פלדמן טוען בערעור, כי לא ניתן להרשיע את מרשו על פי הודאתו במשטרה, מאחר שמרשו מפגר בשכלו ומסר את ההודאה בשל הלחץ בו היה נתון בזמן שנחקר במשטרה.

עו"ד פלדמן טוען בערעור, כי ההודאה שמסר מרשו מופרכת מיסודה, ולא נמצא לה שום בסיס במציאות, לרבות הכישלון לגלות את גופת חנית קיקוס באתר "דודאים" לקבורת אשפה.

עו"ד פלדמן מבקש מבית המשפט העליון, שיורה בשל הנסיבות המיוחדות, לשחרר את מרשו ממעצר ויעכב את ביצוע גזר הדין של מאסר עולם, שהוטל בית המשפט המחוזי בבאר־שבע על עביד.

חנית קיקוס נעלמה מביתה ביוני 1993, ומאז לא הגיעה ממנה אות חיים. גופתה של חנית קיקוס לא נמצאה עד היום. בנובמבר 1994 הורשע סולימן אל עביד בבית המשפט המחוזי בבאר שבע ברצח חנית קיקוס, על סמך הודאתו במשטרה. בית המשפט המחוזי החליט להרשיע את הנאשם על פי הודאתו ופרטים נוספים, כגון נסיעתו של המערער באותו לילה לאתר "דודאים", שלא כמנהגו. כמו כן מצא בית המשפט המחוזי חיזוק להודאת המערער בסתירות ההודאות, בשחזור הרצח ובידיעתו פרטים אודות חנית קיקוס, כגון שעיסוקה, שלבשה מכנסיים ושהיתה בידה שקית.

לטענת עו"ד פלדמן, השופטים שהרשיעו את המערער לא ייחסו משקל לעובדה, כי הפסיכולוג של ההגנה והפסיכולוג הקליני של התביעה, מצאו אותו כמי שיש לו רמת משכל של קצת למעלה מ־50 איי.קיו, ועל כן הוא בחזקת מפגר, הסובל מפיגור קל עד בינוני.

עו"ד פלדמן הוסיף, כי השופטים התעלמו מן העובדה כי הקלטת חקירתו של המערער במשטרה מלמדת, כי הושמו מילים בפיו במהלך החקירה. הוא הוסיף, כי מרשו לא ידע פרטים מרכזיים בנוגע לחנית קיקוס, "לרבות גילה, צבע שערה, לבושה ונסיבותיה האישיות".

עו"ד פלדמן טוען בערעור, כי כל השופטים במשפט שהתנהל בבית המשפט המחוזי נגד מרשו, קבעו כי הודאותיו של המערער חסרות כל היגיון פנימי וחסרות זיקה אל מציאות קיימת ואל "השכל הישר".

עו"ד אביגדור פלדמן מתח ביקורת על השופטים שהרשיעו את מרשו. בין השאר טוען עו"ד פלדמן, כי "במקום זאת דיכוי חיבר בית המשפט למערער הודאה חדשה סדורה, הגיונית, רצופה פרטים התואמים את המציאות המשוערת של פרשת העלמה של קיקוס. הודאה שחיבר בית המשפט קמא אינה יכולה לבוא במקום הודאה אותנטית של המערער, הנאמרת בלשונו ובמילותיו".

עו"ד פלדמן מביא בעתירה את הודעתו של עביד, שטען כי לפני שהעלה את חנית קיקוס לרכבו, רמז לה שהוא מעוניין לקיים עימה יחסי מין בתמורה לטרמפ. לדברי עביד בהודעתו, במהלך הנסיעה, סטה לחורשה, מבלי חנית קיקוס תביע התנגדות, ושם קיימה איתו קיקוס יחסי מין, מרצונה, מספר פעמים. לדברי עביד, היכה אותה בחורשה מכות נמרצות, ובדרך לבאר־שבע חנק אותה למוות תוך כדי נסיעה.

עו"ד פלדמן טוען, כי סיפור יחסי המין מרצון בין עביד וקיקוס דמיוני לחלוטין, לאור העדויות על אופיה של חנית קיקוס. מקור הסיפור, לדעתו של עו"ד פלדמן, בנסיונו של מרשו ביחסיו עם זונות. עו"ד פלדמן ציין, כי סיפור חניקתה של חנית קיקוס במכונית הנוסעת במהירות של 80 קילומטרים לשעה, אינו סביר. הוא הוסיף, כי אין שום הוכחות בשטח להודאתו של עביד, ולא נמצאו בחורשה, בה טען שקיים יחסי מין עם קיקוס, סימנים לקיום יחסי מין או למאבק.

עו"ד פלדמן מביא בערעור מדברי השופטים בפסק הדין שהרשיע את מרשו. בין השאר מביא פלדמן את דבריו של שופט המיעוט, "שיש לעניות דעתי בדבריו תוכחה קשה אל רעיו השופטים, שהכריעו להרשיע את המערער, לא על פי עובדות, אלא על פי השערות העולות כפורחות בין שורות פסקי הדין של הרוב ואין להן אחיזה בראיות, אלא בדמיון שיפוטי עשיר וביכולת אינטלקטואלית מרשימה". בין השאר כתב שופט המיעוט בפסק הדין: "בית המשפט, בבואו לפצל עדות, רשאי לבוא אל חומר הראיות כ'חייט', אבל שונה המצב כאשר הוא מחליט לבוא אליהם כסופר או יוצר".

נעצר חשוד ברצח המורה לערבית אורי לוי שגופתו נמצאה ביער בן־שמן

(עע). – רווק בן 43 מתל־אביב נעצר אתמול לשבעה ימים כחשוד ברצח אורי לוי (30), מורה לערבית מפרדס־כץ, שגופתו נמצאה בתחילת השבוע ביער בן־שמן.

נציג המשטרה הציג בפני השופטת זהבה בוסתן בבית־משפט השלום ברמלה חומר חסוי, הקושר, לדבריו, את החשוד לרצח.

הוא טען, כי המשטרה עלתה על עקבות החשוד לאחר עיון בדו"חות בזק שלפיהם שוחח החשוד בכל הנראה עם הנרצח בטלפון 24 שעות לפני שנרצח.

החשוד הכחיש כל קשר לפרשה וטען, כי מדובר בעלילת דם. "הכרתי פעם את אורי. לא ידעתי אפילו מה שם המשפחה שלו. במקום למצוא את הרוצח האמיתי, המשטרה באה אלי עם פריקים", אמר החשוד.

עוד טען, כי הכחיש בעת החקירה קיום שיחות טלפון עם הנרצח בשבת בשעה 15.00, ורק לאחר שהוכיחו לו את שם משפחתו של הנרצח הוא נזכר במי מדובר.

החשוד טען גם, כי הוא מבין שהנושא ההומוסקסואלי מהווה עילה למשטרה, וכי לא ייתכן שרק בשל העובדה ששוחח עם הנרצח בטלפון יהיה ברשימת החשודים. הוא התלונן על השפלה מצד חוקרי המשטרה, אשר לדבריו שאלו אותו מה לרשום תחת הסעיף מין. "לא ידעתי מה לענות לביזוי כזה", אמר החשוד.

נציג המשטרה, משה עזרי, ביקש להאריך מעצרו של החשוד בעשרה ימים, אולם לאחר עיון במסמכים שהוצגו בפניה קבעה השופטת בוסתן, כי אין ראיות הקושרות את החשוד לרצח. יחד עם זאת קבעה השופטת, כי "יש לתת למשטרה זמן להגיע למסקנות ברורות יותר בקשר למעורבותו" והחליטה להאריך מעצרו בשבעה ימים.

גופתו של אורי לוי, רווק בן 30 מפרדס־כץ, התגלתה ביום ראשון על־ידי עובדי הקק"ל שביצעו עבודות ביער בן־שמן. הגופה נמצאה סמוך למכוניתו בשעליה סימני אלימות.

לוי נחשב למורה לערבית מבריק. הוא לימד בין היתר באולפנא לבנות בבני־ברק ובבית־ספר בריאר בירושלים. במהלך לימודיו זכה למילגות הצטיינות רבות וגם בצה"ל זכה להשתבחות.

חברת החשמל לישראל בע"מ

חי"צ חשמל – שירות טלפוני להודעות על תקלות
24 שעות ביממה

ירושלים	02-580666	נהריה	04-953555
תל־אביב	03-5653777	נתניה	09-602988
חיפה	04-647777	עפולה	06-423833
אילת	07-372191	פתח־תקוה	03-9394488
אשדוד	08-511688	צפת	06-970211
אשקלון	07-770088	ראשון־לציון	03-9632488
באר־שבע	057-462666	רחובות	08-371388
טבריה	06-792275	רמלה	08-221313
חדרה	06-225133	רעננה	09-906188
כרמיאל	04-881731	אריאל	03-9366345-6-7
בית שמש	02-911669		

גני הדר מפעלי תיירות בע"מ

הנדון: אסיפה כללית יוצאת מן הכלל

הננו להודיעכם כי על סדר יומה של האסיפה הכללית היוצאת מן הכלל שתוכנס ליום 29.12.94 שעה 16:00 במשרדי קיטאל השקעות ופיתוח בינלאומי בע"מ, רח' יגאל אלון 120 ת"א יועלה לדיון הנושא הנוסף כדלהלן:

אישור תשלום גמול שנתי וגמול השתתפות לכל אחד מהדירקטורים בחברה, בסכומים זהים לתשלומים המשולמים לדירקטורים מקרב הציבור.

גני הדר מפעלי תיירות בע"מ

נהג! קח חייל בדרך הביתה

קרבות עזים בין כוחות רוסיה וצ'צ'ניה

מבוי סתום במשא ומתן בין הצדדים; תושבים רבים נמלטים מהבירה גרוזני; שר החוץ הרוסי מאיים: אם לא יפורק הנשק – נפעיל כל כוח שיידרש

גרוזני (סוכנויות הידיעות). – כוחות רוסיים בסיוע מטוסי קרב ניהלו אמש קרבות עזים עם בדלנים צ'צ'ניים, במטרה לכתר את עיר הבירה גרוזני. תושבים רבים נמלטו מעיר הבירה, בשעה שתושבי הכפר הקימו שוחות והציבו מוקשים בנסיון לעצור את התקדמות הרוסים. במשא ומתן בין נציגי רוסיה וצ'צ'ניה שרר אמש קיפאון.

חיילים וטנקים רוסיים, שביקשו לדכא את המרד בן שלוש השנים באיזור הבדלני, התקדמו לעבר גרוזני משלושה כיוונים: מערב, צפון וצפון-מערב, בסיוע מפציצי-קרב ומסוקי-תקיפה.

סוכנות הידיעות הרוסית הרישמית "איטאר-טאס" ציינה, כי ההתקדמות נועדה לכתר את גרוזני, וכי כיתור העיר הוא המטרה העיקרית של ההתערבות הצבאית שהחלה ביום ראשון.

שר החוץ הרוסי, אנדריי קוזירב, אמר כי רוסיה תהיה מוכנה להפעיל כל כוח שיידרש כדי להכניע את הצ'צ'נים, אם יסרבו לפרק את נשקן של היחידות הלוחמות. "אם לא יפורק הנשק בצ'צ'ניה תאלץ רוסיה להפעיל כל כוח שיידרש כדי להשיב את הסדר על כנו," אמר לכתבים במוסקווה.

הקרבות, שעוצמתם פחתה עם רדת החשיכה, היו הקשים ביותר מאז שיגר הנשיא ילצין את כוחותיו לרפובליקה, בנסיון להחזיר את הטריטוריה שבצפון קווקאז לחיק המדינה הרוסית.

לא נמסרו פרטים רשמיים על האבידות, אולם "טאס" מסרה לפני הצהריים כי מאז יום ראשון נהרגו תשעה רוסים.

עתונאים מסרו כי הטור הרוסי המערבי התקדם אמש כ-45 קילומטר. ההתקדמות מצפון-מערב נבלמה מחמת קרב, והטור הצפוני נאלץ לעצור לפני גשר ממוקש.

מפציצי-קרב, שניצלו את השליטה הרוסית בשמים, ערכו סיסות מחרישות אזניים מעל הבירה גרוזני, והפציצו את שדה התעופה הצבאי האנקאלה שבעיבורה. אם יצליחו הרוסים לכבוש את שדה התעופה, הוא יוכל לשמש להם בסיס מפתח להמשך הקרבות.

מגיניה של גרוזני, הסובלים מנחיתות עצומה בנשק ובכוח אדם, תקפו את הרוסים בטילי קרקע-קרקע מדגם "גראד". תושבים מקומיים רבים נבהלו ונמלטו, כשאחדים מהם נושאים בידיהם תינוקות או ילדים קטנים. תושבי איזורי הכפר חפרו שוחות בשורות, הציבו מוקשים והציתו מיתרסים על גשרים, בנסיון להאט את התקדמות הכוחות הרוסים.

מבוי סתום

השיחות של הרגע האחרון בין משלחות מרוסיה וצ'צ'ניה בוולדיקאווקז, בירת צפון אוסטיה השכנה, נקלעו אתמול בערב למבוי סתום, מסרו מקורות המקורבים לשיחות.

אחד המקורות ציין כי הצ'צ'נים דורשים להסיג את כל הכוחות הרוסיים מצ'צ'ניה עוד לפני שיסכימו לדבר על פירוק הנשק. "הרוסים מציינים מצידם כי כוחותיהם נכנסו לחבל המורד אך ורק כדי לפרק מנשק קבוצות לא-חוקיות," הוסיף.

המשלחת הצ'צ'נית דחתה הצעת הסכם שהגישה רוסיה, המדברת על פירוק הנשק של קבוצות לא-חוקיות בצ'צ'ניה, וקיום בחירות חופשיות ברפובליקה.

בראיון לעיתון האיטלקי "לה סטמפה":

גורבצ'וב: רוסיה לא תוכל לנצח – המלחמה תתרחב לכל צפון הקווקאז

רומא (עיר). – נשיאה לשעבר של ברה"מ, מיכאיל גורבצ'וב, אמר כי רוסיה מסתבכת בהסתבכות ובהתרחבות עימות צבאי שלא תוכל לנצח בו.

"הגנרלים ששיגרו כוח משימה נגד רפובליקה המורדת וחלק מרוסיה, אינם מבינים כי לא מדובר בטיול על תופיה שטופי השמש של האיטי," אמר גורבצ'וב בראיון לעיתון האיטלקי "לה סטמפה".

"מלחמת הגרילה לא תהיה בגרוזני הבירה אלא בהרים. ולא רק באיזור ההררי של צ'צ'ניה, אלא בכל צפון קווקאז," הוסיף גורבצ'וב, שהדגיש כי אין צבא שיוכל לנצח בעימות מעין זה.

"תוצאות המעורבות יורגשו בקרוב במוסקווה, ויערערו בה את מאזן הכוחות. ילצין מנסה לעשות שימוש בכוח דיכוי, אולם קל לחזות שהוא לא יצליח," אמר גורבצ'וב.

בשבוע שעבר אמר גורבצ'וב כי הוא שוקל ברצינות להציג את מועמדותו לבחירות לנשיאות ב-1996, והוסיף בראיון ל"לה סטמפה" כי לדעתו "בחירות מיידיות הן צו השעה."

"אני מאמין שהדרך היחידה להציל את המדינה היא לבחור מיד פרלמנט ונשיא חדשים," אמר, והוסיף כי "האדם העומד כיום בראש הקרמלין יודע היטב שהוא צפוי להפסיד בבחירות האלה."

מנהיג ה"ליגה הצפונית": ממשלת איטליה תתפרק בקרוב בעקבות החקירות נגד רה"מ

ברלוסקוני התייצב אמש לחקירה ראשונה במשרד התובע הראשי

מילאנו (א.פ.). – ראש ממשלת איטליה התייצב אמש לחקירה במשרדי התובע הראשי, ונענה לשאלות חוקרי היחידה נגד שחיתות. ברלוסקוני חשוד במעורבות עקיפה במתן שוחד לפקידי מס.

מנהיג "הליגה הצפונית" האיטלקית, אומברטו בוסי, אמר כי ממשלת איטליה תשרוד רק עוד שבועות ספורות, וכי מפלגתו של ראש הממשלה ברלוסקוני תעמוד מול "סיום חסר תהילה", לאחר המשבר שיביא לנפילת הממשלה.

בוסי קרא לשינוי בממשלת הקואליציה בת שבעה החודשים, לאחר שתקציב 1995 יאושר בפרלמנט. מרכיביה העיקריים של הקואליציה הנוכחית הן "הליגה הצפונית", מפלגתו של ברלוסקוני "פורצה איטליה" והמפלגת הימין "הברית הלאומית".

מנהיג "הליגה" אמר בכינוס כי ברלוסקוני ומפלגתו הם השרידים האחרונים למערכת השלטון המושחתת באיטליה. "תוך פחות מחודש יורגשו התזוזות הראשונות של הרפובליקה השנייה," אמר בוסי, שהוסיף כי המשבר הממשלתי הוא בלתי נמנע.

חקירות השחיתות המתנהלות באיטליה זה כשלוש שנים הביאו לנפילתו של הממסד הישן, ואפשרו את עלייתו של ברלוסקוני לשלטון. אולם התובעים לא נחו על זרי הדפנה, ובחודש שעבר הלוו בחקירה נגד ברלוסקוני עצמו, בחשד שהוא מעורב בשערוריית שוחד בחברת התקשורת בבעלותו, "פיניבסט", שלפיו השוחד העבירה שוחד למפקחי מס.

במכתב שפורסם אמש בעיתון הכלכלי המוביל באיטליה, טען ברלוסקוני כי הוא הולך לחקירה "בראש זקוף", וכי הוא משוכנע שהתביעה תשתכנע בחפותו.

קודם לכן טען ברלוסקוני כי המניע לחקירות הוא פוליטי. בחודש שעבר פרש התובע המפורסם באיטליה, אנטוניו די פייטרו, בטענה כי הוא חושש שממנו ישורבב בהקשר לתככים פוליטיים. חוקרים אחרים מחאו אף הם על התערבות מפלגות הקואליציה בחקירה.

הלירה האיטלקית הגיבה בימים האחרונים קשה על האנדרלמוסיה הפוליטית, והגיעה לשפל חסר תקדים בערכה יחסית למרק הגרמני.

החקירה הזלה לאחר שמספר חוקרי מס הודו כי קיבלו – ולעתים אף דרשו – שוחד מחברות בתמורה לבדיקה לא קפדנית של דוחות כלכליים. חברת "פיניבסט", שבבעלותו של ברלוסקוני, היתה אחת החברות אותן הזכירו החוקרים.

מקורות בתביעה אמרו כי החקירה הזלה ברגל ימין, במשרדו של התובע הראשי, פרנצ'סקו סאוריו בורלי. הציבור והעיתונאים לא הורשו להתקרב לאיזור.

כ-100 מפגינים עמדו מחוץ לכותלי בית המשפט בשעה שברלוסקוני הגיע, והחתימו עוברים ושבים על עצומה להחזרתו של די פייטרו.

במכתב שהופיע בעמוד הראשון של העיתון "איל סול", עיתון יומי המפורסם על ידי הקונפדרציה של העסקים הגדולים באיטליה, טען ברלוסקוני כי הוא חף מפשע, והודיע כי אין בכוונתו להתפטר. ברלוסקוני כתב כי הוא יאמר לחוקרים "מספר דברים קטנים ופשוטים. מעולם לא שיחדתי אף אחד, בשום נסיבות שהן. אני משוכנע שיזכה תוך זמן קצר שאיני נושא באחריות כלפי המעשים המיוחסים לי."

אוקראינה סיכלה נסיון להבריח לחו"ל דלק-טילים

קייב (עיר). – שירות הביטחון האוקראיני עצר שני חיילים שתיכננו להבריח לחו"ל דלק-טילים, מסרו אמש דוברים רישמיים.

מדינות מערביות האשימו בחודשים האחרונים את הרפובליקות הסובייטיות לשעבר, וביחוד את רוסיה, בנוהלי ביטחון רשלניים במתקנים גרעיניים וצבאיים.

"שירות הבטחון עצר שני אזרחים אוקראיניים, שניהם אנשי צבא, שניסו להבריח אל מחוץ למדינה שני מיכלים ובהם דגימות דלק-טילים. הם הודו כי התכוונו למכור כמות משמעותית של הדלק למדינה זרה, לאחר מסירת הדגימות," אמר אמש אחד מדוברי הממשלה.

מכה נוספת לסוציאליסטים בצרפת: גם רוקאר פרש מהמירוץ לנשיאות

סקר של השבועון "ל'אקספרס": הנשיא הבא – בלאדור

פאריס (רויטר). – מכה נוספת לשמאל בצרפת. ראש הממשלה לשעבר, מישל רוקאר, הודיע אמש כי לא יציג את מועמדותו בבחירות לנשיאות באביב הקרוב. מסקר דעת קהל שיתפרסם השבוע בשבועון "ל'אקספרס" עולה כי הסוציאליסטים לא יצליחו לזכות בבחירות לנשיאות.

רוקאר הוזכר כאחד המועמדים הסוציאליסטיים האפשריים, לאחר שפרישתו בתחילת השבוע של נשיא הנציבות האירופית, ז'ק דלור, ניתצה את תקוות השמאל להמשיך ולהחזיק בכהונה הרמה.

"כבר עשיתי את שלי. אני ממתין למחליף," אמר רוקאר לעיתונאים בפרלמנט האירופי. עד לבחירות לפרלמנט האירופי ביוני, כאשר הוביל את המפלגה הסוציאליסטית לתבוסה והודח מתפקיד מנהיג המפלגה, נחשב רוקאר כמועמד הטבעי של הסוציאליסטים לרשת את מקומו של מיטראן. רוקאר כינה אמש את המפלגה הסוציאליסטית "תאונה היסטורית," ואמר כי החלטתו לפרוש מהמירוץ היא סופית.

השמאל בצרפת לא יוכל לשמור על הנשיאות בבחירות באביב הקרוב לאחר פרישתו של ז'ק דלור, כך עולה מסקר דעת קהל שפורסם אמש.

מתוצאות הסקר, העומד להתפרסם בשבועון "ל'אקספרס", עולה כי ראש הממשלה בלאדור יזכה בבחירות לנשיאות. 28 אחוז מהנשאלים אמרו כי יתמכו בסיבוב הראשון בבלאדור, ורק 17 אחוז אמרו כי יתמכו בשיראק. בסיבוב השני צפוי בלאדור לקבל למעלה מ-61 אחוז מקולות הבוחרים.

מועמד השמאל בעל הסיכויים הטובים ביותר לזכות בסיבוב הראשון, לאחר פרישתם של דלור ורוקאר, הוא שר התרבות, ז'ק לנג, שקיבל 15 אחוז.

ממסמכים סודיים שהותרו אמש לפרסום עולה:

צבא ארה"ב הציע ב-1954 לתקוף את סין בפצצות גרעין – אם תתקיף בהודו-סין

וושינגטון (עיר). – מפקדי הצבא האמריקאי תכננו התקפה גרעינית על סין בשנת 1954, במטרה להגן על דרום קוריאה ועל הצבא הצרפתי בהודו-סין מפני התוקפנות הסינית.

המטה המשולב של הפיקוד הכללי חשף את התוכניות שהופיעו במזכר סודי מה-17 באפריל 1954, שכותרתו היתה "ניתוח מהלך מבצעים אפשריים בקוריאה."

בהוראות שהועברו ליחידה שנודעה בשם "הוועדה המשולבת לתוכניות אסטרטגיות", המליצו מפקדי הכוחות הצבאיים על תוכניות מגירה, ורמזו כי הם "לא מתכוונים לבצע מתקפה גרעינית מסיבית נגד טריטוריות קומוניסטיות או האוכלוסיה שבהן."

"הכוונה היא למתקפות קונבנציונליות או גרעיניות, לפי הנדרש, נגד מטרות צבאיות בקוריאה ובמנצ'וריה המהוות בסיסי סיוע ישיר לקומוניסטים בפעולותיהם בקוריאה."

במסמך נאמר עוד, כי התוכניות יופעלו "במקרה של תוקפנות סינית קומוניסטית בהודו-סין", האיזור בו שוכנות היום וייטנאם, לאוס וקמבודיה.

המזכר פורסם כחלק מהשלב הראשון של פעולת הארכיון הלאומי לביטול הסודיות על מסמכים מסווגים. בהוראת הנשיא קלינטון, ישחרר הארכיון הלאומי לפרסום כ-44 מיליוני דפים של מידע שסווג כסודי.

המזכר נכתב 10 חודשים לאחר חתימת הסכם שביתת הנשק ב-26 ביולי 1953, שהביא לקיצה את מלחמת קוריאה. ביולי 1954 חתמו הצרפתים ואנשי הווייטמין הלאומנים על הסכם זנבה, לפיו נסוגו הצדדים לשני צדי האיזור המפורז בווייטנאם, בהמתנה לבחירות ומשאל עם בנושא האיחוד. הבחירות ומשאל העם לא התקיימו מעולם.

וורן כהן, מומחה ליחסי ארה"ב-סין באוניברסיטת מרילנד, אמר כי המזכר מהווה הוכחה לעובדה שהצבא האמריקאי לא היה מעוניין במעורבות במלחמה מקומית נוספת, נוסח מלחמת קוריאה. "הם לא רצו בהגבלות על יכולת הפעלת הכוח הצבאי האמריקאי. זו היתה החלטה בנוסח של 'לעולם לא יקרה דבר כזה שוב'," אמר כהן בראיון טלפוני.

חמישה הרוגים בפיצוץ במפעל כימי באיובה

איובה (עי"א.אפ.פי). – חמישה בני אדם נהרגו אמש בפיצוץ שאירע במפעל כימי, כ-16 ק"מ דרומית לסו סיטי שבמדינת איובה שבארה"ב, מסרו השלטונות.

הפיצוץ, שאירע במפעל הגדול ביותר של הממשלה לייצור דשן על בסיס חנקן, גרם גם לפצועים רבים והוציא מכלל שימוש ארבעה גנרטורים שהיו בקרבת מקום.

בעקבות הפיצוץ פונו מאות אנשים משמורה אינדיאנית, הנמצאת כ-15 ק"מ ממקום האסון.

נצחון למפלגת השלטון בבחירות בנמיביה

וינדהוק (עיר). – מפלגת השלטון בנמיביה, סוואפ"ו, זכתה בבחירות הראשונות שנערכו במדינה מאז עצמאותה. המפלגה זכתה ל-72.72 אחוז מקולות הבוחרים.

על פי הנתונים שמסר יו"ר ועדת הבחירות בבירה וינדהוק, זכתה מפלגת האופוזיציה הראשית, "הברית הדמוקרטית טורנהאל", ל-20.4 אחוז מהקולות.

הבחירות נערכו בימים רביעי וחמישי בשבוע שעבר.

שמונה הרוגים בהתנגשויות מאז תחילת השבוע

פונדמנטליסטים מצריים העלו באש רכבת אסירים והרגו שוטר

קהיר (א.פ. ועיר). – בהתנגשויות בין משטרת וצבא מצרים לבין קיצונים פונדמנטליסטים נהרגו אמש שוטר ופונדמנטליסט. מניין ההרוגים מאז תחילת השבוע בהתנגשויות עם הקיצונים הגיע לשמונה.

מוסלמים קיצוניים תקפו אמש רכבת שהובילה אסירים בדרום מצרים. בהתקפה נהרג שוטר אחד ונפצע אחר. הרכבת הועלתה באש בשעה שעמדה בתחנת הרכבת של נאג' חמדי. לטענת המשטרה, התוקפים לא ניסו לשחרר את תשעה האסירים הפונדמנטליסטים ששהו ברכבת עם אסירים אחרים.

מעט קודם לכן ירו שוטרים מצריים למוות באדם החשוד בהשתייכות לארגון קיצוני איסלאמי, במהלך פשיטה על מקום מסתור של הקנאים בבית קברות. הירי התרחש בחבל אסיוט, שעה שכוחות המשטרה יצאו לעצור חשודים בעיירה מאנפלוט. ההרוג, זיין גומעה עבד ראבו, היה כנראה מנהיג התא המקומי של ארגון הג'מעה איסלאמייה.

שישה חשודים נוספים נמלטו, אולם מהמשטרה נמסר כי אנשיה מצאו אקדח ורובה אוטומטי, השייכים לשוטר שנרצח באיזור בידי הקיצונים האיסלאמיים בחודש שעבר.

שלשום בלילה ירו אלמונים חמושים למוות בשלושה שוטרים מצריים באיזור לוקסור. דובר המשטרה הודיע כי האלמונים, ככל הנראה קיצונים איסלאמיים, תקפו תחנת משטרה בכפר מזיאת אל עייש, ירו בסמל ובשני השוטרים שהיו בבניין, ונמלטו.

מאז חודש מארס 1992 נהרגו במצרים יותר מ-530 איש בתקריות אלימות בין הקיצונים האיסלאמיים לבין כוחות הביטחון.

שר ההגנה הרוסי, פאבל גראצ'ב (במרכז), מבטא את הקו הקשוח של מוסקווה: אם לא יסכימו הצ'צ'נים להתפרק מנשקם תשתמש רוסיה בכל הכוח הדרוש לשם כך (צילום ארכיון: א.פ.)

עשרות עצורים בפשיטה של משטרת צרפת על מרכזי כת "מקדש השמש"

פאריס (א.פ.). – משטרת צרפת פשטה אמש על שלושה מקומות מסתור של כת "מקדש השמש", עצרה פעילים רבים והחרימה מסמכים, בתקוה לפתור את המיסתורין סביב הכת וסביב מותם האלים של 53 ממאמיניה.

עד אתמול אחרי הצהריים נחקרו ושוחררו 20 מ-42 העצורים. לא ברור האם הם יועמדו בעתיד למשפט, אולם המשטרה תפסה כמות גדולה של מסמכים, ספרים, וקלטות, בהן מתוארת הכת.

באוקטובר האחרון נמצאו בשווייץ ובקנדה 53 מאנשי הכת ללא רוח חיים, חלקם נמצאו כפותים וירויים.

בין העצורים ששוחררו נמצא גם כריסטיאן מרי לה גאל, רופאו האישי של הגורו של הכת ג'ורה, שנמצא ללא רוח חיים בבקתתו באוקטובר. לה גאל אמר לעיתונים כי המשטרה "מחפשת נואשות מניעים כלכליים" שיסבירו את הקורה בכת.

ג'ורה נולד באפריקה, חי במקומות רבים, ולמד אקופונטורה והומאופתיה. הוא הקים מרפאה באנמס, בגבול צרפת שווייץ, וייסד מספר חוות ביולוגיות.

המשטרה סיפקה פרטים מועטים בלבד על הפשיטה. מטרותיה היו שלושה מרכזים לא ידועים של הכת בווקלוז, שם החזיק לה גאל את מרפאתו, בבריטאני, ובאיזור פאריס.

מותם של 48 מחברי הכת בשווייץ וחמישה נוספים בקנדה נשאר עדיין בתחום המיסתורין. לא ברור האם מדובר בהתאבדות קולקטיבית, שנבעה מתנבואות האפוקליפטיות של ג'ורה, או ברצח המוני. 19 מבין ההרוגים בשווייץ היו בעלי אזרחות צרפתית.

אפאר (טבריה) בע"מ

בהתאם לתקנות ניירות ערך (הקצאת ניירות ערך בחברה רשומה שהוצעו שלא לציבור), התשנ"ב-1992, ובהמשך להודעה מיום 29.11.1994, ניתנת בזאת החברה הודעה מתוקנת כדלקמן:

1. מבוא

ביום 28 בנובמבר 1994 קיבל דירקטוריון החברה החלטה כי החברה תקצה ללא תמורה, 1,375,000 כתבי אופציה לא סחירים רשומים על שם (להלן: "כתבי אופציה"), וניתנים למימוש למניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחת לששה בעלי ענין בחברה ולארבעה עובדים של החברה. ההקצאה הפרטית לניצעים אושרה על ידי ועדת הביקורת של החברה ועל ידי הדירקטוריון שלה. ההקצאה כפופה לאישור אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי מניות החברה שתתכנס ביום 29 בדצמבר 1994.

ביום 24 ביולי 1994 נחתם הסכם בין החברה לבין כל אחד מהניצעים בדבר ביצוע תוכנית ההקצאה המתוארת להלן.

2. ניירות הערך המוצעים:

2.1 סדרה של 1,375,000 כתבי אופציה ניתנים למימוש למניות רגילות בנות -.1 ש"ח ע.נ. כל אחת נפרעות במלואן באופן שכל כתב אופציה ניתן למימוש החל מיום הקצאת כתבי האופציה ועד ליום 30.11.1998 למניה רגילה אחת בת -.1 ש"ח ערך נקוב בתמורה לתשלום במזומן של מחיר מימוש כדלקמן:

2.1.1 מחיר המימוש לכל כתב אופציה של 1,200,000 כתבי אופציה המוצעים במסגרת תוכנית ההקצאה הנ"ל לבעלי ענין בחברה מכח החזקותיהם (אפרים להב, ברוריה להב, ברוך אוציניק, אנטוני סטבינג, אריה קויפמן ושרן טרידינג) יהיה סכום השווה ל-95% מהמחיר הממוצע בבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ (להלן: "הבורסה") של מניה רגילה אחת של החברה בת 1 ש"ח ע.נ., וזאת ב-90 ימי המסחר שקדמו למועד המימוש.

2.1.2 מחיר המימוש של כל אחד מיתרת 175,000 כתבי האופציה המוצעים במסגרת תוכנית ההקצאה על פי דו"ח זה לניצעים שאינם בעלי ענין מכח החזקותיהם, יהיה בסך של -.3 ש"ח לכל כתב אופציה, צמוד למדד המחירים לצרכן בגין חודש אוקטובר 1994.

2.2 כתבי האופציה מוצעים לניצעים ללא תמורה.

3. הניצעים

3.1 החברה תקצה לכל אחד מהניצעים המפורטים להלן כתבי אופציה ניתנים למימוש למניות רגילות בנות -.1 ש"ח ע.נ. של החברה כדלקמן:

3.1.1 ניצעים שהינם בעלי ענין מכח החזקות.

הניצע	כתבי אופציה	הערות
אפרים להב	200,000	מנכ"ל החברה, דירקטור ויו"ר הדירקטוריון.
ברוריה להב	200,000	סמנכ"ל החברה, דירקטורית, בעלת ענין מכח החזקות בעלה, אפרים להב.
אריה קויפמן	200,000	דירקטור.
שרן טרידינג	200,000	שותפות בבעלות בחלקים שווים של שני תושבים זרים שאינם קשורים בבעלי ענין אחרים בחברה. אחד מהם הינו אנטוני סטבינג.
אנטוני סטבינג	200,000	בעל ענין בחברה מכח אחזקותיו בשרן טרידינג.
ברוך אוציניק	200,000	דירקטור. בעל ענין (לצורך חישוב המחיר עפ"י הנחיות הבורסה) מכח החזקותיו של אחיו, דוד אוציניק.

3.1.2 ניצעים שאינם בעלי ענין:

הניצע	כתבי אופציה	הערות
שמעון מאיר	100,000	עובד החברה.
סמיר שודי	25,000	עובד החברה.
סילבי שפירא	25,000	עובדת החברה.
יוחנן שטיינברג	25,000	עובד החברה.
סה"כ	1,375,000	

3.2 3.2.1 לפי מיטב ידיעת החברה, החזקות הניצעים בניירות ערך של החברה ליום 1.12.94 הינן כדלקמן:

הניצע	מניות	אחוז בהון ובהצבעה		
		בתאריך ההקצאה	לאחר מימוש כתבי האופציה	בדילול מלא*
אפרים להב**	2,073,760	21.92%	20.99	17.74
ברוריה להב**	1	-	1.84	1.56
אריה קויפמן	920,000	9.72%	10.34	8.73
שרן טרידינג***	920,000	9.72%	10.34	8.73
אנטוני סטבינג***	-	-	1.84	1.56
ברוך אוציניק	-	-	1.84	1.56
שמעון מאיר	-	-	0.92	0.78
סמיר שודי	-	-	0.23	0.19
סילבי שפירא	-	-	0.23	0.19
יוחנן שטיינברג	-	-	0.23	0.19
סה"כ	3,913,761	41.36	48.80	41.23

3.2.2 לפי מיטב ידיעת החברה, החזקות יתר בעלי המניות בניירות ערך של החברה ליום 1.12.94 הינם כדלקמן:

הניצע	מניות	אחוז בהון ובהצבעה		
		בתאריך ההקצאה	לאחר מימוש כתבי האופציה	בדילול מלא*
דוד אוציניק****	690,000	7.30	6.38	5.38
קופות הגמל של בנק לאומי לישראל בע"מ	251,226	6.89	6.01	5.19
קרנות נאמנות של בנק הפועלים בע"מ	976,080	10.33	9.01	8.13
ציבור	3,227,760	34.12	29.80	40.07
סה"כ	5,545,066	58.64	51.20	58.77

* בהנחה של מימוש כל כתבי האופציה המוצעים והמרת כל אגרות החוב (סדרה א') הקיימות בהון החברה.
** אפרים להב וברוריה להב הינם בני זוג.
*** אנטוני סטבינג הינו הבעלים 50% משרן טרידינג.
**** אחיו של ברוך אוציניק.

4. נימוקי הדירקטוריון בדבר עדיפות ההצעה הפרטית על הצעה לציבור:

הדירקטוריון החליט על ביצוע ההקצאה לניצעים בגלל תרומתם לפעילות החברה ורצון החברה לתגמל את הניצעים עבור תרומתם, לחזק את מעורבותם של הניצעים בחברה ובאופן זה לעודדם להמשיך ולתרום לפעילות החברה.

5. דירקטורים שהשתתפו בדיון:

5.1 בדיון בועדת הביקורת של החברה שאישרה את ההצעה וכן בישיבת הדירקטוריון שאישר את ההצעה השתתפו הדירקטורים: ה"ה פאיק גבאי ואשר יעיש (דירקטורים מטעם הציבור) ואהרון ויסמן.

5.2 למיטב ידיעת החברה, הדירקטורים בחברה המפורטים להלן: ה"ה אפרים להב, ברוריה להב, אריה קויפמן וברוך אוציניק, הינם בעלי ענין אישי בהקצאה הפרטית על פי הודעה זו.

6. האישורים הדרושים במועד ההנפקה:

6.1 ההקצאה לניצעים כפופה לקבלת כל האישורים הדרושים על פי כל דין ובכלל זה קבלת אישור הבורסה לרשום למסחר בה את המניות הרגילות שינבעו ממימוש כתבי האופציה המוצעים לניצעים;

6.2 הקצאת ניירות הערך לחלק מהניצעים כפופה לאישור אסיפת בעלי המניות של החברה, בשל היותם בעלי ענין בחברה;

6.3 הקצאת ניירות הערך לניצעים תיעשה מיד לאחר קבלת האישורים הדרושים בהתאם לאמור בסעיפים 6.1-6.2 לעיל, אך בכל מקרה לא לפני חלוף 30 יום מיום 30.11.1994.

7. כינוס אסיפה שלא מן המנין של בעלי מניות החברה

האסיפה הכללית שלא מן המנין של בעלי מניות החברה שנועדה ליום 29.12.1994 בשעה 16:00 במשרדה הרשום של החברה אשר על סדר יומה תעמוד לדיון החלטה בענין אישור ההצעה להקצאת כתבי האופציה לניצעים, על פי התוכנית המפורטת בהודעה זו, תתקיים במועדה.

תאריך: 13.12.1994

אפאר טבריה בע"מ

שוחט חתם על צו הפקעת קרקעות לחפירת מנהרת הכרמל

מאת דן הלוי

שר האוצר, בייגה שוחט, חתם שלשום על צו להפקעת מנהרת הכרמל וסלילת דרכי גישה אליה. המנהרה מיועדת לסלילת כבישים, כדי לחסוך לתנועת הרכב בין הכניסה הצפונית מזרחית בחיפה ("צ'ק פוסט") לבין מבואותיה הדרומיים בכיוון כביש החוף לתל אביב, את הצורך להשתלב בתנועה הפנימית של העיר חיפה. זה יהיה, אפוא, בבחינת "כביש עוקף חיפה" שמסלולו מתחת להר הכרמל.

הצו מפקיע 64 דונמים בכניסה הדרומית למנהרה העתידית בחוף הכרמל, 162 דונם בפתח רופין על הכרמל עצמו, ו־121 דונם בפתח הצפון־מזרחי בצומת הקריות. בסך הכל הופקעו 347 דונמים.

מינהל מקרקעי ישראל פסל 42 עסקות מכירת קרקע חקלאית

מאת דן הלוי

הוועדה לבחינת המשך ביצוען של עסקות לשיווק קרקע לבנייה לפי החלטות 533 ו־611 של מועצת מקרקעי ישראל, סיימה את הדיון בעוד 51 עסקות. הוועדה אישרה תשע עסקות, 42 עסקות לא אושרו.

מנהל מינהל מקרקעי ישראל, עודד וכסלר, אמר לאחר הישיבה, כי הוא מעריך, שתוך חודש תסיים הוועדה את עבודתה. עם סיום העבודה, תגיע הוועדה להפשרת עסקות המגלמות כ־20 אלף יח"ד ושטחים משמעותיים לשימושים אחרים.

כזכור, נזעקו שרי האוצר והשיכון בחודש אפריל השנה לנוכח גל של עסקות בין מושבים וקיבוצים ליזמים ומתווכי נדל"ן, למכירת קרקעות חקלאיות באזורי הביקוש לפי החלטות המינהל 533 ו־611. בהתערבות השרים, בייגה שוחט ובנימין בן אליעזר, הקפיאה מועצת המינהל החלטות אלה, ומינתה ועדה בראשות מנכ"ל האוצר, אהרון פוגל, לשנותן.

עבודת הוועדה והמלצותיה עוררו מאבק ציבורי חריף בין משרד האוצר לתנועות ההתיישבותיות בנוגע למעמד המתיישבים על קרקעות מינהל המוחכרות בידיהם לשימוש חקלאי. מאבק זה הסתיים בהחלטת ממשלה, שבעקבותיה קיבל המינהל את החלטה 666 במקום החלטותיו הקודמות. הוועדה לבחינת העסקות שנעשו לפני ההקפאה הוקמה בתוקף החלטה 666.

סלמי "צבריי" חודרים לתחום הנקניקים, הפסטרמה ומוצרי הבשר המעובדים. אלה יוצגו לראשונה במסגרת תערוכת "קיטקס" שנפתחה בגני התערוכה.

ישראל וקנדה פתחו במו"מ למיסוד הסכם אזור סחר חופשי ביניהן

מאת אמנון אמר

ישראל וקנדה סיימו השבוע את סיבוב השיחות הראשון למיסוד הסכם אזור סחר חופשי בין שתי המדינות. ממשרד התעשייה והמסחר נמסר אתמול, כי בסיבוב הדיונים הראשון סוכמו מרבית העקרונות של ההסכם העתידי. ההסכם עם קנדה נועד להקטין את הנזק שייגרם ליצוא הישראלי למדינה זאת כתוצאה מכינון הסכם נפט"א בין מדינות צפון אמריקה.

באותו הקשר פנתה ישראל למכסיקו בהצעה להקים גם אתה אזור סחר חופשי. בנוסף, מנהלת עתה ישראל משא ומתן כלכלי עם תורכיה ועם מדינות במזרח אירופה, במטרה לנטרל את השפעת ההסכמים שיש למדינות אלה עם האיחוד האירופי.

הבעיה העיקרית בדיונים עם קנדה היא מידת ההגנה שתינתן למוצרי חקלאות ישראליים. ממשלת קנדה הודיעה, כי היא מכוונת לפתוח את השוק הקנדי ליבוא מוצרי חקלאות מישראל, פרט לרשימת חריגים מצומצמת. בתמורה מבקשים הקנדים לפתוח את השוק הישראלי ליבוא מקביל מארצם.

ישראל מצידה הציגה בדיונים את הבעיות הכרוכות ביבוא שורה של מוצרים רגישים, כמו פירות, דגים, שמני מאכל ודגנים, עופות ומוצרי חלב, והבהירה כי לגבי מוצרים אלה יהיה צורך להגיע להסדר מיוחד.

בנוסף, יהיה צורך להסדיר את שיטות ההגנה על מוצרים חקלאיים אחרים, זאת במסגרת היטלים ומגבלות היבוא שעליהם סוכם במסגרת סיבוב אורוגוואי של הסכם גאט"ט.

פוטנציאל היצוא לדר' קוריאה ב־'95 – 190 מיליון דולר

מאת הדס נייפמן

פוטנציאל היצוא לדרום קוריאה בשנת 1995 מוערך ב־190 מיליון דולר. בשנת 1996 מוערך פוטנציאל היצוא בכ־230 מיליון דולר וב־1997 בכ־300 מיליון דולר. כך עולה מסקירה שערכה המחלקה הכלכלית במכון היצוא הישראלי.

בעריכת אומדן פוטנציאל היצוא עבור סקטור היצוא הישראלי נלקחו בחשבון ביתות תהליכי הצמיחה הכלכלית וכיוונם בקוריאה, גודל האוכלוסיה, אופי וקצב השתנות דפוסי הצריכה ותרבות הצריכה בקוריאה, וכן אומדני הגידול הצפויים בדרום מזרח אסיה ובקוריאה בפרט.

האומדן התחשב גם בתחזיות הערכות מוסדות כלכליים בכל עולמיים לגבי צמיחת הכלכלה הקוריאנית, תהליכים גיאופוליטיים והסרת החרם הערבי.

יהודה ברוך, הכלכלן הראשי של מכון היצוא הדגיש, כי השתנות האווירה במזרח התיכון תואמת במידה רבה את השינוי שחל במקביל בכלכלה הקוריאנית. תאומות זו מרמזות על עתיד אופטימי במיוחד לסחר הישראלי־קוריאני ובעיקר ליצוא הישראלי לקוריאה.

הרחבה נוספת של יצוא לקוריאה צפויה בתחומי הכימיקלים ומוצריהם ויצוא מוצרי ההייטק – בעיקר בתחומי התקשורת. גידול רב במיוחד צפוי ביצוא היהלומים לקוריאה לאחר התעוררות ניכרת שחלה במהלך שנה זו ובשנה שקדמה לה. למרות הירידה שחלה בשנת 1993 ביצוא ציוד רפואי, צופה הכלכלן הראשי של מכון היצוא התרחבות שוק זה השנה.

הוקם פורום מיוחד למנהלי כספים במפעלי התעשייה

מאת כתבנו הכלכלי

באחרונה הוקם פורום מיוחד למנהלי כספים במפעלי התעשייה, הכולל 350 חברים. כך מסר שוקי אברמוביץ, מנהל המחלקה לכלכלת תעשייה ועסקים בהתאחדות התעשיינים. הוא הוסיף, כי מטרות הפורום הן: ליבון נושאים המעסיקים את מנהל הכספים במפעל; דיונים בבעיות משק, כלכלה, כספים; יצירת קשר בלתי אמצעי בין קובעי מדיניות לבין מנהלי כספים – על מנת להכיר מקרוב את הבעיות, החסמים והצרכים של התעשייה.

מסגרת הפעילות בפורום תכלול מפגשים דו־חודשיים, ובמהלכם יימסרו עדכונים בתחומי הפעילות השונים של התעשייה. כל מפגש ייוחד לדיון בנושא מסוים בהשתתפות אנשי המפתח במשק בתחום הרלוונטי.

מרכז מפ"ם: לסיים את המו"מ על הסדר הקיבוצים!

מאת דן הלוי

מרכז מפלגת מפ"ם שדן ביום ראשון באולם צוותא בת"א על תקציב המדינה, קרא לנציגי המפלגה בכנסת ובממשלה להתייצב בראש המאבק לזירוז ההליכים להשלמת הסדר הקיבוצים, ולפעול לכך בכל האמצעים הפוליטיים העומדים לרשות המפלגה.

בדיון הסוער שכמותו לא נראה בישיבות מרכז מפ"ם, הביעו החברים דאגה נוכח המשבר המתמשך בתנועה הקיבוצית, עקב הדחיות בהשלמת הסדר חובות הקיבוצים. המרכז קיבל את ההחלטה בנושא זה ברוב דעות.

ח"כ חיים אורון, מזכיר התנועה, אמר כי יש בתקציב המדינה הקצבה להסדר הקיבוצים, ואם הוא לא יצא לפועל בשנה הבאה, הסיבה לא תהיה חוסר של מקורות תקציב אלא חילוקי דעות שונים.

בדיון על תקציב המדינה אמר אורון, כי בניגוד לכל הפרסומים על העלויות הגבוהות של ביטוח הבריאות החדש לאזרחי המדינה – העלויות יהיו שוות למשתכרים מתחת 10,000 ש"ח, אף תהיה הפחתה בעלות הביטוח.

בנושא אחר התקבלה החלטה לפעול לביטולן של ההטבות הניתנות עדיין להתנחלויות כאזורים מועדפים.

הירדנים מתעניינים בחוטרי תמר ישראליים ובעגבניות

מאת דן הלוי

בפגישה בין חברי ההנהלות במשרדי החקלאות של ירדן וישראל שהתקיימה שלשום במועצה האזורית בקעת בית־שאן, ביקשו הירדנים לייבא 10,000 חוטרים של עצי תמר מישראל, וכן לייבא עגבניות לתעשיית הרסק שלהם.

בפגישה השתתפו מנכ"ל משרד החקלאות, יונתן בשיא, והמנכ"ל הירדני, ראליב אבו ארזי, וחברי ההנהלות של שני המשרדים. בשיא הציג הצעות לשיתוף פעולה עם ירדן בנושא הדברת מזיקים ומחלות בבעלי־חיים. בשבוע הבא יבקרו חברי הנהלת המשרד הישראלי בראשותו של בשיא באירביד, שם אמורים הירדנים להשיב על הצעות ישראל לשיתוף פעולה.

הירדנים ביקרו בחוות על אפיקים ובהכמות מושב ירדנה. האורחים סיימו את הביקור בארוחת דגים משותפת על שפת הכנרת באווירה של הבנה והסכמה.

קרנות נאמנות

נכון ליום 13.12.94

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אב	12216.26	12136.01	161.11	1.35%
אבטקה	1555.11	1525.20	22.60	1.50%
אביר	152.09	151.15	1.03	0.69%
אגוז	791.85	776.64	-1.54	-0.20%
אגס	318.97	312.85	0.15	0.05%
אדם	800.60	785.95	11.54	1.49%
אורנים	86.30	84.49	0.12	0.14%
אורנים שקלה	102.79	102.32	0.16	0.16%
אופיר	413.56	410.95	0.56	0.14%
אוצר אג מדינה	108.74	106.72	0.14	0.13%
אוצר גמישה	67.93	66.75	0.52	0.79%
אוצר מניות	75.26	73.96	0.87	1.19%
אור	761.52	756.70	3.99	0.53%
אורלי	953.43	946.69	1.13	0.12%
אורין	158.95	155.90	-0.10	-0.06%
ארץ	2898.07	2841.58	8.74	0.31%
אחריות אג"ח מד	302.76	298.91	0.36	0.12%
אחריות גמישה	403.33	395.51	4.13	1.06%
אחריות מניות	268.33	262.92	3.65	1.41%
אחריות גדולה	201.54	196.07	-2.24	-1.15%
אחריות נפט ומח	169.99	166.36	1.35	0.82%
אחריות [illegible]	234.38	231.58	-0.50	-0.38%
אחריות טבה אג"ח	93.22	92.14	0.25	0.27%
אחריות תושב חוץ	56.99	55.71	1.79	3.31%
אטלס פקד	87.04	85.01	1.43	1.70%
איל 5	152.09	148.17	0.66	0.45%
איל 90	170.27	166.95	1.61	0.98%
אילנות בטוחה	105.81	105.13	0.06	0.06%
אילנות גלובוס	76.90	75.24	1.07	1.41%
אילנות כרים	136.80	135.67	1.98	1.48%
אילנות מעוף	124.84	124.23	1.83	1.50%
אילנות פיננסים	64.99	63.65	0.87	1.38%
אילנות שוקים	51.68	50.74	0.85	1.70%
אילנות תקשורת	55.68	54.60	0.55	1.02%
אימפקט גמישה	96.35	94.41	0.06	0.06%
איתן	234.18	229.81	1.29	0.56%
אלון	1540.99	1511.65	0.50	0.03%
אלונות ביטוח	61.64	60.47	0.90	1.50%
אלמוג	319.96	314.03	0.20	0.06%
אמיתא נדל"ן מניב	81.88	80.35	0.62	0.78%
אמירים קרן נאמנות	91.87	91.07	0.74	0.82%
אנליסט אג חברו	204.27	200.23	1.00	0.50%
אנליסט אג מדינה	297.07	292.84	0.44	0.15%
אנליסט אירופה	115.29	112.44	0.60	0.54%
אנליסט גמישה	504.13	491.71	5.94	1.22%
אנליסט מניות	783.18	762.68	12.17	1.62%
אנליסט תעשיות	242.56	236.52	3.82	1.64%
אסף	173.78	171.77	1.58	0.93%
אפיקים אג"ח	195.79	191.51	0.24	0.13%
אפיקים גמישה	129.99	127.00	0.57	0.45%
אפיקים חו"ל	118.65	115.72	1.56	1.37%
אפיקים מניות	205.64	201.80	2.35	1.18%
אפסילון אג חברות	100.51	100.11	0.40	0.40%
אפסילון אג מד	142.14	141.63	0.10	0.07%
אפסילון מניות	149.59	145.88	1.64	1.12%
ארז	233.26	230.48	3.94	1.73%
אש	592.89	580.87	6.59	1.15%
אשל	531.26	520.92	1.06	0.20%
אתגר	109.53	107.50	1.53	1.44%
אתרוג	735.36	733.28	2.97	0.41%
בדולח	615.59	611.94	8.51	1.41%
בונד	132.00	130.10	0.71	0.55%
בורסיון גמישה	67.76	67.21	0.59	0.88%
בטוחה גג פלוס	129.36	127.41	1.82	1.44%
בטוחה אג"ח מדינה	1662.99	1660.27	0.06	0.00%
בטוחה אג"ח	2220.96	2191.20	9.48	0.43%
בטוחה גמישה	2015.16	1990.36	9.52	0.48%
בטוחה חו"ל	112.45	111.64	0.19	0.17%
בטוחה מניות	3496.70	3446.34	55.60	1.64%
בלוך־רוטשטיין גמישה	111.67	109.75	0.64	0.59%
בסט	140.23	138.32	1.25	0.91%
ברון	153.07	150.16	2.08	1.41%
ברוש	2235.78	2202.16	12.42	0.57%
בריאות	56.76	55.87	0.91	1.65%
ברק	1652.09	1616.55	15.32	0.55%
גביש	4693.77	4606.62	23.93	0.52%
גבע	299.05	294.99	0.65	0.22%
גרין	497.67	493.02	1.48	0.30%
גיא	463.63	457.31	2.79	0.61%
גל	74.82	73.83	0.83	1.14%
דובדבן	1775.25	1763.14	22.95	1.32%
דוברת שרם אג"ח	110.75	108.96	0.52	0.48%
דוברת שרם גמיש	117.33	114.54	1.10	0.97%
דוברת שרם כרמ	91.10	89.23	1.48	1.66%
דוברת שרם מניות	72.53	70.94	1.02	1.44%
דוכס	169.25	166.32	-0.05	-0.03%
דולב	665.38	660.68	-1.62	-0.27%
דולר	153.11	160.72	0.63	0.41%
דותן	786.85	772.59	3.21	0.42%
דקל	1993.10	1945.58	25.77	1.34%
הדס	1596.74	1529.43	22.31	1.43%
הון פקן	69.33	66.06	1.15	1.72%
הוק	115.57	113.06	0.35	0.31%
הייטק 92	192.21	190.62	0.99	0.52%
היובל	152.87	151.20	2.45	1.65%
הילה	371.84	370.56	-0.20	-0.05%
המרה	845.96	836.56	3.59	0.43%
הראובן לביא	165.97	163.80	0.46	0.28%
זהר	350.45	345.71	0.24	0.07%
זיו	434.09	428.12	0.26	0.06%
זנגר ברנע פיננשל	87.09	85.51	1.03	1.23%
זיק	325.53	317.65	5.36	1.71%
זלר אבלמן מטר	96.94	96.18	0.31	0.32%
חו"ל	190.86	186.38	0.89	0.48%
חליפין	330.73	327.90	-0.27	-0.08%
חלמיש	237.78	235.09	0.41	0.17%
חץ	371.08	370.15	-0.47	-0.13%
טופז	309.02	302.49	0.88	0.29%
טל	13201.22	13037.44	107.72	0.83%
טנדר	96.58	95.60	0.31	0.33%
טרנט 5	132.28	130.15	0.04	0.03%
יבל	516.55	506.91	0.47	0.09%
יהלום	791.19	776.62	10.64	1.39%
יוזמה	166.91	163.71	0.63	0.39%
ילד אג"ח מדינה	103.97	102.16	0.12	0.12%
יסודות	2302.08	2255.51	35.24	1.59%
יעד	185.70	187.13	0.32	0.17%
יעד גמישה	73.50	72.74	0.43	0.60%
יער	71.75	71.23	0.76	1.29%
יערה	406.55	399.03	-0.17	-0.04%
ישראל אמריקה	119.65	116.79	2.20	1.91%
כוכב	121.29	120.45	1.86	1.56%
כימיקלפקו	77.10	76.61	1.67	2.23%
כללי אג"ח מד	339.58	333.65	0.47	0.14%
כללי איל 50	103.39	101.95	1.29	1.27%
כללי איל 25	146.02	144.72	2.15	1.50%
כללי איל אג	142.32	141.04	0.55	0.39%
כללי גמישה	920.18	901.90	7.69	0.86%
כללי זמינה	107.20	107.01	-0.09	-0.08%
להק אנטיה	112.61	111.64	1.60	1.43%
להק אנפה	213.95	212.13	2.37	1.13%
להק אנקור 5	621.37	666.57	8.22	1.37%
להק הוכינט	540.41	530.52	5.23	1.00%
להק זמיר	609.70	599.55	7.90	1.36%
להק חותית	437.48	429.41	-	[illegible]
להק יסעור	114.72	113.93	0.02	0.02%
להק כחל	297.77	296.53	0.88	0.30%
להק סלעית	108.05	106.07	0.98	0.94%
להק סנונית	456.84	452.88	-0.30	-0.07%
להק עפרוני	412.96	405.39	0.55	0.13%
להק צופית	510.76	501.29	2.10	0.42%
להק קוסמוס	101.63	100.26	-0.04	-0.04%
להק רום	70.39	68.57	1.74	2.60%
להק שנשוג	70.15	68.56	1.02	1.50%
להק שחף	151.58	146.79	0.22	0.15%
להק שלדג	173.09	172.23	0.42	0.24%
להק שקסטי	136.96	134.54	1.54	1.16%
להק תור	289.44	286.95	4.03	1.42%
להק תירזות	57.63	57.28	1.15	2.05%
למשקיע	385.39	381.06	2.48	0.65%
לפיד	1317.80	1292.25	23.20	1.83%
לשם	1070.93	1058.85	1.48	0.14%
מבחר	397.00	393.22	0.08	0.02%
מבטח	1211.13	1199.45	3.13	0.26%
מבנה	283.55	280.91	1.78	0.64%
מבריק	211.35	206.93	3.09	1.51%
מגד	685.34	676.89	0.53	0.08%
מגדל זהב מניות	56.21	55.10	0.71	1.31%
מגוון	1393.20	1379.86	5.44	0.40%
מגזר פיננסי	75.65	74.95	0.87	1.18%
מד דיקלה	103.72	102.72	0.57	0.56%
מד מעוף	128.14	127.21	1.95	1.56%
מטריאל	111.21	109.82	-1.61	-1.45%
מור	1088.06	1077.93	13.88	1.30%
מוריה 5	122.89	120.94	2.16	1.82%
מזון	87.28	86.00	1.03	1.21%
מזרחי איל	75.30	74.82	0.92	1.24%
מזרחי אייל אג"ח	77.25	76.27	0.40	0.53%
מטח	171.04	167.63	4.00	2.44%
מיטב אג"ח מד	3461.12	3430.53	8.94	0.26%
מיטב אופציות	45.86	45.41	1.17	2.66%
מיטב גמישה	1581.19	1566.76	29.71	1.93%
מיטב מטרח	215.00	213.15	0.09	0.04%
מיטב מניות	154.35	152.64	3.11	2.07%
מימד	312.08	309.15	0.47	0.15%
מירב	109.53	108.98	0.43	0.39%
מכלול	510.83	501.40	7.83	1.59%
מלכרית	204.22	201.90	1.34	0.67%
ממון	188.80	186.96	1.11	0.60%
ממוף	120.40	118.18	1.92	1.66%
מעוף	2314.73	2292.24	8.78	0.38%
מעופים גמישה 50	104.26	102.41	0.88	0.86%
מעיין	1023.44	1013.66	1.15	0.11%
מעלה מעוף ערך	121.37	119.12	1.79	1.49%
מפתן	85.72	84.90	1.03	1.23%
מקשה	876.95	869.23	0.06	0.01%
מרווח	447.12	442.91	0.65	0.15%
מרום צ'קן אג"ח	104.88	103.32	0.10	0.10%
מרום	4317.37	4276.38	6.70	0.16%
מרכזית אג"ח מדינה	96.58	95.60	-0.01	-0.01%
מרכזית מניות	59.40	58.89	0.67	1.16%
מרכזית מעריף	120.98	120.65	1.89	1.59%
מרץ	338.17	335.10	4.07	1.23%
משאבי טבע	61.71	60.53	0.29	0.48%
משתנים	223.06	222.33	2.36	1.07%
נגה	561.35	553.69	3.23	0.59%
נוף	284.43	282.46	3.51	1.26%
נחשון	77.72	0.00	-	-
נטיף	1357.67	1342.18	16.62	1.25%
נילי	742.81	732.61	9.43	1.30%
נסיכה קונטיננטל	52.22	51.26	0.64	1.25%
נץ	195.15	194.57	0.73	0.38%
נשואה אגח חברות	122.82	121.94	0.52	0.43%
סטלה	255.49	250.73	0.46	0.18%
סיגמא גמישה	80.61	79.73	0.79	1.00%
סיון	143.95	141.96	1.31	0.93%
סימודין אג"ח	118.39	116.22	1.03	0.90%
סלע	991.12	982.35	1.39	0.14%
סער	136.96	134.34	1.43	1.06%
ספנות אג"ח ק	105.97	105.62	0.03	0.03%
ספנות קרן מניות	64.84	64.61	0.82	1.28%
עדיף	99.04	98.42	1.87	1.93%
עומר	153.42	150.53	1.20	0.81%
עדית	2979.98	2945.60	20.20	0.69%
עמידה 10	122.49	121.09	1.59	1.33%
עמידה אמריקאית	62.05	61.10	0.98	1.63%
עמידה יצוא	61.13	60.39	0.72	1.20%
עמידה כוללת	161.00	159.15	0.60	0.38%
עמידה מעוף	132.72	131.56	1.95	1.50%
עמידה משולבת	173.78	172.49	2.06	1.21%
עמיכל אג"ח	94.53	93.71	0.45	0.48%
ענבל	131.34	131.01	0.03	0.02%
ענבר	132.24	129.76	0.18	0.14%
ערמון	152.51	149.60	0.01	0.01%
פיא	5493.94	5390.57	43.18	0.81%
פיא 2000	56.14	54.95	0.80	1.48%
פיא זינוק	51.42	50.45	0.76	1.52%
פיא מעוף	122.77	122.00	1.82	1.52%
פיא עולמית	69.04	67.39	0.79	1.18%
פיא פריים	96.01	94.57	-0.06	-0.06%
פיניר אג חו"ל	95.93	92.63	-0.22	-0.24%
פיל	211.44	206.87	0.15	0.07%
פנתר	405.84	402.23	2.07	0.52%
פסגות 50	202.28	199.64	2.04	1.03%
פסגות גמיש	400.78	393.23	3.71	0.95%
פסגות חו"ל	93.03	90.77	0.57	0.63%
פסגות יציב	402.56	400.01	2.22	0.56%
פסגות כל חודש	103.22	101.35	-0.11	-0.11%
פסגות כל רגע	141.39	140.93	-0.05	-0.04%
פסגות לימים	208.94	207.17	2.66	1.30%
פסגות מבט לשלום	85.30	83.74	1.31	1.60%
פסגות מדד	376.59	376.23	-0.04	-0.01%
פסגות מטרח	374.70	366.91	0.36	0.10%
פסגות מלכיר	322.35	319.48	-0.13	-0.04%
פסגות מניות	552.23	539.03	6.63	1.25%
פסגות משולבת	423.52	415.74	2.31	0.56%
פסגות עולם	118.65	115.97	0.44	0.38%
פסגות על קרן	60.16	58.92	1.02	1.76%
פסגות פוקוס	64.37	63.20	0.27	0.43%
פסגות תאגידים	373.50	366.83	0.57	0.16%
פריצה	83.32	79.62	2.26	2.94%
צבר	223.81	219.54	-0.83	-0.38%
ציק	262.83	261.52	0.79	0.28%
ציון משאבים כרים	89.59	89.01	1.60	1.84%
צמיר	3257.03	3234.50	8.12	0.25%
צמיחה אג"ח מד	1420.26	1411.77	2.63	0.19%
צמיחה גמישה	2170.94	2156.61	16.83	0.79%
צמיחה יצוא	170.75	169.44	2.73	1.63%
צמיחה מניות	431.49	428.71	6.62	1.57%
קלע	594.40	591.44	6.14	1.05%
קפיטל חו"ל	95.13	93.65	0.49	0.53%
קפיטל מניות	71.75	70.78	1.40	2.03%
קשת	312.41	306.59	0.56	0.18%
רותן	135.51	134.64	0.02	0.01%
רימון	349.84	349.29	-0.42	-0.12%
רקע 90	223.01	216.35	2.55	1.18%
רשף	389.11	360.97	1.59	0.42%
שביט	489.31	453.78	-0.03	-0.01%
שחר	161.39	160.27	0.05	0.03%
שירה	1802.40	1790.49	16.[illegible]	0.91%
שמירה קס	96.65	0.00	-	-
שמיר	1056.43	1037.61	2.26	0.21%
שסק	637.15	624.88	8.60	1.43%
שפע	187.09	185.46	0.46	0.25%
שקד	252.75	267.91	-0.04	-0.02%
תאנה	1057.02	1036.57	7.50	0.73%
תבל	878.89	867.31	5.60	0.65%
תדהר	2182.51	2171.21	16.13	0.75%
תוכנה ותקשורת	73.70	72.92	0.85	1.18%
תמוז	110.63	109.80	1.85	1.71%
תמריץ	69.78	68.49	0.90	1.32%
תנופה	280.56	275.21	0.61	0.22%
תפוז	768.58	753.80	0.13	0.02%
תפוח	514.57	510.71	-0.11	-0.02%
תרשיש	149.95	147.20	0.31	0.21%
תשורי	1413.42	1403.03	11.82	0.85%

* [illegible]

ועדים ועובדים / אפרים דוידי

שביתה במפעלי "נשר"

שביתה פרצה אתמול בשעות אחר הצהריים במפעלי "נשר" ברחבי הארץ. העילה: פתיחה של קו ייצור חדש ללא הסכם עם הוועדים. בקו החדש אמורים לעבוד 40 עובדים חדשים. השובתים במפעלים הם עובדי הייצור.

מדובר על כ־500 עובדים מתוך כלל 678 עובדי החברה. מהנהלת "נשר" נמסר אמש: "אנו מביעים פליאה מצעדם של הפועלים". ההנהלה קראה להם לשוב לעבודה סדירה. עוד מסר דובר ההנהלה, כי בחברה קיימים הסכמי שכר ועבודה חתומים ותקפים עד סוף מרץ 1996.

עובדות על סרטן השד

עובדות עיריית ירושלים התכנסו אתמול באולם מועצת העירייה לשמוע הרצאה בנושא סרטן השד: הגילוי, התיפקוד וההתמודדות עם המחלה והריפוי. המיפגש נערך ביוזמתן של שולה זקן, יועצת בבירה לראש העיר, ועינת הופמן, חברת המועצה מטעם מרצ, אשר קיבלו לא מזמן מכתב מעובדת עירייה לשעבר, בתיה שאולי ז"ל, שחלתה בסרטן השד ונפטרה לא מכבר.

ד"ר חיה קטן שהתמחתה בנושאי סרטן השד, קראה לעובדות העירייה להיבדק בצורה יסודית ושיטתית ובתדירות רבה. לאחר ההרצאה הוקדש זמן בנושא ונשאלו שאלות. היה זה מפגש ראשון בסדרת מפגשים שייערכו עם עובדות העירייה מדי פעם בנושאים בריאותיים שונים.

נלחמים בעבודת ילדים

בבירת מצרים מתקיים השבוע סמינר ראשון מסוגו – הסמינר הראשון בעולם הערבי נגד עבודת ילדים. בסמינר לוקחים חלק מומחים ואנשי איגודים מקצועיים מאירופה ושורה ארוכה של מדינות: מצרים, ירדן, סוריה, לבנון, טוניסיה ומרוקו.

לסמינר, בחסות "ארגון העבודה העולמי", מטרה ברורה: להפסיק עם העסקת הילדים, שעל פי אמנות בינלאומיות אסורה לילדים מתחת לגיל 14. אחד מראשי ארגון העבודה העולמי, פאור סייג, המשתתף בסמינר, תקף את ממשלות ערב המבכרות להקל ראש בתופעה. מחקרים מעטים הוצגו בסמינר. על פי אחד מהם, במצרים עובדים כ־31 אחוז מהילדים בגילאים 6 עד 14.

על פי נתונים מ־1986, אחד מכל ארבעה ילדים בתימן, בגילאים 10 עד 14, עובד. אנשי איגודים מקצועיים בסמינר תקפו את הממשלות המנסות להסתיר את התופעה. "במקום לפרסם נתונים או לחקור את המצב לאמיתו, הממשלות מעדיפות להתעלם ממנו".

"רוזמאונט" מתעניינת בשת"פ עם חברות מישראל

מאת הדס נייפמן

חברת רוזמאונט מארה"ב, העוסקת בציוד ומיכשור למדידה ובקרה, פנתה לאגף המתכת והחשמל בהתאחדות התעשיינים, במטרה לאתר מפעלים המייצרים חלקים העשויים מפלדה בחישול ועיבוד שבבי, יציקת שעווה מנירוסטה, עיבוד חלקים, ייצור ברגים ועוד.

האגף פועל בימים אלה לאיתור יצרנים ישראלים בעלי הטכנולוגיות המתאימות. חיליק אסיה, מנהל אגף המתכת והחשמל בהתאחדות התעשיינים, שמסר על כך, ציין כי היקף מכירות חברת רוזמאונט מוערך בכשני מיליארד דולר.

לדעתו, שיתוף הפעולה עם חברת ענק אמריקאית יתן תנופה למפעלים רבים בתעשיית המתכת והחשמל.

"אספקת אנרגיה בכמות ובאמינות הרצויה"

מאת כתבנו הכלכלי

בישיבת ועדת הכספים של הכנסת הציג שר האנרגיה והתשתית, משה שחל, את יעדי משרדו לשנת 1995. היעד המרכזי בתחום האנרגיה הינו ניתוב משק האנרגיה למסלול שיבטיח אספקת אנרגיה בכמות ובאמינות הרצויה במקומות ובמועדים הנדרשים בעלות כלכלית ובעלות תחרותית וסביבתית מינימלית, והתאמת משק האנרגיה לשינויים ולאפשרויות הנפתחות בתהליך השלום.

בתחום התשתית: יצירת בסיס מדעי וטכנולוגי לשימוש נכון במשאבי הטבע של ישראל, ייזום וליווי הפעולות הדרושות כדי לבצע זאת.

הפעולות העיקריות בשנת 1995 לפי תחומי הפעילות של המשרד: ● משק החשמל: היערכות לגמר הזיכיון הכנסת יצרנים פרטיים למערכת החשמל, בהספק כולל של 900 מגאוואט, קידום וחיבור רשתות החשמל של ישראל, ירדן ומצרים. ● תשתית: ביצוע בדיקות בנושאים הקשורים עם שיחות השלום והאוטונומיה, לרבות בדיקת ייתכנות תעלת הימים. יצירת בסיס נתוני תשתית ארצי – מיפוי כל קווי התשתית בארץ והכנסתם למסד נתונים.

● משק הדלק: השלמת השינויים המבניים שיאפשרו תחרות בכל ענפי משק הדלק. ● הקמת מנהלת גז טבעי. ● גז פחממני מעובה – הגברת התחרות העסקית וצמצום מעורבות הממשלה למעט בנושאי תקינה בטיחות ואיכות הסביבה. ● מחקר ופיתוח: עידוד מחקר ופיתוח התורם לצמצום עצימות האנרגיה בייצור ובצריכה ומעבר לאנרגיה מקומית ואנרגיות חלופיות (כגון פצלי שמן ואנרגית השמש).

השר שחל התייחס בדבריו לשאלות שהופנו על ידי חברי הוועדה בנושאים שונים הנוגעים לתחום אחריותו. ח"כ גדעון שגיא ואבי יחזקאל ביקשו התייחסות להעתקת מתקני גלילות למתקן באזור בור. המתקנים המיועדים מודרניים ומתקדמים ובתכנונם, נלקחו בחשבון אילוצי איכות הסביבה. רמת הבטיחות תהיה גבוהה ביותר ומיכלי הגז יוטמנו מתחת לפני הקרקע במקום רחוק מאזורי מגורים. התוכנית תוצג בפני הממשלה בקרוב.

בתשובה לח"כ גדעון שגיא שהביע אי־אמון בתהליך המכרזים של חברת החשמל אמר השר שהוא איננו מתערב במכרזים.

הוא נפגש עם החברות המסתנפות למשרד אחת לחודש מקבל דיווח ומעיר הערות. לחח"י יש מערכת בקרה של הדירקטוריון. בנושא הספציפי שאליו התייחס ח"כ שגיא לחח"י היה ניסיון מר בעבר עם החברה האמריקאית שסיפקה ציוד ולכן החליטו לא לחתום איתם חוזה.

בתשובה לח"כ יוסי ונונו בנושא תעלת הימים טען השר, שבמשרד האנרגיה הצטבר חומר רב בנושא התעלה ולכן לא כדאי לקחת גופים חיצוניים. יש צורך לעשות בדיקה אקולוגית שתבדוק את השפעת תעלת הימים על הרכב מי ים המלח.

● טורבינות גז: השר מסר שבסביבות מרץ אפריל 1995 תונח אבן הפינה על פי נתוני החברה הצרפתית SOFREGAZ שהמליצה על גיוון המקורות ל־50% פחם ו־50% גז. בתהליך הבנייה יועסקו כ־5,000 איש וההקמה תארך כ־4–4.5 שנים. התרומה למשק הלאומי ולתעסוקה תהיה משמעותית. ● הרפורמה במשק הדלק: על פי הנתונים יהיה חיסכון של כ־100 מיליון דולר בשנה. בעלי התחנות עדיין מתעקשים לא להביא את הרפורמה לידי מימוש ולכן הרפורמה חלקית. מחיר הבנזין נקבע בהתאם למיקום. בדומה למשל במקום שבו מרוכזות תחנות רבות יש תחרות.

בתחום המשפטי משרד האנרגיה בשיתוף עם יו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת, גדעון פת, מעבירים נוסח של החוק. השר מאמין שעד סוף 1995 יועבר החוק. בנושא חיפושי הנפט מדיניות המשרד הבאה ליותר קידוחים והשקעות גדולות. הקידוחים הימיים מול חופי הרצליה היו יקרים והראו סימני גז ונפט אך לא בכמויות מסחריות. הקידוח הימי השלישי ממשיך.

ישראל כנמל מעבר מהמפרץ לאירופה: בפגישות שקיים השר עם נציגים מכווית ומדינות המפרץ העלה הרעיון שישראל תשמש כאזור מעבר מהמפרץ לאירופה. יוקם אזור סחר חופשי בנפט כדוגמת נמל רוטרדם. ועדה בראשות חיים שטסל תבדוק את הנושא.

חוק תשתית: דרוש חוק תשתית המחייב את מנהלי צינורות התשתית לתחזק אותם ולהיות אחראים לציבור. משרד האנרגיה מבצע כיום על חשבונו מיפוי קווי תשתית באזור נמל חיפה כבסיס למאגר מידע ארצי על מנת לאפשר קבלת כל הפרטים הדרושים לגבי הצנרת בארץ. המשרד תומך בחוק תשתית, אולם צופה קשיים רבים.

שוקי ההון בעולם / ביל כספי

מדדים כלכליים טובים בארה"ב אינם משפיעים על שוקי ההון

אתמול פורסמו כמה מדדים כלכליים טובים בארה"ב. מדד המחירים היצרניים עלה ב־0.50 אחוזים בנובמבר, ואילו המכירות הקמעונאיות עלו ב־1.20 אחוזים, גם זה בנובמבר.

מדד המחירים היצרניים ללא מזון, שנחשבים למוצרים בלתי יציבים, עלה ב־0.10 אחוזים בלבד. מדובר במשק שנמצא בצמיחה ללא השפעות אינפלציוניות מזיקות. אך למרות המדדים הכלכליים הטובים הביקושים לדולרים היו מאכזבים, מטום שקיבתם של הסוחרים והמשקיעים גורמים לשווקים לפעול בצורה מעוותת.

אתמול ירד הדולר לשפל יומי של 1.5695 מארק, 1.3291 פר"ש ו־5.40 פר"ץ. עם זאת, הדולר עלה לעומת הלי"ש והין שהיו חלשים מאוד. בשוקי ניירות הערך בעולם היו אתמול ביקושים קלים למניות אמריקאיות, בגלל הביקוש הרב שיש לאגרות חוב, שגורר כלפי מעלה את הביקוש למניות.

בשעות הצהריים עלה מדד הדאו ג'ונס ל־3,724.42 נקודות, עלייה חצי יומית של 6.05 נקודות, ואילו מחיר אגרת חוב ארוכת טווח של ארה"ב עלה ל־99.28 נקודות, עלייה של 0.15 נקודות.

ביקושים היו אתמול גם למניות הישראליות הנסחרות בניו יורק, ועל פי מה שנקבע בשוק מדדי המניות העתידיים בשיקאגו עלה המדד שלהן ל־99.60 נקודות, עלייה חצי יומית של 0.86 נקודות. בשוקי ניירות הערך האחרים בעולם היו ביקושים בלונדון ובהונג קונג. זה האחרון – משום הירידות התלולות שהיו שם בימים האחרונים.

זירמת הפרים הישראליים – להיט עולמי

מאת דן הלוי

ישראל תייצא 100 אלף מנות זירמת פרים לקזחסטאן. העסקה התאפשרה לאחר פגישה של מנהלי השירותים הווטרינריים של ישראל וקזחסטאן שבה הוסרו ההגבלות הווטרינריות על היצוא. הזירמה הישראלית תשמש להשבחת עדרי הבקר לחלב של קזחסטאן. זירמת הפרים תיוצר על־ידי השירות להזרעה מלאכותית שליד חפץ חיים. תקופה הקרובה יתבצע יצוא גם לברזיל, טורקמניסטאן וייתכן שגם לסין.

מנהל השירותים הווטרינריים במשרד החקלאות, פרופ' ארנון שמשוני, מסר, שלישראל מגיעות פניות רבות מכל רחבי העולם לאספקה של זירמה, בשל התנובה הגדולה של הפרה הישראלית, הנחשבת לגבוהה בעולם.

פרה ישראלית ממוצעת מייצרת בשנה כ־10 אלפים ליטר חלב המכיל 292 ק"ג שומן ו־287 ק"ג חלבון. לשם השוואה הפרה ההולנדית מניבה כ־7,500 ליטר בלבד עם 325 ק"ג שומן ו־251 ק"ג חלבון.

בורסה / איתן יעקבסון

עליות במניות בציפייה לדחייה או ביטול מס הבורסה

אתמול נרשמה מגמה של עליות שערים בשוק המניות בציפייה לדחייה או ביטול של מס הבורסה עם שובו של ראש הממשלה לארץ. העליות הוסברו גם בציפיות המשקיעים לכינון עסקת חבילה חדשה במשק.

במהלך המסחר היתה התמתנות מסוימת בעליות השערים עקב חששות המשקיעים מפני מדד גבוה שיפורסם ביום חמישי בגין נובמבר. לקראת סוף המסחר התחזקו העליות עקב רכישות של גופים מוסדיים ומנהלי תיקים. מבין המניות הכבדות בלטה בעלייה מרשימה מניית אוסם בציפייה להתרחבות בפעולות החברה.

מדד המשתנים נקבע בסיום המסחר על 174.06 בעלייה של 1.52%. מדד המעו"ף נקבע בסיום המסחר על 174.61 בעלייה של 1.58%. בכר"מ נרשמה מגמה של עליות.

פעילים אופטימיים בשוק המניות צופים אווירה חיובית ועליות שערים עד סוף השנה גם במקרה שהמס יופעל מראשית 1995 וגם במקרה שהפעלתו תידחה. פעילים אלה טוענים, שאם המס יופעל יש לצפות לקניות של משקיעים שיהיו מעוניינים ברמת שערים גבוהה כבסיס למס בסוף השנה.

כן הם טוענים, שאם המס יידחה או יבוטל הדבר עשוי לגרום לתיקון כלפי מעלה משום שרמת המחירים הנוכחית לוקחת בחשבון את הטלת המס. בשוק אגרות החוב הצמודות למדד נרשמה מגמה של ירידות קלות.

במק"מים נרשמה יציבות. צמודי הדולר נסחרו בירידות מתונות המלמדות על היעדר ציפיות לפיחות משמעותי בסוף השנה ובמסגרת עסקת חבילה.

פרס לבנה"פ בתחרות פרסי מרקורי

מאת כתבנו הכלכלי

במסגרת תחרות פרסי מרקורי הבינלאומית הנערכת מדי שנה בארה"ב, זכה בנק הפועלים במדליית הכסף (פרס שני) לשנת 1994. התחרות מציינת ומכבדת מצוינות בתחום יחסי ציבור ותקשורת ומאורגנת על ידי האקדמיה הבינלאומית למדע ואומנויות בתקשורת.

1994 היא השנה השמינית ברציפות בה מתקיימת התחרות בהשתתפות מאות מתחרים מכל רחבי העולם ומטרתה לעודד הישגים ומצוינות בתחום יחסי הציבור בין חברות גדולות, חברות פרטיות, מלכ"רים ומוסדות ממשלתיים. בנק הפועלים זכה בפרס עבור חוברת התדמית של הבנק שהופקה בשפה האנגלית. הפרסים יוחלקו בטקס חגיגי בניו יורק ב־19 בינואר 1995.

שיבושי עבודה בנמל חיפה

מאת אודי שרון

שיבושי עבודה נגרמו אתמול בלילה בנמל חיפה, לאחר שעובדי מחלקת ים, עגינה וגוררות, סירבו לפרוק אוניות. הסיבה: סקטור הנתבים החליט להפר את הסכם העבודה ובמקום לשגר לים שני נתבים במשמרת לילה, הוא שיגר נתב אחד בלבד. בתגובה החליטו עובדי מחלקת הים שלא לצאת לעבודה.

לנמל הוזעק ליאון ברמרגי, מחזיק תיק הנמל בהסתדרות במרחב חיפה, שניסה לתווך בין הצדדים. בינתיים עוכבה פריקתן של שלוש אוניות משא. במהלך ויכוח סוער טען נציג הנתבים, שהוא אינו מעוניין לנהל מו"מ עם נציג ההסתדרות בחיפה, מכיוון שהוא חבר ותומכים על הסכם עבודה קיבוצי עם נציג ההסתדרות בוועד הפועל בתל אביב. רק בעקבות משא שתדלנות, הסכימו עובדי מחלקת הים לחזור לעבודה סדירה.

בעקבות התקרית, ביקש יו"ר המרחב, ברוך זליק, מיו"ר האגף לאיגוד מקצועי, ח"כ עמיר פרץ, שיעביר גם את סקטור הנתבים בנמל חיפה לטיפול ההסתדרות במרחב, בדומה לשאר הסקטורים במקום עבודה זה.

עמדה / לוי מורב

"מהקלפי יצא חפוי מי שהגה רעיון המיסוי"

הטלטלה סביב הטלת מס על הבורסה לא חדלה, גם אחרי שהכנסת אישרה אותו בקריאה שנייה ושלישית. מהמטוס הנשיאותי ברוך מאוסלו לטוקיו הגיעו רמזים עבים, לפיהם מתכוון ראש הממשלה לבחון מחדש את השלכות המס על המשק. הבורסה הגיבה ביום ראשון בעליות היסטוריות של ארבעה אחוזים.

מה יש ביום ראשון שמתוו למשקיעים את הפיוס? זאת בהחלט שאלה שכדאי לבדוק אותה בהזדמנות. בכל מקרה, היה זה יום ראשון שני ברציפות של עליות מגזמות, שאחריהן באה הנפילה הבלתי נמנעת.

שר האוצר, בייגה שוחט, לא המתין הפעם התייצב מול האומה מעל מרקע הטלוויזיה, והכריז בפה מלא שמס הבורסה יוטל גם יוטל ובתאריך שנקבע מראש, כלומר, באחד בינואר 95'. למרות, כאשר התברר שראש הממשלה אמנם מתכוון לקיים דיון הלחץ של דורשי ביטול המס גבר, ניגב שוחט את ההצהרה הבאה: "גם אם מס הבורסה לא יוטל, לא אתפטר מתפקידי".

שר האוצר, למוד ותסר היציבות של המערכת הפוליטית בעידן הפריימריס, מיהר לבנות לעצמו קו הגנה שני, על כל צרה שלא תבוא. בינתיים הוא ניצל כינוס מפלגתי כדי לבוא חשבון עם מבקריו מבית ובמיוחד עם שר הכלכלה, שמעון שטרית. זה לא היה קשה מדי. שטרית הוא מטרה קלה, מכיוון שהתנגדותו שלו למס לא משכנעת במיוחד, כשרק לפני חודשים לא רבים תקף את שוחט על שאינו מטיל מס על הבורסה.

אבל הבעיות של שוחט אינן מתחילות בשטרית ואינן נגמרות בשכם. שר המשטרה והאנרגיה פתח בשבוע שעבר חזית צדדית, ואולי בלתי צפויה, נגד שר האוצר. למרות שביקורתו של משה שחל איננה נקייה משיקולים אישיים, מה שבלדגון הבורסה מכונה "מדבר מן הפוזיציה", הרי הביקורת שלו נוקבת וראויה להתייחסות עניינית.

משאלי דעת הקהל של סוף השבוע המצביעים על המגמה הברורה בקרב ציבור הנשאלים – מעבר מתמיכה ברבין להעדפת נתניהו והעברת השלטון מהעבודה לליכוד, מצדיקים את הביקורת של שחל.

המעניין בדברי שחל הוא, שלמעשה אין ויכוח בינו לבין שוחט ברמת המאקרו – שחל לא חושב שצריך לשנות את סדר העדיפויות הלאומי. הצמיחה המרשימה הנמשכת לאורך זמן והירידה באבטלה הם הישג ברור והראוי לשבח, גם על פי שר המשטרה והאנרגיה.

הביקורת שלו, נוקבת ואפילו מרה, היא בתחום העדין של ההשלכות הפוליטיות שיש למדיניות הכלכלית.

אין ויכוח שלא עצם הטלת המס על הבורסה, אלא הדרך בה העניין בוצע, כאשר ראש הממשלה, יצחק רבין, התחייב אישית בכנס ראשי המשק בקיסריה בקיץ הלוהט של '94, שלא להטיל מס על הבורסה כל עוד הוא מכהן בראש ממשלה. רגע מביך נוסף נגרם לרבין כאשר הסביר לציבור, שמטרת המס להוריד את האינפלציה. לא ברור אם קיבל את הנימוק הזה מאנשי האוצר, משר האוצר, או שסתם חיבר שני עניינים שלא היה ביניהם קשר. בכל מקרה, נגרם נזק בלתי הפיך לאמינותו של יצחק רבין.

ליצני הבורסה טענו השבוע: "מהקלפי יצא חפוי מי שהגה רעיון המיסוי". אם יסוג עתה ראש הממשלה ויחליט לבטל את המס על הבורסה, יגיע הפיאסקו של הממשלה לשיא, והיא תאבד את מעט האמון והכבוד שעוד רוחשים לה. אי־הטלת המס תגרום גם לחידוש אי־היציבות ותרושת השמועות על הטלת המס מחדש תטלטל את הבורסה תרשות לבקרים.

לפיכך, במצב הקיים, עדיף להמשיך את המהלך ולהביא סוף סוף מרגוע לשוק הטובה של ניירות הערך, שלפריחתו חשיבות כוללת למשק מעבר למקורביו בלבד.

מרססת דיגיטלית לצרכי שילוט מתוצרת 'יוטקי' נרכשה על ידי 'יעבודיי', בעלות של חצי מיליון דולר.

ירידה של 5.9 אחוזים במספר דורשי העבודה בנובמבר

מאת אמיר רוזנבליט

בחודש נובמבר פנו ללשכות התעסוקה למבוגרים ולאקדמאים 102.5 אלף דורשי עבודה לעומת 112.9 אלף בחודש הקודם. מספרם של דורשי העבודה שפנו ללשכות התעסוקה פחת ב־10.4 אלף – ירידה של 9.2 אחוזים. בניכוי גורמים עונתיים הסתכם מספרם של דורשי העבודה ב־99.1 אלף לעומת 105.2 אלף בחודש הקודם. מספרם של דורשי העבודה בניכוי השפעות עונתיות פחת, אפוא, ב־6.1 אלף, ירידה בשיעור של 5.9 אחוזים. נתונים אלה מסר אתמול דובר משרד העבודה והרווחה, חגן רובין.

לדבריו, מספר דורשי העבודה ללא אקדמאים וללא הבטחת הכנסה, בניכוי גורמים עונתיים, הסתכם בחודש נובמבר ב־64.3 אלף לעומת 68.4 אלף בחודש שקדם לו – ירידה בשיעור של 10.9 אחוז. מספרם של תובעי הבטחת הכנסה הסתכם ב־20.2 אלף לעומת 21.6 אלף בחודש קודם – ירידה בשיעור של 4.5 אחוזים. מספרם של דורשי עבודה מקרב העולים החדשים הסתכם בחודש נובמבר ב־9.8 אלף לעומת 11 אלף בחודש שקדם לו. חלקם של העולים החדשים מכלל דורשי העבודה ירד מ־9.7 אחוזים באוקטובר ל־9.6 אחוזים בנובמבר.

האזורים הגיאוגרפיים בהם שיעור המובטלים מכוח העבודה האזורי הינו הגבוה ביותר הם: נגב מזרחי 7.7 אחוזים, דרום 7.1 אחוזים, נגב מרכזי 6.3 אחוזים, לעומת ממוצע ארצי של 3.2 אחוזים. באזורים ירושלים, תל אביב ואילת שיעור המובטלים הינו הנמוך ביותר – 1.6, 1.5 ו־1.3 אחוזים מכוח התעסוקה המקומי.

בנובמבר נוסף היישוב קרית מלאכי לרשימת מוקדי האבטלה. יישובים בהם שיעור המובטלים מתוך כוח העבודה האזורי גבוה מ־10 אחוז הם: מצפה רמון (14.4), אור עקיבא (13.5), אופקים (12.1), שדרות (11.7), כסייפה (10.9), קרית גת (10.6), קרית מלאכי (10.3) ושלומי (10.2).

בערי הפיתוח נרשמה ירידה במספר דורשי העבודה מ־17.2 אלף באוקטובר ל־16.2 אלף בנובמבר.

אחת מכל חמש נשים עולות – מובטלת

מאת אמנון אמר

כמה ימים בלבד לאחר שפירסמה את הנתונים המעודדים על המשך הירידה באבטלה, פירסמה אתמול הלישכה המרכזית לסטטיסטיקה נתונים פחות חיוביים על מימדי האבטלה בקרב העולים. מהנתונים עולה, כי שיעור האבטלה בקרב העולים כפול מהשיעור הארצי וברבע השלישי של השנה הוא הגיע לכ־15 אחוז מכלל העולים בכוח העבודה האזרחי.

אבטלה גדולה במיוחד, בשיעור של כ־18 אחוז, נמדדה בתקופה זו בקרב הנשים העולות, בעוד שבקרב הגברים הסתכם שיעור הבלתי מועסקים בכ־12 אחוז. מהנתונים מתברר עוד, כי אחוז הבלתי מועסקים הולך וקטן ככל שעולה הוותק של העולים בארץ:

בקרב העולים שעלו בשנה שעברה מגיע שיעור האבטלה לכ־29 אחוז והוא הולך ויורד לכ־12 וכ־10 אחוז בקרב העולים שהגיעו לארץ בשנים 1992 ו־1991־1990, בהתאמה.

בחינת תעסוקת העולים ברבע השלישי של השנה מראה, כי כרבע מהם עבדו במשלחי יד מדעיים ואקדמאיים ובמקצועות חופשיים אחרים.

כ־30 אחוז מהעולים עבדו כפועלים מקצועיים, בעיקר בתעשייה ובענף הבנייה. כ־22 אחוז נוספים היו עובדי שירותים וכ־10 אחוז עבדו כפועלים פשוטים.

ח"כ אלול מבקש לבדוק שוב את פרויקט הטיית נחל איילון

(עתים). ח"כ רפי אלול פנה אתמול בצהריים לשר התחבורה, ישראל קיסר, בבקשה, כי השר יעצור את פרויקט הטיית נחל איילון כחלק מעבודות הפיתוח בנמל התעופה בן־גוריון ויבדוק את השלכותיו שוב. בפנייתו מציין ח"כ אלול, כי לאחר שנתיבי איילון הוצפו בשנת 1992 בשל כמויות גשם גדולות, על השר לוודא כי המומחים שיעצו לו בעניין הטיית הנחל, בדקו את כל ההשלכות.

"אני משוכנע שיש להרגיע את החששות הכבדים המצטברים בלבבות תושבי השפלה הפנימית לגבי השלכות הפרויקט", אמר אלול.

במקביל לפנייתו לשר התחבורה, פנה ח"כ אלול גם לשר לאיכות הסביבה, יוסי שריד, ולשר השיכון, בנימין בן־אליעזר, בבקשה כי השניים יפעלו להקמת צוות בינמשרדי על מנת לבדוק את כל הסכנות הצפויות מהפרויקט.

הוסר הסגר על בהמות בצפון

מאת דן הלוי

מאז ראשית אוגוסט לא אובחן אף מקרה של מחלת הפה והטלפיים, לפיכך הוחלט לבטל את הכרזת אזור הצפון כנגוע במחלה והוסרו המגבלות על כניסה למכלאות בעלי החיים והעברתם מיישוב ליישוב. על כך מסר פרופ' ארנון שמשוני, מנהל השירותים הווטרינריים במשרד החקלאות.

מחלת הפה והטלפיים התפרצה לראשונה בחודש מארס השנה בכפר הבדואי מארג' א־נעג'ה, שמצפון לגשר ארק, סמוך לגבול הירדני. המחלה התפשטה במהירות בשל הובלה בלתי חוקית של בעלי חיים, ובשל כך שעדרים רבים לא היו מחוסנים.

השירותים הווטרינריים יזמו מבצע חיסונים רחב היקף על מנת להדביר את המחלה. במהלך המבצע חוסנו 600 אלף ראשי צאן ביהודה ושומרון במימון מלא של המינהל האזרחי. שמשוני ציין, כי יעילות החיסונים באה לידי ביטוי בכך שאף רפת חלב בתחום ישראל לא נפגעה, למרות התפשטות הנגיף בשטחים הרחבים.

באחד המקרים, בקבוצת כנרת, נפגעה קבוצת עגלי פיטום בלתי מחוסנים, אולם הרפת עצמה לא נפגעה.

"תעוזה" קופת גמל לתגמולים ופיצויים ליד הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

הודעה על קיום אסיפה כללית שנתית רגילה

ניתנת בזאת הודעה כי האסיפה הכללית הרגילה של החברה תתקיים ביום ד', 21.12.94, בשעה 10:30 לפנה"צ, במשרדה הרשום של החברה, רחוב אחד העם 9, תל־אביב, בחדר הישיבות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, קומה 6, חדר 638.

על סדר היום:
1. אישור דו"ח המנהלים.
2. קבלת הדוחות הכספיים המבוקרים של החברה לשנה שנסתיימה ביום 31.12.93.
3. מינוי רואי חשבון לשנת 1994 וקביעת שכרם.
4. שונות.

הדירקטוריון

אם לא יימצא מנין חוקי במועד שנקבע כלל תידחה האסיפה לשבוע ימים ותתקיים באותו מקום ובאותה שעה בכל מספר משתתפים.

מחר יתפרסם מדד נובמבר ההערכה: למעלה מאחוז

מאת אמנון אמר

הלישכה המרכזית לסטטיסטיקה תפרסם מחר את מדד חודש נובמבר, שעל פי הערכות מוקדמות עלה אף הוא בשיעור חריג של למעלה מאחוז. בשבוע שעבר עידכנו גורמים בשוק ההון את תחזיותיהם הקודמות למדד מתון יחסית, ועתה הם נוקבים בשיעור עלייה צפוי של 1.2 אחוזים, בעיקר בשל התייקרויות החדות שנרשמו לאחרונה במחירי הירקות והפירות.

אם יתאמתו ההערכות המוקדמות, יהיה זה המדד התשיעי ברציפות העולה בשיעור של אחוז אחד ומעלה. מדד נובמבר כמעט שלא ישפיע על קצב האינפלציה השנתי, שימשיך לנוע בגבולות ה־14.5 אחוז. אולם בניגוד לסטטיסטיקה, תהיה למדד שיפורסם מחר חשיבות מעשית לא מבוטלת: מדד נובמבר הוא האמור במניין לצורך חישוב העידכון האוטומטי במדרגות מס הכנסה ונקודות הזיכוי שיבוצע במשכורות חודש ינואר.

תוצאותיהן העסקיות של חמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות

מאת דן הלוי

בנק הפועלים הוציא חוברת מאירת עיניים, מאוירת בגרפים צבעוניים, לסיכום תוצאותיהן העסקיות של חמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות בשלושת הרבעונים הראשונים של 1994 כפי שהן משתקפות בדו"חותיהן הכספיים לחודשים ינואר־ספטמבר.

מעיון בתוכן החוברת מסביר את המאמץ שהשקיע בכך בנק הפועלים: ● בגודל המאזן מוביל בנה"פ בראש, עם מאזן בהיקף 118.7 מיליארדי ש"ח. במקום השני, בל"ל – עם מאזן של 98.1 מיליארד. שלישי – דיסקונט, 58 מיליארד. רביעי – המזרחי, 32.5 מיליארד, וחמישי הבנק הבינלאומי, שמאזנו מסתכם ב־20.6 מיליארד.

● היקף האשראי לציבור – בהפועלים היה בתקופה זו 64.9 מיליארד ש"ח, שהם 35.4% מהאשראי שהלוותה המערכת הבנקאית כולה. לבל"ל 52.7 מיליארד אשראי לציבור (28.7%). לדיסקונט 27.8 מיליארדי ש"ח אשראי (15.1%). למזרחי – 24.2 מיליארד (13.2%) ובבינלאומי – 13.9 מיליארד ש"ח (7.6%).

● פיקדונות הציבור בבנק הפועלים ובבל"ל – 70.3 מיליארד ש"ח בכל אחד, שהם ביחד 63.8% מהיקף פקדונות הציבור במערכת הבנקאית. במקום השלישי שוב דיסקונט, בו מופקדים 45.6 מיליארדי ש"ח של הציבור (20.7). רביעי – המזרחי עם 18 מיליארד (8.2%) וחמישי הבינלאומי – 15.9 מיליארד ש"ח (7.2%).

● רווח מימוני. כאן הגיע בנק לאומי למקום הראשון עם 1.637 מיליארד ש"ח. הפועלים רשם רק 1.47 מיליארד רווחים מפעולות מימון. דיסקונט – 1.086 מיליארדי ש"ח, המזרחי – 448 מיליון, והבינלאומי – 412 מיליון ש"ח.

● רווח תיפעולי: בנק הפועלים כיסה 77% מהוצאותיו התיפעוליות בהכנסות תיפעוליות: שני, המזרחי – 64.9%; הבינלאומי, שלישי – 61.2%. בל"ל – במקום הרביעי עם 60.1%, ואחרון דיסקונט, שכיסה רק 47.8% מהוצאותיו התיפעוליות בהכנסות תיפעוליות.

● גם בהון עצמי מוביל הפועלים עם 5.464 מיליארד ש"ח. בל"ל – 5.331 מיליארד ש"ח הון עצמי. לדיסקונט היה 3.034 מיליארד ש"ח הון עצמי בסוף ספטמבר. לבינלאומי – מיליארד וחצי ולמזרחי – 1.283 מיליארד. ● התשואה להון היתה בתקופה הנדונה בבנק הפועלים 10.3%; בבנק המזרחי היא הגיעה ל־9.5% בבינלאומי ל־9.4%; בבל"ל – 7.1%, התשואה הנמוכה ביותר נרשמה בדיסקונט: רק 5.7%.

צבירה חיובית בתוכניות החיסכון

(עתים). הצבירה נטו בתוכניות החיסכון לחודש נובמבר היתה חיובית והסתכמה בסך של כ־524 מיליון ש"ח. הצבירה המצטברת מתחילת השנה הסתכמה בסך של כ־2.733 מיליארד ש"ח.

מנתונים שמפרסם אגף שוק ההון במשרד האוצר ושנמסרו מהבנקים הגדולים עולה, כי נמשכת מגמת הצבירה החיובית בתוכניות החיסכון בחודש נובמבר. בעיקר בולטת הצבירה החיובית בתוכניות המדדיות בסך של כ־594 מיליון ש"ח, לעומת צבירה שלילית של כ־70 מיליון ש"ח בתוכניות המבוססות על מטבע חוץ.

"לבטל את חיוב יצרני הטקסטיל בקנסות גורפים"

מאת הדס נייפמן

"לבטל לאלתר את החיוב הגורף של יצרני הטקסטיל והאופנה בקנסות בגין אי־התאמות במשלוחים". כך ביקש ברוך שגיב, מנהל אגף הטקסטיל והאופנה בהתאחדות התעשיינים מהנהלת השקים. זאת בעקבות תלונות שהגיעו אל האגף מיצרני הטקסטיל והאופנה.

שגיב אמר, כי "לא ייתכן שלקוח יקבע בוהל מוחץ כזה ביחס לכל ספקיה. יש לטפל בכל מקרה לגופו במסגרת משא ומתן אישי". השק"ם מבקש לחייב את היצרנים כ־500 ש"ח עבור דמי טיפול בגין אי התאמת סחורה החוזרת על עצמה פעמיים. כאשר הדבר חוזר שלוש פעמים, גובה השק"ם 2,000 ש"ח ובמקרה רביעי של אי־התאמה, מחייב השק"ם את היצרן בערך הסחורה אולם לא פחות מ־4,000 ש"ח.

צור: מחירי הירקות והפירות התייצבו

מאת דן הלוי

שר החקלאות הודיע אתמול, כי מחירי הירקות והפירות התייצבו בשבועיים האחרונים על מחיר שהוא אמנם גבוה מהרגיל, אבל נמוך יותר מהמידרוג ההשתוללות שהיתה בחודשים האחרונים. צור דיבר במסיבת עיתונאים בלשכתו בתל־אביב.

צור הוסיף, כי משרד החקלאות ממשיך לחפש פתרונות למחסור. לדבריו, יש עדיין יבוא חודשי של ירקות רבים. יצוא הירקות שבמחסור הופסק והתוצרת מופנית לשוק המקומי. במקביל, פתח המשרד את כל יהודה שומרון ועזה למעבר תוצרת חקלאית, למרות שהתחייבותה של ישראל לאפשר מעבר תוצרת חקלאית לשטחה היא רק כלפי אזורי האוטונומיה בעזה ויריחו.

צור העריך, כי המחירים הגבוהים של הירקות שבמחסור מעידים על שיעור כוח הקנייה שבידי הציבור. "אם יש ציבור המוכן לשלם כמעט כל מחיר שמבקשים, המחירים נשארים גבוהים". אמר

אפרים שלום, מנכ"ל מועצת הירקות, אמר, כי המחסור בעגבניות יימשך בשלושת החודשים הקרובים, והמחסור במלפפונים יימשך לפחות חודש נוסף. הוא הוסיף, כי קיים כיום מחסור של 30 אחוז בעגבניות לעומת האספקה הרגילה שהיא 500 טון ליום והמקפיצה את המחיר ב־180 אחוז. המחסור במלפפונים הגיע ל־40 אחוז, וגם בפלפל ובחצילים קיים מחסור. את בעיית הפלפל, אמר, פתרו על־ידי הפסקת היצוא והעברת כל התוצרת לשוק המקומי.

עוד אמר, כי הודשה האספקה הרגילה של הבצל ותפוחי האדמה בעקבות דרישת מועצת הירקות להקפיא את הבשלת הגידולים. כתוצאה מכך, כבר אתמול בבוקר הורגשה ירידת מחירים בשוק הסיטונאי. בצל ירד ל־1.5 ש"ח לק"ג סיטונאי לעומת שלושה ש"ח לפני שבוע.

שערי מטבעות חוץ ביחס לשקל

13.12.94		בנק ישראל: ש. יציג	שינוי בשקלים	בנק הפועלים: העברות והמחאות קניה	מכירה	מטבעות מכירה	בנק לאומי: העברות והמחאות קניה	מכירה	מטבעות מכירה	בנק דיסקונט: העברות והמחאות קניה	מכירה	מטבעות מכירה
ארצות הברית	1 דולר	3.0160	-0.0006	2.9900	3.0323	3.08	2.9930	3.0352	3.08	2.9982	3.0398	3.08
בריטניה	1 ליש"ט	4.7178	+0.0065	4.6764	4.7424	4.83	4.6796	4.7455	4.80	4.6924	4.7576	4.88
גרמניה	1 מרק	1.9187	-0.0044	1.9020	1.9289	1.96	1.9039	1.9308	1.96	1.9025	1.9289	1.96
צרפת	1 פרנק	0.5571	+0.0004	0.5527	0.5606	0.57	0.5528	0.5606	0.57	0.5541	0.5618	0.57
הולנד	1 גילדן	1.7129	+0.0035	1.6980	1.7220	1.75	1.6996	1.7236	1.75	1.7041	1.7279	1.75
שוויץ	1 פרנק	2.2655	+0.0072	2.2414	2.2731	2.31	2.2445	2.2761	2.31	2.2542	2.2856	2.32
שבדיה	1 כתר	0.4002	-0.0001	0.3967	0.4024	0.41	0.3972	0.4028	0.41	0.3964	0.4020	0.41
נורבגיה	1 כתר	0.4394	-0.0002	0.4356	0.4418	0.45	0.4363	0.4424	0.45	0.4370	0.4432	0.45
דנמרק	1 כתר	0.4892	+0.0004	0.4858	0.4928	0.50	0.4855	0.4923	0.50	0.4866	0.4935	0.50
פינלנד	1 מרק	0.6173	+0.0003	0.6119	0.6206	0.63	0.6111	0.6197	0.63	0.6120	0.6205	0.63
קנדה	1 דולר	2.1733	-0.0083	2.1526	2.1830	2.22	2.1551	2.1855	2.22	2.1571	2.1871	2.22
אוסטרליה	1 דולר	2.3400	+0.0023	2.3198	2.3526	2.41	2.3226	2.3553	2.38	2.3211	2.3534	2.39
דרום־אפריקה	1 רנד	0.8463	-0.0017	0.8389	0.8508	0.86	0.8399	0.8517	0.86	0.8417	0.8535	0.84
בלגיה	10 פרנק	0.9329	-0.0021	0.9248	0.9379	0.96	0.9258	0.9388	0.95	0.9281	0.9411	0.96
אוסטריה	10 שילינג	2.7261	+0.0064	2.7016	2.7398	2.78	2.6994	2.7375	2.78	2.7030	2.7407	2.78
איטליה	1,000 לירטה	1.8424	-0.0023	1.8287	1.8546	1.91	1.8278	1.8536	1.89	1.8315	1.8570	1.90
יפן	100 ין	3.0086	-0.0057	2.9781	3.0202	3.07	2.9870	3.0291	3.07	2.9939	3.0356	3.08
ספרד	100 פזטות	2.2872	+0.0024	2.2673	2.2993	2.39	2.2691	2.3011	2.36	2.2747	2.3064	2.34
ירדן	1 דינר	4.2676	+0.0066	-	-	4.40	-	-	4.42	-	-	-
מצרים	1 לירה	0.9500	+0.0132	-	-	0.91	-	-	0.91	-	-	-
אקו/ECU		3.6572	-0.0025	3.6257	3.6769	-	3.6290	3.6802	-	3.6388	3.6894	-

תורת השלבים

אוסלו כהמשך לחרטום

המסתייגים מהסכם אוסלו אינם מתנגדים לשלום ישראלי־פלסטיני, אלא חוששים מפני מלחמה במבואות תל־אביב

מאיר בראנוי

בקרב מתנגדי הסכם אוסלו והמסתייגים ממנו רווחת הדעה שביסודו של דבר אין הבדל בין יאסר ערפאת למתנגדי ההסכם בקרב הפלסטינים. טעותם נובעת מזווית ראייה חד־צדדית. מי שאינו מאמין בכוונתו של יו"ר אש"ף ומניח שכל חפצו הוא לצמק את ישראל לקראת השלב המכריע במאבק להשמדתה סבור שמבחינתנו אין הבדל בין השומרים אמונים לתפיסה המקורית של אש"ף לחותמי ההסכם. גם אם ההנחה שערפאת אימץ לעצמו תורת שלבים להשמדת ישראל נכונה, עדיין יש הבדל עצום בינו לבין מתנגדי ההסכם מן הבחינה הערבית הפלסטינית.

העמדה הערבית העקרונית, שעבד אל־נאצר היה מבטאה הראשי ועד שלהי העשור הקודם נשבעו לה אמונים כל הגורמים בציבוריות הפלסטינית, היתה שאין לנהל כל מגעים עם ישראל, וכל שלב בשחרור פלסטין ייעשה בכוח בלבד. ה"לאווים של חרטום" היו מסקנה מדינית של עמדה רעיונית זו. עמדה זו היתה נטולת יסוד מציאותי. לא רק שלא היה בכוחם של הערבים להכחיד את ישראל, אלא שלא נצפו תהליכים שעשויים לקרב אותם למטרה זו. הראשון שהבין זאת היה נשיאה המנוח של תוניסיה, חביב בורגיבה. אין לדעת אם שליט ערבי זה היה מוכן להשלים עם קיומה של ישראל או שהשלום היה גם בעיניו שלב בדרך למטרה הערבית הנכספת, עקירתנו מהמזרח התיכון. בכל מקרה אין לכך חשיבות, מכיוון שהשקפותיו מעולם לא יושמו בשטח.

יש להבין שאנואר סאדאת ראה בהסכם שלום עם ישראל שלב מעבר שייצור מצב נוח יותר לערבים לקראת השמדתה. הוא שילם במייד בעד תקותו זו, לא בעד התפייסות־אמת עם ישראל. הוא היה זהיר בדיבוריו, מכיוון שרצה שקודם כל ישראל תיסוג לא רק מסיני ואזור בעל חשיבות אסטרטגית וכלכלית עצומה, אלא גם מחבלי יהודה ושומרון. רק אז יהיה אפשר להשלים את המלאכה. עם זאת אחדות מהתבטאויותיו מוכיחות שהוא לא היה בעד שלום קבע. אחת מהן היא הצורך להחזיר את ישראל "למימדיה הטבעיים".

הסברה שסאדאת הסכים לכרות שלום עם ישראל אחרי "שיקום הכבוד הערבי" במלחמת יום הכיפורים אינה עושה צדק למדינאי המעשי שעמד בראש מצרים אחרי מותו של בעל האשליות הגדול שהיה אלילו של העולם הערבי. סאדאת הסיק מסקנה מדינית־צבאית נכונה אחרי מלחמה זו. אף־על־פי שישראל הופתעה כפי שהופתעה נגמרה מלחמת יום הכיפורים בשערי דמשק ו־101 קילומטרים מקאהיר. פירושו של דבר שאין כל סיכוי להדבירה בכוח בלבד. נחוץ לגייס גם מוח.

הקטנת שטחה של ישראל היתה סיבה חשובה, אבל לא יחידה. נחוץ היה לחזק את הגורמים הישראלים הכמהים להידברות עם הערבים והמוכנים לוויתורים מפליגים לצורך זה, ולא רק ויתורים טריטוריאליים. לשם כך הכרח לוותר על חרטום ה"לאווים" שלה. סאדאת נפגע מהתגובה של העולם הערבי לתפנית שעשה, אך גאוותה של המדינה הראשית בעולם הערבי לא איפשרה לה להיכנע לתכתיב של מדינות פחותות ממנה והיא התגברה על הבידוד שגוזר עליה.

מאוחר יותר הגיע יאסר ערפאת למסקנה זהה לזו של סאדאת. אין הוכחה חד־משמעית שכוונתו של ערפאת ל"שלב" בלבד. מכל מקום גם אם כוונתו כנה, אין ספק שהתוצאה לא תהיה זו הרצויה לנו. אין לדעת אם יעמוד לו כוחו בקרב עמו להמשיך במה שקרוי "תהליך השלום". דומה שהעניין מוכרח להיעצר על פתחה של ירושלים. בכל מקרה קרוב לוודאי שאחרי ביצוע ההסכמים, או תוך כדי מו"מ, עלול השלטון במדינה הפלסטינית לעבור לחמאס, הג'יהאד, גורם דתי קנאי אחר או "חזית הסירוב" החילונית.

המסתייגים מהסכם אוסלו אינם מתנגדים לשלום ישראלי־פלסטיני, אלא חוששים מפני מלחמה במבואות תל־אביב.

דבר היום

צופן ההרתעה בצפון

בחזית הצפון נהנה צה"ל מעליונות באוויר (במטוסי־קרב ובמסוקים), בים, בשריון, בארטילריה ובלוחמה אלקטרונית. עליונות זו אינה מוחלטת: באוויר, למשל, חייבים טייסי ישראל להיזהר מנשק נגד־מטוסים – תותחים וטילים – ואינם להוטים להצטרף אל חברם רון ארד, באשר הוא. העליונות הישראלית יכולה להתבטא, לכל היותר, בקרב־הכרעה – וגם אז, כפי שלימדה את הצדדים מלחמת לבנון, מיצויה מוגבל.

לעומת צה"ל, נהנה ארגון חיזבאללה מיתרונות בתחום הכרת השטח, התנעה והידיעה כי סופם של כובשים זרים לשוב הביתה. הישגיו של צה"ל, בעזרת המיליציה המקומית צד"ל, לעולם ארעיים; הישגיו המצטברים של חיזבאללה מקרבים אותו בהתמדה אל מטרתו.

במבצע "דין וחשבון" ביקשה ישראל לכפות על חיזבאללה כללי־משחק מוגדרים: התמקדות הדדית ביעדים צבאיים וחסינות לאזרחים. כללים אלה נשמרים, בסך הכל, אך מכוחם מתקיימת גם הרתעה של חיזבאללה כלפי צה"ל. ישראל אינה מעוניינת להרחיב את אזור הביטחון, פן תחזור לשלוט על אוכלוסיה עוינת, במהדורה עגומה נוספת של אחרית מלחמת לבנון. אין לישראל עניין גם בהגדלת סדר הכוחות בתחומו הנוכחי של אזור הביטחון. פגיעה בראשי חיזבאללה אפשרית (לא תמיד במבודד מאזרחים, כפי שאירע בהריגת עבאס מוסאווי ומשפחתו, שהביאה לתגובה שקטלה אזרחים ביישובי הצפון), אך מולה מרחף איום הפיגועים ביעדים יהודיים ברחבי תבל.

לקושי אחרון זה התייחס ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, בצננו את התלהבותם של קציני פיקוד הצפון מיוזמה נרחבת. פיקוד הצפון מתבונן מזוויתו, הכוללת את גבולות לבנון וסוריה ואת יישובי הגליל. זוהי זווית רחבה למדי, אך עדיין צרה מזו של דרג מדיני, ששיקול־דעתו מוכרח לכלול גם את המהלך שלאחר הבא, במיקוח עם סוריה ובהשפעה על יחסי הכוחות הפנימיים בלבנון, לא פחות מאשר בהיערכות הצבאית והמודיעינית, לתקיפה ולספיגה.

רבין צודק בזהירותו הצבאית. המשלימה האחרת של גישה זו צריכה להיות תנופה מדינית, להשגת הסדר שיאבטח את גבולות הצפון ויאפשר לצה"ל להחזיר את חייליו לתחומי ישראל.

הישגים מול אמינות

יותר אבל פחות

בלב רבים מקננת באחרונה התחושה הלא נוחה שאי־אפשר לסמוך בביטחון מוחלט על פרסומים ממשלתיים מוסמכים

עליזה ולך

בכל פעם שאחד השרים מציין בחגיגיות מוגזמת כל הישג של משרדו באה המציאות וטופחת על פניו ומתחוור שאין סיבה למסיבה. מה הפלא אם ללב מתגנב הספק לא באמינותה של הממשלה, אלא בהישגיה.

לפני כשבעה חודשים הטריח שר התחבורה את נשיא המדינה לנמל התעופה בן־גוריון לקבלת פנים לראשון מבין שני מטוסי הבואינג החדשים, מדגם 747־400, שרכשה "אל־על". כדי לרכב על המומנטום הפרסומי־תדמיתי חגגה חברת התעופה הלאומית את עצמה לדעת גם באחד המלונות. הפעם היה אורח הכבוד ראש הממשלה.

כשנגמרו החגיגות והמטוסים שולבו במערך הטיסות התגלה ה"ברווז": המטוס הוסב לתצורה המאפשרת הגדלת קיבולת הנוסעים – ודחסת כמה עשרות יותר מאשר באותם מטוסים בכל חברת תעופה אחרת – לא התקבל בברכה על־ידי הלקוחות. קבלנותיהם על הרעש והתנאים איימו להבריח נוסעים פוטנציאליים לחברות מתחרות ואילצו את "אל־על" להתחייב לבצע את השינויים שישפרו את הנוחות, בהוצאה של כמה מיליוני שקלים. השינויים, אגב, עדיין לא בוצעו וגם תלונות הנוסעים לא פסקו.

לפני כחודש נחנך מחלף הסירה במבואות הרצליה במפגן שלא היה מבייש חנוכת מאיץ חלקיקים. שר הבינוי והשיכון, המופקד על הרחבת הכבישים ובניית המחלפים, לא חגג בגפו את גזירת הסרט. הוא הזמין למעמד החגיגי את ראש הממשלה, כדי לשוות לטקס צביון של אירוע לאומי ואולי כדי להעניק לו קרדיט של נחת בדרכו לפגישה עם יאסר ערפאת.

כעבור יום ספגו מארגני הטקס את מנת התגובות הראשונה, כאשר צופה חד עין הבחין בהיעלמם של שתילי הגני שקישטו את האתר רק יום קודם. מבוכים הבטיחו האחראים לניודם של השתילים בשיטת "סלאח שבתי" לקבע את פינת הגני במקומה. לא עבר שבוע ולעין נגלתה פאשלה יותר גדולה. אחרי שהובלטה בתקשורת הזרימה המהירה של התנועה בכביש חיפה, שהיה פקק כרוני במשך זמן רב, הודקרה לפתע תופעת הלוואי של התרופה – פקק תנועה ארוך בכביש היציאה מהרצליה, המתחבר לצומת המחלף. תקלה זמנית? תכנון לקוי? מה זה משנה, הזעם והתסכול של הנהגים שנתקעו בדרכם לעבודה ולעיסוקים אחרים שעה ויותר במשך כמה ימים העיבו באחת על אחד המפעלים העצומים של הממשלה.

הדוגמה האחרונה יכולה היתה להיות מצחיקה, אילולא היתה נלעגת. ב־30 בנובמבר גרר שר התיירות את ראש הממשלה לנמל התעופה בן־גוריון כדי להכתיר את "התייר ה־2 מיליון" שהגיע לישראל מתחילת השנה. התיירת התמימה, צליינית מניו־יורק (שאותה, איך לא, הוציא במטוס "אל־על"), התרגשה מעוצמת החוויה – אם לא מעצם התואר האקסקלוסיבי הרי בוודאי מהמעמד, שכיסה את הוצאות תבילת הביקור בישראל. שר התיירות זרח אף הוא משביעות־רצון על ה"הישג" שנזקף לזכות משרדו, כתלמיד שמורה מציינו לשבח, ובעיקר על הצלחתו לעניין את הטלוויזיה בכיסוי המעמד.

גם דובר משרד התיירות לא התרשל במילוי תפקידו ובישר לכתבים לענייני תיירות, ובאמצעותם לעם כולו, כי שנת 1994 היא השנה הראשונה בתולדות המדינה שבה יחצה מספר התיירים אשר יגיעו אליה את קו שני המיליון, שכן עד סוף נובמבר כבר הגיעו שני מיליון.

והנה, כעבור אחד־עשר יום, שלושה, פרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה את הנתונים הרשמיים ובישרה על "שיא חדש" בתיירות חוץ לישראל: בחודשים ינואר־נובמבר השנה הגיעו לישראל כ־1.7 מיליון תיירים. לאן נעלמו באחד־עשר יום כ־300 אלף תיירים, ובעצם אפילו יותר, כי יש להניח שמאז "התיירת ה־2 מיליון" של סוף נובמבר הגיעו לישראל עד ה־11 בדצמבר עוד כמה תיירים? איך שכנע שר התיירות את ראש הממשלה שנוכחותו בנמל התעופה מוצדקת לקבלת פני "התייר ה־2 מיליון"? ובכלל, מי הטעה את שר התיירות, שהטעה את ראש הממשלה ואת התקשורת ואת הציבור?

למה רלוונטיות כל הדוגמאות האלה, שאפשר היה להתייחס אליהן גם בסלחנות? לתחושה הלא נוחה המקננת בלב רבים באחרונה, שאי־אפשר לסמוך בביטחון מוחלט על פרסומים ממשלתיים מוסמכים. כך לגבי ממצאי מפקד האוכלוסיה הפלסטינית בשטחים, כך לגבי מעלותיו של חוק ביטוח בריאות ממלכתי וכך לגבי נחיצותו, הכלכלית והחברתית, של מס הבורסה.

לא כל ההתלבטויות של מקבלי ההחלטות, בממשלה ובכנסת, ושל המקצוענים למיניהם נגזרות מחששות אלקטורליים ומלחצים סקטוריאליים. חלק מההנמקות של מוצאי הרופי בחוק ביטוח בריאות ממלכתי ובחוק מיסוי שוק ההון ראויות להישמע, כיוון שמשמיעים אותן אנשים שצידדו בשני החוקים. כל שהם מציעים הוא לדחות את החלת החוקים כדי לאפשר בדיקה נוספת של תקינותם ואיתור פגמיהם, למען ייטיבו עם המטרה ולא יחבלו בה.

ההסתדרות והממשלה

איזו חברה אנחנו רוצים

אורי אגמי

בימים אלו מתנהל ויכוח ציבורי חשוב החוצה את המפלגות על מהותה ומגמת פניה של ההסתדרות. האם תהיה זו הסתדרות חדשה או הסתדרות מתחדשת, מתואמת לצורכי המדינה וציבור ומתאימה עצמה למציאות כלכלית־חברתית חדשה בארץ ובעולם.

ויכוח זה משתלב בויכוח נוסף – האם בכלל המדינה זקוקה להסתדרות חזקה, אחראית וכללית, או האם צודקים אלו המעדיפים מסגרת רופפת של אגודים מקצועיים.

ויכוח שני זה משולב וצמוד לויכוח עקרוני ערכי על מהותה של החברה הישראלית. האם אנו שואפים לחברה שוויונית יותר, הנותנת הזדמנות לכל חלקיה, או לחברה של חזקים מול חלשים ושל מעמד בינוני ההופך לחלש ועני.

שלושה ויכוחים אלו צמודים זה לזה ויש קשר אמיץ ביניהם. תנועה פוליטית וחברתית חייבת לתת דעתה לנושאים אלו.

השלום יהיה צולע אם לא נתן תשובה אמיתית לדמותה של החברה. נושא זה משתלב בנושאי משנה רבים – רמת חיים כלכלית, חינוך, בריאות, השכלה, מעורבות המדינה בנושאים אלו.

האם רק כלכלת שוק? האם כל אדם לגורלו? האם זו דרכנו?

אין ספק, חובה לקיים משק רווחי, משק של עובדים ללא אבטלה סמויה. הדרך לכך קשה, אך אפשרית.

המאבקים על משק רווחי, על עבודה מסודרת, על שכר הצמוד לפריון, ועל נושאים נוספים בתחום יחסי העבודה והשכר מחייבים ממשלה נחושה בדעתה אך מודרכת על־ידי השקפת עולם כלכלית וחברתית, ארגוני מעבידים אחראיים והסתדרות כללית – משמע, ארגון עובדים עם אחריות חברתית ומשקית כוללת.

הסתדרות חזקה היא גם אחראית, והממשלה צריכה לשאוף להסתדרות כזו. אין ספק שקיימת השפעה הדדית בין דמותה החברתית של המדינה ודמות ההסתדרות הכללית.

עלינו לעשות מאמץ עליון כדי להבטיח את קיומה של ההסתדרות הכללית, הכוללת איגודים מקצועיים, חברי קיבוצים ומושבים, קואופרטיבים, גימלאים, עובדות במשק ביתן וצעירים. הסתדרות כללית, כוללת האחראית תהיה חזקה כלפי פנים וכלפי חוץ, ותהיה שותפה מלאה לממשלה בקידום המשק, הכלכלה והחברה בישראל.

צריך לקיים מדיניות חברתית־כלכלית על בסיס השקפת עולם, אך בתוך תיאום בין הממשלה לבין ההסתדרות שחייבת להיות הארגון היציג היציב.

אין להבטיח מימון חוק הבריאות על־ידי ויתור על חלק מתוספת היוקר. הקשר כשלעצמו חשוד ועל כל פנים אינו צודק. החוק יהיה כולל, לחוק הבריאות ולעובדים ולגימלאים. בכל מקרה אסור לוותר על חלק מתוספת היוקר.

צריך לבדוק את הקשר בין עלות העבודה לבין השכר ולבין המיסוי המכביד על המפעלים היצרניים.

ממשלה זו עשתה רבות בקידום החינוך ובטיפול באוכלוסיות חלשות. אך זה עדיין לא מספיק, לא רק בגלל הזנחה בשנים קודמות, אלא גם מפני שההתפתחויות בארץ ובעולם מחייבות גישה של מדיניות כוללת, מתוך ראייה כוללת של רמת חיים, שכר, מדיניות חינוך, בריאות, פנסיה, שיכון ועוד. ראייה כוללת תביא למציאת פתרונות מאוזנים וסדרי עדיפות חדשים.

ניאו־ליברליזם

דרך המלך להתרוששות

סוציאליסטים רבים נוטים לאמץ גישה ותרנית ולהסתפק בתיקונים שוליים לניאו־ליברליזם ויש בהם אף כאלה המייעדים את מרצם וכישוריהם לשירות המגמה המפרקת את מדינת הרווחה

חני פורטנר

הרצון להחליף את העם (או להתעלם ממנו) משום שאינו "מבין את ההצלחות הכלכליות הפנטסטיות של הממשלה" אינו מאפיין רק את השלטון בישראל. זוהי תופעה שחזרה ונשנתה בעולם המערבי מאז סוף שנות ה־70.

באותה תקופה, ראשית ימי תאצ'ר בבריטניה וסלילת הדרך לרייגן בארה"ב, החלה להתגבש מגמה חדשה בשלטון: גישה ניאו־ליברלית בשאלות חברה וכלכלה, כפי שניסח אותה הכלכלן פרידריך האייק, אשר היתה מנוגדת לחלוטין לגישה שאפיינה את המערב ב־20 עד 30 שנותיו של "תור הזהב" הקשור בכלכלן ג'ון מאיינארד קיינס.

הניאו־ליברליזם רואה את חזות הכל במתן חופש מלא להתפתחות ספונטנית של כלכלת השוק, ומציב כלכלת־שוק זו בתור האידיאל המושלם לחברה האנושית. כל יתר העניינים – סגנון החיים (שיכון ובריאות וחינוך) של האוכלוסייה, חלוקת ההכנסות בין עשירים לבין עניים, מנגנוני ההגנה החברתיים (סעד ורווחה) – חייבים להיות כפופים לתפקודו היעיל של השוק, ואף מהווים מושא למגמות צמצום וחיסול.

בקיצור, ההיפך הגמור מהגישה שלפיה על האדם לארגן את הכלכלה על־פי האידיאל האנושי שהחברה קובעת לעצמה, ומותר להניח לשוק להתפקד בלי שום הכוונה והגבלה רק כאשר הוא משרת אידיאל זה. יתר־על־כן, יש לכוון ולהגביל את הכלכלה במידה לא מעטה כדי לתקן עיוותים חברתיים מן העבר וכדי למנוע בעוד מועד את היווצרותם כתוצאה מהמשחק הרגיל של כוחות השוק.

נגד גישה זו טוענים שהיא הגורם לכך שאירופה המערבית (שבה יושמה שיטה זו בתר־ושאת, ובמשך יותר זמן) מפגרת אחרי ה"ביצועים" של ארה"ב, אשר הניאו־ליברליזם יושם בה, עוד בטרם נקרא כך, גם בתקופת תור הזהב, והגישה האחרת שימשה כתבלין־מרכך או כמתקן בשוליים.

כאשר חוזרים על טענה מספיק פעמים ובקול רם, כפי שהנואם רשם לעצמו לעשות כאשר הגיע לטיעון חלש, סופה שהיא נקלטת. אין זה משנה מהי הפרשנות המיוסדת על עקרונות, ואפילו העובדות אינן חשובות. נזכיר אותן בכל זאת, ונשתמש לשם כך בנתונים סטטיסטיים שפרסם "הארגון לשיתוף־פעולה כלכלי ולפיתוח" (OECD, המאגד את 24 המדינות העשירות בעולם). נסתפק בדיווחיו על־אודות הצמיחה הכלכלית. זהו הנתון שבניאו־ליברליזם אין בלתו, אם נסכים לשכוח את הרווחה, שהוא המצוי באמת בראש מעייניהם של האינטרסנטים ועושי־דברים. צמיחה זו היתה בשנים 1968־1993 חזקה יותר בקהילה האירופית (תריסר המדינות הראשונות) מאשר בארה"ב, והתוצר המקומי לנפש גדל באירופה הרבה יותר מהר מאשר בארה"ב.

היו עוד תיאוריות כלכליות ניאו־ליברליות נכונות שלא עמדו במבחן המציאות. למשל, הטענה שלפיה "שערי חליפין (בין מטבעות) צפים" עדיפים על השער הקבוע (כמו זה שנקבע בהסכמי ברטון־וודס 1944), ו"בזכות יישום השוק החופשי גם בתחום זה הם עתידים לגרום לתנופה כלכלית רבתי של הסחר הבין־לאומי". הדולר הכפיל את ערכו בין 1983 ל־1985 והתמוטט מיד אחר־כך, הסחר העולמי נראה כמו בוקה ומבולקה, ואפילו ממשלתה של תאצ'ר הודתה לבסוף (ובאיחור ניכר), שצריך "לנהל ולהכוין" את שערי החליפין בין המטבעות.

הוא הדין במדיניות המוניטריסטית, שלפיה בנקים מרכזיים חייבים להסתפק בקביעת טווח רצוי לגידול המסה המוניטרית ובשמירתו. היא גרמה נזקים חמורים לכלכלות של מדינות רבות, ובשנים האחרונות הפסיקו הבנקים המרכזיים להודיע מראש על הטווח הרצוי ההוא. אך אין מקום לשמחה: עם או בלי מרכיבים פורמליים, מרבית הבנקים המרכזיים טורחים על מדיניות כלכלית שתשרת את בעלי ההון.

לא כל המדינות נכנעו למודל הניאו־ליברלי שניסו להנהיג מוסדות כגון קרן המטבע הבין־לאומית, OECD והבנק העולמי. אוסטריה, יפאן, נורווגיה, פינלנד ושוודיה (ובמידה מסוימת גם שוויץ) הן הדוגמאות הבולטות למדינות שהמשיכו ליישם בצורה זו או אחרת את הגישה האחרת. הן שימרו חברה וכלכלה אשר שיתפו פעולה ביניהן והעניקו למוסדות המדינה (בעיקר לממשלה) תפקיד שכרך מעורבות רבה בכלכלה. לא זו אף זו: למדינות אלה נרשם שיעור צמיחה סביר ושיעורי האבטלה בהן (כ־3 אחוזים מכוח העבודה האזרחי) היו נמוכים בהרבה מאלה שנרשמו בקהילה האירופית.

ואם שוודיה נראית כמי שחצתה את הקווים אל המחנה הניאו־ליברלי, לפחות זמנית, הרי דומה כי יפאן – למרות עצות עקשניות שלפיהן עליה "לפתוח את הכלכלה" ו"להתגמש" – די שבעת־רצון מן המבנה שלה. מדוע טורחים המוסדות הבין־לאומיים להמליץ דווקא בפני מדינה "עתירת־ביצועים" (לפי אמות המידה של הניאו־ליברליזם) לחקות את השיטות של מדינות פחות יעילות ממנה? לאלוהי הכסף פתרונים.

גורמים פוליטיים מאיימים על הממשלות המיישמות את הניאו־ליברליזם ומודיעים, כי "הבוחר יודיח אתכם". ניצחונותיה החוזרים ונשנים של תאצ'ר (ומייג'ור אחריה) מוכיחים כי אירוע כזה בכלל אינו ודאי – להבדיל מן התוצאות החמורות־באמת של הניאו־ליברליזם, כגון התרוששות מרבית החברה וריכוז עוצמה כלכלית ופוליטית אדירה בידי שכבות מצומצמות יותר ויותר.

נוכח מצב דברים זה נוטים סוציאליסטים רבים לאמץ גישה ותרנית ולהסתפק בתיקונים שוליים לניאו־ליברליזם (כגון הרעיון המוזר של "כלכלת־שוק חברתית"), ויש בהם אף כאלה המייעדים את מרצם וכישוריהם לשירות המגמה המפרקת את מדינת הרווחה. צריך – ובדחיפות רבה – למצוא דרך אחרת. לא בגלל שהבוחר ידחה את הסוציאליסטים הללו – אין ודאות שזה יקרה, ואין בכך כל אסון – אלא משום שזוהי דרך המלך להורדתן של שכבות רחבות.

חיזבאללה מפגין נוכחות

און לוי

מחסנית

רצף האירועים של השבוע החולף בדרום־לבנון מעורר מחדש את השאלה בדבר נכונותה של פעילות צה"ל באזור זה. המלחמה היום־יומית על אזור הביטחון ממשיכה לגבות מחיר דמים כבד מצה"ל ומצבא דרום־לבנון. 17 חיילי צה"ל נהרגו השנה ועשרות חיילים נפצעו בפעילות מבצעית נגד מחבלי החיזבאללה, המנהלים מלחמה עיקשת בהנחייתה של איראן ובעידודה או בהעלמת עינה של סוריה.

משכית בורגין, חוקרת במרכז יפה למחקרים אסטרטגיים, אומרת, כי אירועי הימים האחרונים בדרום־לבנון אינם מעידים בהכרח על התגברות הפעילות ויותר נכון יהיה להגדירם כהמשך פעילות החיזבאללה והארגונים המתנגדים לתהליך המדיני. ביקורו הצפוי של מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, באזור והעיסוק בנושא הסדר ישראלי מעודדים, לדבריה, את רצונם של אנשי החיזבאללה להפגין נוכחות.

"קשה להצביע על משהו מכוים המסביר את פעילות החיזבאללה בשבועות האחרונים. העליות והירידות בפעילות הארגון קשורות לעליות ולירידות בתהליך המדיני. כל פעם שיש איתות על התקדמות או הידברות בין ישראל לסוריה משמיע החיזבאללה את קולו ומבקש להכריז שהוא קיים ושצריך לקחת גם אותו בחשבון", אומרת בורגין.

בעשרות הימים שבהם מכהן אלוף עמירם לוין כאלוף פיקוד הצפון הוא הספיק ללמוד מקרוב את מורכבות הגזרה שבפיקודו. ככל אלוף פיקוד נדרש האלוף לוין לקיים שורה ארוכה של התייעצויות עם מפקדי הגזרות וקציני המטה שלו על מנת למצוא דרכים להתמודדות עם פעילות הטרור של החיזבאללה.

לדברי משכית בורגין פעילות צה"ל בלבנון מוכיחה את עצמה בשנים האחרונות. אם המטרה היא להגן על גבול הצפון, הרי שצה"ל מצליח במשימתו גם אם פעילותו אינה מונעת שיגורן של קטיושות מעת לעת. אולם אי־אפשר להישאר בלבנון מבלי להיפגע. בורגין סבורה שלמבצע דין וחשבון היו לא מעט הצלחות. הצלחנו להגיע להסכמה עם המחבלים ולהוכיח שלסורים יש השפעה על העלייה או הירידה בפעילות ארגוני הטרור בלבנון, ובעיקר בפעילות החיזבאללה. מעורבות הסורים מתבטאת ביכולתם לרסן את פעילותם של ארגונים אלה. אולם אם היו מחשבות שהמבצע ישכנע את תושבי דרום־לבנון שלא כדאי להם לסייע לארגוני הטרור, הרי לא רק שמחשבות אלו נתבדו, אלא שלמבצע היה אפקט הפוך.

אלוף הפיקוד מבקש ליטול יוזמה ולמצוא דרכים התקפיות חדשות לפגיעה במחבלים. אין ספק שלוין יודע היטב את הפקודה, שכן על הפיקוד הצפוני מוטלת האחריות ההובה ליוזם, ותפקידם של המטכ"ל והממשלה לאזן את היוזמות. ישראל וצה"ל למודי ניסיון ליוזמות בלבנון. הלקח של מלחמת לבנון הוא שעל צה"ל ומדינת ישראל להפעיל מדיניות מושכלת בדרום־לבנון. אין ספק שרק תהליך מדיני יפתור את הבעיה.

מתי יפיקו לקחים

מפקד חיל האוויר וצה"ל למדו השבוע פעם נוספת, בדרך הקשה אמנם, שלא ניתן להסתיר מהציבור מידע על תאונות שבהן נהרגים חיילי צה"ל, גם לא כאשר מדובר בתאונה אווירית. כמו בפרשת אסון צאלים ב' כך גם הפעם דלפו פרטים רבים על התאונה ומה שלא הודלף רק הגביר את החשד לגבי מה שאירע.

ההחלטה שלפיה אין חושפים פרטים על תאונות אוויריות איננה חדשה, אם כי בשנים האחרונות נחשפו פרטים על תאונות אוויריות רבות. גם הפעם הצליח הניסיון למנוע את הפרסום להזיק מעבר ל־24 שעות בלבד. שהרי היו מודעות אבל ולוויות ואי־אפשר היה להתכחש לעובדה שנהרגו שני אנשי צוות אוויר ואיש צוות אוויר שלישי נפצע קשה.

ההחלטה שלא לפרסם את פרטי התאונה היתה משותפת לצנזור הראשי, למפקד חיל האוויר הרצל בודינגר ולדובר צה"ל. הסיבה הרשמית לכך נעוצה בהחלטה שלפיה אין מפרסמים פרטים על אודות התרסקות כלי טיס במטרה למנוע מהאויב מעקב מדויק אחר כמות כלי הטיס השמישים המצויים בידי חיל האוויר. גם אם יש הצדקה למניעת פרסום כזה, הפך הדבר בשנים האחרונות לבלתי־אפשרי. צה"ל, שניסה להסתיר פרטים פשוטים ובעייתיים הרבה פחות, כמו עובדת הימצאותו של הרמטכ"ל רב־אלוף אהוד ברק בשטח התרגול המבצעי בצאלים, נתגלה כלא אמין והעיתונות והציבור כולו חושדים בכל ניסיון של הצנזורה למנוע פרסומים.

(המשך בעמוד 10)

גניבת רכב

מעגל קסמים מושחת ומשחית

אריה ארד

קרוב לשני אחוזים מצי הרכב הישראלי נגנבים מדי שנה ורובם אינם מתגלים לעולם. הסיבה לכך היא שהמכוניות הגנובות מובאות מיד לפירוק ובתוך שעות ספורות שוב אי־אפשר לזהותן. האשמה העיקרית למצב עניינים זה מוטלת על חברות הביטוח ובמידה מה גם על המשטרה.

דפוסי גניבת המכוניות השתנו מאוד בשלושת העשורים האחרונים, בלי שהציבור נתן את דעתו על השינוי. עד שנות ה־70 נגנבו מכוניות בעיקר בידי צעירים, כמו חיילים שהיו צריכים להגיע למקום מרוחק בשעות שבהן כמעט שלא נמצאה דרך סבירה אחרת לעשות זאת. המופקרים שבהם היו נוסעים במכוניות שנגנבו למחוז חפצם ונוטשים אותן בצדי דרכים, תכופות ללא כל נזק של ממש. היו שהתייחסו לנושא במידה של סלחנות וראו בכך מעשי קונדס של "חיילינו".

בשלהי שנות ה־70 חל שינוי בדפוסי הגניבה. לעסק חדרו מקצוענים שגניבת מכוניות היתה פרנסתם. תחילה ניסו לשנות את זהות המכונית הגנובה ולמכור אותה בצינורות השיווק הלגיטימיים, כגון מגרשי מכוניות משומשות, אולם המשטרה חשפה את השיטה בתוך זמן קצר וחסמה דרך פעולה זאת כמעט לגמרי.

לקראת שנות ה־80 כבר פותחה שיטת המשחטות. מכוניות נגנבות אפילו לאור היום, מובלות למוסכים מחתרתיים ומפורקות שם עד תום, בורג לבורג, גלגל שיניים לגלגל שיניים. מכיוון שמספרי הזיהוי אינם מוטבעים על כל חלקי המכונית, אין כל אפשרות לזהות את החלפים. כך יכלו כנופיות הגנבים הערוכות היטב לשווק את החלפים המפורקים כמשומשים במחירי מציאה. התירוץ היה שהחלפים פורקו ממכוניות שניזוקו בתאונות דרכים.

המשטרה החלה לפתח תורת לחימה בסוג הפשיעה החדש הזה ב־1980. היא תקפה את הבעיה משני אגפים. מצד אחד נעצרו מכוניות לבדיקה שגרתית וכשהמסמכים הדרושים לא היו בידי הנהג, לא קיבלו השוטרים את התירוצים הרגילים אלא עיכבו את הנהג ואת המכונית שבה נהג עד לבירור. לא מעט מכוניות נתפסו כך. מצד שני החלה המשטרה, בעיקר באמצעות משמר הגבול, בחיפוש שיטתי אחרי משחטות הרכב ובחשיפתן ביוזמתה, כשם שהיא חושפת ביוזמתה עבירות סמים. אולם מחסור במשאבים והתובענות הגוברת של ביטחון הפנים לא איפשרו למשטרה לשכלל את דרכי פעולתה בנושא הרכב הגנוב ולהתמיד בה.

קרוב לוודאי שהגניבות המקצועיות הללו היו מצטמצמות ומתפוגגות מאליהן אלמלא נמצא שוק לחלפים הגנובים. חלק ניכר מבעלי הרכב אכן התנכר לחלפים

(המשך בעמוד 10)

להסדרי קבע בטרם הבחירות

מתרבים הקולות המכריזים בראש חוצות – נכשל הניסיון להגיע להסכם שלום עם ערפאת, יש להפסיק את המשא־ומתן עד שייפסק הטרור ועד שערפאת יבצע את כל מה שהתחייב עליו. התומכים בגישה זו, והם רבים וכוללים גם את מזכ"ל המפלגה, שכחו עובדת יסוד אחת: – ממשלת ישראל החלה את המשא־ומתן עם משלחת ערביי השטחים ולא עם אש"ף. בראש המשלחת עמד ד"ר חיידר עבד אלשאפי, קיצוני בדעותיו המתנגד בגלוי להסכמים שנחתמו עד כה. במהלך המו"מ שהתנהל בוושינגטון התברר עד מהרה, כי המשלחת אינה עצמאית והיא כפופה לחלוטין למרות אש"ף תוניס וכל מעשיה ועמדותיה היו מותנות בהסכמת אש"ף. אי לכך, כל מי שטוען, שערפאת נכשל, כנראה יש לו מועמד טוב יותר, מקובל יותר, המסוגל יותר ממנו לכפות את רצונו ולהטיל את מרותו על האוכלוסיה בשטחים מיהו? מדוע מסתירים את זהותו מיותר להוסיף, כי אין אחר כזה. אין כיום מחליף לאש"ף ולערפאת וזאת למרות כל טענותינו הצודקות כלפיו על דו־פרצופיותו, על מעשיו ומחדליו, על דבריו המרגיזים והמתגרים, על הצגת מסכנותו, על התמקמותו מניהול כספי תקין, וניתן להוסיף על כך כהנה וכהנה. הסליחה ממנו משותפת לרבים, אך כיום זהו המנהיג.

אין לשכוח, כי מפלגת העבודה ושותפיה בשלטון זכו במנדט מטעם העם כדי להביא את השלום. אי לכך, עליה לאזור עוז ולעשות את הצעד המתחייב של כניסה מיידית למשא־ומתן על הסדרי הקבע כך שלעת הבחירות, בעוד כשנתיים ימים, לא נמצא את עצמנו מדשדשים עדיין במבוך שבהסדרי הביניים, וכל זאת תוך טרור מתמשך. איני מתעלם מהבעיות הקשות הממתינות לפתחו של המו"מ. נראה, כי אף הסדרי הקבע יצריכו שני שלבים. בשלב הראשון, המיידי, יש להגיע לקביעת גבולותיה של האוטונומיה וכן סימון מדויק של גושי ההתיישבות היהודית הכלולים בה. בשלב זה ניתן יהיה לבצע את ההפרדה. להקים גדר בגבולות החדשים ולהקטין את החדירות לצרכי טרור. בשלב זה אף ייקבעו אותם היישובים הסמוכים לקו הירוק־אשר יצורפו לתחומי המדינה. הגשמת שלב זה, וניתן להגשימו תוך שנתיים ימים, יוצג על־ידי הממשלה הנוכחית כהישגה הראשי והמכריע בהשגת השלום. והיה ומפלגת העבודה תיכשל בבחירות – השלום שהושג יישאר כעובדת קבע שלא ניתנת לביטול גם לאחר חילופי השלטון. אם ממשלת ישראל הנוכחית תגיע למועד הבחירות במצב העניינים הנוכחי – אנו עלולים להפסיד הן את השלום והן את השלטון.

לשלב הבא של הסדרי הקבע, אשר מבחינת לוח הזמנים, יונהגו לאחר הבחירות ועם הממשלה הנבחרת החדשה, ייוותרו מספר נושאים כבדי משקל.

- מעמדה הסופי של האוטונומיה והאפשרות לכונן מדינה פלשתינאית.
- מעמדם ומידת ריבונותם של גושי ההתיישבות היהודית.
- מעמדה של ירושלים המזרחית.
- פינוי אותם היישובים היהודיים שיימצאו מחוץ לגושי ההתיישבות.

אסיים בציטוט קטע מרשימתו של פרופ' שלמה בן־עמי הקולע לעניינה: "אוסלו היתה חצי הכרעה, החצי השני – הסדר הקבע והצורך הדחוף להתקדם לקראתו בטרם ימאס העם בתהליך המפותל והרצוף מהמורות – מחייב אומץ מדיני ושבירת מוסכמות במידה שלא נודעה עד כה... ספקותיה של הממשלה מתורגמים בעם לכלל בלבול והרהור, והופם שהם שוחקים את האמון בה... רק מדיניות ברורה, בוטחת ונחרצת שבה יגבר המנהיג על הפוליטיקאי, יכולה אולי להבטיח גם שלום וגם שלטון".

יהודה דין, ירושלים

טקטיקה זמנית וחשיבה עתידית

בדו"ח "מחלקת המדינה" על תחילת פעילותה של הרשות הפלשתינאית בעזה ויריחו יש איזון עדין בין הצלחות וכשלונות בשלבים הראשונים של התארגנות הרשות הפלשתינאית והבנה לקשיים הנובעים מחבלי הלידה של היצור החדש. זהו ניסוח דיפלומטי המאפשר את המשך הסיוע לאש"ף, המשך המו"מ ואולי "תיקונים בהסכם העקרונות".

המתנגדים ל"הסכם אוסלו" מלכתחילה, אפילו בין אנשי הליכוד "השפויים בדעתם" מרימים אצבע מאשימה: "אמרנו לכם". אין שחר למו"מ עם הרוצח ערפאת, עם אש"ף, שאפילו תמורת ויתורים בעזה וביריחו עדיין מסרב למחוק את נוסחת "השמדת ישראל באמנה הפלשתינאית", הדורשים הפסקת המו"מ עם אש"ף.

אריק שרון, אביר השלום עם מצרים, נתן "היתר" לבגין לוותר על כל סיני ופיתחת רפיח, הרס את ימית, ניסה להקים "מיני־דמה" להציל מה שהוא חשב להציל... אבל ויתר בגדול.

ביחס לאש"ף ולוויתורים למענם הוא מכריז אסון לאומי. "מר ביטחון" רואה קטסטרופה בהסכם איתם עד, עד שהוא יקרא להנהגה לחזור אל עצותיו לבגין בזמנו. עם איש כזה אין ויכוח.

גם בתוך המחנה רבו ההיסוסים בתבונת הדרך עליה עלינו מאז אוסלו ועד היום. כל אירוע טרוריסטי, כל פסוק וחצי פסוק מהמנהיגים הפלשתינאים הקוראים תגר על ישראל – מחזקים את המהססים, מחלישים את כוחה של ההנהגה בהמשך הדרך והמו"מ עם אש"ף. מכאן ההשתהות ביישום הסכם אוסלו. העמידה על כל תג ותג, ההתעקשות להותיר את ההתנחלויות, גם את הקיקיוניות והאוכלוסיות ביותר בהתאם לסיסמת הכזב שהן "התיישבות" ו"לא עוזבים נקודה" – סיסמת התקופה ההירואית של ההתיישבות החלוצית בימי המנדט הבריטי, וסלילת הכבישים העוקפים, שפיכת מיליונים לשווא.

הד"ר מאיר בראלי, עיתונאי, פובליציסט פראקסלנג, להבדיל מאלף אלפי "סרבני השלום" המתמידים בסרבנותם – גם הוא שופך צוננים מדי פעם בפעם על "חסידי ההתרנות" המפליגה לפלשתינאים (ראה מאמרו "דבר", 5.12.94: "אבירי ההתרנות").

איני בקי בטקטיקות הדיפלומטיות של מנהלי המו"מ עם הפלשתינאים. דבר אחד ברור, שמעבר לתבונת העוסקים בדבר – וזו במובן חשובה מאוד – "אין לשכוח את העיקר: אין לשפוך את המים המלוכלכים באמבטיה עם התינוק".

אסור לנו לשכוח את המטרה המרכזית והיא תהיה מתמרת לשלום עם שכנינו הערבים מבית ומדינות ערב מסביב. תקוות קיומנו, תקוות דורנו בשלום הזה.

אגב, גם לנו יש חלק בהתעצמותו של הטרור החמאסי. בשעתו עודדו "חכמי הטקטיקה" את אנשי החמאס כמשקל־נגד לאש"ף...

כמה אמת בתפיסת תנועת "גורדוניה": "אין המטרה מקדשת את כל האמצעים".

שמואל קושניר, רמת גן

"יונה איסלאמית" על תנאי

מיכל סלע הגדירה את השיח' ג'מיל חמאמי ממייסדי החמאס, התומך בדיבורים עם ישראלים ועם ישראל כיונה איסלאמית. אבל, מבין השיטין, ניתן ללמוד דבר חשוב: הוא העלה על נס את גדולתם של היהודים ב"תור הזהב" וגם באיזכורו את יחסו של הנביא מוחמד ליהודים הוא היה מאוד סלקטיבי בלשון המעטה.

האיסלאם מסוגל לקבל את היהודי כעדה דתית המקבלת את ההגמוניה האיסלאמית ועל היהודים נגזר לחיות כאזרחים סוג ב', כ"אנשי החסות". כשהוא מדבר על הישראלים אין הוא מבחין בין יהודי לערבי.

הציונות הגדירה את היהודים כעם, הכרה מלאה מצד הערביות והאיסלאם תחייב אותנו להגדיר עצמנו מחדש כעדה דתית (מילת). כנראה, ששעון ההכרעה החל לתקתק!

עמוס לוינברג, חיפה

זהירות

כישראלי שחזר מטיול בירדן ברצוני להזהיר מהסכנות האורבות למטייל. בחלקים נרחבים של האוכלוסיה הירדנית קיימת שנאה תהומית כלפי ישראל היכולה בנקל ללבוש צורה אלימה. לכן, אינני ממליץ להסתובב בחופשיות בשווקים ולהיכנס לשיחות עם אנשים שכוונות ליבם לא ידועות. לדעתי, צפויות לנו בעתיד מספר טרגדיות בנוסח ראס בורקה שיצננו מאוד את הנהירה לירדן.

גדעון זומר, ירושלים

מכתב גלוי לכרמלה בוחבוט

כרמלה היקרה, שלום רב!

אנחנו, "מועדון לאשה" במתנ"ס עיר, קבוצת נשים המתאספת פעם בשבועיים לפעילויות בעלות תוכן, עניין והנאה, הרגשנו צורך לכתוב לך ולהביע את תמיכתנו והבנתנו למצבך.

אנו כואבות את כאבך ורוצות להביע מחאה על המצב הקיים בארץ, בו נשים רבות אינן מוגנות דיין ונתונות בסכנת מוות מידי בני זוגן. רק בשנה האחרונה שמענו על מספר רב של נשים שנרצחו בידי בעליהן, חבריהן או בעל לשעבר.

לצערנו, מקרים רבים היו לאחר שהנשים התלוננו פעם אחר פעם במשטרה.

אנו מודעות היטב לעובדה, כי נשים רבות מאוד מוכות ומושפלות ולרבות חסרה היכולת הפיזית והכוחות הנפשיים לקום ולשנות את מצבן, או אפילו לבקש עזרה.

אנחנו מקוות שהעירעור בעניינך ישנה במשהו את תמונת עתידך ובכל מקרה אנו מבקשות לעודד אותך ולומר לך שאינך לבד.

מתוך דאגה למצבך ולמצבן של נשים נוספות, יש בדעתנו לפנות למערכות העיתונים ולאנשי ציבור העוסקים בנושאים חברתיים, כדי לשמור שנושאים אלה יטופלו ולא יירדו מסדר־היום הציבורי.

נשמח לשמור איתך על קשר מכתבים.

נשות מועדון לאשה, מתנ"ס עיר,
20 חתימות

לקראת יום ההתרמה של אלוי"ט (אגודה לאומית לילדים אוטיסטיים) שיתקיים היום (יום ד'), העניק הנער האוטיסט אלי ציון, (בתמונה) לנשיא המדינה עזר ויצמן, חולצה מעוטרת בציור צבעוני אשר צויירה במו ידיו.

חברת "האחים פריד" יצרנית שמיכות ממוך טבעי, מסרה השבוע אוסף של 100 מעילי חורף במילוי פוך טבעי מתוצרתה, לתכניתו של דודו טופז בה השתתפו תושבי רמת הגולן המבוגרים. זוהי עוד עסקה המוכיחה את כוחו של הרייטינג בטלוויזיה. לאחים פריד היתה זו השקעת פרסומת בראות עיים 50.000 שקל, ולתושבי רמת הגולן שזכו במוצרים המחממים והיוקרתיים מתוצרת ישראל, היה גם כן כדאי, מה גם שהמעיל מתאים לאקלים המקום. דודו טופז (בתמונה) חשב כנראה שהמעיל לא מחמם מספיק, והוסיף חימום אישי לליאן מקבריץ.

מעגל קסמים משחית ומושחת

(המשך מעמוד 9)

"המשומשים" והעדיף לשלם יותר בעד חלפים מקוריים חדשים. בשלב מסוים היה נדמה שהתופעה אותרה והיסולה נראה באופק. כאן נכנסו לתמונה חברות הביטוח ופרצו לעולם התתנון לא שביל, אלא אוטוסטרדה, ואגב כך השחיתו את השוק.

כדי למנוע את הוצאותיהן על תיקון כלי רכב שניזוקו בתאונות, הינחו חברות הביטוח את השמאים לעמוד על ביצוע תיקונים בחלפים משומשים. הואיל והשמאים תלויים בפרנסתם בחברות הביטוח ולא במבוטחים, וכהיות טבע האדם כמות שהוא, נוצר שוק גדול לחלפים המשומשים וכנופיות הגנבים הגבירו פעילותם. הן אף התחרו ביניהן במחירים ונתנו הנחות נדיבות בתירוצים שונים. מוסכאים שסרבו לשתף פעולה "נמחקו" וחברות הביטוח לא כיבדו את חשבוניותיהם.

הזולת החלפים "המשומשים" הגבירה את עמידתן של חברות הביטוח על השימוש בהם וכך מעודדות החברות את הגניבות, שגם עליהן הן משלמות פיצויים. למעשה קונות חברות הביטוח את המכוניות הגנובות פעמיים – כאשר הן מפצות את בעל הרכב הגנוב וכאשר הן רוכשות את החלפים הגנובים לצורך תיקון מכוניות שניזוקו בתאונות.

מדיניותן של חברות הביטוח מזיקה לענף הרכב כולו. ראשית, היא תורמת לגידול במספר תאונות הדרכים בשל שימוש בחלפים המתאימים לתפקידם לא "בדיוק" אלא רק "בערך". שנית, מכבידה מדיניות זו את עלות הביטוח לסחרור איך סופי. החברות מחייבות שימוש בחלפים משומשים ומעודדות את הגניבות, וריבוי הגניבות גורם להן הפסדים שבגינם הן מגבירות עוד יותר את הלחץ להשתמש בחלפים גנובים וגם מייקרות את פוליסות הביטוח.

נוצר איפוא מעגל קסמים מושחת ומשחית. ריבוי התאונות מצריך הוצאת אלפי שקלים על אמצעי מיגון שערכם מפוקפק ומייקר את הביטוח. מידה של אשמה מוטלת גם על המשטרה שאיננה מקדישה לנושא את המאמץ הדרוש, אם כי בנסיבות הקיימות קשה לבוא אליה בטענות.

אין לזלזל בנושא. 1.8–1.9 אחוזים מצי הרכב פירושם 25–30 אלף מכוניות בשנה בשווי כספי הנאמד בשניים וחצי מיליארד שקל. מדובר בכסף גדול ובבעיה גדולה דיה כדי שהממשלה והכנסת יתנו את דעתן על דרכים לפתרונה.

חיזבאללה מפגין נוכחות

(המשך מעמוד 9)

דומה שבצה"ל עדיין לא הפיקו את הלקח מאסון צאלים ומשתעשעים שם במחשבה שאפשר להסתיר תאונות עם הרוגים. גם אם לא כל הטענות על ההנצחה ועל מפקד חיל האוויר מוצדקות, הסב האירוע האחרון נזק לצה"ל ולחיל האוויר, ובעיקר למפקדו, וכל אחד מהנוגעים המעורבים גלגל את האחריות לפתחו של האחר. אין ספק שמדובר בטעות קשה והלקח המתבקש הוא שיש לקבוע מדיניות ברורה ואחידה לדיווח על תאונות.

שינויים במפח"ש

כשמונה האלוף זאב ליבנה לתפקיד מפקד חילות השדה היו ציפיות לשינוי האווירה בפיקוד הרדום הזה. חמישה חודשים לאחר שנכנס לתפקידו מבצע האלוף ליבנה שינויים מבניים במפח"ש. המבנה הקיים במפקדת חילות השדה מותיר בידי העומד בראשה שליטה גדולה מאוד. תחת פיקודו הישיר משרתים למעלה מעשרים קצינים בכירים בדרגות תת־אלוף ואלוף־משנה. מצב זה מאפשר אמנם לאלוף שליטה ריכוזית ומעניק לו עוצמה רבה, אך אינו מאפשר תפקוד יעיל ומונע התפתחות. ליבנה, שבתפקידו הקודם הקים את הפיקוד הרביעי של צה"ל, פיקוד העורף, והפך גוף זה ליעיל ובעל חשיבות רבה, הולך לשנות גם את מבנה מפקדת חילות השדה.

בעבודת מטה המתנהלת בימים אלה במפח"ש ובאגף התכנון של צה"ל נבחנת האפשרות להקים ארבע חטיבות, לעומת שתיים שהיו קיימות עד כה. בראש כל אחת מהן יוצב קצין בדרגת תת־אלוף ורק ארבעה קצינים אלה יוכפפו למפקד חילות השדה. הכוונה להקים חטיבת כוח אדם, חטיבת תורה, שתהיה אחראית לתורת הלחימה של חילות היבשה של צה"ל ושיתוף הפעולה בין החילות השונים, חטיבת התעצמות, שתהיה אחראית לתכנון ופיתוח אמצעי לחימה, וחטיבת הדרכה, שתהיה אחראית על כל בסיסי ההדרכה של חילות השדה.

עוד החליט האלוף ליבנה לחזק את מפקדי החילות ולערוך שינויים מבניים שיבטיחו התחזקות זו.

גורמים בכירים במפח"ש אמרו השבוע, כי נוצר רושם שסוף סוף ניתן יהיה לראות מפח"ש תוסס ופעיל. סוף סוף יש שינויים במפח"ש.

אתי גורדון

לא מפחד מאלוהים

במרכזו של התנועה ליהדות מתקדמת "בית דניאל" בתל אביב, מאמינים שבית הכנסת הוא גם מקום התכנסות תרבותית־חברתית. לאחרונה הופיע במקום שלמה גרוניך עם להקתו. משנוכח הזמר לדעת כי הוא עומד למעשה על הבמה מעליה נערכות גם התפילות והדרשות של הרב, ממש מול ארון הקודש, עצר את מהלך ההופעה כדי לאמר: "זו הפעם הראשונה בה אני נמצא בבית הכנסת ולא מרגיש שאלוהים כועס עלי".

(ב.ד.)

דיאטת חורף

מי אמר שהחורף אינו מתאים לדיאטה? לא כך חושבים בקאנטרי ג' ברמת אביב ג' שיזמו מועדון לדיאטת חורף עם חברת "סלים פאסט" שבתרגום לעברית משמעותו – הרזיה מהירה.

החברה המעידה על עצמה שהיא הגדולה בעולם למוצרי דיאטה, יזמה שלושה מפגשים בשיתוף יאיר קדני יועץ תזונה של החברה, וגם התזונאי של מכון וינגייט לספורט. הסדנה פתוחה בפני גברים ונשים מגיל 17 ומעלה ואפשר להרשם בקבלה. המפגש הראשון מתוך שלושה, ייערך ביום שישי הקרוב בבראנץ׳ חגיגי בלובי של קאנטרי ג' ויהיה כמובן על טהרת המזון הדיאטטי למרות שילווה במילקשייקים וחטיפים מתוקים, דלי קלוריות כמובן, של חברת סלים פאסט. כן תתקיים גם הרצאה על נושא האכילה הנכונה ופעילות גופנית לבלימת העליה במשקל: לנושאי ההחלטה נכונות עוד שתי הרצאות שכולן תוקדשנה לנושא המזון ושמירת המשקל הבריאות.

בין המרצות ניתן יהיה למצוא את ניקול הפרין ויפעת שכטר־שטול שרוו היטב לאחר הלידה, ועוד יפים ויפות מהאיזור. והכי הכי חשוב, בתום הסדנא יוגרל כרטיס טיסה ללונדון בין המשתתפים.

בין האדם לכלי

"רגעים אינטימיים בין האדם לכלי", הוא שמה של תערוכת צילומים חדשה שתחנך השבוע באקדמיה למוסיקה ע"ש רובין בירושלים. התמונות יעטרו את הכניסה לאולם המופעים של האקדמיה למוסיקה ולמחול. רגעים אינטימיים, צולמה על־ידי ירון מילמן מן החוג לצילום מקצועי במכללת הדסה ירושלים, שהעמידה מתוך שורותיה צלמים מקצועיים מן הטובים במשק.

שר המסחר והתעשייה מיכה חריש וראש עיריית הרצליה אלי לנדאו היו אורחי הכבוד של יולי עופר יו"ר "האחים עופר נכסים", בחנוכת בית מרכזים 2001, המרכז החדש באזור התעשייה בהרצליה. המרכז נפתח בהשקעה של כ־30 מליון דולר, בשטח של 30.000 מ"ר, בבנין בן שלוש קומות, חניה ושבע קומות משרדים ומסחר. במקום בירכו האורחים המכובדים את עופר והוסר הלוט מעל פסלו של גורג'י וייל הניצב בחזית הבניין.

בתמונה: יולי עופר (משמאל) עם אורחים, השגריר המצרי מוחמד בסיוני (מימין) ושר הקליטה שמעון שטרית.

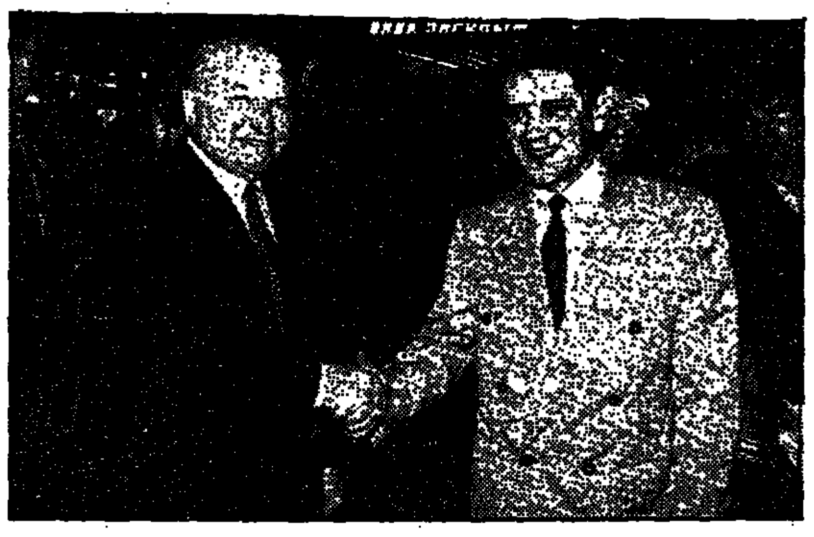

ראש עיריית מוסקבה יורי לושקוב ורעייתו ילנה בטורינה לושקוב, הגיעו לישראל והם מתארחים במלון דן תל־אביב. לושקוב הוזמן על־ידי ארגון הקבלנים והוא אורחו של ראש עיריית תל־אביב רוני מילוא, שהעניק לו את מפתח העיר. שני ראשי העיריות הסכימו על הידוק קשרי המסחר והתרבות בין מוסקבה ובין תל־אביב. "תיאטרון גשר" הישראלי שהוא למעשה תיאטרון עירוני שמופיעים בו עולים מרוסיה, יסע לביקור למוסקבה ואילו תיאטרון ממוסקבה יבוא לתל־אביב. בן החלימו שניהם לצפות במשותף במשחק הכדורסל, במסגרת גביע אירופה לקבוצות אלופות שיתקיים ביום חמישי בהיכל הספורט ביד אליהו.

בתמונה: (משמאל לימין), ראש עיריית מוסקבה יורי לושקוב עם מנכ"ל מלון דן תל־אביב חן מיכאלי. (אלי בריר)

מענקים

על 12 מענקים לפרוייקטים [illegible] כתיבת תסריטים, סיוע להפקת של סרטים דוקומנטריים ודרמות, הוחלט השבוע בישיבת המדור לקולנוע ולטלוויזיה שליד "המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות". המענקים בסך 10 אלפים שקל לכל פרוייקט, ניתנו ליוצרים על־ידי יוחנה פרנר – יו"ר ועדת הפרוייקטים ורענן דינור יו"ר המדור לקולנוע ולטלוויזיה.

מבין 12 הפרוייקטים שבעה מיועדים [illegible] מנהל שירות הסרטים, אמר כי יבדוק אפשרות [illegible] סיוע לשלושה מתוך שבעת הסרטים. ועדה מיוחדת מתוך שירות הסרטים תבחן ותאשר את מתן הסיוע.

הזוכים הם: מאיר ווסמן, אבי מוגרבי, ווילם שיצר, אורי רוזנוקס, אתגר קרת, רן טל, דניאל מירום, יוסי מדמוני, סיני בר־דוד, יעל שביט, ענת פרמינגר ואורית בינדרמן.

חירום

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
- אזה – דיזנגוף 165 – 5224717
- אפרסמון – יהודה הלוי 110 – 5613010
- בן־יהודה – בן־יהודה 142 – 5223535 (עד 03.00)
- סופר־פארם – איינשטיין 40 רמת־אביב – 6413730 (עד 24.00)

ירושלים
- ביקור חולים – שטראוס 5 – 701111

חיפה
- מסדה – מסדה 30 – 665806

פתח־תקוה
- אירים – יונה גרין 9 – 9342466

רמת־גן – בני־ברק
- רמת אלחנן – כהנמן 97 בני־ברק – 6746643
- עליה – קריניצי 2 רמת־גן – 6722840

בת־ים – חולון
- קופ"ח – קדוש קהיר 20 בת־ים – 598881
- אהרון – הופיין 52 חולון – 889153

טיפול נמרץ לב

- לב 1 – שירות 24 שעות – 03־5618791
- שח"ל – 03־5625555
- נטל"י – 03־5757788 ,177־022־4224

ניידת טיפול נמרץ

- אשדוד 08־551333
- בית־שאן 06־587223
- בת־ים 03־5511111
- הרצליה 09־541333
- חדרה 06־322333
- חיפה 04־512233/4
- טבריה 06־790111
- ירושלים 02־523133
- כפר־סבא 09־33222
- כרמיאל 04־988555
- מגדל העמק 06־540062
- מעלות 04־979333
- נהריה 04־823333
- נצרת 06־573335
- נתניה 09־623333
- עכו 04־912333
- עפולה 06־593334
- פתח־תקוה 03־9311111
- קיסריה 03־344442
- קרית־ביאליק 04־761062
- קרית־שמונה 06־944333
- ר"ג, ב"ב, גבעתיים 5793333
- רחובות 08־451333
- שדרות 051־897074
- תל־אביב 03־5460111

מרפאות שיניים

תל־אביב
- דיזנגוף סנטר שער 3 או 5 טל' 294869, 03־285822
- טיפולי חירום בבי"ח אסותא – טל' 5201515־03, 5201432/1. 24 ש'. גם בשבת וחג.
- טיפולי חירום, בי"ח איכילוב, תל־אביב. עד חצות (כולל שישי־שבת). 03־5436696
- תורנות 24 שעות – ה' באייר 20 (כפר המרינה) טל' 254397, 03־452173; יהודה המכבי, איתורית 03־5449911, מנוי 4318.

יפו: יפת 99, 09.00־13.00, 16.00־02.00, טל' 864256.

גבעתיים: וייצמן 12, טל' 324547 איתורית 5193193 מנוי 3743.

ירושלים: צפת 23, טל' 251794, 02־253767.

בי"ח משגב לדך – טל' 02־633708, 08.00־16.00, ד' 08.00־19.00.

בת־ים: מרפאת שיניים לטיפולי חרום – קניון בת־ים רח' יוספטל טל' 5531505 – 24 שעות ביממה.

נפגעי אלימות

- סיוע לקורבנות אונס: ת"א (24 שעות) 234819־03, ים 02־514455, חיפה 04־382611, אילת 059־31977.
- ויצ"ו – לנשים מוכות – טל' 5461133; טל' 08־550506 – 24 שעות – 02־514111 – 07־376310.
- מסל"ן – קו פתוח לנשים – נפגעות אלימות מינית – מרכז סיוע לנשים בנגב. 08.30־12.00, 16.00־19.00, טל' 057־74907.
- אור אדום – למען נפגעי אלימות שוטרים והתעמרות, בתוך האגודה לזכויות האזרח בישראל. טל' 03־663162/3.
- נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה, א'־ה', 9־16, 03־231675, 03־235922.
- מבוגרים אנונימיים (מא.אי), מידע תמיכה וסיוע 24 ש' 03־5131046.
- זכויות הגבר במשפחה. 24 ש'. 04־322003, 04־256417, 03־378572.
- האגודה להגנת הילד: 03־6961070, 03־6956763.
- האגודה לנפגעי תקיפה מינית. טל' – קו חירום 6850041, קו גברים 6850036.

תחבורה

- קוי אוטובוס "דן" טל': 5614444.
- "אגד" – טל': 03־5375555.
- זמני נחיתות מטוסים. תקליט: 03־9731111.
- מודיעין נמל התעופה 03־9712484.
- רכבת זמני נסיעה ותעריפים באמצעות "טלכוס" טלפונים: 04־303133, 03־5652200.

עזרה רפואית ונפשית

- ער"ן, עזרה ראשונה נפשית. ת"א 03־5461111, לילדים ולנוער 03־6961113, ים 02־610303, קו בזוקה 04־672222/3, חיפה 02־661122, קו בזוקה 04־672223, כרמיאל 04־9888770, קו בזוקה 04־9887826, נתניה 09־625110, קו בזוקה 09־828755, ב"ש 07־281128, קו בזוקה 07־275871, מבקר הגליל 04־9988410, כ"ס 09־974555, חדרה 06־346789, קו בזוקה 06־345269.
- המרכז להתנדבות בישראל, 03־5614144 לזקוקים למתנדבים ולמבקשים להתנדב.
- מגן, יעוץ למשפחות נפגעות סמים. א'־ה' 09.00־14.00, 03־829970.
- אנוש – יעוץ למשפחות נפגעי נפש, 5400474־03, 03־5400672.
- יד ביד, אוזן קשבת לילדים לנוער ולהורים 24 ש'. 03־226027, 04־229488, 04־922222, 02־243358, אילת 09־76366, לוחיל 222732, מ־17 עד 24.
- "אוזן קשבת" לנוער ולהורים. מרכז עדזני ר"ג. 6728697, 6734752, ב' 8.00־13.00, ד' ה' 16.30־19.00.
- "אליסט" – רח' פקיעין 7, ימים א'־ה'. 16.00־20.00. טל' 5463587, 54620276, 02־663902, 02־663828.
- הוטר־למלחמה באיידס. מידע וסיוע לחולים 03־614576, 03־566380. ת.ד. 33602 ת"א.
- אלי, אלימות כלפי ילדים. 03־438879, 03־261070. מ־08.00 עד 22.00.
- "הקו הלבן", אוזן קשבת להומוסקסואלים וקרובים. 03־292797. ימי א', ג', ה' מ־19.30 עד 23.30.
- קשת־חולים – מוקד מידע רפואי. א'־ה' 08.00־20.00, ו' 08.00־15.00. טל' 03־433300.
- מד"א – שירות רופאים לביקורי־בית, הזמנות מד"א, שעות: 19.00 עד 07.00. טלפון חירום 101.
- הדר מיון פרטי תורן, מד"מ. קהילת סלוניקי 9 (ליד ביתן) ת"א, 499918.
- אלכוהוליסטים אנונימיים. הפניה לפגישות: 03־319281, 03־282951, 03־319845.
- אלכוהוליזם (24 שעות) 03־721161.
- אלכוהוליסטים אנונימיים ירושלים. 02־630524, 02־830092.
- "קשב לקשיש", א.ב.ל. 03־299089. א'־ה' 09.00־14.00.
- אוזן קשבת לגיל המבוגר בבת השרון ימים א'־ה' 16.00־20.00, טל' 5493244.
- נשים במצוקה. קו חירום 09־505720.
- ארגון הורים ארצי, אוזן קשבת לילדים ונוער. 24 שעות ביממה. 03־621515.
- "יד שרה" – שיקום החולה. ים 02־244242, ת"א 03־812304, חיפה 04־581704.
- "תהל"ה" – תמיכה בהורים של לסביות והומוסקסואלים: טל'. 09־587779.
- תמיכה נפשית לחולי סרטן. 02־455516.
- שירותי חירום פסיכיאטריים כולל ביקורי בית. טל' 09־344615, 03־6750750, מנוי 55688.

אופנה / ורדה צימרמן

טרקטורים באים העירה

בחלונות הראווה של חנויות הנעליים תופסים מקום מכובד ביותר מה שנהגנו לכנות "נעלים צבאיות" – הנעלים הגבוהות הרכוסות בשרוכים. ההבדלים ביניהן, נכון לעכשיו, הם בעיקר בשם היצרן ובפופולריות שלו, ולעיתים גם בעיצוב הפנימי.

קחו למשל את ד"ר מרטין, חברה שקיבלה תאוצה אופנתית גדולה מאוד בשנים האחרונות, עד שהחלו לשווק גם בגדים. הבגדים טרם הגיעו לכאן, הנעליים כבר תאורות קבע. הוורוד לא רק בצבעים כהים כמו חום ושחור, אלא גם באדום וכחול, חרדל או ירוק וגם בורדו. הסוליות בולמות זעזועים והנפה עשויה עור. השם טוב, ורק המחיר עלול להרתיע. 360 ועד 420 ש"ח.

לארץ הגיעו גם נעלי "סקצ'רס". לגברים, לנשים ולילדים. גבוהות, עם סוליות טרקטור, גם הן צבעוניות, ולרובן מגן מתכת פנימי בקצה הנעל. מחירן מגיע עד 450 ש"ח (מתחיל ב־229 ש"ח).

ועוד מחו"ל, "פנמה ג'ק", גם הן נעליים שכבר התביתו אצלנו. עשויות מעור בקר, במראה מרוכך, שאמורות לעמוד גם בתנאי שטח קשים. עיצובן קצת שונה ומתווספים להן שני פסי עור מנופחים מעל הקרסול. המחירים גבוהים עוד יותר: בין 399 ל־499 ש"ח.

ומלונדון מגיעות נעלי "לי קופר". נעל גבוהה, עם תוספות כמו רוכסן מלוכסן בתחתית הנעל, רצועות עור מלופפות, וגם מגפונים. 230 ועד 450 ש"ח.

היצרנים הישראלים אינם מפגרים אחרי עמיתיהם בחו"ל. חברת "נגה" מקיבוץ גבעת השלושה, מציעה השנה את "זוקס", נעליים גבוהות במגנון צבאי, עם סולייה דרשכבתית למניעת שברים בהליכה, והן מוגדרות: "נעליים המקוריות של הסיירות המובחרות". בגוונים חומים וכן בשחור, כחול וירוק. המחיר: 189 עד 290 ש"ח.

"נמרוד" מציעים ורִיאציה מעודנת יותר. נעלי "הייקר", עם כוליות טרקטור, מומש, מקושטות בעור או בפרווה, בגוונים חומים, שחור, ירוק ווורוד־סגול. המחיר: 189 ועד 219 ש"ח.

"קליגולה" עושה ורִיאציה על הנעלים הצבאיות ומציגה דגם חדש של "סופטי". נעליים גבוהות, אבל רכות. המגפות לרגל (מעין "כפפה" לרגל) מעור או מומש, שמבטיחים כי הם רחוצי־כתמים, במגוון רחב של צבעים כולל, אדום, כחול, ירוק, חרדל, סגול, שחור, לבן, אפור ובז'. המחיר: 169 ש"ח לדגם הגבוה. המחירים יורדים ככל שהנעל מתקצרת.

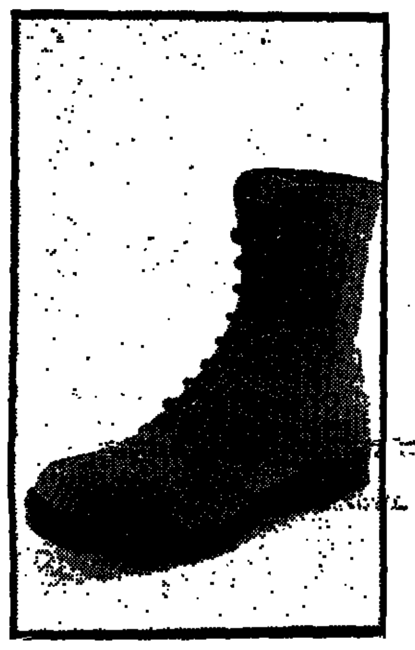

הנעליים בתמונות, לפי כיוון השעון: סקצ'רס, קליגולה, ד"ר מרטין, הייקר של נמרוד, לי קופר, פנמה ג'ק, נעלי לי קופר, רוקס של נעלי נגה

מבצעי מכירות

עד גמר המלאי

● "קליניק" מציעה לכל הקונה מוצרים שלה בסכום של 299 ש"ח, שביניהם יש לפחות מוצר אחד ממוצרי ההזנה הנגררים, מתנה – תיק יפה ובו 4 מוצרים של קליניק בשווי 225 ש"ח כאמור – עד גמר המלאי.

מוצרי קליניק בכל נקודות המכירה ברשתות סופרפארם, כלל פארם, בתי מרקחת ופרפומריות.

● חנות "אפריל" מציעה גם היא מתנה זהה של "קליניק" על קנייה זהה של מוצרי קליניק, והיא מציעה מתנות נוספות על קנייה של: מוצרי לוריאל, מוצרי קלרינס, מוצרי אורלן, מוצרי לנקום ומוצרי דקלאור.

● רשת "אריסטו־שמאט" נותנת הנחה של 50% על כל פריט מקולקציית הסתיו שלה, על פריט שני 55%, על השלישי 60% ועל הרביעי 65%.

לרשת יש 23 חנויות ברחבי הארץ המבצע עד סוף דצמבר.

● בחנות המרכזית החדשה בתל אביב נפתח בימים אלה ידיד חשמל, שיציע למכירה עודפי מלאי של חברות כמו: קנווד, רמינגטון, פנסוניק, ברוזה, ויסק ואוויה.

המוצרים למכירה – החל ממכונות ומייבשי כביסה, טלוויזיות ומערכות סטראו, עבור בטוסטרים, בלנדרים, כלי בישול למיקרוגל, מגהצי קיטור, וכלה במכונות גילוח ותספורת ואפילו סירינים חשמליים, מכשירי בריאות ועיסוי.

בקומה ארבע במרכז הקניון.

● ב"היפרשוק" נותנים הוזלות על מיני מוצרים, מ־20% עד 50% אחוז, וכן מבצעי קנה 1 וקבל 1 נוסף חינם.

● "ורדינון" מציעה לכל הקונה בחודש דצמבר מוצרים בסכום של יותר מ־250 ש"ח, בחנויות המפעל, מתנה סט מצעי פלנל ליחיד. הסט כולל סדין גומי וציפית. קנייה מעל 350 ש"ח תזכה את את הקונה בסט מצעים זוגי מפלנל, הכולל סדין גומי זוגי ושתי ציפיות.

מצעי ילדים בהדפס מלך האריות ודגמי חורף 95 של מצעי פלנל יימכרו במהלך החודש ברשת המשביר לצרכן והשקם ב־30% הנחה.

חלוק רחצה מהודר מקטיפה יימכר ב־149 ש"ח במקום 220 ש"ח והקונה אותו יקבל מתנה נוספת – מגבת פנים.

● בחנויות השקם יש מבצע של סידרת הקוסמטיקה האמריקאית Ferity – איפור אהבה ראשונה". על קניית שלושה מוצרים מהסידרה מקבלים תיק איפור מיוחד של החברה, העשוי כותנה טבעית, בעל סגירה נוחה וניתן לכביסה במכונה או ביד. כל המוצרים מעוצבים כעפרונות צבעוניים. מחירי המוצרים נעים בין 20 ל־30 ש"ח.

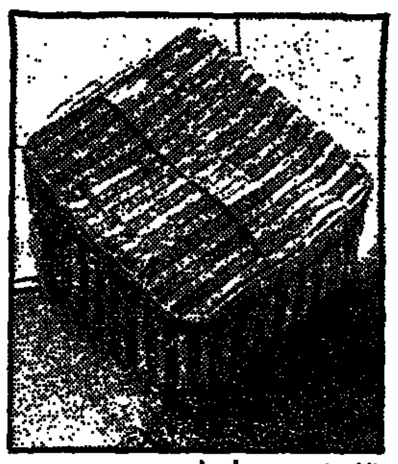

תיק מתנה של קליניק

● במוצרי "פוד קלאב" יש הנחות ומוצרים זהים בחינם, ברשתות השיווק.

"ארטא" עושה מבצע לקראת סוף השנה: הנחות של 20 עד 50 אחוז לכל הרוכש מוצר אמנות במהלך דצמבר, בכל סניפי הרשת.

● ב"משביר לצרכן", על כל קנייה של פריט מאופנת גברים, ב־249 ש"ח ויותר (לא כולל ג'ינסים) ינתן במתנה אפטר־שייב "פאב", ועל כל קניה של פריט מאופנת הנשים בסכום של 299 ש"ח ויותר יתנן במתנה בושם על פי בחירת הקונה. המבצעים עד סוף דצמבר.

● בדיוטי פרי של ג'יימס ריצ'רדסון בנמל התעופה בן גוריון 2 אריזות של מי פרפיום "לולו" של קשרל נמכרות ב־$45 במקום $64; מי שקונה אפטר שייב "מינוטאור" של "פלומה פיקאסו" יקבל במתנה דיאודורנט לגבר, וכל הקונה אפטר שייב "הורייזן" 50 מ"ל ודיאודורנט "הורייזן" ישלם $27.60 במקום $36 עד סוף המלאי.

● מבצעי "ד"ר פישר": בסופרפארם על כל קניית 2 תכשירים מסדרת קמיל צמחי מקבלים מהרוזת עץ סבעי אופנתית וצבעונית. ב"כלל פארם" על כל קנייה בשווי של 99 ש"ח מקבלים מנורת שולחן צבעונית איכותית; בכל רשתות השיוק בארץ יימכרו שני שמפו פרידקס במחיר של אחד, ועוד.

שבבים / אהרן להב

גג פתוח במכונית – אפשר להתקין בארץ

לאהוב מכונית יוקרתית זה כמעט טבע שני של האדם מרגע שהשיג רשיון נהיגה. יש המגשימים את החלום ויש שרשיון הנהיגה מונח בכיסם אך אין להם ההון הדרוש לרכישת כלי ממונע. אבל יש גם כאלה שהממון מצוי בידם בשפע. הללו רוכשים מכונית משובחת, אבל רוצים להיות עם (גג) ולהרגיש בלי. במילים של יומ־יום: רוצים מכונית עם גג נפתח.

בדרך כלל צריך להזמין דבר כזה אצל היבואן, כי רוב הקונים מבקשים אוטו שיתן הרגשת פרטיות מלאה גם מהכיוון של השמים. אלה שרוצים קשר ישיר עם הרקיע צריכים לשלם הרבה יותר בעד התענוג למרות שהם משלמים על פחות פח. הבשורה לאלה: מעתה אין צורך מיוחד להזמין מכונית עם גג נפתח בחו"ל, אפשר להזמין את האקסטרא הזה בארץ.

את האפשרות הזאת מעניקה החברה האמריקאית "אמריקן סאנרוף קומפני", שהעניקה זיכיון יצור לגגות נפתחים לבית מלאכה במושב גנות. הסידור פשוט: את אביזרי הגג הנפתח מייבאים מהיצרן בחו"ל. בית המלאכה בארץ חותך את גג המכונית, מחסן את התפר נגד קורוזיה ומתקין את הגג, כולל תקרת ריפוד חדשה לתיקרת הרכב.

הקליינט המשוגע לסטייל הזה יכול לקבל גג נפתח חשמלית שמחירו מגיע עד כ־6000 ש"ח, או גג נפתח ידנית בהוצאה של עד 2000 ש"ח. בבית המלאכה אפשר להתקין גגות כאלה למרבית סוגי הרכב היוקרתיים מיבוא אירופי וגם לסוגים שונים של מכוניות אמריקאיות.

אי־זרם פגע בטלוויזיה

מה קורה לאורח שמגיע הביתה, מנסה להפעיל מכשיר חשמלי, שלא היה פעיל, ומתחוור לו, כי המכשיר התקלקל סתם כך בלי התראה מוקדמת. איש כזה פנה לבית המשפט לתביעות קטנות בטענה נגד חברת החשמל, כי ביום מסויים בתחילת השנה נפסק זרם החשמל לדירתו קצת פחות משעתיים והתברר שהטלוויזיה והווידאו שלו שבקו.

אחרי שפנה לחברה והתכתב עימה בשיטת הולך מכתב תלונה בא מכתב תשובה; הולכת תביעה לפיצוי כספי חוזר מכתב דחיה – פנה האורח לערכאות, ביקש לפצותו על נזקים בשיעור של 877 ש"ח פלוס 300 ש"ח בגין עוגמת נפש.

החברה טענה כי אין לחייבה בתשלום נזקים, כי קו מתח גבוה חדל לתפקד בגין מזג האוויר החורפי, עובדי החברה יצאו לאתר התקלה וחיברו את הזרם ללקוחות בהדרגה. כתב ההגנה גם ציין, כי פרט לתובע לא נתקבלו מהסביבה עוד תלונות על קילקול במכשיר חשמל וכי הפסקות חשמל אינן גורמות נזק למכשיר חשמל במצב סביר תקין.

מכאן לשם הגיעו הצדדים לתשלום פשרה של 530 ש"ח מבלי שחברת החשמל תכיר בקילקול בגלל הפסקת הזרם, והתובע לא ויתר על טענתו כי נגרם נזק למכשיריו בגין אותה הפסקה. משפט שלמה כמעט אמיתי.

סונאר היי־טק בפיורדים

חופי שוודיה, ובעיקר הפיורדים החרוצים באדמתה, היו מועדים לפורענות של פלישת צוללות מנועות בגרעין מצד הגוש המזרחי. בכל פעם שסונר או ראדאר גילו במצולות תנועות חשודות של מפלצות הפלדה הקטנות האלה – מיד היה הצי השודי מוזעק למצב כוננות־על. למשך שבוע היו העיתונים מלאים בכותרות סנסציוניות על ציד צוללות, אך לבסוף היה החשד מתנפץ כמו בועה.

ברית המועצות אמנם התמוטטה למה שקרוי היום חבר העמים, אולם מומחים שוודים המשיכו לשבור את הראש כיצד למנוע אזעקות שווא מתחת לפני הפיורדים. לאחרונה הצטייד משמר החופים השוודי בסונאר חדש, סטייל היי־טק, שמסוגל לסרוק את המצולות ברדיוס של 360 מעלות.

"אינטיליג'נס ניוזלטר" היוצא לאור בפאריס, מדווח, כי הציוד החדש כמערכת עצמאית לחלוטין, מדויק מאוד וימנע טעויות של זיהוי. המערכת תוכל להבדיל בבירור בין יונק גדול, כמו לויתן או דולפין שמשמיע קולות מוגברים ממעמקים, לבין צוללת.

הבריכה צריכה לנוח

אין הנאה גדולה יותר, בימות החמה בישראל, מאשר להתנפש בבריכת שחייה. הרחצה בים ובבריכות היא כמעט טבע שני של הישראלי. אבל בארץ לא מקפידים כל כך על כניסה למים המשותפים/ציבוריים עם מה שפחות אבזרים על הגוף, להוציא את בגד הים, ועם המון קרם הגנה בפני קרינת השמש. במעט מאד בריכות אוסרים על כניסה למים עם המרחות למיניהן ומפנים את בני האדם אל המקלחת.

ביפן, למשל, הכניסה לבריכת שחיה היא תענוג מפוקפק למדי־ לנוכח הדרישות לפני הכניסה למים. ראשית, המתרחץ נדרש להסיר מעליו כל תכשיט; אחר כך, נא להתקלח בלי סבון; אסור להתמרח בשטח הבריכה בקרמים שונים, כדי לא להחדיר למים שמנוניות. עם הכניסה למים חייבים הגברים והנשים לחבוש כובעים. שחיה יש לבצע על־פי כיוון השעון או כל סימן אחר. שיא האבסורד בתקנוני הבריכות מצווה כי בתום כל שעה עגולה חייבים כל המתרחצים לצאת מהבריכה כדי לתת למים לנוח...

כתב ויתור עתידי לא תופס

אם קיבלתם דירה והתמתם אצל הקבלן על כתב ויתור על תביעות נגדו בעתיד עם מסירת הדירה למגורים – הנייר לא שווה את הכתוב והחתום בו – כך נקבע בפסק דין תקדימי בבית משפט השלום בחיפה על־ידי השופטת ד"ר חוה דגן.

משפחה אחת שחתמה על מין מסמך כזה כבגד הבטחה שחברת הבניה לא תיגבה ממנה ריבית פיגורים – מצאה את הקן המשפחתי שרכשה מלא "חורים" ככברה. בבנין רב הקומות נתגלו הרבה ליקויים ו־71 תיקים מצפים לפסק דין נגד החברה הקבלנית.

לאחר ששמעה את הטרוניות נוכחה השופטת הנכבדה לדעת שהליקויים אינם תואמים את מה שנמכר ללקוח בחוזה ופסקה להחליף כל דבר פגום בדירות, למרות שהרוכשים התחייבו, כאמור, לא לתבוע את הבונים.

בתיק אחר שהתברר באותו בית משפט נקבע, כי קבלן שהתרשל בביצוע תיקונים בבית משותף של 18 דיירים בעכו, חייב לשלם לדיירים פיצוי כולל של חצי מיליון ש"ח. הקבלן ביצע תיקונים חפיפים לדעת הדיירים, והם חזרו ופנו לבית המשפט. השופטת קבעה, כי את השלב הבא בתיקונים יבצעו שני מומחים שנקבעו על־ידי בית המשפט. נאמר בין היתר בפסק הדין, כי בית המשפט אינו צריך לתת הזדמנות נוספת לתקן באותו בנין בו התגלו ליקויים.

זכות הציבור לדעת

מלגות בורגר ראנץ' לנוער מתנדב 1994

שלוש נערות ושני נערים, שנבחרו מתוך מאות מועמדים, קיבלו השבוע את "מילגת בורגר ראנץ' לנוער מתנדב 1994". זוהי השנה החמישית שרשת המסעדות מעניקה חמש מילגות בסך 750 ש"ח כל אחת, לחמישה בני נוער, עד גיל 18, שהצטיינו בעבודות התנדבות בקהילה. המלגות הן על שם ששי גניש ז"ל, שהיה עובד מצטיין במסעדת בורגר ראנץ' ברחובות ונהרג במהלך שירותו הצבאי. שותפת ליוזמה, המועצה לשלום הילד.

חמשת הנבחרים השנה הם:

גלית מאיר בת 16 מראשון לציון, החונכת כבר חמש שנים ילדים עם קשיי למידה.
ענת לוי בת 16.5 מתל אביב, המדריכה קבוצת ילדים במתנ"ס בית דני.
רותם בוצר בת 17 מחולון, החונכת זה ארבע שנים נער פגוע שיתוק מוחין.
אלכסנדר בולביץ בן 16 מאזור הקיבוצים כפר דניאל, ארבע שנים בארץ, הפועל בקרב נוער עולה.
עומר עיני בן 17 מחולון, החונך נערה פגועת מוחין זה שלוש שנים.

יש תאריך על הביצים

בעקבות יוזמה של הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות חותם בימים אלה שר הבריאות על צו המחייב סימון תאריכים על גבי ביצים למאכל.

הרשות להגנת הצרכן דרשה לסמן על גבי ביצים למאכל את תאריך ההטלה או המיון ולרוחות הצרכנים דרישה זו התקבלה.

כניסתו של הצו לתוקף בימים אלה תבטיח שלרשות הצרכן יעמדו ביצים באיכות טובה יותר ועקב הדרישה לאחסון הביצים בקרור יורד הסיכון מפגי הרעלות קיבה עקב חיידק הסלמונלה. שימו לב לתאריך.

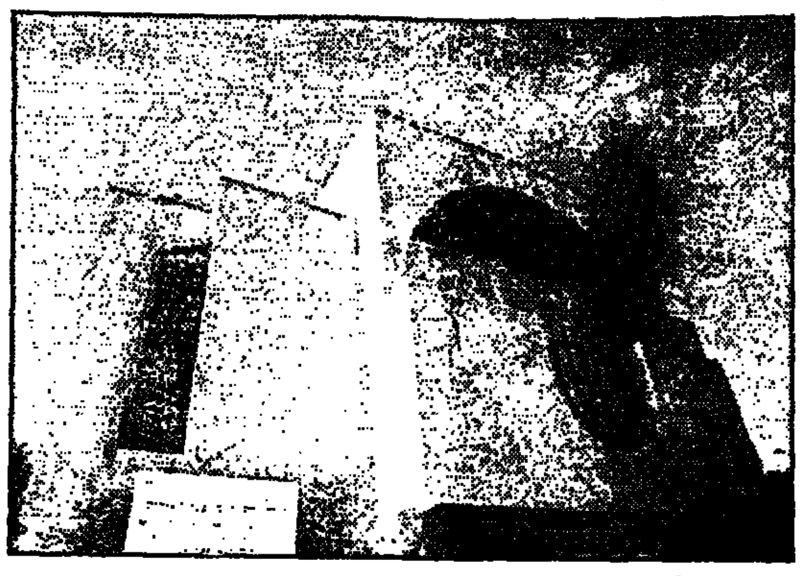

בית דניאל בתל-אביב

בית של יהדות, מקום של תרבות

בית הכנסת של סוף שנות האלפיים הוא הרבה יותר מאשר אוהל מועד. "בית דניאל" בתל אביב, מרכז התנועה ליהדות מתקדמת, מהווה גם מסגרת חברתית וקהילתית למאות אנשים הנוטלים חלק קבוע בפעילות במקום בכל ימות השנה

מאת בלהה דבורי

פגישה עם הרב הרפורמי מאיר אזורי מותירה אותך עם חשבון נפש נוקב בקשר לחשיבה הסטריאוטיפית שלך. שכן, הרב אזורי נראה כמו יאפי תל אביבי מצוי, שהוא בדיוק בדרך לאוניברסיטה. אבל מדובר באמת ברב אמיתי, המלווה את "בית דניאל" זה שלוש שנים, מאז תחילת פעילותו.

הרב אזורי עצמו מודע להוות המרעננת שהוא מקרין, בניגוד למה שהחשיבה שלנו מסוגלת לקלוט כאשר מדובר במימסד הרבני, רווי הזקנים והשטריימלים. הוא מספר על אודות זמר פופולארי מאוד שהגיע למקום כדי לארגן בר מצווה לבנו; הוא ציפה לפגוש את הרב והתקשה קצת לעכל את עובדת היות הצעיר שלפניו רב הקהילה. אבל חברי הקהילה של אזורי מודעים לכוח אישיותו, שלמרות חזותו הצעירה מאוד מקרין הילה רכה של קבלה ומשהו אבהי. הוא נשוי ואב לשני ילדים ולגבי אנשי קהילתו משמש כמקור תמיכה לא אכזב, דבר המתקשר עם מהות בית דניאל.

המקום הוא מרכזה של התנועה ליהדות מתקדמת בתל אביב. כאן מתקיימת פעילות ענפה בתחומי תרבות, חברה ויצירה ונערכים גם טקסי דת, חגים ומחזור החיים ברוח היהדות המתקדמת: בני ובנות מצווה, בריתות חתונות ועוד.

הבית פתוח במשך כל ימות השנה ומציע פעילויות קבועות לכל שכבות הגיל בקהילה, החל מגן ילדים ברוח היהדות המתקדמת וכלה במועדון גיל הזהב.

ביום בו הגעתי למקום, בשעה ארבע אחר הצהריים, הסתיים יום לימודים בגן ואמהות הביאו את ילדיהן לקורס בישול לילדים שנערך במקום.

הרב אזורי: "אני יודע שהמרכז שלנו בנוי בסגנון שאינו מוכר, שילוב של בית כנסת ומתנ"ס, שהוא מודל חדש של בית הכנסת שאינו מיועד לשמש כבית תפילה בלבד אלא להוות בית שבו מתכנסים יהודים גם לענייני תרבות וחברה. המקום פתוח החל משבע בבוקר ומתפקד כגן ילדים. הפעילות נמשכת עד שעות הלילה המאוחרות.

"היום, למשל, בשעה תשע בערב ייתכנס כאן ועד השכונה. במשך היום עבדו כאן אנשי תיאטרון חיפה ותיאטרון הבובות שלנו, אנשי גיל הזהב היו כאן בחוג והתקיימה כאן השתלמות מורים. הערב תתקיים כאן חתונה מצומצמת".

וזוהי רק פעילות של יום שנבחר אקראית, במקום שהחברים בו רואים חשיבות במעורבות חברתית-קהילתית ובהטבעת חותם של רוחניות יהודית ופתיחות על מבנה החברה הישראלית. חברי הקהילה עוסקים בקליטת עלייה ובתמיכה חברתית.

בית דניאל פועל, בשיתוף עם האירגונים המובילים, בנושאי צדק חברתי וזכויות האזרח ומקיים מרכז סיוע משפטי לעולים חדשים.

אזורי רואה בסיוע הרוחני בכל עת הנדרשת חלק בלתי נפרד מתפקידו כרב המקום.

הוא משוחח עם אשה שעברה תהליך כואב של גירושין, עם בני משפחה שאביה הוא חולה סופני והם שרויים בדילמה מוסרית בנושא.

הוא מלא סיפוק בגלל הכמות הרבה מאד, הרבה מעבר למצופה, של חברי הקהילה הפוקדים בקביעות את המקום.

"תשעים ילדים חגגו מתחילת השנה בר ובת מצווה", הוא אומר, "פיתחנו כלים שמאפשרים לישראלי לא לפחד להיכנס אלינו, לא רק כדי להתפלל אלא גם לשם חוויות נוספות, שאינן רק בין אדם לאלוהים".

המקום אכן נבנה כמתנ"ס. באחד המשרדים במקום ממתין אדם לעורכת-הדין דוברת רוסית הנותנת ייעוץ משפטי חינם לעולים חדשים בשאלות קליטה, עבודה, בעיות שכר-דירה, הגם לשאלות מיהו יהודי, אזרחות ונישואין.

אזורי: "סביב המקום הזה פעילים מאות אנשים. מדי יום שישי מתקיימת תפילה, הדרשה של הרב. בשבת בבוקר ובשעות אחר הצהריים קוראים בתורה ולומדים. אנחנו מסייעים גם בתהליך הגיור. יש במקום פעילויות לילדים ולהורים, חוגי אמנות, טבע ויצירה, ואפילו מועדון מטיילים. המקום מהווה מסגרת חברתית-קהילתית, שחבריה מקיימים ביניהם קשרים אישיים ונהנים מתחושת שייכות לגרעין חברתי מלוכד".

אזורי מציין שבית הכנסת, בימי המשנה והתלמוד, היה מקום שאליו הגיעו אנשים לא רק כדי להתפלל וללמוד.

אזורי: "בית הכנסת באותם ימים שימש כפונקציה של תיאטרון, מתנ"ס ובית הארחה, ובמובנים מסויימים גם בית משפט. כאשר הלכו והתרחקו מעולם היהדות, הפך בית הכנסת למקום מנוכר המנוהל על ידי חכמים, שבמקום לקלוט את רחשי הלב של היהודים יצרו אווירת בתי הכנסת שגרמו ליראה גדולה מפניהם".

בבית דניאל מצב אכן שונה. המקום מעצם מהותו שוקק חיים ומפזר כל עכבה העלולה להתלוות לכניסה לבית כנסת. ההצגה "מעשה ברוריה" למשל, תעלה במקום על אותה במה מעליה נערכות התפילות והדרשות של הרב, ממש מול ארון הקודש.

אזורי אומר כי הישראלים פוחדים מבית הכנסת, מהאנשים המנהלים אותו. "המטרה במרכז כמו שלנו היא ליצור מודל אחר של בית כנסת, אליו אפשר בטבעיות להיכנס.

בתי הכנסת סגורים בדרך כלל במשך שעות היום, אחרי התפילה. לא קורה בהם דבר, אין תחושת יצירתיות. בית הכנסת על פי תפיסתנו אמור לשרת את הקהילה, ליצור יצירות חברתיות, לתת פרשנות, להתווכח, מי שרוצה יכול גם להתפלל בו, הכרחי שתהיה בו ספריה ושיהיו בו קולות חיים".

אזורי בטוח שהחברה הישראלית זקוקה היום לרבנים שיפעלו מעבר לפסיקות הלכה בקשר לכשרותם של עופות ונשר, אלא לרבנים שהם אנשי ציבור המסוגלים לתפקד כמקור תמיכה בקהילה.

הוא חי שנים מספר בארצות הברית, מתוקף עבודת אשתו במשרד החוץ, ונדהם לגלות את פריחת בתי הכנסת בקרב הקהילות היהודיות שם. לדעתו, במציאות המודרנית, האדם זקוק מאד למרכז שיספק לו אותן פונקציות רוחניות וחברתיות שבהן הוא יכול להעשיר את חייו.

"אנחנו דור שבעט בעולם היהדות, אבל בגלל הניכור וההתלבשויות המוסריות ההולכות ומתרחבות, אנו מחפשים שורשים, מחפשים קבוצת השתייכות קבועה. עבדתי הרבה שנים בירושלים ואני חושב שהחברה התל-אביבית היא זו שתביא בדלת הקידמית את ערכי תנועת היהדות המתקדמת, שניסתה במשך שנים להיכנס דרך ירושלים. בגלל שכאן, לא בירושלים, משוחררים יחסית מהפוליטיקה של הדת".

פעילויות וטקסים בבית דניאל. למטה: הרב מאיר אזורי עם בני יעל הזהב.

חידושים ברפואה

שיטה חדישה לניתוח בקע מפשעתי

מאת אורי שרון

טכניקת מיוחדת לניתוח בקע מפשעתי, כלומר שבר או הרניה, הודגמה לפני ימים מספר בבית החולים "אלישע" בחיפה. המדגים היה פרופסור רוברט בנדוד מטורונטו, קנדה, שהוא כירורג בעל שם עולמי.

הפרופסור ניתח ארבעה חולים והדגים את "שיטת שולדייס", שהיא טכניקה המתבססת על סגירת הבקע המיפשעתי בארבע שכבות, ותפירה בחוט פלדה רך. תפירה זו שונה מביצוע תפרים בודדים, כמקובל בימינו. סגירה זו – נמסר מבית החולים "אלישע" – חזקה בהרבה מאשר סגירה בשיטות אחרות. היא מבטיחה ששיעור אי-הישנות השבר יהיה ביותר מ-99 אחוזים(!) לעומת שיעור הצלחה של 30–10 אחוזים בשיטות האחרות.

ועוד מיתרונותיה של "שיטת שולדייס": הניתוח מתבצע בהרדמה מקומית בלבד – דבר המאפשר גם לחולי לב ולקשישים להינתח, וכן – האישפוז בבית החולים הינו ללילה אחד בלבד. גם הכאבים שלאחר הניתוח הם פחותים, והשיבה לפעילות נורמלית מהירה גם היא.

ניתוחי בקע מיפשעתי אף שהם נפוצים מאד, הם גם מסובכים: אם לולאת המעי נתפשת בתוך השבר, יש בכך כדי לסכן את החולה, ואז יש לנתחו בדחיפות.

"שיטת שולדייס" מקשה אומנם עם המנתח, ותובעת ממנו מיומנות מקצועית רבה, אך מקלה מאד עם החולה.

ד"ר גיורא וינטרשטיין, מנהל בית החולים "אלישע", מסר שכירורגים רבים מבתי החולים בצפון הארץ נכחו בניתוחי ההדגמה, שבעקבותיהם תיושם השיטה גם בישראל.

פרופסור בנדוד בא לישראל כאורחו של פרופסור שמואל ארגוב, שאף סייע לו בניתוחים.

שיטה חדשה למניעת זיהומים בדרכי השתן

מאת אורי שרון

שיטה טיפולית חדשה למניעת זיהומים חוזרים בדרכי השתן אצל נשים מבוגרות פותחה על ידי פרופסור ראול רז, מנהל המחלקה למחלות זיהומיות במרכזים הרפואיים ובולן והעמק של קופת חולים הכללית.

נמסר שבקרב כ-30 אחוזים מכלל הנשים המבוגרות, שלאחר גיל המעבר, מופיעים זיהומים חוזרים בדרכי השתן. הטיפול המקובל היום הוא מתן אנטיביוטיקה לאורך זמן, כאמצעי מניעה. אולם הצלחת הטיפול הזה הינה חלקית, ועיקר חסרונו בכך שהוא כרוך בתופעות לוואי, בהן הופעת פטריה בנרתיק ופריחה, ובעקבותיו מתפתחים חיידקים העמידים לאנטיביוטיקה.

בשיטה החדש שפיתח פרופסור רז, נעשה טיפול מקומי במישחת אסטרוגן, הנהוג למניעת יובש בנרתיק. המחסור בהורמון הנשי אסטרוגן יוצר תנאים נוחים להתיישבות החיידקים, ובעיקר קולי, ברירית הנרתיק. משחת אסטרוגן יוצרת ברירית סביבה המונעת התיישבות חיידקים זו, וכך נמנע גם הזיהום בדרכי השתן.

שיטתו החדשה של פרופסור רז הוכחה כיעילה מאד למניעת הזיהומים האלה, והיא אינה כרוכה בהופעת תופעות לוואי, כפי שישנן בטיפול האנטיביוטי. היא פורסמה בכתב העת הרפואי היוקרתי "ניו אינגלנד ג'ורנל אוף מדיסין".

בימים אלה הוענק לממציא השיטה, ד"ר רז, תואר פרופסור מטעם בית הספר לרפואה שליד הטכניון.

חטיפים

מלוחים בממלכת המתוק

כששומעים "עלית" חושבים בעיקר מתוק וקפה; אבל "עלית" לא מסתפקת באלה, ונכנסת עכשיו חזק לשוק החטיפים המלוחים. עד כדי כך, שאפילו את הילדים, שבאופן מסורתי לוקחת "עלית" לסיור בממלכת המתוקים בתקופת החנוכה, לקחו השנה למפעל "שער הנגב", לראות איך עושים "שוש", ו"ראפלס" ו"תפוצ'יפס" ו"צ'יפסטיק" ו"נבוטים" ו"צ'יטוס".

ה"שוש", למי שלא יודע, זה הבמבה (יסלחו לנו כאן גם אסם וגם עלית) של "עלית". ב"עלית" אומרים, שבארבעת החודשים שהשוש קיים, הוא כבר לקח 20% מהשוק למוצרים מסוגו. השוש עשוי מתירס אבל בטעם בוטנים. מה שתרם להצלחת השוש היא גם האריזה שלו. היא קשיחה ואטומה ושומרת על טריותו וצורתו לאורך זמן.

יותר הצלחה קצרו החטיפים העשויים תפוחי אדמה, הלא הם הראפלס, התפוצ'יפס והצ'יפסטיק. הראפלס – שם מותג בינלאומי לחטיף של תפוחי האדמה המוביל בעולם. הם מיוצרים ב"עלית" בעקבות הסכם ידע עם החברה האמריקאית "פפסיקו", אשר דורשת שימוש בתפוחי אדמה מיוחדים. זנים של תפוחי אדמה מתאימים פותחו במשותף עם מגדלי תפוחי האדמה בדרום הארץ ובעידוד מועצת הירקות ומשרד החקלאות.

תפוחי האדמה הם מקור טוב של ויטמינים C ו-B. בראפלס אין צבעי מאכל או חומרים משמרים והם מיוצרים בתהליך טיגון כזה השומר על מינימום שמנוניות שלהם.

התפוצ'יפס הוא חטיף לא חדש, בעצם כבר נמצא בשוק עשרים שנה, הצ'יפסטיק הוא חטיף צעיר למדי, רק שנה בשוק, והוא מקלונים קטנים מתפוחי אדמה, גם הם ללא חומרים משמרים, צבעי מאכל או כולסטרול.

הראפלס והתפוצ'יפס ביחד תופסים כ-70% משוק חטיפי תפוחי האדמה בארץ, כך מסר אילן ארמון, מנכ"ל "עלית מזון", בסיור עיתונאים שהתקיים במפעל החטיפים האמור.

החטיפים האחרים הם הצ'יטוס – הלא הוא חטיף תירס בטעם גבינה עם טעם פיקנטי וה"נבוטים" (שם תוקפני משהו) העשוי חמאת בוטנים, דומה לנבוט בצורתו ועל אריזתו מתנוססת דמותו של האדם הקדמון. אבל הם עדיין פחות פופולאריים מחטיפי תפוחי האדמה.

ואשר לשאלה (הפולנית) הנצחית: מה מזיק יותר לתזונתו של הילד, ממתקים או חטיפים? התשובה היא: פגיעתם של השניים בשיניים דומה. גם החטיפים המלוחים מזיקים, בהיותם נדבקים לשיניים ונדחסים לרווחים, ושם נהפכים למצע מתוק לחיידקים; אבל המלוחים, לפחות, לא מכילים צבעי מאכל, ויש בהם אפילו כמה חומרים מזינים.

סטנד-אפ לילדים

חלומות משותפים

מופע חדש לילדים בשם "שקית יומולדת" יועלה החל מסוף שבוע זה, באופן קבוע, בבית ציוני אמריקה בתל-אביב.

המופע משלב סטנד-אפ, מוסיקה ותיאטרון, ובכל זאת יש לו נושא: מדובר בעיר שכולם בה ישנים כל הזמן, וכל פעולותיהם נעשית תוך כדי שינה: מצחצחים שיניים, מתלבשים, אוכלים – וכמובן חולמים. שרון ברז'יו, השחקן, והילדים שבקהל נכנסים יחדיו אל תוך חלום אחד מופלא על קרקס משוגע, ופוגשים דמויות סימפטיות ומשעשעות. אל שרון ברז'יו מצטרף ביצירה המוסיקאי ישראל ברייט, וביחד הם מזמינים את הילדים לשיר, לספר חלומות ולהמציא המצאות.

ההצגה מיועדת לילדים בגילאים חמש עד אחת-עשרה.

ההצגות הראשונות בתאריכים: 17 ו-31 בדצמבר, בשעה 11:30 בבוקר.

ספר לנוער

והעיקר – לפחד קצת

ספריית מעריב הוציאה לאור לאחרונה שני ספרים בסידרת ספרים מתורגמים חדשה, בשם "צמרמורת".

במקור האמריקאי נקראת הסידרה Goosebumps. כולה ספרי הרפתקאות מצמררים, כ-40 יצאו בה עד כה, וכולם נכתבו על ידי סופר הילדים ר. ל. סטיין, בהוצאת "סכולסטיק".

הספרים שייכים לז'אנר ספרי המתח וההרפתקאות עם קורטוב של מסתורין על-טבעי. יש בהם מתכונת קבועה למדי – מרביתם עוסקים באח ואחות או בחבורת ילדים בגילים 10 עד 14 (הגילים שלהם מיועדים הספרים).

נושאי הספרים לקוחים מעולם הילדים ומחיי היום יום שלהם, וההפתעות אינן כוללות תופעות קשות כמו התאבדות, התעללות בילדים, שימוש בסמים וכו'. בצד סיפורי המתח והמסתורין עוסקים הספרים, בין השיטין, בנושאים כמו יחסים בין אחים, יחסים בין הורים וילדים, הרצון להיות מקובל בחברה וכו'. סטיין מקפיד להיות "קורקט": במחצית מספריו הגיבור הראשי הוא ילד ובמחצית השנייה – ילדה; מובילי העלילה הם לא בהכרח הילדים המקובלים בחברה, לעיתים קרובות הם יהיו דווקא ה"יורמים" של הכיתה וכו'.

בארה"ב, אומר קומוניקט הפירסום, הספרים האלה נמכרים במאות אלפי עותקים, ונמצאים ברשימות רבי מכר של עיתונים שונים, כולל הוואשינגטון פוסט, ואילו הסופר כותב 24 ספרים בשנה, כדי לספק את הדרישה של מעריציו.

שני הספרים שתורגמו לעברית הם: "הילדה שצעקה...מפלצת" בתרגום דויד חנוך ו"משאלות עלולות להתגשם..." בתרגומה של אורלי לביא. ארבעה נוספים יצאו בהמשך. עורכת הסידרה נעה סמלסון ומעצב הסידרה מישל אופטובסקי. מחיר כל ספר – 24 ש"ח.

כשנתנו לקרוא את הספרים, על שפתם הצעירה, סלנגית פה ושם כאילו, אבל אורי מנדלסון בן העשר קרא את הספרים וכך הוא כותב:

"הספר 'הילדה שצעקה מפלצת' מספר על ילדה ששמה לוסי שאוהבת להפחיד את אחיה הקטן רנדי בסיפורי מפלצות, ולכל מכריה כבר נמאס מזה ובעיקר להוריה. לכן, כשהיא מגלה שמר מורטמן הספרן הוא מפלצת, אף אחד לא מאמין לה והיא מנסה לשכנע שזה נכון.

"הספר 'משאלות עלולות להתגשם' מספר על ילדה בשם סמנתה אשר לא מקובלת בחברה. היא גבוהה מאוד ומשחקת בנבחרת הכדורסל אבל מאוד לא מוצלחת. יום אחד היא פוגשת אשה – קלריסה שמה – שמעניקה לה שלוש משאלות. סמנתה מבקשת שלוש משאלות ומקווה שיפתרו את בעיותיה בחיים אבל בעצם הן הופכות את חייה לסיוט אחד גדול.

"אהבתי לקרוא את שני הספרים בגלל שבכל פעם שחשבתי כי נפתרה התעלומה בעצם גיליתי שזהו רק סוף של אירוע והתחלת אירוע נוסף, דבר שגרם לי להמשיך לקרוא עוד ועוד ולצאת להרפתקאה נוספת.

"שני הספרים מרתקים יותר מצפייה של סרט מתח או סידרה בטלוויזיה, בגלל שבסרט אתה רק רואה את העלילה וצופה במעשיו של הגיבור, ובספר אתה ממש תוך העלילה ובראש אחד עם הגיבור; פחדתי כמו הרגשתי איתו.

"כשקראתי את שני הספרים היתה לי הזדמנות חד-פעמית להיות בעולם אחר, בעולם של אגדות ופנטזיות, וזה מאוד כיף, כי לכל אחד מאיתנו יש את הרצון להתנתק מהמציאות ולשקוע בעולם של חלומות.

"יש הפרדה מוחלטת בין שני העולמות (מציאות ודמיון) והם לעולם לא יתערבבו."

סוף ציטוט.

ואם זה מה שינתק את הנוער מהמכשירים – למה לא לנסות?

עורך: דויד פאיאנס

ארכיאולוגיה

שוהם – עיר נבנית על תילי קדומים

חפירות ההצלה הארכיאולוגיות שנערכו, ועדיין נערכות, באתר הקמתו של היישוב החדש שוהם, הושפות ממצאים מאלפים על ההתיישבות במקום. למרבה הצער, חלק מהחפירות הללו נערך רק לאחר ששיני דחפורים נגסו בתילים וגרמו נזק בלתי הפיך למספר אתרים

מאת זכי צברי

שוהם הוא שמה של אבן יקרה, המזוהה כמינרל "אוניקס". היא מאופיינת במבנה של פסים צבעוניים. במקרא מופיעה אבן זו כאחת מ־12 האבנים ששובצו בארבעה טורים על אפוד הכהן הגדול: "והטור הרביעי תרשיש ושוהם וישפה, משובצים זהב יהיו במילואתם" (שמות, כ"ח, ח'), על כל אחת מן האבנים הופיע שם אחד השבטים. על אבן השוהם היה חקוק שמו של שבט אפרים.

ממערב לנחלתו המקראית של שבט זה מוקם עתה היישוב שוהם. הוא מצטרף ליישובים נופך וברקת, הקרובים לו, אשר שמותיהם לקוחים אף הם משמות האבנים היקרות שבאפוד הכהן הגדול.

היישוב שוכן כחמישה קילומטרים מזרחית לנמל התעופה בן גוריון, על הגבעות העוטרות ממזרח ומצפון־מזרח את מושב בית עריף.

תנופת הפיתוח שבאה בעקבות גלי העלייה לא פסחה על איזור שפלת לוד. סמוך למקום שבו קיים "מרכז שוהם", שהוא המרכז המנהלי והחינוכי של המועצה האזורית "מודיעים", הוחל היישוב החדש לקרום עור וגידים.

שוהם, המוקם על ידי חברת "מבני תעשייה" ואשר עבודות הפיתוח והבינוי הרחבות בו החלו ב־1992, אמור לאכלס כ־4500 משפחות.

בינתיים גרות בשוהם כ־250 משפחות.

בסמוך לשוהם עתיד לעבור כביש חוצה ישראל, שסלילתו כרוכה בפגיעה באתרים ארכיאולוגיים ובערכי טבע ונוף מוגנים. סלילת דרכי גישה פנימיות בשוהם והכשרת הקרקע באיזור עתיר אתרים ארכיאולוגיים זה, חייבה לערוך במקום חפירות, המוגדרות "חפירות הצלה". חפירת ההצלה הראשונה באתר נערכה בחודשים אפריל – יולי 1992 בניהולו של הארכיאולוג יונתן נדלמן מרשות העתיקות.

החפירה התבצעה במספר שטחים. שלושה מהם נמצאים בחלקיו הדרומיים המערביים של תל אבו חמד (הנמצא באיזור הצפוני של שוהם), ושטח נוסף – בחורבת זופיה, כקילומטר וחצי מדרום לתל (כיום הוא בסמוך לכביסה הראשית ליישוב).

החפירות העלו ממצאים מתקופות שונות, למן התקופה הניאוליתית הקדם קראמית ב' –(7500 – 6000 לפני הספירה) ועד לתקופה הרומית הקדומה (132 לפני הספירה עד 37 לספירה).

שני שלבי יישוב

העובדה שעוד בטרם הגיעו אנשי רשות העתיקות "ביקרו" במקום דחפורים שהכשירו את הקרקע ופילסו את פני השטח, לא היטיבה עם החופרים לגילוי שכבותיו השונות.

בין שתי שכבות היישוב מתקופת הברונזה הקדומה (3300 – 2200 לפני הספירה) ועל פני השטח נתגלה חומר מילוי מהשרידים הקדומים יותר של היישוב. הממצאים כללו כלי חרס מעוטרים, כלי בזלת, כלי צור ועצמות בעלי חיים, המתוארכים לתקופה הניאוליתית.

מהתקופה הכלקוליתית (3300־500 לפני הספירה) מיוצגים שבר גלוסקמאות (תיבות לאחסון עצמות מתים), שברי כלי חרס, כלי בזלת ושני ראשי אלה עשויים המטיט (מתכת כהה שצבעה תום כהה עד שחור).

בחפירה זיהה נדלמן שני שלבי יישוב מתקופת הברונזה הקדומה. לשלב הראשון הוא מייחס שני מבנים עגולים (קוטר פנימי כשלושה וחצי מטרים), אשר אל אחד מהם מתחברים שני קירות ישרים, וסביבתם רצפה בחלוקים. אפשר שמבנים אלה שימשו כמחסנים של יושבי המקום. השלב השני כולל שני קירות ישרים הבאים במקום הקירות המיוחסים לשלב א'. מניתוח ממצאי החרסים עולה, שמבנה הוא סוף תקופת הברונזה הקדומה א' (3300 – 3000 לפני הספירה).

חפירת האתר, שהתאפשרה בזכות עבודות הפיתוח במקום (ומומנה בכספי היזמים), היתה יכולה לכאורה לפתוח פתח לשימורו, או לפחות לשימור חלק ממנו כגן ארכיאולוגי, אך הרס הרב שנגרם לאתר לפני חפירת ההצלה סיכל כוונה זו.

בסיום החפירה הוחזר המקום לידי היזמים, אשר המשיכו בפיתוח על פי יעודו הקודם. אתר העתיקות, אשר "איים" לגרוע שני מגרשים משפחתיים לבנייה בגבעות שוהם, נגרס בכפות הדחפורים.

כך תוכל גברת כהן מתקופה הישראלית המודרנית להתרווח בסלון ביתה עתיר־הנרצפות, שיסודותיו מושתתים על האתר הארכיאולוגי מתקופת הברונזה הקדומה, וגם מר לוי לא יצא נפסד כלל.

7 שלדי כלבים

בחלק הדרום־מערבי של תל אבו חמד נתגלו ממצאים הן מתקופת הברונזה הקדומה והן מהתקופה הפרסית (538 – 332 לפני הספירה). גלוסקמאות מהתקופה הכלקוליתית וחרסים מתקופת הברונזה הקדומה א' היו שכבת המילוי הקדומה, שעליה הונח מילוי עפר משכבה מאוחרת יותר. מילוי זה כלל שברי חרס רבים מן התקופה הפרסית (כולל כלים מיובאים) והוא אופייני לאיזור מישור החוף.

אך גולת הכותרת של שטח חפירות זה הוא ממצא שבעת הקברים, שנכרו אל תוך המילוי מהתקופה הפרסית. בסמוך לקיר המקיף את הגבעה נתגלו שבעה שלדים של כלבים (גורים ובוגרים).

רשות העתיקות אסרה על המשך פעולות הבנייה באיזור זה, שבו מתוכננת בניית שכונת מגורים, אך שטח האתר נגנס בשיטת הסלמי. הדרכים הנסללות בקרבת האתר ומקשרות בין חלקיה השונים של שוהם, מיועדות לשמש דרכים ראשיות של השכונה המתוכננת במקום. רק אם תינתן לארכיאולוגים אפשרות לחפור חפירה מדעית נרחבת במקום, ולהפכו לאתר הארכיאולוגי המרכזי של היישוב, עשוי הדבר להציל את האתר ולמנוע את הריסתו.

גם בית־בד מן התקופה הביזנטית שהיה במקום לא ניצל מכפות הדחפורים. חפירת תעלה להנחת כבלים בסמוך אל הכניסה הדרומית ליישוב, שבוצעה ללא היתר רשות העתיקות, הרסה אותו.

חמשת שבועות החפירה בחודשי הקיץ של שנת 1993 הבהירו לחופרים שלא רק פעולות להכשרת השטח לבנייה תרמו להרס האתר, אלא הכשרת קרקע חקלאית, שבוצעה כמה שנים קודם לכן, תרמה אף היא תרומה נכבדה לכך. אולם את הבכורה בהרס האתר נוטלים אלה שהכשירו את הקרקע לשימוש חקלאי עוד בשנות החמישים.

באיזור החפירה הוחש גילוי החופרים פתוחים לבורות מים חצובים, קברים חצובים וגתות לדריכת ענבים. רוב הממצא, שניתן היה לתארכו, מיוחס לתקופה הביזאנטית. (324 – 638 לספירה).

ממצא חשוב בחפירה זו הוא מטבע עברי הנושא את המילים: "שנת שתים לחירות ציון". זהו מטבע ברונזה, המיוחס לשנת 68 לספירה, והוא הטבע בתקופת המרד השני.

בנוסף למטבע נתגלו ספלי אבן מסוג נפוץ מאוד בירושלים ובסביבתה. כלי האבן (שאינם מקבלים טומאה על פי הלכה היהודית) קשורים, כנראה, להקפדה של יושבי המקום על חוקי הטהרה.

יישוב שננטש

כלי הזכוכית שנחשפו בחפירות יכולים להעיד אף הם על התקופה בה התקיים יישוב במקום.

סוגי כלי הזכוכית שהתגלו באתר ידועים גם מאתרים ארכיאולוגיים אחרים. כלים אלה היו בשימוש החל בסוף תקופת בית שני ועד מרד בר כוכבא. אם הממצא באתר זה זהה מבחינה כרונולוגית לידוע ממקומות אחרים, הרי יש בזה כדי לאפשר לחוקרים תיחום כרונולוגי של קיום היישוב בתקופות אלה.

מי שבהחלט יכול להרגיש שבע רצון מממצאי החפירות בשוהם הוא רם גופנא, פרופסור לארכיאולוגיה באוניברסיטת תל אביב. לפני 20 שנה הוא ביצע, יחד עם הארכיאולוג ספי פורת, סקר ארכיאולוגי, שמטרתו לקבל תמונה עדכנית על איזור שפלת לוד. ממצאי הסקר (בעיקר חרסים בני תקופות שונות שנאספו מעל פני השטח) מתאימים גם לממצאי החפירות האחרונות.

ממצאי הסקר מעלים, כי גם איזור שוהם, כמו רבים מן האתרים שבהם נחשפו ממצאי הברונזה הקדומה, נעזב וננטש מיושביו.

פרופסור גופנא משמש בהתנדבות יועץ מדעי בחפירות רשות העתיקות המתבצעות במקום החל מחודש יוני. החפירה, המבוצעת על ידי ון דן ברינק ואמיר פלדשטיין מרשות העתיקות, העלתה ממצאים שנחשפו במערות בחלק הצפוני הדרומי של שוהם. החפירות בחלקה הצפוני של שוהם (במקום בו נתגלו בסקר שרידי ישובי) התנהלו בתוך מערות קראסטיות. במערות אלו נתגלתה קבורה בגלוסקמאות מהתקופה הכלקוליתית. בתקופת הברונזה הקדומה לא שימשו המערות לקבורה, ופרופסור גופנא סבור שתושבי אתר אחר השתמשו בהן לצרכיהם.

אף בחלק הדרומי של שוהם אותרו מערות (בנוסף לאלה שהיו ידועות מסקרים), שתחילת השימוש בהן היה בתקופה הכלקוליתית.

במערות הדרומיות התגלתה אשפה שהושלכה למקום, כנראה על ידי אנשי הכפר הערבי דיר טריף, ששכן במקום בעבר. כפר זה, שבתחומו התגלו שרידים מהתקופה הרומית־ביזאנטית, לא נחפר במסגרת פרוייקט שוהם, וכך נמנעה מהחוקרים חפירת הצלה, עוד בטרם הלבש שלמת בטון ומלט. מתחת לאשפה שהושלכה במקום מאות שנים התגלו שרידים מהתקופה הכלקוליתית ועד לתקופת הברונזה המאוחרת.

המערות שנחפרו עתידות ליהרס, חלקן בשל חוסר עניין בשימורן וחלקן בשל היותן מפגע בטיחותי.

ממערות – ליישוב־קבע

מראשית דצמבר נערכת חפירת שתי מערות במורד הרכס הדרומי של שוהם. מערות אלו נמצאות מעל אפיק נחל בית עריף, בכניסה לאחת המערות, שבה החלה החפירה בעונה זו, מופיעה מזוזת פתח עם צלב חקוק עליה, ועל פי ממצאיה יהיה אפשר לקבוע האם יושבה גם בתקופה מאוחרת מתקופת הברונזה הקדומה א'.

הארכיאולוג אמיר פלדשטיין סבור, כי ההתיישבות במקום היתה תחילה במערות ולאחר מכן עברו להתיישב באתר הקבע. הוא סבור, כי האתר שבו חפר נדלמן בצפון שוהם, הוא מקום מתאים לזיהוי כיישוב־הקבע שבו בחרו שוכני המערות.

אף במערכת המערות במערב הרכס, הנמצאות כ־400 מ' דרומית־מערבית לבניין המועצה האזורית מודיעים, נתגלה ממצא מתקופות שונות, בעיקר מברונזה קדומה א'. בסקר שנערך בשוחות מושב בית עריף הסמוך, במסגרת פרוייקט שוהם, נתגלו שברי גלוסקמאות המעידים על כך שבמקום שכן בית קברות. על פי סוג השברים נקבע, כי בית קברות זה הוא מן התקופה הכלקוליתית (בתקופה זו נהוג היה להשתמש גם בגלוסקמאות דמויות בית). בינתיים ממשיכים אנשי רשות העתיקות שלב נוסף בחפירות המערות בחלק הדרומי של שוהם. היישוב, שהוקם בחלקו תוך הרס אתרי עתיקות לא מעטים, הוא אחת הדוגמות השליליות לשילוב ישן בחדש, בבחינת "וישן מפני חדש תוציאו".

יש לקוות, כי פרנסי המקום ישכילו למנוע פגיעות עתידיות באתרים הארכיאולוגיים שעדיין קיימים במקום.

הפגיעה בחלק ניכר מהאתרים (עוד בטרם הקמה המועצה המקומית שוהם) מחייבת אותם לדאוג לשימור הנותר לפליטה. הקמת מוזיאון ארכיאולוגי ביישוב, שבו יוצגו הממצאים מהתקופות השונות, יכולה לשמש לתושביה העתידיים של שוהם סיבה נוספת להתגאות ביישובם.

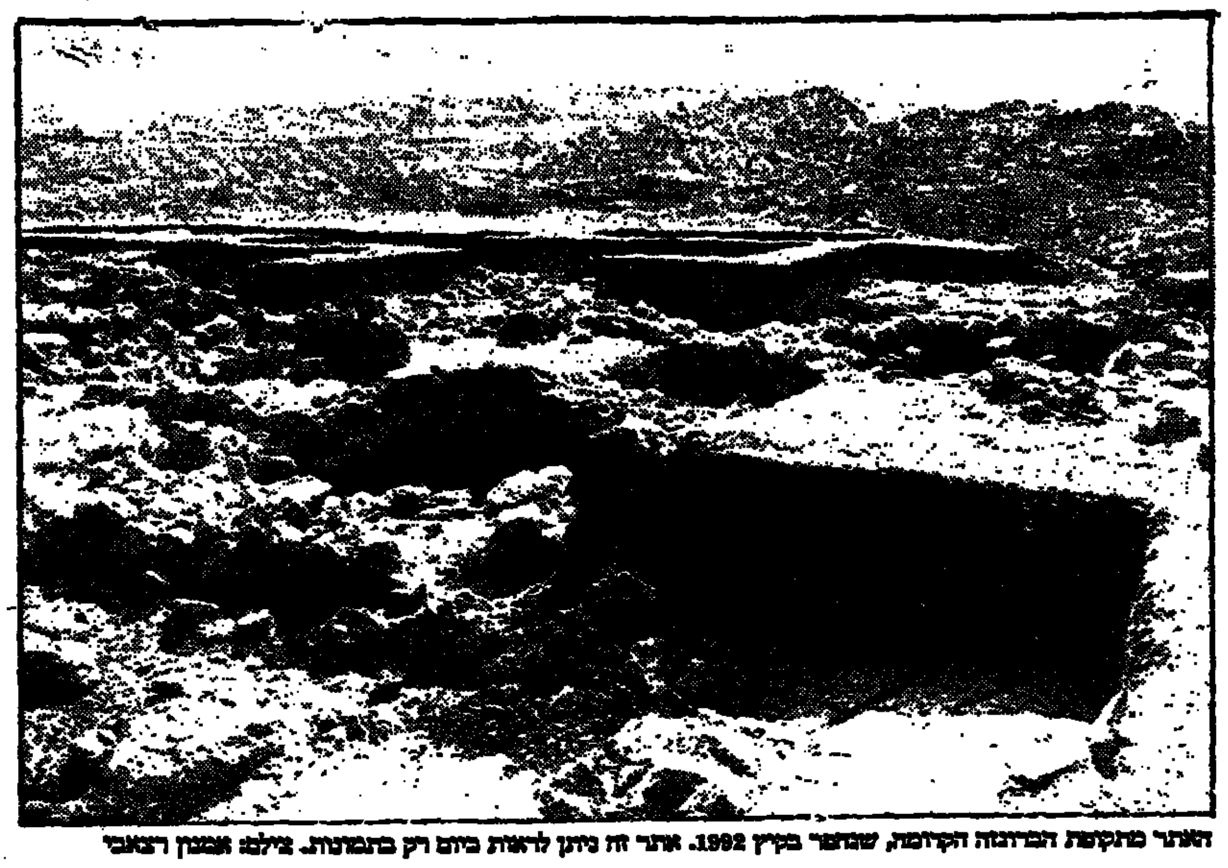
האתר מתקופת הברונזה הקדומה, שנחפר בקיץ 1992. אתר זה ניתן לראות כיום רק בתמונות. צילום: אמנון רצאבי

בית־הבד הביזאנטי שנחפר בחלק הדרומי של שוהם. מימין ניתן לראות את התעלה שנחפרה להנחת כבלי טלוויזיה ופגעה באתר. צילום: אמנון רצאבי

אחת המערות שנחפרו בחלקה הדרומי של שוהם. צילום: זכי צברי

גלאים שתוכננו במכון וייצמן ישמשו לחקר מהות המאסה ביקום

הגלאים, שיוצרו בישראל וביפן, ימלאו תפקיד חשוב בניסוי "אטלס" שמטרתו לזהות את חלקיק היגס, הנשא היסודי של המאסה

מאת יאיר אחי־עוזר

גלאים שתוכננו במכון ויצמן למדע וייצורם יעשה בישראל וביפן עשויים למלא תפקיד חשוב בנסיון מחקרי בשם "אטלס", שנועד להביא לזיהוי חוליה חסרה וחשובה בפיסיקה של החלקיקים – חלקיק היגס האחראי להקניית מאסה לחומר. גלאים אלה יופעלו במאיץ החלקיקים הגדול העומד להיבנות במעבדה האירופית לפיסיקה של חלקיקים (צר"ן) בז'נבה שבשווייץ. מאיץ זה אמור להיות הכלי החדיש ביותר למחקר בפיסיקה של החלקיקים בעשור הקרוב, לאחר שבוטלה התוכנית להקים מאיץ ענק בארצות הברית. 19 מדינות אירופיות, וכן ארצות הברית, קנדה, הודו, ישראל, סין, רוסיה ויפן, התחייבו לתרום להקמתו.

ההחלטה לשלב את הגלאים של מכון ויצמן בניסוי "אטלס" הושפעה מאוד מהפיתוח של אלקטרוניקה מהירה, שבוצע בטכניון בחיפה ומהשימוש המוצלח שנעשה בה בצר"ן מאז 1989, בחקר החלקיק Zo, הנשא הניטרלי של האינטראקציה הגרעינית החלשה.

בקריית מכון ויצמן ובמעבדות ביפן תיבנה מערכת של גלאי קרינה על־מהירים, המשתרעת על פני 8,000 מטרים רבועים. משלחת יפנית ביקרה לאחרונה ברחובות כדי ללמוד מקרוב את נוהל הבנייה של קרי־הייצור.

פרופ' גיורא מיקנברג מהמחלקה לפיסיקה של חלקיקים במכון ויצמן וחבר הוועדה של צר"ן, שהוליכה על תוכנית הניסויים במאיץ החדש, מספר, כי ההחלטה הסופית על בנייתו של המאיץ צפויה בעתיד הקרוב. המאיץ החדש מבוסס על התנגשויות בין הדרונים. בהקמתו יושקעו שני מיליארדי דולרים והוא ימוקם במנהרה, שבה שוכן כיום מאיץ האלקטרונים־פוזיטרונים של צר"ן, שמשמש, בין היתר, מדענים ישראלים, מאז הוחל בהקמתו, ב־1981.

המאיץ החדש יספק את האנרגיות ושטפי החלקיקים הנדרשים למעקב אחרי חלקיק היגס – הנשא היסודי של המאסה, המצוי בכל החלקיקים האחרים. גלאי מכון ויצמן, בעזרת האלקטרוניקה המהירה שפותחה בטכניון, ששימשו בניסוי המתוכנן, יספקו אמצעים לגילוי מצבים מכילי מואונים, שהם ממוצרי ההתפרקות החזויה של חלקיק היגס. אם אכן יתגלו עקבות של חלקיק זה, יהיה בכך כדי לאמת את קיומה של חוליה חסרה מרכזית במודל הסטנדרטי של פיסיקת החלקיקים ולהציג ראיה חשובה לנכונות התפיסה הנוכחית של הכוחות הבסיסיים הפועלים ביקום.

1,300 חוקרים

בניסוי "אטלס" מעורבים קרוב ל־1,300 חוקרים מ־30 ארצות. הם מקווים להסתייע באנרגיות הגבוהות של המאיץ החדש גם לצורך התיעוד של תופעות פיסיקליות שלא נצפו כלל בעבר, אולי אפילו כאלה שטרם חושבו להלוסין.

יצויין, כי השתתפות במחקרי צר"ן מביאה תועלת לא רק לקהילה המדעית הישראלית אלא גם לתעשייה הישראלית המתוחכמת, הזוכה בדרך זו לפרוץ לתחומים חדשים. כך, למשל, חברות ישראליות כבר סיפקו לצר"ן מערכות בקרה מתקדמות, מבוססות על גלי רדיו, המופעלות במנהרת המאיץ. חברות אחרות סיפקו כבלים מצופים בבידוד חופשי מפוליויניל כלוריד (שאינם פולטים אדים רעילים במקרה של שריפה) ומערכות כימיות חסרות פריאון שאינן מזיקות לסביבה האפשר. להפעילן במערכות הוואקום של המאיצים. נוסף על כך, מעבדות צר"ן רכשו בישראל רשת תקשורת־מחשבים ומרכזות טלפוניות מתוצרת מקומית.

המשתתפים הישראלים בפרויקט הגלאים הישראלי־יפני הם מדענים ממכון ויצמן ומהטכניון בחיפה. בעתיד אמורים להצטרף לפרוייקט פיסיקאים מאוניברסיטת תל־אביב. העמיתים היפנים הם מדענים מאוניברסיטת טוקיו, מהמעבדה הלאומית היפנית לפיסיקה של אנרגיות גבוהות, מאוניברסיטת קובה, מהמכון הטכנולוגי של הירושימה ומאוניברסיטת שינשו.

הפרוייקט מהווה נקודת שיא בשיתוף־הפעולה בין המוסדות הישראליים והמעבדה לפיסיקה של אנרגיות גבוהות באוניברסיטת טוקיו, שהחל ב־1981.

המחקר נערך בתמיכת המדען הראשי במשרד התעשייה והמסחר של ממשלת ישראל, ומשרד המדע והאמנויות.

אנרגיה קינטית

אהרן שרון מוסיף: ניסוי זה וקודמיו נועדו לשמש פיסיקאים, שביקשו לדעת מה היו צורות החומר שנוצרו בחלקיקי השניות הספורים שבאו מיד לאחר המפץ הגדול.

כמאיץ חלקיקים שבצר"ן מאיצים לאורך מנהרה שאורכה 27 ק"מ, בכיוונים נוגדים, שתי אלומות של חלקיקים בסיסיים, מקנים להם אנרגיה קינטית גבוהה ומנפצים אותן זו בזו. בעקבות זאת נהפכים החלקיקים מחומר לאנרגיה ומתפרקים שוב לחלקיקים, דוגמת אלה שנוצרו להרף עין מיד לאחר המפץ הגדול, שבאמצעותו, על פי התיאוריה המקובלת, נברא העולם.

לחקירת החלקיקים האחרונים משמש גלאי קרינה (דטקטור), המגלה והמודד את אפיוני החלקיקים הנוצרים בנקודת המפגש. הוא מצביע, בין השאר, על מטענם החשמלי, מגלה מהי האנרגיה הקינטית שלהם וגם מהו מסלול תנועתם.

כעת ניגשים בצר"ן לחקור התנגשויות של פרוטון בפרוטון בתחום חדש, שהוא בבחינת נעלם גדול. מדובר באנרגיות של 10,000 מיליארדי וולט. לקראת הניסוי, שמתוכנן לעוד עשר שנים, יותקן במנהרה מאיץ חלקיקים חדש שלמענו יפותחו שני גלאים בעלות של כ־400 מיליון פראנקים שווייצים כל אחד.

המדענים הישראלים תרמו לפרוייקט "אטלס" את טכנולוגיית תאי הגזים והאלקטרוניקה הדרושות לו. המפתח להצלחת הניסוי יהיה זיהוי האלקטרונים הכבדים שיווצרו באותן התנגשויות. מדעני הטכניון המשתתפים בפרוייקט הם פרופסור יעקב גולדברג, המהנדס נחמן לופו והסטודנטים יורם גרניצקי ואליהו חרש מהפקולטה לפיסיקה.

עיון ראשון

"חידת האנרגיה הנפשית"

מאת מיה בת דויד

הביטוי "אנרגיה נפשית" היה לחלק מאוצר המילים של רבים מאיתנו ושימושיו רבים ומגוונים. אולם רק מעטים מאלה המגלגלים את הביטוי בצורה חופשי על לשונם, הן בדיבור והן בתקשורת, יודעים אל־נכון מהי אנרגיה נפשית, כיצד היא משתמרת באישיות, כיצד היא מנוצלת ומהם מקורות התחדשותה.

ספרו של יונתן שתיל, שהופיע בהוצאת רמות – אוניברסיטת תל־אביב, מנסה לעמוד על משמעותה של האנרגיה הנפשית בתורות־אישיות פסיכולוגיות ודתיות ולהציג בבהירות ובעקביות נסיונות־פתרון שונים לחידה זו מתחומי הפסיכולוגיה והדת.

כפתח ספרו כותב המחבר, פסיכולוג לפי הכשרתו ומרצה בבית הספר לחינוך של אוניברסיטת תל־אביב: "אנרגיה נפשית היא מושג בעל קסם מיוחד. יש בו מטעם הקרבה למיסטיות ולאיזור הערפילים אפוף־המסתורין של הנפש, אך בה בעת יש בו, במושג זה, גם צד בהיר ומוגדר, היכתן לו נוכח שאילת המונח אנרגיה מתחום מדעי הטבע. כפל משמעות זה הוא המקנה לצירוף המילים 'אנרגיה נפשית' את השפעתו המושכת והמסקרנת, אך בה בעת גם המרתיעה והמעוררת ספיקות".

ובמקום אחר הוא מוסיף: "בספר זה נבחנות, במידה של קפדנות וזהירות, שבע תורות־אישיות פסיכולוגיות מבחינת תפיסתן את המושג 'אנרגיה נפשית'. חמש תורות־האישיות הראשונות מתאפיינות בכך שהן עוסקות במושג זה באופן מרכזי ומפורש. בשתי התורות הנוספות אין כמעט כל התייחסות ישירה לאנרגיה הנפשית, ולמרות זאת גלומות בהן הנחות סמויות, ההופכות מושג זה לאבן־פינה של תורת האישיות כולה".

בהגדירו את תוכנו וייעודו של הספר קובע המחבר, כי האנרגיה הנפשית מהווה נושא מהותי בעולמו המחשבתי והרגשי של האדם בעולם המודרני. קיימת שאיפה מוצהרת להפוך את האנרגיה הנפשית לכלי מושגי רב־עוצמה בשירות התודעה, במאבק על הקיום הנפשי של האישיות במציאות הלא־יציבה ורבת התהפוכות של החיים בעולמנו המודרני.

הדיון השיטתי המקיף במשמעות האנרגיה הנפשית מחזיר אותנו לאחר העיון הביקורתי המשווה בתורות־האישיות הפסיכולוגיות והדתיות, אל השאלה הראשונית: כיצד ניתן להפוך מושג זה לכלי רב־עוצמה בשירות האישיות בעולם המודרני? אולם למרבה הצער, נשארת החידה בלתי־פתורה.

הספר מחולק לשני חלקים. הראשון, בן שמונה פרקים, עוסק באנרגיה הנפשית במקורות ראותן של תורות־אישיות פסיכולוגיות. החלק השני, בן ארבעה פרקים, עוסק במשמעות האנרגיה הנפשית בהשקפה הקבלית־חסידית.

כאמור, הספר אינו מתיימר לפתור את החידה, ותרומתו העיקרית היא בהיותו דיון ראשון, מקיף וממצה, בכל היבטיה. הוא מציב אתגר לעתיד "לפתור וליישב את חידתו של הספינקס", שכל עוד לא תיפתר "יוסיף וירבוץ על שער הבינה לעיד ויתבע את הכנסת הכלים המושגיים הנדרשים בשירות תודעתו של האדם החי בעולם מודרני".

זהו חיבור מאלף, המעשיר ב־232 עמודיו את הנפש ומעניק חומר רב למחשבה.

בורסה

מניה	שער	מחזור	שינוי	שינוי ב"פ	הצע/ביקוש
דסקונט	3010 שב				-300
זית	306				+2845
זית אפ1	59 בה	4312	+20	+9.9	+3000
טרוקדרו	222	3000			
טריידאינב	הפסקת מסחר				
יונמה	1841	700	-5	-0.3	-417
יכל	330 שב				
לבלב	1750	350	-45	-2.5	-2583
לידר	1473	2604	-18	-1.2	+9136
לידר אפ1	665 בה	3652	-2	-0.3	+2484
לידר	769	6021	+11	-1.5	+6176
לידר אפ ב	422	5213			-1543
לידר אפ 1	200	6340			-4086
מירב	131	989	-3	+2.7	+4225
מירב אפ1	70	6347	+2	+3.7	+2940
מירב אג א	85	15600	-1	-1.2	+189400
סנפים	118	16268	-1	-1.3	-18489
סנמר	204				-3740
מרכזית נ"ע	567	1000			-460
מרכנתיל אפ2	350 בה	1100	+3	+0.9	+1153
נבטוריהשק	4813	366	+438	+1.0	+406
נבטהשקאפ1	683	471	-45	+7.1	-4616
נבטהשקאפא	59	133250		+0.9	+122134
נכה	368	800			-800
נטה אפ1	31	26000		+2.6	+26106
סה ארכל	133	750			-1121
משואה	415		+6	+1.5	-1500
סהר נ"ע	514 בה	692			-88
סהר ניגאפ1	137	2043	+18	+15.1	+8298
סולמון נ"ע	851				-5900
עמיק	217	6595	-3	-1.4	-13798
צמיחה	311				-7
צמיחה אג א	115		+1	+0.9	+115000
קמאשרא אג2	46	148025	-2	-4.3	-230375
קמאשרא אג א	90	82165		+0.6	+141037
ליפטרוכס	1554	900	+45	-3	+2039
ליפטרוכסאפ1	547	2023	+22	+4.2	+4827
ליפסקל	424	6907	+16	+3.9	+39183
ליפסקל אפ1	140	8642			
ליפסקל אג א	105	35821	+1	+1.4	+79179
ליפסקל אג ב	80	58538			+42212
קלדיר	308 בה	814	+18	+6.2	+1196
קפיטל	454	269	+12	+2.7	+1000
קפיטל אג א	77	9807			-2407
רזובאר	94 בה	12489			+11759
רזובאר אפ1	20	16521	-	-2.4	-24941
רמגור 1	469	471	+2	+0.4	+1071
רמגור 4	333 בה	1	+2	+0.6	+475
שלג	229	5304			-1676
שלג אפ1	52	7870	-1	-1.9	-10978
תקוה	327	283	+6	+1.9	+6717

חיפושי נפט

מניה	שער	מחזור	שינוי	שינוי ב"פ	הצע/ביקוש
בנעות יהש	6 בה	174716		+7.9	+228756
דלק נפט	1919	70	+10	+0.5	+37
דלק קד יהש	6	530207			-518207
חגל אפ ה	4	175457			-31547
לפידות יהש	19 בה	130400			-118606
לפידות אפא	6	80000		+12.7	+58342
מודיעין יהש	6	137203			+84007
מודיעין אפ2	4	20281		-4.8	-270327
נורדן ניהש	29	80294			
נורדן נאפ1	3	175830			
נפטא חפ יהש	37	362901			-325301
נפטאהיפתאפ	11	107809		+5.5	+180072
רציו יהש	2	284073			+886415
שדות יהש	8	9			+9

משתנים נכון ליום 13.12.94

שם מניה	שער נק.	שינוי נק.	ש. אחוז	ע.נ.	ת.נ.
קרן השק 5	388	15	4.40	32000.00	123524.00
אגן	4236	163	4.40	2508.00	104818.89
מגן נפט 5	6161	279	4.47	1020.00	61878.60
מבטח שמיר	1137	14	1.12	2400.00	27542.40
מלל	445	-11	-2.25	-400.00	-1780.00
מליס 5	742	0	0.00	0.00	0.00
עזרא	2489	12	0.05	660.00	16441.20
משוב	256	6	2.22	17400.00	44118.00
נחלת	5145	101	2.20	600.00	30759.30
פריקלאס	2104	26	1.12	80.00	1696.00
כלכלית ים	1027	3	0.02	0.00	0.00
בלוס פ"ש	218	-1	-0.05	-4000.00	-8794.00
פוסידן	89	-2.5	-2.27	-1600.00	-1424.00
קווי אשראי	164	2	1.12	44000.00	71860.00
כלל ביטוח	1188	6	0.05	1820.00	21637.20
מבני תעשיה	394	8	2.20	14800.00	58212.00
בזק	563	4	0.07	56100.00	317136.00
ישרמקו יהש	7.4	0.1	1.10	1748000.00	127512.00
אקרסטון תעש	323	-4	-1.12	-3600.00	-11610.00
ממן	826	4	0.05	2720.00	22451.20
הכל יהש	9.5	-0.2	-2.20	-0.00	-0.00
אבנק יהש	24.8	-0.6	-2.22	-24000.00	-5896.00
רב בריח	1037	-43	-4.40	-9380.00	-97274.80
יעד	627	12	2.20	1400.00	8778.00
פורמולה	970	0	0.00	320.00	3088.00
אורמת	705	7	1.10	2000.00	14230.00
אבנר יהש	7.6	-0.1	-1.10	-42000.00	-3192.00
בריח	505	4	0.07	3800.00	15153.00
ביל	[illegible]	[illegible]	[illegible]	140400.00	403573.50
כיתן	1076	26	3.25	1320.00	14281.20
אמפ	[illegible]	56	[illegible]	4625.00	115655.25
מכתשים	1530	23	1.15	6800.00	103724.00
אניס	2069	5	0.02	240.00	5010.00
אורגוהשק	2191	-11	-0.05	-0.00	-800
נטיול	1183	20	1.17	1170.00	13774.80
שקם	180	6.5	3.37	10450.00	18829.00
חברהלישר 1	21716	478	2.22	36.00	7750.80
חברהלישר 5	20140	249	1.12	0.00	0.00
רוטוזין	2262	-11	-0.05	-200.00	-4518.40
מישור החוף	495	0	0.00	350.00	1732.50
יואל	1325	0	0.00	19200.00	25464.00
ארית	483	23	5.50	300.00	1449.00
איטונג	793	-10	-1.12	-3040.00	-24168.00
ליפשיר 1	284	-6	-2.20	-0.00	-0.00
בינלאומי 1	35304	176	0.05	40.00	14178.40
בינלאומי 5	33044	408	1.12	126.00	41620.68
לאומי	349	6	-1.17	27500.00	-95680.00
פת תעש מבב	30850	0	0.00	15.00	4627.50
כלל תעשיות	1764	30	1.17	4640.00	81519.20
אפריקה 0.1	354235	6946	2.20	18.80	66224.56
אפריקה 1	335806	6584	2.20	10.50	35202.02
הכשרת ישוב	938	38	4.42	14560.00	135617.60
קרור 5	1858	84	4.47	6080.00	111756.00
טבע	71241	530	0.07	182.00	129312.62
ים המלח	784	6	0.07	9200.00	72104.00
נייר חדרה	13142	130	1.10	228.00	29917.20
דלק	8392	-62	-0.07	-120.00	-10079.20
דסקונט השק	19052	282	1.15	175.00	33311.39
נפטא	665	18	2.27	1200.00	8046.00
סיבנרויל	420	-12	-2.27	-800.00	-3424.00
משכן	30866	77	0.02	18.00	5583.60
כור	23388	402	1.17	1356.00	316998.48
פועלים	456	10	2.22	38420.00	173148.40
ספנות רג	189731	-3872	-2.20	-0.00	-0.00
מהדרין	13981	0	0.00	0.00	0.00
פריון	10784	133	1.12	255.00	27683.85
כבלים	1585	0	0.00	0.00	0.00
אלקו	9256	-23	-0.02	-32.00	-2939.52
פועלים השק	7876	173	2.22	858.00	67578.30
נכסים בנין	19175	-48	-0.02	-21.00	-3989.79
אוסיף	8089	20	0.02	180.00	14719.68
יצוא	1565	0	0.00	240.00	3756.00
כלל סחר	839	-11	-1.12	-4950.00	-41539.50
אזורים	3852	10	0.02	1480.00	56930.40
כללישראל 1	7413	145	2.20	2412.00	177984.90
אידיבי אחז	977	14	1.15	14180.00	137032.50
עלית 5	1521	0	0.00	12400.00	188564.00
אלרון	8889	110	1.12	420.00	37333.80
תאפ	1859	8	0.07	1120.00	11970.00
פלנת ב	398	15	4.40	9890.00	38945.10
פספורט	106	0	0.00	0.00	0.00
פטרוכימיים	1355	49	3.37	7440.00	99944.40
פיבי	45040	1099	2.25	189.00	84724.89
אלביט	19672	711	3.37	665.00	130284.84
אורדן	371	7	2.20	4000.00	14912.00
ספנות בנק	2364	96	4.42	900.00	21243.75
שופרסל	5086	219	4.45	1952.00	98658.56
אידיבי פתח	50753	1238	2.25	90.00	45476.38
פקר	10900	177	1.17	141.00	14909.60
תאות 5	311	2	0.07	2650.00	8310.40
טמפו	1399	7	0.05	85.00	1189.15
בלנאלקטרו	23850	468	2.20	544.50	129246.71
כהן פיתוח	664	18	2.27	880.00	5907.00
דנבאר 5	1951	24	1.12	640.00	12565.60
גרנית אגב	1095	-1	-0.07	-24000.00	-26280.00
שקם ברקן 4	1275	2	1.15	6000.00	7778.00
יואל אג 2	91	0	0.00	0.00	0.00
כור אפ2	423	0	0.00	0.00	0.00
כור אג1	7023	490	7.75	375.00	26189.50
	109	15	1.15	6860.00	74774.80

אזהרה לקוראים

מערכת "דבר" עושה כמיטב יכולתה לרכז ולעבד תוך זמן קצר את נתוני הבורסה ולהביאם לידיעת הקורא.
כל שימוש בנתונים המתפרסמים כעת בדיקה ואימות כל הזולה על ידי הנוטלים במידע נעשית על אחריותם. אין המערכת אחראית במקרה של טעות בנתונים.
אין בפרסום הנתונים משום המלצה או חוות דעת למשקיע ויש לאמתם עם יועצי השקעות.

נמסר ע"י מבט לכלכלה ולחברה

בעריכת: ניסן פרידמן

לא לנתק את השרשרת

לאחר נצחונות על פולין ואזרבייג'אן ותיקו מול סלובקיה מתייצבת ישראל למשחקה הקשה ביותר בבית הקדם אירופי, באשר היא תארח את רומניה החזקה, על שלל כוכביה. שלמה שרף מזהיר שרומניה אחת מהנבחרות החזקות בעולם, אבל כולם מקווים להפתיע. כרגע נראה שרוני לוי יחליף את טל בנין המוצהב, למרות שבסיום האימון המסכם של הנבחרת נראה איציק זוהר מתאמן בבעיטות עונשין. רק איצטדיון מלא באוהדים מעודדים, עשוי לסייע לשחקני הכחול־לבן לחולל סנסאציה ולטפס לראשות הבית ולהקפיץ את מניות הכדורגל הישראלי לשיאים חדשים

לקראת ישראל — רומניה
מאת משה כהן

נבחרת ישראלית שאפתנית תנסה להפתיע הערב (18) את אחת מהנבחרות הטובות בעולם, נבחרת רומניה, שתתייצב למשחק עם שלל כוכביה.

אתמול גברה ההתרגשות במחנה הישראלי. העובדה שישראל מדורגת במקום השני בבית ונצחון על רומניה הגדולה יקפיץ אותה לפסגה, רק מגבירה את תיאבונם של השחקנים להפתיע.

אולם, כולם מבינים שהערב יהיה קשה מאוד לגבור על נבחרת מאוזנת כמו רומניה ורק שילוב בין כל מערכי הקבוצה ויכולת שיא של מרבית השחקנים עשויים להביא להפתעה המיוחלת.

הבעיה הגדולה של שלמה שרף היא בחוליה האחורית. הן מול אזרבייג'אן והן במשחקי האימון האחרונים גילתה החוליה האחורית חוסר בטחון, שכמעט ועלה לנבחרת ביוקר רב. בעיקר מדאיגה יכולתו של הקפטן, ניר קלינגר, שכעבר נחשב לאחד מהמנהיגים של הנבחרת. אולם. יש לקוות ששחקן מנוסה כמו קלינגר יצליח להתעלות על עצמו ברגע המתאים.

בשער הנבחרת יתייצב בוני גינצבורג, שרק שלשום חגג את יום הולדתו ה־30, בתקווה לא לקבל מתנת יום הולדת בצורה של שער נגול מול כוכבי רומניה.

לצידו של קלינגר במרכז ההגנה יתפקד אלון חרזי, שגם הוא לא נראה בתקופה האחרונה בכושר שיא. שני המגינים יהיו מרקו בלבול המהיר ומשה גלאם, הידוע בגיחותיו לעזרת ההתקפה.

שלמה שרף עדיין שובר את הראש מי יחליף את טל בני המוצהב. אומנם איציק זוהר הגיע מאנטוורפן בתקווה להשתלב בהרכב, אבל ההערכה היא שלפחות בשלב הראשון של המשחק יעדיף שרף לשחק במבנה מבוקר ולהציב את רוני לוי, בעל המשחק הדפנסיבי בחוליית הקישור לצידם של איל ברקוביץ שכרגיל הרבה מאוד יהיה תלוי ביכולתו וחיים רביבו, בעל ראיית המשחק המצויינת. אין ספק, כי אפילו הברקה רגעית של ברקוביץ ורביבו עשויה להקפיץ את היציעים.

את חוליית הקישור ישלים אלון חזן, שעד־כה שמר על יציבות מרשימה במדי הכחול־לבן.

בחוד ימשיך שרף להעניק אשראי לרונן חרזי, שאוהב להבקיע במדי הנבחרת ולרוני רוזנטל, ששערו המדהים מול אזרבייג'אן החזיר לו את הבטחון העצמי לאחר סדרה מרגיזה של החמצות.

אומנם שלמה שרף לא דיבר על שמירות אישיות, אבל סביר להניח שעושה המשחק הרומני, גיאורגי האג'י יזכה לטיפול מיוחד.

למרות שהרומנים ממשיכים להצהיר שצפוי להם משחק קשה ביותר מול נבחרת טכנית, הם מגלים בטחון עצמי.

האג'י שעדיין מרבה לדבר על שערו האדיר ביום ראשון במדי ברצלונה ממרחק של 52 מ' מקווה להמשיך את התנופה הגדולה של תחילת השבוע. הוא ידוע כשחקן הנתון למצבי רוח ובכן לאתמול מצב רוחו מרומם, כך שלשלמה שרף יש סיבות טובות לדאוג.

אולם, רומניה אינה בנויה רק על האג'י. בחוד היא תציב את דומיטרסקו, שעדיין כולנו זוכרים את שעריו המדהימים מול ארגנטינה בשמינית גמר המונדיאל והשאלה הגדולה היא האם פלורין ראדוצ'יו הסובל מפציעה יעלה בסופו של דבר בהרכב הפותח.

גם ההגנה הרומנית ידועה ביציבותה ועובדה זו למדו קולומביה וארגנטינה בדרך הקשה, כאשר הן הירבו לתקוף במונדיאל את השער הרומני, אבל בסופו של דבר הן נכנעו להתקפות המהירות של הרומנים, שנהנו מהגנה חסונה ויעילה.

במרכז ההגנה כדאי יהיה לשים לב לבלם ג'יקה פופסקו, המשחק העונה בשורות טוטנהאם האנגלית.

שלמה שרף לא הסתיר אתמול את חששו מההתקפות המתפרצות של רומניה וזו הסיבה שהוא מתכוון להציב מערך מבוקר, במטרה למנוע מהרומנים לפתוח את משחקם המהיר.

נראה לי שישראל בהחלט מסוגלת להפתיע, אבל האמת המרה היא שתוצאת המשחק תלויה בעיקר ביכולתם של הרומנים.

מזג־האוויר הנאה גרם אתמול לקורת רוח בהתאחדות לכדורגל שקברניטיה מצפים ליותר מ־30,000 צופים, ביניהם לפחות 2,000 פועלים רומנים המועסקים בעבודות בניין בארץ.

ישראל תפתח בהרכב הבא: גינצבורג; מרקו בלבול, אלון חרזי, ניר קלינגר, משה גלאם; רוני לוי (איציק זוהר), איל ברקוביץ, אלון חזן, חיים רביבו; רונן חרזי, רוני רוזנטל.

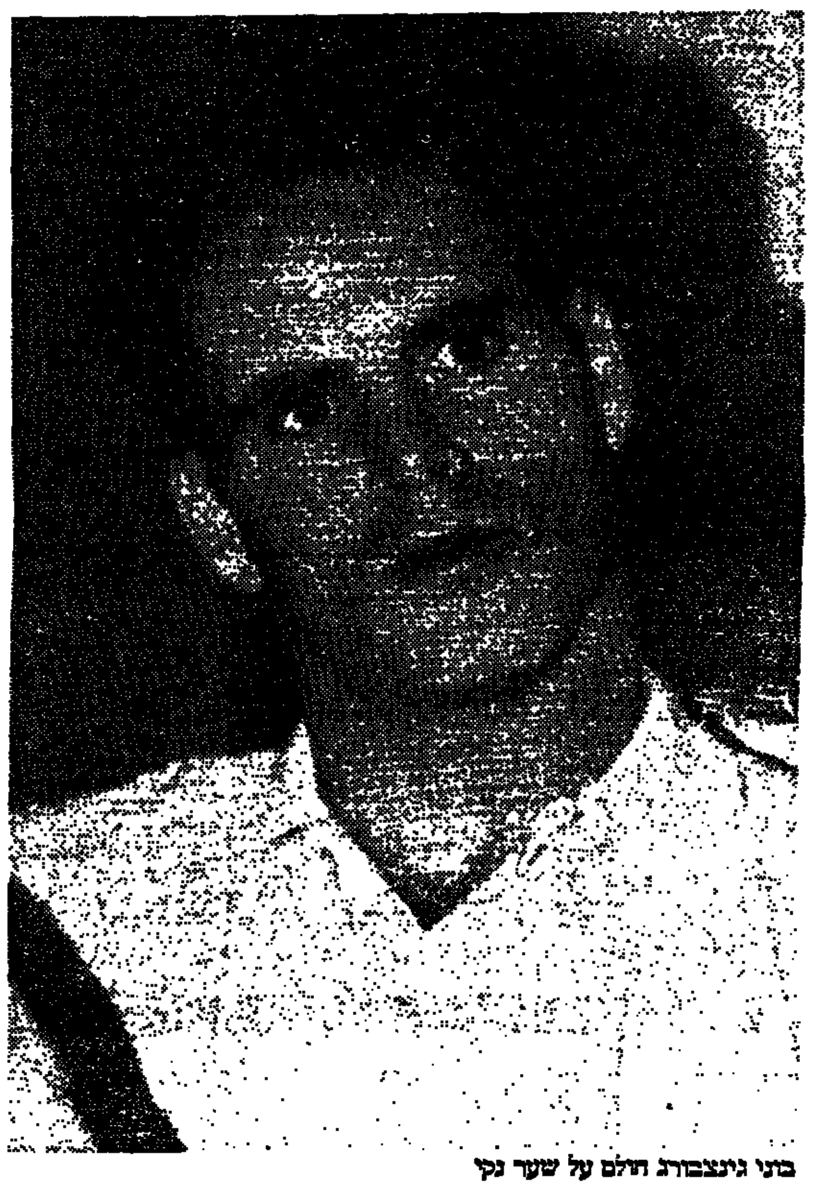
בני גינצבורג חולם על שער נקי

פורטוגל מגייסת את כל כוכביה

מגינה הפורטוגזי של קבוצת פארמה, פרננדו קאוטו חזר לסגל נבחרת ארצו לקראת משחקה ביום ראשון הבא בליסבון נגד ליכטנשטיין, במסגרת בית 6 של מוקדמות אליפות אירופה.

גם חבריו האחרים המשחקים בליגה האיטלקית, רוי קוסטה מפיורנטינה ופאולו סוסה מיובנטוס נכללים בסגל.

הרומנים 'גנבו' את הנצחון

הנבחרת האולימפית שלנו היתה טובה יותר והגיעה לכמה מצבי הבקעה קורצים, אבל בסופו של דבר הצליחו הרומנים במשחק הגנה משובח והתקפות מתפרצות להבקיע שער בדקות הפתיחה ולהנחיל לישראל את ההפסד הראשון בבית הקדם אולימפי

ישראל — רומניה 1:0
מאת ניל וימל

הדקה ה־90: אלון ברומר מסכל עוד התקפה רומנית ופורץ מהרחבה הישראלית עד לרחבה הרומנית, כאשר בדרך הוא חולף על־פני מספר שחקנים אורחים ומסיס את הכדור לשחקן המחליף, אלון מאיה, שמגביה לרחבה למחליף נוסף, אלי אברבנאל, שמצליח להחטיא משלושה מטרים ובכך לאבד את ההזדמנות האחרונה של הנבחרת האולימפית הישראלית להשיג שוויון מוצדק מול רומניה, שהנחילה לשחקני הכחול־לבן את הפסדם הראשון בבית הקדם אולימפי — 0:1 (0:1).

יש לציין בכל אחד משלושת משחקיה במסגרת זו, כבשה הנבחרת הישראלית צמד שערים ואילו אתמול היא שבתה מהבקעה.

הנבחרת הישראלית התייצבה למשחק ללא שלושה משחקני ההרכב הפותח: ניר סביליה ותומר אוחיון הפצועים ועופר טלקר המורחק. בשורות הנבחרת ערך גיא נחמן הופעת בכורה ולירון בסיס שותף לראשונה בהרכב הפותח.

רומניה פתחה את המשחק הייטב, הגיעה במהירות את הכדור וכבר בדקה ה־18 היא הצליחה לתרגם את יתרונה האיכותי לשער יתרון: גבריאל פופסקו פרץ, חלף על־פני שני ישראלים ובעט מ־20 מ' כדור חזק ושטוח, אותו השמיט השוער, לירן שטראובר הישר לרגלי האדז ניקולסקו, שמ־7 מ' לא התקשה לקבוע — 0:1.

ישראל, לעומת רומניה, התקשתה לפתח את משחקה הרגיל, בעיקר בגלל הקישור החזק הזולשים. בלטו בחולשתם הקשרים, אופיר קופל ואלון אופיר ובחוד, שי הולצמן שכמעט ולא נגע בכדור.

למרות זאת, בדקה ה־33 הגיעו הישראלים להזדמנות מצויינת, אך רג'ואן גרייב, שניצב לבד מול השוער האורח, נבהל ובעט לחוץ.

במחצית השניה השתלטו השחקנים הישראלים יותר בכדור ושלטו בקצב המשחק, אך הם התקשו מול ההגנה המצויינת והבלתי מתפשרת של רומניה, שהרחיקה כל כדור שטייל ברחבה.

מאזן הקרנות הורה בתום המשחק על 5:13 לזכות הישראלים, אבל עם יתרון בקרנות לא זוכים בנקודות.

בשורות ישראל ניתן לציין את גדי ברומר, גיא נחמן ונג'ואן גרייב, שהיו היחידים שניסו להלך את השוויון.

לישראלים נגמר האוויר והרומנים ניצלו זאת להתקפות מתפרצות סוחפות, בעיקר ע"י איליה ולוטו, שרק בדרך נס לא הסתיימו בשערים נוספים.

בדקה ה־51 סיגר גיא נחמן טיל שטוח מ־18 מ' אבל השוער האורח, באחת מפעולותיו החיוביות היחידות הדף לקרן.

ואז הגיעה הדקה ה־90 והשוויון המיוחל ברח מבין הידיים.

נקווה, שהיום יגיע התור של ישראל לגנוב את הנצחון.

שפט ג'וזף ג'ורג' דרהן מגרמניה לעיני 1,000 צופים בלבד בבלומפילד.

רומניה: מונסיאנו 4; ססאצ'יו 6, פוטיצ'אנו 6, קידיצ'טה 6, פטרה 6; פאפורה 5, קורט 5, פופסקו 6, לוטו 7; איליה 7 (קלוץ), ניקולסקו 6 (פיליפסקו).

ישראל: שטראובר 5; אלון חלפון 5, גדי ברומר 6, בנאדו 4, גיא נחמן 6; אלון ברומר 5, אופיר קופל 4 (אברבנאל), אלון אופיר 4; גרייב 6, בסיס 5 (מאיה, הולצמן 4).

תגובות

יצחק שום: "שלטנו במגרש, הגענו להזדמנויות, אבל כאשר לא מבקיעים — לא מנצחים. בנוסף לכך, ספגנו שער מיותר והפסדנו את המשחק. זה היה המשחק הטוב ביותר מבין ארבעת המשחקים שלנו במסגרת הקדם אולימפית. נצטרך לקחת את הנקודות במשחק אחר".

אלון מאיה: "קיבלנו גול מוקדם, נכנסנו ללחץ, הרומנים סגרו טוב ולכן התקשנו להבקיע".

אלון חלפון: "המזל לא היה לצד ישראל. אני חושב שעם טיפת מזל היינו מנצחים את המשחק. 80 דקות שלטנו, אבל לא הצלחנו להבקיע. בגלל ההתקפות שלנו הגיעו המתפרצות המסוכנות של הרומנים".

שי הולצמן: "אני חושב שזה היה אחד מהמשחקים היותר טובים שלנו. היתה חסרה לנו הנגיעה האחרונה בכדור ולכן, הפסדנו את המשחק. אני מקווה שנשחק כמו היום, אבל רק שנבקיע תנגנה".

המאמן הרומני, סורין קרטו: "היו לי דפיקות לב עד הדקה האחרונה. המזל לא היה איתכם".

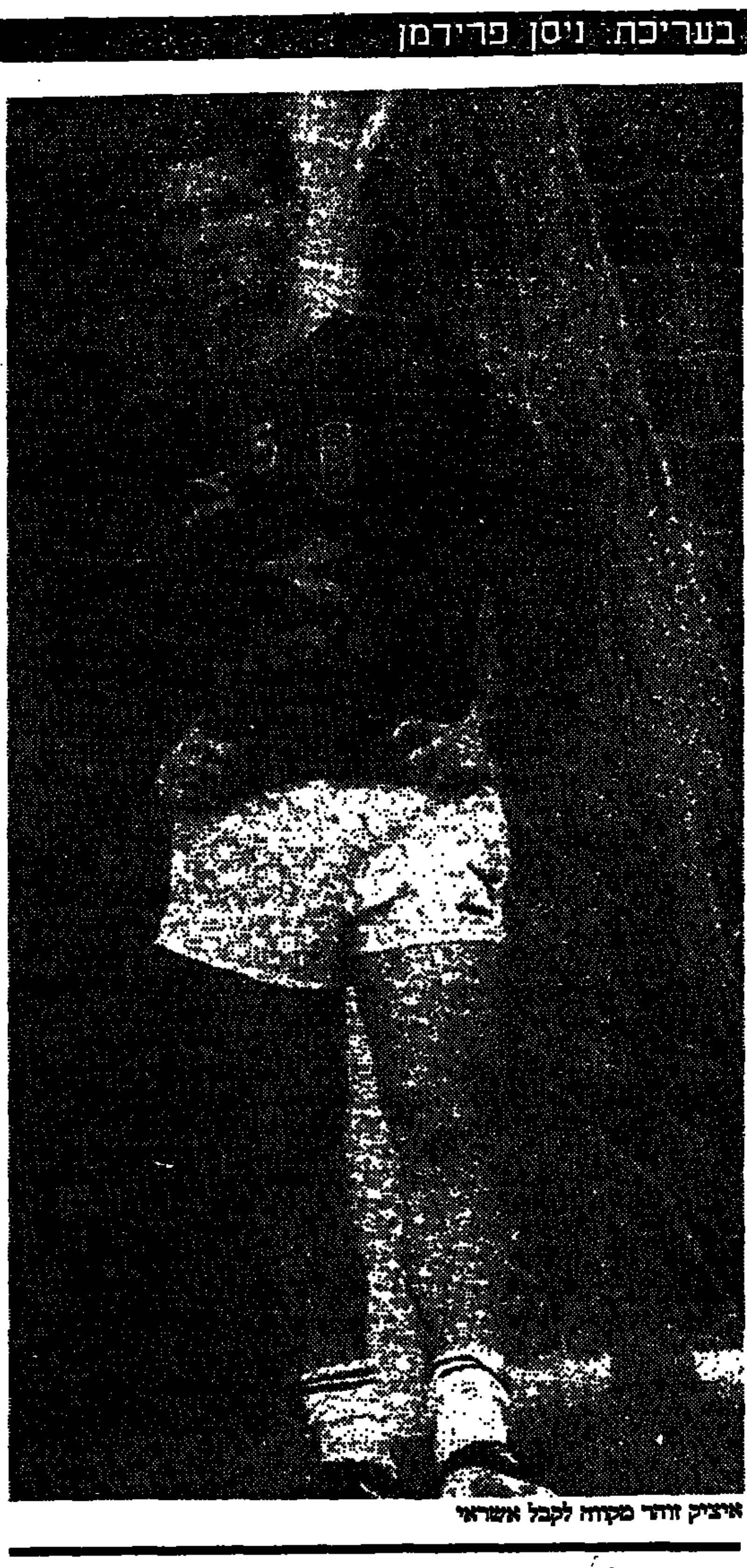
איציק זוהר מקווה לקבל אשראי

טבלת בית מס. 1

1. רומניה	3	2:6	7
2. ישראל	3	3:6	7
3. צרפת	4	0:2	6
4. פולין	3	2:2	4
5. סלובקיה	3	5:4	2
6. אזרבייג'אן	4	8:0	0

קדם אירופי

כל משחקי הבית הישראלי

4.9.94: ישראל – פולין	1:2
7.9.94: סלובקיה – צרפת	0:0
7.9.94: רומניה – אזרבייג'אן	0:3
8.10.94: צרפת – רומניה	0:0
12.10.94: ישראל – סלובקיה	2:2
12.10.94: פולין – אזרבייג'אן	0:1
12.11.94: רומניה – סלובקיה	2:3
16.11.94: פולין – צרפת	0:0
16.11.94: אזרבייג'אן – ישראל	2:0
14.12.94: אזרבייג'אן – צרפת	2:0
14.12.94: ישראל – רומניה	
29.3.95: ישראל – צרפת	
29.3.95: רומניה – פולין	
29.3.95: סלובקיה – אזרבייג'אן	
25.4.95: פולין – ישראל	
26.4.95: צרפת – סלובקיה	
26.4.95: אזרבייג'אן – רומניה	
7.6.95: פולין – סלובקיה	
7.6.95: רומניה – ישראל	
16.8.95: צרפת – פולין	
16.8.95: אזרבייג'אן – סלובקיה	
6.9.95: צרפת – אזרבייג'אן	
6.9.95: סלובקיה – ישראל	
6.9.95: פולין – רומניה	
11.10.95: רומניה – צרפת	
11.10.95: ישראל – אזרבייג'אן	
11.10.95: סלובקיה – פולין	
15.11.95: סלובקיה – רומניה	
15.11.95: צרפת – ישראל	
15.11.95: אזרבייג'אן – פולין	

עוד הפסד להפועל ת"א

פנרבחצ'ה — הפועל ת"א 63:70

כדורסלני הפועל ת"א איכזבו אמש במשחק החוץ שלהם באיסטנבול, כאשר נוצחו ע"י הקבוצה התורכית הבינונית, פנרבחצ'ה — 70:63.

ההפסד מקטין למינימום את סיכויי הפועל ת"א להעפיל לשלב חצי הגמר של גביע אירופה למחזיקות גביע, שכן בשבוע שעבר נחלו האדומים הפסד צורב ומיותר בפולין ולפני שבועיים הם נוצחו באוסישקין ע"י טאוגרס הספרדית.

המשחק היה מבוקר ועצבני. חניכיו של צביקה שרף ניסו להוציא במשחק מבוקר את התורכים מהתלהבותם.

ואכן, במרבית הזמן הם הצליחו להיות יריב שקול, אבל בדקות הסיום הם סבלו מחוסר ריכוז שעלה להם בהפסד נוסף.

צסק"א הגיעה מותשת

לקראת מכבי ת"א — צסק"א
מאת משה כהן

צסק"א מוסקבה בארץ. בעבר עורר כל משחק מול קבוצת הפאר הרוסית התרגשות רבה ועדיין זכורים לכולנו המראות שלאחר הנצחון ההיסטורי של מכבי ת"א בשנת 77, נצחון שהוציא רבבות תל־אביבים מבתיהם לחגיגות המוניות בכיכר מלכי ישראל. גם הביקור ההיסטורי מלפני שש שנים של מכבי ת"א במוסקבה הקודרת עורר בארץ התרגשות רבה, אלא שמאז השתנו הרבה דברים. חומות מוסקבה נפלו, משחקים מול קבוצות רוסיות הם כעת עניין שבשגרה ומשחקי מכבי ת"א כבר אינם מעוררים את אותה התרגשות כמו פעם.

בכל זאת, כל משחק מול צסק"א מוסקבה מעלה הרבה זכרונות ומחר תינתן לחובבי הכדורסל הזדמנות נוספת לראות את האלופה הרוסית בפעולה.

לאחר שנות שפל ארוכות מגלה האלופה הרוסית התאוששות מרשימה ואתמול הבטיח מאמנה, סטניסלב ידמין (אחד מכוכבי העבר של הקבוצה) שצפוי לנו משחק שקול ומעניין כמיטב מסורת המפגשים בין שתי הקבוצות.

שחקני צסק"א הגיעו לארץ אתמול אחה"צ והם נראו מותשים, עובדה ששכנעה את ידמין לבטל את האימון שהיה מתוכנן לאמש.

היום מתכוונים שחקני צסק"א לקיים שני אימונים, כאשר בערב יערך האימון המסכם שלהם לקראת המשחק מחר בערב.

הנטס הביסו את אורלנדו

כדורסל מעולם אחר

איש לא האמין גם לא בחלומותיו הורודים ביותר, שהניו־ג'רזי נטס מסוגלים לעשות זאת. אבל הם לעגו לכל התחזיות וניצחו את הקבוצה הטובה בליגה, אורלנדו מג'יק, ועוד איך ניצחו — 101:128.

גיבור הנצחון היה דריק קולמן שקלע 22 נקודות, כולל את שש האחרונות בריצה של 8:20 במהלך הרבע השני, והוליך שבעה מחבריו לקלוע בדו־ספרתי ולסיים סידרה בת שמונה נצחונות רצופים של המג'יק.

מלך הסלים של הליגה, שאקיל אוניל, עם ממוצע של יותר מ־30 נקודות למשחק, הוחזק הפעם על 18 נקודות בלבד וגם הכוכב אנפרני הארדווי היה צנוע וקלע 17 בלבד. בנויס בנג'מין וקראון קלעו 16 כ"א למנצחים.

בניו־יורק קלע גלן ריס 38 נקודות (שיא עונתי) ובילי אוונס הוסיף 18, מהן תשע ברבע האחרון בנצחונה הראשון של מיאמי היט ב"מדיסון סקוור גארדן" על הניו־יורק ניקס 111:122. קווין ויליס קלע 28 וקט 17 כדורים חוזרים להיט. פטריק יואינג היה הבולט בקלעי הניקס, 30 נקודות.

בבוסטון העניקו הסלטיקס נצחון 103:113 על הדנבר נאגטס ומתנה למאמנם, כריס פורד ערב כניסתו לניתוח. היה זה נצחון שני בשבעה משחקים של הסלטיקס, לזכותם הידבה לקלוע פרבים אליסון 19 נקודות ו־10 ריבאונדים, ורוברט פאק 14 נקודות ו־19 אסיסטים (שיא ליגה) בלט אצל הנבר.

ביוטה: ריצה של 0:17 לנקות הג'ז ביצחם של קרל מלון שסיים עם 27 נקודות ופלטנך, ספנסר 17 העניקה להם נצחון 89:101 על פורטלנד, שנוצחה לראשונה אחרי שלושה נצחונות. רוד סטריקלנד 17 נקודות, 11 אסיסטים ושבעה כדורים חוזרים הצטיין בשורות המנוצחים.

שווייץ באיסטנבול ובולגריה בוולס

מוקדמות אליפות אירופה

במקביל למשחקה של ישראל נגד רומניה הערב במסגרת מוקדמות אליפות אירופה, יערכו ברחבי היבשת עוד שבעה משחקים. המרכזי בהם יפגיש באיסטנבול את תורכיה עם שווייץ, במסגרת בית 3.

בבית 5 ינסו נורווגיה (במלטה) והולנד (בבית) נגד לוכסמבורג לשפר את הפרש שעריהם מול יריבות הצימנות על השלושות ביבשת.

שלושה משחקים יערכו בבית 7. גרוזיה, מפתיעת הבית שמחצה במשחק שעבר את וולס, תתארח אצל סלובניה. וולס תארח בבית את בולגריה, כאשר היא תנסה להתאושש מתבוסתה המחפירה בגרוזיה, אלא שלוולשים מצפה משחק קשה מול נבחרת מעולה, שתופיע על שלל כוכביה וסביר להניח שהיא לא תאפשר לה להתאושש על חשבונה. מולדביה תנסה להפתיע את גרמניה, ששיחקה עד־כה רק משחק אחד, באלבניה, שם היא ניצחה בקושי רב. המולדבים כבר הפתיעו במסגרת המוקדמות, כאשר גברו בביתם על וולס.

בבית 8 תארח פינלנד את נבחרתה החלשה של סן מרינו וגם היא תשפר קרוב לוודאי את הפרש שעריה.

נצחון ראשון לצרפת

אזרבייג'אן — צרפת 2:0

סוף־סוף נצחון בכורה לנבחרת צרפת בבית הקדם אירופי. צרפת גברה אמש בעיר התורכית, טרבזון על אזרבייג'אן בשיעור 0:2 (0:1).

חרף נצחונה, לא הרשימה צרפת ובדקות רבות הצליחו שחקניה האלמונים של אזרבייג'אן להוות יריב שקול ואף לסכן מידי פעם את השער הצרפתי.

בפתיחות המשחק לחצו הצרפתים שניצלו את פחד הבמה של יריבתם וכבר בדקה ה־24 העניק להם כוכבם, ז'אן מרי פאפן יתרון — 0:1.

לאחר דקות רבות של תרדמה, התעוררו הצרפתים בפתיחות המחצית השניה ובדקה ה־54 קבע פטריק לוקו את תוצאת המשחק — 0:2.

הודעות בעניין חוק תכנון ובניה

הועדה המקומית לתכנון ובניה בני־ברק
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
בר אלתר אברהם הגיש בקשה לועדה זאת בתכנית מס' 22831 לבנות בבנין בן 2 קומות על הקרקע ברח' אביליין 1 גוש 6124 חלקה 168 באזור ב' בהקלות הבאות: 1. 6 אחוזים בנין שיפור תנאי דיור. 2. העברת אחוזי בניה מקומה לקומה עד 6%. וזה שלא בהתאם לתכנית בנין ערים 105 ב' החלה במקום.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית בעיריית בני־ברק, בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.
משה אירנשטיין יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה בני־ברק

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה ת"א יפו בקשה ליתן היתר בנייה של תוספת בניה בקומת קרקע ברחוב [illegible] גוש 6555 חלקה 87 תיק בנין 0906־014 בקשה מס' 1535־94 הכוללת את ההקלות הבאות: 1) העברת אחוזי בניה מקומה לקומה בשטח 17.21 מ"ר (3%) מתוך 6% בניה בהקלה כללית.
בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה יכול לעיין בבקשה הנמצאת בבנין העירייה רח' שד' בן גוריון 68, בשעות קבלת קהל ימים א'־ה' (11:00־8:00), במידה ויש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
אודיכל דן דריין, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה ת"א יפו בקשה ליתן היתר בנייה של תוספת בניה ברחוב בראנדי מס' 5 גוש 6631 חלקה 207 תיק בניין 0005־2205 בקשה מס' 1673־94 הכוללת את ההקלות הבאות: 1) תוספת 5.5% (יחסית) משטח המגרש מעל האחוזים המותרים עבור שיפור תנאי דיור, תוספת קומה חלקית, כולל יותר של 17 ריידים על גג [illegible] בהקלה. 2) תוספה של קומה חלקית נוספת מעל ל־8 הקומות המותרות. 3) שינוי מתכנית בינוי מס' 1233 א', 1233 ב' של ת.ב.ע 1233 א', ב' ע"י הגדלת השטח, ובניית הגג [illegible].
בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה יכול לעיין בבקשה הנמצאת בבנין העירייה רח' שד' בן גוריון 68, בשעות קבלת קהל ימים א'־ה' (11:00־8:00), במידה ויש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
אודיכל דן דריין, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה ת"א יפו בקשה ליתן היתר בנייה של תוספת לבנין קיים ברחוב שושנה פרסיץ מס' 7 גוש 6620 חלקה 11 תיק בנין 007־2168 בקשה מס' 1575־94 הכוללת את ההקלות הבאות: הקלה מבינוי לאיחוד בניינים כ' רדו.
בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה יכול לעיין בבקשה הנמצאת בבנין העירייה רח' שד' בן גוריון 68, בשעות קבלת קהל ימים א'־ה' (11:00־8:00), במידה ויש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
אודיכל דן דריין, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה ת"א יפו בקשה ליתן היתר בנייה של תוספת קומת כבורים בשטח 110 מ"ר ברחוב מבלין מס' 28 גוש 6931 חלקה 171 תיק בנין 0034־028 בקשה מס' 1617־94 הכוללת את ההקלות הבאות: 1) תוספת 6% משטח המגרש מעל 192.5% המותרים עבור שיפור תנאי דיור. 2) העברת אחוזי בניה מקומה לקומה.
בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה יכול לעיין בבקשה הנמצאת בבנין העירייה רח' שד' בן גוריון 68, בשעות קבלת קהל ימים א'־ה' (11:00־8:00), במידה ויש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
אודיכל דן דריין, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

ועדת המשנה לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי־ראשל"צ
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
נמסרת בזאת הודעה כי לועדת המשנה של הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון ראשון־לציון הוגשה בקשה למתן הקלות/שימוש חורג בגוש 5114 חלקה 250/1 מגרש ארעי־35 רחוב חולות ה'. לפי תכנית מתאר/תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ג' ומותר לבנות עליה 3 בניינים בני 12 קומות ו־40 יח"ד כ"א. בקשת בעלי החלקה: 1. הקלה 10% בתוספת יח"ד מ־40 ל־44 יח"ד עבור כל בנין. 2. תוספת קומה לכל בנין.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה בכתב בפירוט הנמקות [illegible] חתום בפני עורך דין המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת זאת בתוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו. באם לא תתקבל בתקופה הנ"ל כל התנגדות לעיל, תובא הבקשה לאישור.
מאיר ניצן, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי ראשון־לציון

מרחב תכנון מקומי – שומרון
נמסרת בזאת הודעה לפי סעיף 149 לחוק תכנון והבניה תשכ"ה־1965 כי הוגשה בקשה ע"ש בר־לוי גולן בגוש 11309 31 מגרש 427 בזכרון יעקב שבאישורה יש משום הקלה לענין מרווח אחורי + 5.4 מ' במקום 6.0 מ'.
התנגדות מנומקת בכתב אפשר להגיש תוך 14 יום מפרסום הודעה זאת לועדה המקומית השומרון (ת.ד. 58, זכרון יעקב 30950).
יו"ר הועדה המקומית השומרון
איתמר בר עוז

עיריית פתח־תקוה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת
הודעה
על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6388 חלקה 93 ברחוב שקדי הדב, מס' 18, ת.ב. 9446. לפי תוכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב' בו מותר להקים בנין מגורים בן 4 קומות על קומה מפולשת ומעליה על הגג, 5 דירות. בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם תוספת דירה. כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.
ביורא לב,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

טלויזיה

חינוכית

08.00 בקצב הלב – סדרה תיעודית על מוסיקה אתנית ברחבי העולם.
08.30 לראות חשבון – הנדסה – משפטים ומיומנויות – זוויות (ב).
08.50 תולדות הישוב – ארץ מולדת – משבר התעצמות (ב).
09.10 אנגלית.
09.25 הגיל הרך – פרפר נחמד – מה אפשה יפה (ב).
09.45 פשוט אפרו לא – אחרי הלימודים (ב).
09.55 טוב לדעת – מסך פתוח לחינוך – מבזק חדשות בנושא חינוך.
10.00 שיחות בוקר – בתיה בוק משוחחת עם אנשי מקצוע מתחומי הפסיכולוגיה, החינוך והחברה.
10.30 אקוואליה – חדש בעיניים (ש.ח).
11.00 יהדות – קשת וענן – הבכורי הבא (ב).
11.20 ספרות – ספר המעשיות – שנים עשר חודשי השנה (ב).
11.55 טוב לדעת – מסך פתוח לחינוך – מבזק חדשות בנושא חינוך (ש.ח).
12.00 מדעי החיים – טבע ומדע – הפריה (דובר ערבית).
12.20 פתרון בעיית האנרגיה (דובר ערבית).
12.40 אנגלית.
13.05 מדע וטכנולוגיה – פיסיקה בפעולה – חשמל בבית.
13.30 שעת כושר.
13.55 טוב לדעת – מסך פתוח לחינוך – מבזק חדשות בנושא חינוך (ש.ח).
14.00 העצמות המצחיקות – שלדי וגולי הם זוג שלדים שחיים יחד במרתף חשוך עם כלבם עצמון.
14.05 משלים כצורות – האריה הזועם, הצפרדעים שרצו במלך.
14.15 מעשיות חיות – אגדות שונות בוץ מכבנים בעלי-חיים.
14.30 המוסיקים – פרקים חדשים בסדרה בהשראת לפי הספר "עמק החיות המוזרות" מאת שוהם ינון (ב).
15.00 זמבים – תכנית מקורית בנושאי מחשב ומשחקי טלוויזיה בשידור חי.
17.00 ערב חדש.

כללית

06.30 חדשות בעברית – מבזק.
06.31 מהדורת חדשות בערבית.
06.45 "האפטבחים מהמאדים" – סדרה בהנפשה (דיבוב עברי).
07.00 "בוקר טוב ישראל" – תכנית הבוקר של הטלוויזיה.
15.30 "שלוש, ארבע, חמש וחצי" – לגיל הרך. שם הפרק: "המלך פיזצור".
16.00 "זאב לראשון" – "להיות בעניינים" בשידור חי.
16.55 "אגדה של מקום" – נחמה כהן מספרת את "המלך הצדיק".
17.00 ערב חדש.
17.35 חדשות באנגלית.
17.50 כדורגל – בית 1 של אליפות אירופה לאומות, אנגליה 96, הנבחרות בלאומיות – ישראל – הונגריה, שידור ישיר מאצטדיון רמת-גן (חדשות בערבית בשעה 18.45 לערך בעת ההפסקה במשחק).
20.00 מבט – מהדורת חדשות עם מוספים בענייני היום + שבכשה.
21.00 "שיחות ועידה" – תכנית אירוח שבועית בשידור חי.
21.45 "אדם צירקוס" – הקרקס של אדם, סרט טלוויזיה שכתבה וביימה ליהי חנוך בהשראת סיפורה של קבוצת התאטרון הרוסי "גשר".
23.30 "מהיום למחר" – יומן חדשות.
24.00 "אהבה ממבט ראשון" – סדרה של סיפורי אהבה (תרגום עברי-ערבי).

ערוץ 2

14.00 "פלאי פלאים" – אוסף סרטים של פנטזיות.
15.00 "ניפי" – סרטוני אנימציה מקסימים לפעוטות (מדובב לעברית).
15.05 "הרווח בערבי הגהל" (דיבוב עברי).
15.30 "דאגי" – סדרה מצוירת לילדים.
16.00 "היפים והאמיצים" – אופרת סבון דרמטית.
17.00 "5 עם רפי רשף" – תכנית בענייני היום.
17.30 "אקשן" – תכנית קולנוע.
18.00 "הנסי"ה ממלי" – סדרה קומית לנוער.
18.30 "זוזף פדרייס" – סדרה.
19.00 "סטייל" – מגזין סגנון.
19.30 "מי הבוס".
20.00 חדשות.
20.30 עשינו עסק – שעשועון
21.00 "אייצ'ה" – סדרה קומית מקורית.
21.30 "בשידור חי – דן שילון מארח".
23.00 "להט כחול" – סרט קולנוע (1990) – מומלץ למבוגרים בלבד. במאי: ג'ון מקנזי. עם: בריאן דנהי, ג'ף פאהי, ג'ו פאנטוליאנו, ביל פאקסטון, מייקל סי. גוויין הדוברה לי פרנס. פראנק ריילי, קצין כשטרה ותיק וקשוח בחולק הסמים במשטרת לוס אנג'לס, שהוא גם בעל ואיש משפחה מסור, מנהיג את פקודיו הצעירים במלחמה המסוכנת נגד רשת מוחי סמים הקשורה בנושאי גם לבכירים בפוליטיקה ובמשטרה המקומית.
00.00 חדשות.
00.05 "להט כחול" – המשך.
01.00 "שיר בלילה" – אמנים קוראים שירי משוררים.

המזרח תיכונית

13.00 מועדון 700 (דת); 13.55 סרט "התיק של צדלס פיט" (דרמה); 15.20 מייסי מאוס העכבר הצירי; 15.55 ג'ני קוסט (סדרה חדשה); 16.20 העכבר המסוכן (מצוירת); 16.45 סופר בוק (מצוירת); 17.10 האדם ואשתו (בלשי); 18.10 כח הצלה 911 (סדרה); 19.00 חדשות (ערבית); 19.30 סי.אן.אן. מרוזה 24 שעות; 20.00 בגפים (סדרה); 20.30 מטלוק (סדרה בלשית); 21.20 רצח במשיכת קולמוס (סדרת מתח); 22.10 מועדון 700 (דת); 23.00 תכנית מיוחדת.

ע. צופיה / היום בטלוויזיה

לוותר	לנסות	לראות

נשמע נורא, אבל...

ה אמת? "אדם צירקוס" נשמע די נורא, אבל אי אפשר לא להפנות תשומת לב להפקה המקורית היחידה פחות-או-יותר השבוע בטלוויזיה. כדאי לנסות, מה גם שבערוצים האחרים אין ממש אלטרנטיבות.

"אדם צירקוס" הוא סרט טלוויזיה, שמפרסומי הערוץ הראשון לא ברור אם זוהי דרמת טלוויזיה או סרט תיעודי. בהודעת ערוץ 1 נכתב שזהו "סיפור בדיוני-אמיתי על קבוצת אנשי תיאטרון יהודים, המגיעה לארץ מברית-המועצות הקודמת בתקופת מלחמת המפרץ. הקבוצה מעלה באוהל קרקס מחזה אימים מטורף על קבוצת יהודים אחרת המגיעה מברלין לישראל בסוף שנות הארבעים, הישר ממחנה השמדה. הסרט משלב דרמה ודוקומנט, תיאטרון וקולנוע, ומדרש משל לירי על מצבו הקיומי של האדם."

התגובה שלי למקרא הדברים, ועוד לפני שראיתי שתי דקות מהדרמה התיעודית או התעודה הדרמטית שתשודר הערב, היא, במלה אחת: הצילו! אבל אולי אתכם פירסומי ערוץ 1 לא שיכנעו לא לראות את הסרט הערב. מכל מקום, ליהי חנוך כתבה וביימה בהשראת סיפורה של קבוצת התיאטרון הרוסי "גשר", ששחקניה משתתפים בו, כמו גם הסופר יורם קניוק ושחקנים ישראלים אחרים.

אדם צירקוס, 21:45, ערוץ 1

לוותר	לנסות	לראות

הלהיט הבא

ז ה נשמע כמו הלהיט הבא של ערוץ 3. "דוגמניות בע"מ", אופרת סבון חדשה, מלאת סקס "ורבת תהפוכות" מבית היוצר של מפיקי "מלרוז פלייס". ואם זה לא מספיק, לינדה גריי – הלא היא סו-אלן, אשתו הסובלת והמתייסרת של ג'יי. אר. מדאלאס – מגלמת את התפקיד שג'ואן קולינס כבר היתה כנראה קשישה מדי לקבל אותו – תפקידה של הילרי מייקלס, בעלת סוכנות מצליחה לדוגמניות אופנה. המון שוקנים, המון דרמות, המון כסף, המון חתיכות, המון משברים, המון מאבקים וכל זה – כמה מרענן – באנגלית ולא בספרדית. לא להחמיץ.

דוגמניות בע"מ, פרק א, 22:10, ערוץ 3

לינדה גריי

רדיו

קול המוסיקה

06.06 לקום עם מוסיקה.
07.55 פרטים על שידורי היום ב"קול המוסיקה".
08.05 לקום עם מוסיקה.
09.00 תכנית הבוקר של "קול המוסיקה". מנדלסון: שמיניה במי-במול מג'ור, אופ. 20; ס. פרנק: הסימפוניה בפה מינור למסנתר ולכלי-מיתר; דבוז'אק: סרנדה ברה מינור לכלי-נשיפה, צ'לו וקונטרבס, אופ. 44; שומאן: קונצ'רטו בלה מינור לצ'לו ולתז, אופ. 129; גלזונוב: קונצ'רטו בלה מינור לכנור ולתזמורת; צ'ייקובסקי: סימפוניה מס. 5 במי מינור, אופ. 64; קודאי: הסויטה "הארי יאנוש"; שוברט: המוסיקה לבלט "רוזמונדה"; פרוקופייב: "פטר והזאב".
13.57 בימת שיר – עם אני משעול.
14.05 שבוע בתזמורת.
14.06 מוסיקה לשעת צהריים – מיצירותיו של קמיל סן-סאנס: "קרנבל החיות"; מבוא ורונדו קפריצ'וזו, אופ. 28; סונטה לאבוב ולפסנתר, אופ. 166; "מחול המוות"; קונצ'רטו מס. 1 בלה מינור לצ'לו ולתזמורת; קפריס על שירים דניים ושירים רוסיים, לחליל, אבוב, קלרנית ופסנתר, אופ. 79; קטע קונצ'רטי לכנור ולתז., אופ. 94; האריה של דלילה "בכבכבואל" מתוך האופרה "שמשון ודלילה".
16.00 "הפל פתוח".
18.00 ארתורו טוסקניני מנצח בויטו: "מפיסטופלס" – מבוא; ורדי: "אאידה" – מבוא.
19.05 "צלילי עמים" – מוסיקה עממית מקרוב ומרחוק – מבחר הקלטות מאירלנד, ארמניה ומערב אפריקה.
20.00 "בימת שיר" – שלונסקי בקולו, עם הדרוה תריפאר.
20.03 "מאולמי הקונצרטים שלנו". שידור חי מאולם הנרי קראון בירושלים – עם התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור מנצח: יורי מקסימיוק; סולן: אילן רוגוף, פסנתר. בריטן: פרלוד ואלגרו; הצ'ומוראה: קונצ'רטו לפסנתר ולתזמורת; בטהובן: סימפוניה מס. 7.
"אחרי הקונצרט" בהשתתפות המנצח אילן רוגוף.
23.00 צלילים לסיומו של יום – "דומינו" – רצף של ג'אז קלאסי ואילתורים מן העולם.

רשת א'

06.06 שירים עבריים.
08.05 תנה.
08.55 קראתי ספר.
09.05 פתוח – "דייני אישות".
10.05 טלדרים – שיחות מדע למאזינים.
11.05 "שירים עבריים".
12.05 תעשייה – מגזין לענייני תעשייה ועובדים.
14.05 צימוקים ושקדים – מבחר שירים ביידיש.
15.05 בראש צעיר – מגזין יומי לילדים ולבני נוער.
16.05 "מוסיקה קלאסית קלה".
17.05 קול העמותות – "שעה חמה".
18.05 הכל מדרשת.
19.05 יומן מדרשת.
20.00 מבט לחדשות – העברה מהטלוויזיה הישראלית.
20.30 שיעור בפרשת השבוע.
21.35 שירים חסידיים.
22.05 מגזין ירושלים.
23.05 שירים עבריים.

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה – חדשות + מוסיקה.
08.05 עין אחר – עוד חדשות ואורח.
09.05 מה היה לנו שם.
10.05 הכל דיבורים.
12.05 בחצי היום – משדר צהריים + מוסיקה.
14.05 רגעי קסם.
15.05 יומן חוץ.
15.45 עיתונות חוץ.
16.05 צבע הכסף.
16.57 רגע של עברית.
17.05 חמש אחרי החדשות.
18.05 היום הזה – חדשות + מוסיקה.
19.05 שעת ערבית עם זהיר בהלול.
20.00 מבט לחדשות – העברה מהטלוויזיה הישראלית.
20.30 שירים עבריים.
20.57 רגע של עברית.
21.05 כותרות מבט היום הזה.
21.15 הערכת מצב – ניתוח ענייני חדשות מרכזיים.
23.05 משדר חדשות + מוסיקה.
00.05 יומן חצות.
00.15 משדר חדשות + מוסיקה.
01.05 לתוך הלילה.
05.05 אור ראשון.

רשת ג'

06.06 כל פתוח.
07.05 אוקטן ג'.
09.05 בוקר בוקר.
10.05 תכנית עשר.
11.05 "סיאט והוה".
12.05 אהבה עצמית.
13.05 להיט.
14.00 עגולה – חדשות הפופ של רשת גימל.
14.05 חדש חדש ומחודש.
15.05 הולה דיזי.
16.00 קופסת הלהיטים.
17.05 רוק בישראל.
18.05 קו ההתחלה.
19.05 שעה אישית.
20.05 M.T.V גימל.
21.05 כחול המזרח/תחנה מרכזית, שעה עם אומן.
22.05 שיר לאוהבי – ד"שים כבקשתך.
23.05 לילות משי לבן.

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל – תכנית בוקר לחיילים.
05.56 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.00 תאריך + מבזק ידיעות.
06.05 אוניברסיטה משודרת – "פתאום המוח למחלות הנפש" – "ניתוח וטיפול". מרצה: פרופ' רמי רהמימוב.
06.30 בוקר טוב ישראל – מהדורה ראשונה.
07.07 שבע אפס שבע.
08.00 בוקר טוב ישראל – מהדורה שנייה.
09.05 קשה בבוקר.
10.05 נבון לעכשיו.
12.50 בילוי היום – מדריך יומי בנושאי תרבות ובידור.
13.00 בצהרי היום – יומן לסיכום חדשות הצהריים והבוקר.
13.15 מוטל בספק – תכנית ראיונות.
15.05 יש עם מי לדבר – גדעון רייכר בשיחות טלפוניות עם מאזינים בענייני היום.
15.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
16.00 שעה לפני.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 שידור ישיר מאצטדיון רמת-גן של משחק הכדורגל בין נבחרת ישראל ונבחרת הונגריה במסגרת מוקדמות אליפות אירופה.
20.00 חדשות ערוץ 2.
20.30 ציפור הנפש – מגזין בענייני פסיכולוגיה.
21.05 שבוע זהב.
22.05 ויטמינים – מוסיקה בריאה.
23.05 עשרים וארבע – היום שהיה.
00.00 יומן חצות – יומן לסיכום חדשות הערב.
00.10 ציפורי לילה – תכנית מוסיקלית.
02.00 לא רוצים לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה.

גלגל"צ

07.05 "מרינה ברוך".
09.05 "התרוממות" – שירים ל"רימום" מכבב הרוח.
10.05 "שמש".
12.05 "מיוז אייר".
13.05 "ספסוף".
14.05 "משהו לדרך".
15.05 "זאב קוטר ממשיך לנסוע".
16.05 "חום כבביש".
18.05 "גלגלאה".
20.05 "פתוחות לתנועה".
22.05 "לילה טוב".

כבלים

ערוץ 3

08:00 שידור מקומי.
09:00 לחיות את החיים. אופרת סבון (ש.ח)
09:45 צעירים חסרי מנוח. אופרת סבון (ש.ח)
10:30 אהובים כפלון. תכנית אירוח.
11:00 לוסי אוהבת. קומדיה.
11:30 טלסטה. טלנובלה (ש.ח)
12:15 מרפי בראון. קומדיה.
12:40 פלקון קרסט. דרמה (ש.ח)
13:30 עיצובים. קומדיה.
14:00 הקופסה. קליפים ישראלים (ש.ח)
14:15 לעוף רחוק. דרמה.
15:00 טופז. טלנובלה.
15:45 נוסע לכרינג. דרמה.
16:35 שכנים, שכנים. אופרת סבון.
17:00 ספינת האהבה. קומדיה.
17:50 הקופסה. קליפים ישראלים.
18:05 לחיות את החיים. אופרת סבון.
18:50 צעירים חסרי מנוח. אופרת סבון.
19:30 שידור מקומי.
20:00 טלסטה. טלנובלה.
20:50 פלקון קרסט. דרמה.
21:40 חופשי על הבר. קומדיה.
22:10 דוגמניות בע"מ. דרמה. פרק 1.
23:15 מיסות נשיקה. פעולה.
24:05 המאמן. קומדיה.
24:30 איש משטרה. דרמה.
01:20 רצח במשיכת קולמוס. בילוש.

ערוץ הסרטים

10:30 קפאון מוקים (1985, ארה"ב). ג'ינה רולנדס, בן גזארה ואיידן קווין בדרמה על משפחה שצריכה להתמודד עם בשורה מרה: בנם ההומוסקסואל הוא נשא של נגיף האיידס. התסריט, שמבוסס על סיפור האמיתי של שרמן ילן, זכה בפרס ה"אמי". במאי: ג'ון ארמן.
12:10 מפתן אפור (1954, אנגליה). מלודרמת מתח בריטית. חוקר פרטי נשלח לעיירת חוף קטנה, כדי לחקור השערות ברובד הברחות סמים. הוא מגיע מעגן גדול של סמים. עם: ביינבל פטריק ואליזבט סלרס. ביים הגלד פרנץ.
13:35 יפי הנריד (1987, ארה"ב) (ש.ח)
15:00 אצנו ידידותי (1990, ארה"ב). קומדנית צעירה נאבקת על ידי החבר של חברתה הטובה ביותר. עליה להתמודד לא רק עם הטראומה, אלא גם עם הצורך לגרום לחברה ולבית המשפט להאמין לסיפור. ביים: ג'ון באריי. עם אנבת' גיש, ג'ון פרלסקר וקים מאיירס.
16:35 1939 (1989, שוודיה) (ש.ח)
19:35 אי הבנות קטנות (1989, איטליה). קומדיית מצבים המבוססת על מחזה מצליח שבמרכזו עומדים שישה צעירים איטלקים הקשורים בעולם התיאטרון. הסרט מגולל את מערכות היחסים בין הנשים הגברים שבחבורה, המבוססת על חלומות גדולים ושקרים קטנים. ביים: ריקי טוניאצי.
21:00 עשרים ואחת (1991, אנגליה). דרמה בבימוי של פטר קסטר. בריטית שנונה סוקרת את הרפתקאותיה המיניות, שכוללות מאהבים מסוממים ונשואים. במאי: דון בויד. עם: ג'ק שפרד, פטריק ריקרט, סופי תומפסון.
22:40 אדווין השבט (1992, ארה"ב) (ש.ח)
24:10 לילה מסחרר (1987, ארה"ב) (ש.ח)
01:50 לילות פרועים (1992, צרפת) (ש.ח)

ערוץ הילדים

06:30 להתלבש עם שש. מצויירים על הבוקר.
08:00 להתלבש עם שש (ש.ח)
09:00 המוסך של כאילו. חברים קטנים, ברטי העטלף (ש.ח)
09:30 גינת ההפתעות (ש.ח)
09:35 אבן הלומות (ש.ח)
10:00 3 המוסקטרים (ש.ח)
10:30 הכתה המעופפת. אולפן (ש.ח)
10:35 הימן ושליטי היקום (ש.ח)
11:05 הצלצל הגואל (ש.ח)
11:40 בוורלי הילס 90210 (ש.ח)
12:40 כשידור חוזר.
13:00 המוסך של כאילו. ארום וגוזל, עכברונים.
13:30 גינת ההפתעות.
13:35 בני בלום.
14:00 שדים קטנים.
14:30 שעת אבס. אולפן זה.
14:35 ביל ותד.
15:00 הכתה המעופפת. אולפן זה.
15:05 הימן ושליטי היקום.
15:30 הכתה המעופפת. אולפן זה.
15:35 אבא המפקד.
16:00 הכתה המעופפת. ששטום.
16:10 בוורלי הילס 90210.
16:55 הכתה המעופפת. אולפן זה.
17:05 עולמו של ביקמן.
17:15 הכתה המעופפת. אולפן זה.
17:30 מאומניה.
18:00 גינת ההפתעות (ש.ח)
18:05 אבן הלומות (ש.ח)
18:30 3 המוסקטרים (ש.ח)
19:00 המוסך של כאילו. חברים קטנים, ברטי העטלף (ש.ח)

הצגה שניה

22:00 רוזאלי יוצאת לקניות (1990, גרמניה המערבית). קומדיה של פרסי אדלון ("קפה בגדד") על הרגלי הצריכה האמריקאיים מריאנה זגבכט מגלמת מהגרת גרמניה המגלה את נפלאות כרטיסי האשראי ועושה בהם שימוש מופרז. עם בראד דיויס.
23:35 מטרופוליס (1926, גרמניה המערבית). יצירת המופת האקספרסיוניסטית האילמת של הבימאי הגרמני פריץ לאנג, שהמוסיקאי ג'ורג'ו מורודר הוסיף לה פס קול מוסיקלי וגווני צבע. עיר עתידנית במאה ה-21 מחולקת לשניים: העיר העילית של הרודן המעצבר העליון והדחי התענגות, ועיר תחתית שגרים בה עבדים מרובאים שמתכלים להתמרד. עם: בריגיטה הלם ואלפרד אבל.

שש פלוס

19:30 שלושה בדירה אחת. קומדיה.
20:00 נשואים פלוס. קומדיה.
20:25 הבחור חוזר לספר. קומדיה.
20:45 הכל נשאר במשפחה. קומדיה.
21:15 חוק וסדר. דרמה.

תרבות, מדע וטבע

06:00 אוניברסיטה פתוחה. חברה וחינוך (מחזור ב' 18:00)
11:00 דיסקברי. העונה הרטובה (ש.ח)
12:00 דיסקברי. מלחמת הקוקאין (ש.ח)
13:00 דיסקברי. במרחבי הפסיפיק (ש.ח)
13:30 דיסקברי. עולם הפסטיבלים (ש.ח)
14:00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)
16:00 דיסקברי. העונה הרטובה (ש.ח)
17:00 דיסקברי. מלחמת הקוקאין (ש.ח)
18:00 אוניברסיטה פתוחה. סיפורו של הכתב.
18:30 אוניברסיטה פתוחה. הבנת החברה המודרנית.
19:00 אוניברסיטה פתוחה. האם המוח באמת נחוץ?
20:00 דיסקברי. דרום פראי.
21:00 דיסקברי. המחוק העולמי.
21:30 דיסקברי. מסע אל מורות המשדר.
22:00 דיסקברי. פנים הכוכבים.
23:00 דיסקברי. במרחבי הפסיפיק (ש.ח)
23:30 דיסקברי. עולם של פסטיבלים (ש.ח)
24:00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)

קולנוע

תל-אביב

גורדון: האשה שיצרה שמן שומשום א"ה 18.00, 20.00
הזמן של נגי מדרסי א"ה 22.00
בן העיר 1: פריסילה – מלכת המדבר א"ה 17.00, 19.30, 21.45
בת: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 16.50, 19.25, 21.50
דיזנגוף 1: מה עובר על גילברט א"ה 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
דיזנגוף 2: אל המערב הקסום א"ה 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
דיזנגוף 3: שמש בוגדנית א"ה 11.00, 16.20, 19.00
רומן על אמת א"ה 14.00, 21.50
דקל: זה יכול לקרות גם לך א"ה 19.30, 21.45
הוד 1: פורסט גאמפ א"ה 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
הוד 2: טיימקופ א"ה 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
הוד 3: פריסילה – מלכת המדבר א', ב' ג', ה' 13.30, 16.30, 19.30, 22.00. ד' 13.30, 16.30, 19.30
הוד 4: המומחה א"ה 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
הקולנוע: צה"ל א"ה 14.00, 19.15
חן 1: ספרות זולה א"ה 13.15, 16.15, 19.05, 21.55
חן 2: ילדות רעות א"ה 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
חן 3: חתיכה על תנאי א"ה 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: שירת הסירנה א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 5: צבע הלילה א"ה 21.55
מלאכים בחופשה א"ה 17.00, 19.30
מילת 1: המומחה א"ה 17.00, 19.30, 22.00
מילת 2: סכנה ברורה ומיידית א"ה 16.30, 19.15, 22.00
מילת 3: שקרים אמיתיים א"ה 16.30, 19.15, 22.00
לב 1: רוצחים מלידה א"ה 12.05, 14.15, 16.50, 19.30, 22.00
לב 2: סיפור חיים א"ה 12.15, 14.30, 17.00, 19.30, 22.00
לב 3: משפחת הורפנים א"ה 16.00, 18.00, 20.00
עירום א"ה 22.00
גשם של אבנים א"ה 12.00, 14.00
לב 4: ליידיבירד א"ה 12.00, 14.10, 18.00, 20.00, 22.00
עירום א"ה 16.10
מוזיאון ת"א: חזות המלאכים א"ה 17.00, 19.30, 22.00
מקסים החדש: ספיד א"ה 19.15, 21.40
סינמטק 1: ניחוח הפפאיה הירוקה א"ה 17.00, 19.30, 21.45
צפון: ז'רמינאל א"ה 16.00, 19.00, 21.45
רב אור 1: אמא סדרתית א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 2: שירת הסירנה א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 3: מלך האריות א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 4: הסירנות א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 5: צרות בכותרות א"ה 17.00, 19.30, 21.55
שחף 1: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.15, 22.00
שחף 2: הלקוח א"ה 17.00, 19.30, 22.00
תל-אביב 1: ראיון עם הערפד א"ה 17.00, 19.30, 22.00
תל-אביב 2: שודדות על עקבים א"ה 17.00, 19.30, 22.00
תל-אביב 3: שודדות על עקבים א"ה 17.00

חיפה

אורלי: סיפור חיים א"ה 19.00, 21.20
סינמה קפה מוריה: פריסילה – מלכת המדבר א"ה 19.30, 21.30
סינמה קפה עממי
סינמה 1: שמש בוגדנית א"ה 18.45, 21.15
סינמה 2: זה יכול לקרות גם לך א"ה 21.45
שקרים אמיתיים א"ה 18.45
עצמון 1: ראיון עם הערפד א"ה 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 2: פורסט גאמפ א"ה 16.15, 18.45, 21.20
עצמון 3: טיימקופ א"ה 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 4: המומחה א"ה 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 5: שודדות על עקבים א"ה 16.30, 19.00, 21.20
פנורמה 1: הלקוח א"ה 16.30, 19.00, 21.30
פנורמה 2: רוצחים מלידה א"ה 16.30, 19.00, 21.30
פנורמה 3: הגמל המעופף א"ה 16.30, 19.00, 21.30
רב אור 1: שירת הסירנה א"ה 16.45, 19.10, 21.20
רב אור 2: מה עובר על גילברט א"ה 16.45, 19.00, 21.20
רב אור 3: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 21.20
מלאכים בחופשה א"ה 16.45, 19.00
רב בת 1: ספרות זולה א"ה 18.30, 21.20
רב בת 2: חתיכה על תנאי א"ה 17.00, 19.00, 21.20
רב מור 1: ילדות רעות א"ה 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 2: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 3: מה עובר על גילברט א"ה 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 4: ספרות זולה א"ה 18.30, 21.20
רב מור 5: חתיכה על תנאי א"ה 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 6: שירת הסירנה א"ה 21.20
זה יכול קרות גם לך א"ה 16.45, 19.00
רב מור 7: צבע הלילה א"ה 21.20
מלאכים בחופשה א"ה 16.45, 19.00

קריות

קריון 1: ראיון עם הערפד א"ה 16.45, 19.00, 21.30
קריון 2: טיימקופ א"ה 16.45, 19.00, 21.30
קריון 3: שודדות על עקבים א"ה 16.45, 19.00, 21.30
קריון 4: גבוהה על הקוף א"ה 16.45
קריון 5: אהבה של גבר לאשה א"ה 19.00, 21.30
חופשה בחיתולים א"ה 16.45
קריון 6: אל המערב הקסום א"ה 16.45, 19.00, 21.30
קריון 7: המסכה א"ה 16.45, 19.00, 21.30
קריון 8: המומחה א"ה 19.00, 21.30
קריון 9: פורסט גאמפ א"ה 16.45, 19.00, 21.30

ירושלים

גיל 1: ראיון עם הערפד א"ה 16.30, 19.15, 21.15
גיל 2: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.00, 21.45
גיל 3: סכנה ברורה ומיידית א"ה 16.30, 19.15, 22.00
גיל 4: המומחה א"ה 16.30, 19.15, 21.45
גיל 5: טיימקופ א"ה 16.30, 19.00, 21.30
גיל 6: רוצחים מלידה א"ה 16.30, 19.00, 21.30
גיל 7: אל המערב הקסום א"ה 16.30, 19.00
שודדות על עקבים א"ה 21.30
גיל 8: שודדות על עקבים א"ה 16.30, 19.00, 21.30
חן 1: חתיכה על תנאי א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: ספרות זולה א"ה 16.10, 19.00, 21.50
חן 3: מה עובר על גילברט א"ה 17.00, 19.30, 21.55
חן 4: שירת הסירנה א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 5: צבע הלילה א"ה 17.00, 19.30, 21.55
חן 6: צרות בכותרות א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 7: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.30, 21.55
רון 1: ילדות רעות א"ה 17.00, 19.30, 21.30
רון 2: זה יכול לקרות גם לך א"ה 17.00, 19.30, 21.30
תיאטרון ירושלים: ז'רמינאל א"ד 18.00, 21.30, ה' 18.00
סיפור חיים א"ד 19.00, 21.30, ה' 21.30

רמת גן — גבעתיים

אראמים 1: ראיון עם הערפד א"ה 17.00, 19.25, 21.55
אראמים 2: שודדות על עקבים א"ה 17.00, 19.30, 21.50
אראמים 3: צבע הלילה א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב גן 1: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.30, 21.55
רב גן 2: שירת הסירנה א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב גן 3: צרות בכותרות א"ה 21.50
מלאכים בחופשה א"ה 17.00, 19.30
רב גן 4: פורסט גאמפ א"ה 19.10, 21.55
חופשה בחיתולים א"ה 17.00

אור-יהודה

גיל 1: רוצחים מלידה א"ה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 2: ראיון עם הערפד א"ה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 3: איה – אוטוביוגרפיה דמיונית א"ה 19.15, 21.45
מלך האריות א"ה 17.00, 19:15
גיל 4: טיימקופ א"ה 17.00, 19.15, 21.45

אשדוד

גיל 1: שודדות על עקבים א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 2: ראיון עם הערפד א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 3: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 4: פורסט גאמפ א"ה 19.00, 21.45
חופשה בחיתולים א"ה 16.45
גיל 5: טיימקופ א"ה 16.45, 19.15, 21.45

קרית מלאכי

היכל התרבות: שירת הסירנה א"ה 19.15, 21.30
הקריה: המומחה א"ה 17.00, 19.30, 21.30

באר-שבע

גיל 1: ראיון עם הערפד א"ה 16.30, 19.15, 21.45
גיל 2: המומחה א"ה 16.30, 19.15, 21.45
גיל 3: טיימקופ א"ה 16.30, 19.15, 21.45
גיל 4: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.00, 21.45
רב נגב 1: ספרות זולה א"ה 16.10, 19.00, 21.50
רב נגב 2: זה יכול לקרות גם לך א"ה 21.50
מלאכים בחופשה א"ה 17.00, 19.30
רב נגב 3: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 4: צבע הלילה א"ה 17.00, 19.30, 21.50

בת-ים

חן 1: ילדות רעות א"ה 17.00, 19.25, 21.50
חן 2: ראיון עם הערפד א"ה 17.00, 19.25, 21.55
חן 3: חתיכה על תנאי א"ה 17,00, 19.30, 21.55
חן 4: שודדות על עקבים א"ה 17.00, 19.25, 21.50
חן 5: צבע הלילה א"ה 21.50
מלאכים בחופשה א"ה 17.00, 19.30
חן 6: טיימקופ א"ה 17.00, 19.25, 21.50
חן 7: המומחה א"ה 17.00, 19.30, 21.55

הרצליה

אודיטוריום היכל: ז'רמינאל א"ה 19.00, 21.50
מגדיין 1: פורסט גאמפ א"ה 19.30, 21.15
מגדיין 2: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 19.30, 22.00
סבאר 1: שודדות על עקבים א"ה 19.30, 22.00
סבאר 2: פורסט גאמפ א"ה 21.50
מלאכים בחופשה א"ה 19.30
סבאר 3: ראיון עם הערפד א"ה 19.40, 22.00

חדרה

לב 1: ראיון עם הערפד א"ה 17.00, 19.20, 22.00
לב 2: פורסט גאמפ א"ה 19.10, 21.45
חופשה בחיתולים א"ה 17.00
לב 3: רוצחים מלידה א"ה 17.00, 19.20, 22.00
לב 4: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.20, 21.40

חולון

גל 1: שודדות על עקבים א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גל 2: מלאכים בחופשה א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גל 3: טיימקופ א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גל 4: המומחה א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גל 5: שמש בוגדנית א"ה 16.30, 19.00, 21.45

כפר-סבא

גיל 1: ראיון עם הערפד א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 2: פורסט גאמפ א"ה 16.45, 19.15, 22.00
גיל 3: טיימקופ א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 4: שודדות על עקבים א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 5: דובון על אמת א"ה 21.45
מלאכים בחופשה א"ה 16.45, 19.15
גיל 6: ארבע חתונות ולוויה אחת א' 19.15, 21.45, ב"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 7: צבע הלילה א"ה 16.45, 19.15, 21.45
עמל: צרות בכותרות א', ב' 19.00, 21.45
הערה מבית ההוראה לנפגעים ה' 21.15

נס-ציונה

גיל 1: ראיון עם הערפד א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 2: טיימקופ א"ה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 3: שודדות על עקבים א"ה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 4: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.00, 21.45

נצרת עילית

גיל 1: צבע הלילה א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 2: המומחה א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 3: ראיון עם הערפד א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 4: איה – אוטוביוגרפיה דמיונית א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 5: טיימקופ א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 6: שודדות על עקבים א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 7: פורסט גאמפ א"ה 16.00, 19.00, 21.45

נתניה

גיל 1: ראיון עם הערפד א"ה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 2: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.00, 21.45
גיל 3: המומחה א"ה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 4: שודדות על עקבים א"ה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 5: טיימקופ א"ה 17.00, 19.15, 21.45
חן השרון 1: ספרות זולה א"ה 16.10, 19.00, 21.50
חן השרון 2: צבע הלילה א"ה 17.00, 19.30, 21.55
חן השרון 3: חתיכה על תנאי א"ה 17.00, 19.30, 21.55
חן השרון 4: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 21.50
מלאכים בחופשה א"ה 17.00, 19.25

ערד

סמאר 1: צבע הלילה א"ה 19.15, 21.30
סמאר 2: המומחה א', ג', ד' 21.45
היה היו זקן וזקנה ב', ה' 19.00
סמאר 3: זה יכול לקרות גם לך א"ה 19.15, 21.30

פתח-תקוה

היכל 1: ראיון עם הערפד א"ה 17.00, 19.15, 21.45
היכל 2: שודדות על עקבים א"ג, ה' 17.00, 19.15, 21.45. ד' 21.45
היכל 3: פורסט גאמפ א', ג"ה 19.00, 21.45
מלאכים בחופשה א', ג"ה 16.45
רם 1: טיימקופ א"ה 17.00, 19.15, 21.45
רם 2: רוצחים מלידה א"ה 17.00, 19.15, 21.45
רם 3: צבע הלילה א"ה 17.00, 19.15, 21.45

ראשון-לציון

חן 1: ספרות זולה א"ה 16.10, 19.00, 21.50
חן 2: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.30, 21.55
חן 3: צבע הלילה א"ה 17.00, 19.30, 21.55
חן 4: ילדות רעות א"ה 17.00, 19.30, 21.50
סמאר 1: צבע הלילה א"ה 21.45
חופשה בחיתולים א"ה 19.15
סמאר 2: שירת הסירנה א"ה 19.30, 22.00
סמאר 3: זה יכול לקרות גם לך א"ה 19.30
ספיד א"ה 22.00
סמאר 4: פריסילה – מלכת המדבר א"ה 19.15, 21.45
קניון הזהב 1: ראיון עם הערפד א"ה 16.45, 19.15, 21.45
קניון הזהב 2: אל המערב הקסום א"ה 16.45
ראיון עם הערפד א"ה 19.15, 21.45
קניון הזהב 3: פורסט גאמפ א"ה 16.00, 19.00, 21.45
ראשונים: צרות בכותרות א"ה 19.30, 21.45

רחובות

חן 1: ראיון עם הערפד א"ה 19.20, 21.50
חן 2: הסירנות א"ה 19.15, 21.45
חן 3: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 21.45
מלאכים בחופשה א"ה 19.15
חן 4: שירת הסירנה א"ה 19.15, 21.50

רמת-השרון

כוכב: המומחה א"ה 19.10, 21.40

רעננה

כוכבית: שלושת הצבעים – אדום א', ב', ד' 19.30, 21.30
סאריק 1: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.30, 22.00
סאריק 2: ראיון עם הערפד א"ה 17.00, 19.30, 22.00
סאריק 3: טיימקופ א"ה 17.00, 19.30, 21.45
סאריק 4: זה יכול לקרות גם לך א"ה 17.00, 19.30
צבע הלילה א"ה 22.00
סאריק 5: פורסט גאמפ א"ה 19.15, 22.00
חופשה בחיתולים א"ה 17.00

אשקלון

גיל 1: ראיון עם הערפד א"ה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 2: שודדות על עקבים א"ה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 3: טיימקופ א"ה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 4: המומחה א"ה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 5: פורסט גאמפ א"ה 16.00, 19.00, 21.45
חן 1: ילדות רעות א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: זה יכול לקרות גם לך א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 3: ספרות זולה א"ה 16.10, 19.00, 21.50
חן 4: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 21.50
מלאכים בחופשה א"ה 17.00, 19.25
חן 5: צבע הלילה א"ה 17.00, 19.30, 21.50

כרמיאל

סינמה 1: אמא סדרתית א"ה 19.00, 21.30
סינמה 2: המומחה א"ה 19.00, 21.30
סינמה 3: שקרים אמיתיים א"ה 18.55, 21.30

לוד

סמאר 1: המומחה א"ה 19.30, 21.30
קוראים לי במתנב 2 א', ב' 11.00, 17.00. ג"ה 17.00
סמאר 2: צבע הלילה א"ה 17.00, 19.30, 21.45
גם בחופש 34 א', ב' 11.00
סמאר 3: צ'ק פתוח ב' 11.00, 17.00, 19.30, 21.45. ג"ה 17.00, 19.15, 21.30

קרית-אונו

מתנים: צרות בכותרות ב', ד', 21.15, ב' 20.00
הפלינסטונס ב' 17.00, ד' 17.00, 19.00